

Gmina Krupski Młyn
ul. Krasickiego 9
42-693 Krupski Młyn
e-mail: gmina@bip.krupskimlyn.pl,

Gmina Krupski Młyn

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015-2018”

Autor opracowania:

Michał Napieralski

Maj 2015

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
1. WPROWADZENIE.....	5
2. PODSTAWA WYKONANIA PRACY	5
3. METODYKA OPRACOWANIA PROGRAMU.....	6
4. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	9
4.1. POŁOŻENIA ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE.....	9
4.2. RZEŻBA TERENU I GEOLOGIA	12
4.3. WARUNKI GEOLOGICZNE I HYDROGEOLOGICZNE.....	15
4.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	21
4.5. GLEBY, ROŚLINY, ZWIERZĘTA.....	23
4.6. RYS HISTORYCZNY GMINY KRUPSKI MŁYN	30
4.7. ZABYTKI KULTURY MATERIALNEJ.....	31
4.8. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU OBJĘTEGO STUDIUM.	35
4.9. DEMOGRAFIA	48
4.10. SYTUACJA GOSPODARCZA	51
4.11. INFRASTRUKTURA TECHNICZNO – INŻYNIERYJNA GMINY KRUPSKI MŁYN	53
4.12. GOSPODARKA ODPADAMI	67
5. ZAŁOŻENIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN 74	
5.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE DO REALIZACJI PROGRAMU.....	74
5.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN	93
6. ZAŁOŻENIA OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN	98
6.1. NADRZĘDNY CEL PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN	98
6.2. PRIORYTETY EKOLOGICZNE.....	98
7. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	99
7.1. JAKOŚĆ WÓD I STOSUNKI WODNE	99
7.2. POWIETRZE	123
7.3. HAŁAS.....	147
7.4. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE.....	151
7.5. POWAŻNE AWARIE I ZAGROŻENIA NATURALNE	158

8. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I RACJONALNE UŻYTKOWANIE	
ZASOBÓW PRZYRODY	170
8.1. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU	170
8.2. GLEBY	183
8.3. SUROWCE MINERALNE.....	185
9. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY I	
ENERGII	187
9.1. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA WODY	187
9.2. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ENERGII	189
9.3. WYKORZYSTANIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	192
9.4. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW.....	195
10. WŁĄCZANIE ASPEKTÓW EKOLOGICZNYCH DO POLITYK SEKTOROWYCH.....	197
10.1. ZAGADNIENIA OCHRONY ŚRODOWISKA W UJĘCIU SEKTOROWYM	197
11. EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	201
11.1. DOTYCHCZASOWA EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	201
11.2. EDUKACJA EKOLOGICZNA FORMALNA (SZKOLNA).....	202
11.3. EDUKACJA EKOLOGICZNA POZASZKOLNA.....	203
11.4. CELE W ZAKRESIE EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.....	203
12. ASPEKTY FINANSOWE REALIZACJI PROGRAMU	205
12.1. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI ZADAŃ.....	205
12.2. UWARUNKOWANIA FINANSOWE GMINY KRUPSKI MŁYN	215
13. ANALIZA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PLANOWANYCH ZADAŃ W OPARCIU O	
OCENĘ INFRASTRUKTURY GMINY, ORGANIZACJĘ WEWNĘTRZNĄ I	
ZARZĄDZANIE OCHRONĄ ŚRODOWISKA W GMINIE ORAZ SYTUACJĘ FINANSOWĄ	
WRAZ Z LISTĄ PODMIOTÓW, DO KTÓRYCH KIEROWANE SĄ OBOWIĄZKI	
USTALONE W PROGRAMIE	224
14. ZARZĄDZANIE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA	228
14.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM	228
14.2. STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROGRAMEM.....	229
15. MONITORING PROGRAMU I ŚRODOWISKA	230

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

15.1. WDRAŻANIE I REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY KRUPSKI MŁYN.....	231
15.2. OKRESOWA KONTROLA I MONITORING REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	234
15.3. MIERNIKI (WSKAŹNIKI) EKOROZWOJU	235

1. Wprowadzenie

Celem niniejszego dokumentu jest opracowanie *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn na lata 2015–2018*, który porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie Gminy.

Nadrzędnym celem programu ochrony środowiska jest *osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska*.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska niniejszy dokument zawiera cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Program ochrony środowiska definiuje cele i zadania dla najbliższych czterech lat (2015-2018) oraz cele i zadania długookresowe (do roku 2020), monitoring realizacji programu oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń programu. Program Ochrony Środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanym przez Ministerstwo Środowiska dokumencie „Wytyczne do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym”.

Niniejszy dokument jest zgodny z dokumentami powiatowymi i wojewódzkimi oraz z „*Polityką ekologiczną państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*”.

2. Podstawa wykonania pracy

Niniejszy dokument wykonany został na podstawie umowy Nr 4F/1lg/2014 z dnia 30 maja 2014 r. na opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn na lata 2015-2018”, zawartej pomiędzy Gminą Krupski Młyn z siedzibą w Krupskim Młynie przy ul. Krasickiego 9, a Wykonawcą przedmiotowego opracowania Panem Michałem Napieralskim.

3. Metodyka opracowania Programu

Gminny Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym, opracowywanym na szczeblu gminnym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Zachowując spójność ze Strategią Rozwoju Gminy, Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, Programem Gospodarki Odpadami oraz innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na szczeblu gminnym, dokument ten ma określać i systematyzować działania środowiskowe, niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie Gminy oraz przyczyniać się do zapewniania zrównoważonego rozwoju Gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn został opracowany na zlecenie Wójta Gminy Krupski Młyn, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. 2013, poz. 1232).

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn zgodnie z art. 17 ust. 2 podlega zaopiniowaniu przez organ wykonawczy, czyli Zarząd Powiatu Tarnogórskiego. Jednocześnie należy podkreślić, że Wójt Gminy Krupski Młyn, zgodnie z art. 17 ust. 4, zapewnia możliwość konsultacji społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz po zaopiniowaniu, Program ten, zgodnie z art. 18 ust. 1 w/w ustawy, uchwała Rada Gminy. Ustawa ta wprowadza również obowiązek sporządzania co 2 lata raportu z wykonania programów i przedstawienia ich Radzie Gminy.

W sporządzonym opracowaniu uwzględniono wymagania obowiązujących przepisów prawnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska. Podstawę prawną Programu stanowią następujące akty prawne:

- ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. 2013 r. poz. 594 t.j.),

- ustawa prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232.)
- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. 2013, poz. 1235 t.j)
- ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2013 r., poz. 627 t.j.),
- ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 13 września 1996 r. (Dz. U. 2013 r., poz. 1399, t.j.),
- ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2013 r., poz. 21 t.j.)
- ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi z dnia 13 czerwca 2013 r. (Dz. U. 2013 poz. 888 t.j.)
- ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej z dnia 11 maja 2001 r. (Dz. U. 2014 r., poz. 1413)
- ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest z dnia 19 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 ze zm.)
- ustawa prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2012 r., poz. 145 t.j.),
- ustawa o nawozach i nawożeniu z dnia 10 lipca 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033)
- ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2013 , poz. 1205.)
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. 2015, poz. 199 t.j.)
- ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. 2014 r. poz.1153)
- ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 139 tj.)
- ustawa prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 196 tj.),

W trakcie prac nad Programem:

- Konsultowano się z pracownikami Urzędu Gminy Krupski Młyn w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych dla Gminy Krupski Młyn, w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji planowanych działań ujętych we wszystkich dokumentach strategicznych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Krupski Młyn i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne, pozostające w zgodności z celami ujętymi w dokumentach strategicznych wyższego szczebla oraz obowiązującymi dokumentami strategicznymi dla Gminy Krupski Młyn,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy Krupski Młyn, dostępne źródła finansowania,
- uzgodniono sposoby wdrażania i zasady monitorowania Programu,
- sporządzono prognozę oddziaływania Programu na środowisko.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę Gminy Krupski Młyn, uwzględniającą dane demograficzne, gospodarcze oraz o stanie infrastruktury i środowiska na koniec 2013 r.,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu gminnym,
- cele i priorytety ekologiczne dla Gminy Krupski Młyn,

- Analizę jakości środowiska na terenie Gminy Krupski Młyn wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- harmonogram realizacji działań ekologicznych na terenie Gminy Krupski Młyn,
- propozycję systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- prognozę oddziaływania Programu na środowisko.

Przygotowanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn jest konsekwencją realizacji polityki ekologicznej państwa przedstawionej w „II Polityce Ekologicznej Państwa” oraz „Programie Wykonawczym do II Polityki Ekologicznej Państwa”. Gminny Program odnosi się do dokumentów wyższego szczebla, a więc Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego oraz Aktualizacji Programu ochrony środowiska w powiecie Tarnogórskim na lata 2011-2018. Programy te są wykonywane w określonej kolejności – od programu wojewódzkiego, poprzez programy powiatowe do gminnych. Bez wątpienia wdrożenie Programu przyczyni się do poprawy środowiska przyrodniczego oraz wzrostu atrakcyjności Gminy Krupski Młyn zarówno dla mieszkańców jak i potencjalnych inwestorów.

4. Charakterystyka Gminy

4.1. Położenia administracyjne i geograficzne

Gmina Krupski Młyn jest niewielką gminą o małej gęstości zaludnienia i prostym układzie przestrzennym. Obszar gminy wynosi ok. 39 km² i jest w ponad 82,50% pokryty lasami. Gmina ma około 3540 mieszkańców, a osadnictwo koncentruje się w dwóch wsiach: Krupski Młyn i Potępa. W skład miejscowości Krupski Młyn wchodzi: wieś Krupski Młyn oraz Kolonia Ziętek; w skład Potępy wchodzi: wieś Potępa oraz przysiółki: Kanol, Żyłka i Odmuchów.

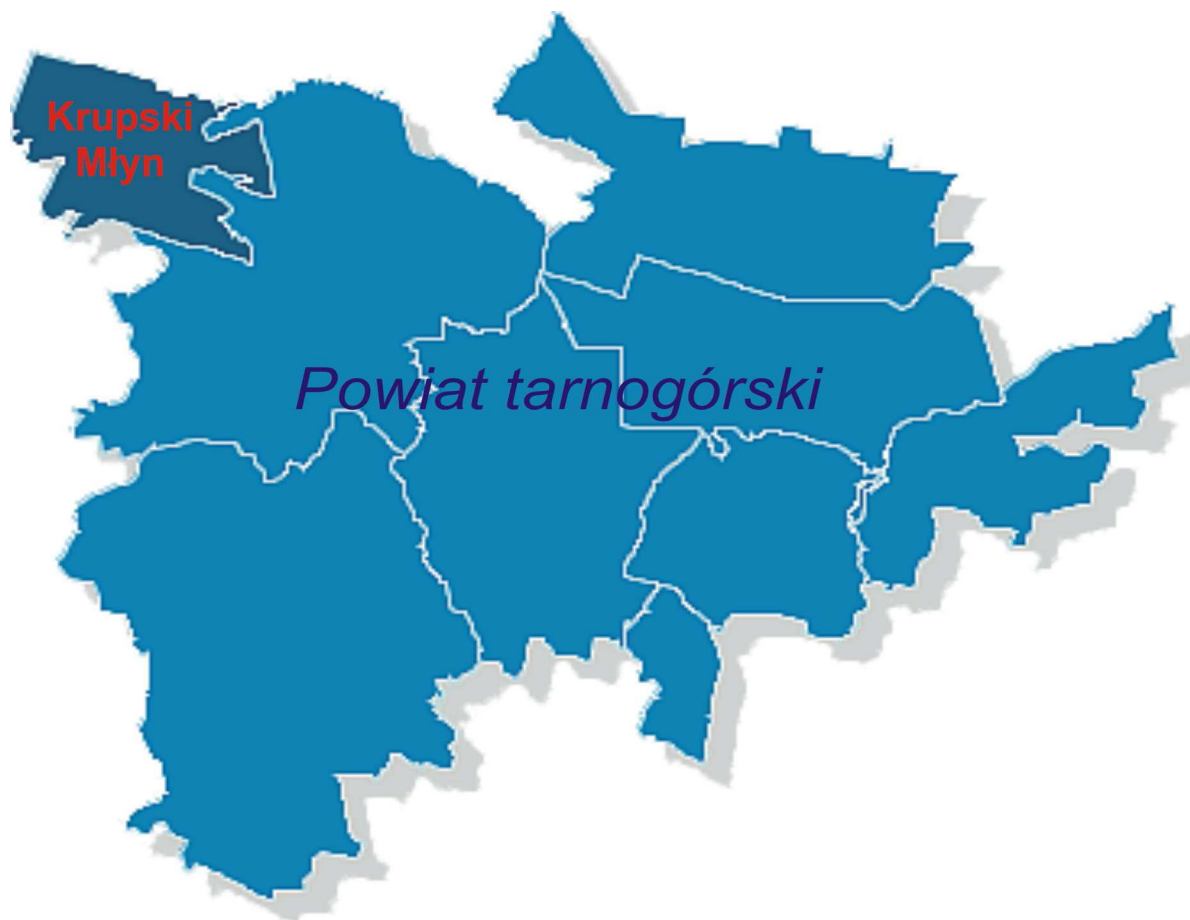
Wymienione miejscowości położone są wzdłuż głównej drogi biegnącej przez środek obszaru i łączą gminę z aglomeracją katowicką.

Gmina Krupski Młyn położona jest w dużym kompleksie Lasów Lublinieckich, z dość dobrze zachowanym naturalnym charakterem krajobrazu, nad rzekami: Mała Panew, Stoła i Liganzja.

Przez środek gminy przepływa rzeka Mała Panew dzieląc ją na część północną i południową. Gmina Krupski Młyn położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, należąca do powiatu tarnogórskiego. Od północy graniczy z gminą Lubliniec oraz Pawonków, od wschodu z gminą Tworóg, od południa gminą Wielowieś, od zachodu z gminą Zawadzkie należąca do województwa Opolskiego.

Gmina Krupski Młyn leży w północno - zachodniej części województwa Śląskiego w powiecie tarnogórskim. Tworzą ją miejscowości: Krupski Młyn, Kolonia Ziątek, Potępa, oraz przysiółki Żyłka, Odmuchów i Kanol.

Na tle sąsiednich gmin rolniczych Krupski Młyn wyróżnia przemysłowy charakter, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze zatrudnienia jej mieszkańców. Jednakże ekspansja przemysłu ograniczona została do ściśle określonych terenów, oraz nowoczesnych gałęzi przemysłu, które są nieszkodliwe dla środowiska, tak aby zachować harmonijny rozwój gminy w połączeniu z jej cennymi walorami przyrodniczymi.

W 2012 roku na terenie gminy zarejestrowanych było 271 podmiotów gospodarczych, z czego 261 to tzw. mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, zaś 4 podmioty gospodarcze zatrudniały od 50 do 249 osób. Sektor publiczny objął 32 podmioty gospodarki narodowej.

Do ważniejszych instytucji działających na terenie gminy zaliczamy:

- Nitroerg S.A.,
- Gekoplast S.A.,
- Biotimex S.C.,
- Chempur,
- PEC „Ciepłogaz”,

- AT Group S.A.,
- Dakis Sp. z o.o.

4.2. Rzeźba terenu i geologia

Gmina Krupski Młyn pod względem geograficznym zaliczana jest do Równiny Opolskiej, będącej częścią Niziny Śląskiej. Dolina Małej Panwi ograniczona jest od północnego – wschodu progiem Górnotriasowym (tzw. Garb Woźnicki), a od południa Progiem Środkowotriasowym. Przeważająca część obszaru gminy położona jest na wysokości 230 – 245m n.p.m. Najwyższy punkt (245m n.p.m.) znajduje się w południowo – zachodniej części gminy (ok. 1,5 km na południe od osiedla Krupski Młyn), natomiast punkt najniższy (221m n.p.m.) leży w dolinie Małej Panwi, na granicy gminy z województwem opolskim.

Maksymalna deniwelacja wynosi więc 33 metry. Rzeka Mała Panew płynie mniej więcej przez środek gminy, dzieli ją na dwie odmienne części: północną – niższą o wysokościach bezwzględnych 225 – 240m n.p.m. oraz południową wyższą o wysokościach rzędu 230 – 250m n.p.m. Oba obszary opadają łagodnie w kierunku doliny Małej Panwi.

Pod względem budowy i ukształtowania terenu obszar gminy należy zaliczyć do obszarów równinnych, o deniwelacjach nie przekraczających 2m i spadkach mniejszych od 2%. Gmina Krupski Młyn zaliczona jest na obszarze wschodniej części do monokliny przedsudeckiej. Pod względem najistotniejszego z przyrodniczego punktu widzenia zasięgu występowania powierzchniowych warstw geologicznych zdecydowanie dominuje czwartorzęd, w mniejszym stopniu na obszarze ograniczonym od południowej części gminy utwory starsze (trias). Utwory czwartorzędu zlodowacenia północnopolskiego reprezentowane są głównie przez piaski o różnej granulacji, z przewagą frakcji średnio i gruboziarnistej; w najniższych, dolnych partiach występują z domieszką Świrów i otoczków. Utwory triasowe zalegają bezpośrednio pod utworami czwartorzędowymi, rozpoczyna je seria ilów kajprowych należąca do triasu górnego. Do najmłodszych utworów geologicznych terenu badań zalicza się namuły i torfy, których miąższość wynosi zazwyczaj 1 – 2m. Są one konsekwencją zarastania starorzeczy i lokalnych zawodnionych obniżzeń terenu.

Największe obszary namuliskowo – torfowiskowe położone są w dolinie Małej Panwi w okolicach miejscowości Ziętek, Potępa i Krupski Młyn. W lokalnych obniżeniach terenu, w szczególności w dolinach rzecznych, pewne znaczenie mogą mieć złoża torfu. Ze względu

na zmeliorowanie obszarów występowania tych kopalin, osuszenie i postępującą ich mineralizację, wartość gospodarcza torfów jest coraz mniejsza. Same złoża mają niewielką powierzchnię i miąższość.

Morfologia

Według podziału Polski na jednostki geograficzne (J. Kondracki, 2002) teren Gminy Krupski Młyn leży w obrębie makroregionu Nizina Śląska, mezoregion – Równina Opolska, przy granicy z Garbem Tarnogórskim przynależnym do Wyżyny Śląskiej. Rzeźba powierzchni terenu jest słabo urozmaicona, deniwelacje są niewielkie. Prawie płaska powierzchnia opada generalnie w kierunku zachodnim.

Pod względem hydrograficznym teren Gminy Krupski Młyn leży w zlewni Małej Panwi, przepływającej przez środek gminy.

Budowa geologiczna

Teren Gminy Krupski Młyn znajduje się w północno-zachodniej części obrzeżenia Górno Śląskiego Zagłębia Węglowego, w zasięgu południowego krańca monokliny Śląsko-krakowskiej. W budowie geologicznej tego regionu udział biorą utwory triasowe zalegające na paleozoicznym podłożu i przykryte osadami czwartorzędowymi.

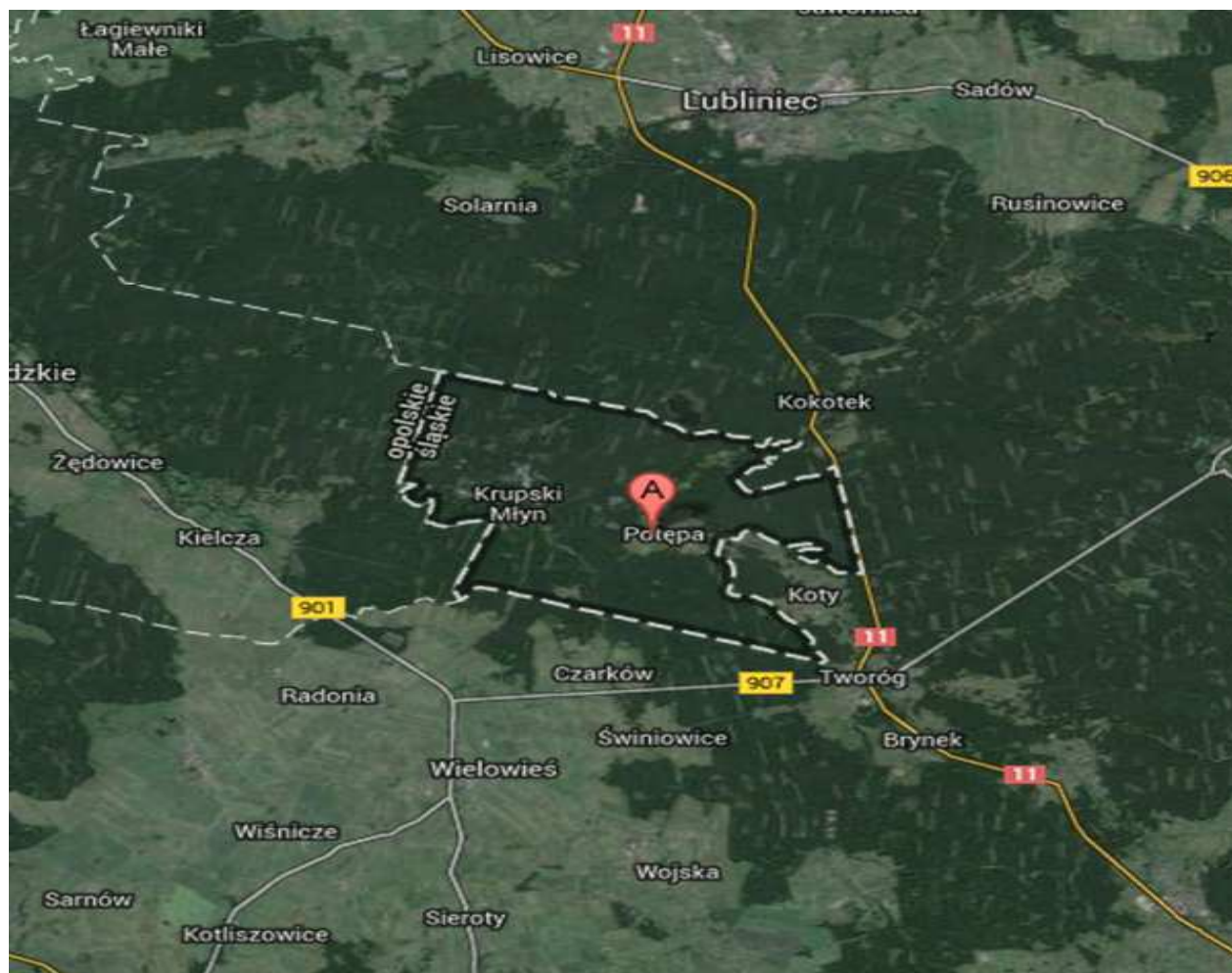
Trias

Pstry piaskowiec dolny i środkowy (warstwy świerklanieckie) wykształcony jest w postaci terygeniczných zlepień, piaskowców, piasków i iłów o miąższości zawierającej się w przedziale 20 – 50 m, a wynoszącej przeważnie ok. 30 m. Pstry piaskowiec górny – ret – jest zróżnicowany litologicznie. W spągu przeważają cienkoławicowe margle dolomityczne z przewarstwieniami iłowców, mułowców oraz gipsów. Miąższość warstw gipsowych wynosi od kilkunastu do 40 m. Seria wyższa retu (warstwy górnośląskie) wykształcona jest głównie w postaci gruboławicowych dolomitów oraz tak zwanych wapieni komórkowych. Miąższość tych osadów wynosi 20 – 30 m. Trias środkowy – wapień muszlowy. W dolnej części zbudowany jest z wapieni przeławianych marglami (warstwy gogoliskie o miąższości 35 – 55 m), ponad którą występują epigenetyczne dolomity kruszonośne o miąższości 30 – 50 m, zastępowane obocznie przez wapień warstw gorazdeckich, terebratulowych i karchowickich. W środkowym wapieniu muszlowym przeważają dolomity syngenetyczne warstw diploporowych i tarnowickich, o miąższości od 30 do 60 m. W rejonie Krupskiego Młyna maksymalna miąższość serii w glanowej triasu środkowego wynosi około 190 m.

Górny wapień muszlowy składa się z warstw rybniaskich, boruszowickich i miedarskich. Warstwy rybniaskie o miąższości 15 – 20 m wykształcone są w postaci cienkoławicowych wapieni oraz dolomitów i margli wzajemnie się przewarstwiających. Warstwy boruszowickie i miedarskie wykształcone są jako łupki ilasto – dolomityczne z przewarstwieniami piaskowców. Utwory górnego wapienia muszlowego osiągają miąższość około 60 m. Rozprzestrzenienie warstw nie jest ciągłe. Na obszarze, gdzie występują osady triasu górnego, warstwy górnego wapienia muszlowego na ogół nie są wydzielane; czasem zaliczane są do triasu górnego.

Czwartorzęd

Utwory czwartorzędowe tworzą ciągłą pokrywę, której grubość w rejonie miejscowości Krupski Młyn waha się w granicach 24 - 46 m. W profilu czwartorzędu występują: piaski i podrzędnie żwiry piaszczyste. Według Mapy Geologicznej Polski ark. Gliwice, w omawianym rejonie osady czwartorzędowe przy powierzchni terenu reprezentowane są przez piaski eoliczne oraz piaski, mułki i żwiry rzeczne, miejscami ily.

4.3. Warunki geologiczne i hydrogeologiczne

Obszar gminy Krupski Młyn należy do Bytomsko – Olkuskiego Rejonu Hydrogeologicznego, z poziomami wodonośnymi w środkowym i dolnym triasie oraz czwartorzędzie. Poziom czwartorzędowy na terenie gminy Krupski Młyn jest przede wszystkim związany z kopalną strukturą doliny Małej Panwi oraz równinami piasków wodonośnych. Wydajność tej warstwy wodonośnej waha się w granicach 30 – 50m³/h przy depresji ok. 2 – 5m, miąższość od kilku do około 30 – 40m. W tej warstwie występują dobre warunki filtracji charakteryzujące się współczynnikiem w granicach 0,0002 – 0,0003m³/s. Swobodne zwierciadło wody tej warstwy zalega na głębokości około 2m pod powierzchnią terenu.

Tereny gminy Krupski Młyn charakteryzują się zróżnicowaną głębokością poziomu zalegania wód gruntowych. W przykorytowych zalewowych holocenijskich częściach dolin rzek, w szczególności Małej Panwi poziom wody zlokalizowany jest bardzo płytko, nierzadko kilkadziesiąt centymetrów pod powierzchnią terenu.

Na obszarach starych terenów rzek akumulacyjnych oraz utworów wodnolodowcowych poziom wody waha się od 2 – 4m pod poziomem terenu.

Rzeki na terenie Gminy Krupski Młyn:

Mała Panew - (niem. Malapane) – prawy dopływ Odry. Przepływa przez województwa śląskie i opolskie. Źródła znajdują się w pobliżu miasta Koziegłowy. Stamtąd Mała Panew płynie przez Zieloną, Kalety, gminę Tworóg, Lubliniec-Kokotek, Krupski Młyn, Zawadzkie, Kolonowskie, Ozimek i Turawę. W dolnym biegu rzeki, pomiędzy Turawą a Ozimkiem, zbudowano zbiornik retencyjny Jezioro Turawskie. Ujście do Odry znajduje się na granicy Opola i gminy Dobrzeń Wielki, w pobliżu wsi Czarnowąsy. Najważniejszym dopływem Małej Panwi jest Stoła i Liganzja. Mała Panew jest rzeką średnio zanieczyszczoną: źródła rzeki zaliczane są do wód III klasy czystości, a woda poniżej Jeziora Turawskiego jest nawet drugoklasowa. Cały środkowy bieg rzeki, od Kalet do Ozimka uważa się za zanieczyszczony na tyle, by wody te zaliczyć do pozaklasowych. Mimo wszystko jest rzeką dość ciekawą dla wędkarzy ze względu na duże pogłowienie płoci, leszczy i szczupaków.

Długość: 132 km. Powierzchnia dorzecza: 2132 km².

Stoła - druga co do wielkości (po Małej Panwi) rzeka powiatu tarnogórskiego. Ma zlewnię o powierzchni 237 km² i długość ok. 25 km. Jej źródło znajduje się w Bobrownikach Śląskich - dzielnicy Tarnowskich Gór w okolicy ulicy Puszkina. Stamtąd korytem częściowo krytym płynie do Lasowic i opływając miasto, przez Strzybnicę. Następnie wije się przez Boruszowice, Brynek, Tworóg, Koty i w Potępie wpada do Małej Panwi. Nazwa Stoła powstała z powodu Sztolni Czarnego Pstrąga osuszającej kopalnie srebra w Tarnowskich Górach. Pochodzi od niemieckiego słowa *Stollenwasser* (woda sztolniowa). Przed regulacją była rzeką bardzo kapryśną, wahania jej wodostanu wynosiły 2 - 3 m. Zanieczyszczenie Stoły jest bardzo duże: czystość jej wód ocenia się na pozaklasową. Dziś ludzie dążą do oczyszczenia Stoły. Wzdłuż północnego brzegu Stoły biegł słynny szlak solny. W przeszłości Stołę zwano Rybną. Słynęła z wielkiej obfitości ryb i ich wyjątkowo wielkich okazów. Do dawnych osobliwości Stoły należały także, wedle miejscowych przekazów, czarne kurki wodne (prawdopodobnie łyski lub kokoszki) oraz orzech wodny - roślina, która rodzi jadalne i bardzo smaczne, czarne, z czterema rogami orzechy nieco większe od orzechów laskowych. Dopływy Stoły wymieniając od górnego biegu rzeki to: Pniowiec, Graniczna Woda, Brzeźnica, Błaszynówka, Bielawa i Dębica. Do **Stoły** zalicza się również rzekę w pobliżu dzielnicy Strzybnica, która może być też nazywana rzeką **Kanar**. Nazwę *Stoła* zatwierdzono urzędowo w 1951 roku, zmieniając niemieckie nazwy *Stola* (*Stollenwasser*).

Liganzja – struga, trzeci co do wielkości (po Małej Panwi i Stole) ciek gminy Tworóg i Krupski Młyn. Ma długość ok. 12 km. Jej źródło bije nieopodal Kopienic. Stamtąd płynie przez Wojskę i Świniowice, by w Krupskim Młynie wpaść do Małej Panwi.

Ze struktury hydrograficznej wynika, że cały obszar gminy leży w zlewni rzeki Mała Panew, która wraz ze swoim lewobrzeżnym dopływem rzeką Stołą przepływa przez środek gminy, dzieląc ją na część północną i południową. Sieć hydrograficzną gminy tworzą ponadto inne dopływy Małej Panwi: Liganzja, Rów Kokocki (Żelazna) oraz gęsta sieć rowów melioracyjnych i dwa zbiorniki wodne w Odmuchowie i Potępie. Rzeka Mała Panew stanowiąca główną oś hydrauliczną gminy, charakteryzuje się unikalnym w skali regionu zachowanym meandrującym korytem, prawie naturalnym.

Ocena stanu czystości wód na podstawie wyników Regionalnego Monitoringu Środowiska wykazuje, że wody Małej Panwi nie odpowiadają klasie czystości. Z badań wynika, iż Mała Panew oraz jej dopływy na długości 126km na odcinku od źródła do miejscowości Brusiek utrzymuje poziom czystości III klasy, natomiast poniżej Bruśka tę normę przekracza.

W grupie zanieczyszczeń fizyko – chemicznych najbardziej zanieczyszczone wody, przekraczające normy III klasy czystości, wystąpiły na odcinku 15km pomiędzy punktami monitoringowymi, zlokalizowanymi powyżej ujścia Stoły oraz poniżej miejscowości Krupski Młyn. Najbardziej zanieczyszczonym dopływem Małej Panwi jest Stoła. Ocena ogólna zanieczyszczenia wykazała, że na całej długości przekroczyła dopuszczalne normy czystości.

Wody podziemne

W rejonie Krupskiego Młyna występują dwa główne zbiorniki wodne. Pierwszym z nich jest czwartorzędowy główny zbiornik wód podziemnych, związany z kopalną doliną rzeki Mała Panew. Kolektorem jego wód są piaski rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, o miąższości od 25m w podłożu koryta rzeki. Zasilanie czwartorzędowego poziomu wodonośnego odbywa się przez infiltrację wód opadowych. Brak izolacji od powierzchni terenu stwarza możliwość przedostawania się zanieczyszczeń w głąb tej warstwy wodonośnej. Zwierciadło o charakterze swobodnym zalega na głębokości od 2 do 4m. Ze struktury geologicznej wynika, że na całym obszarze gminy zalegają utwory szczególnie podatne na infiltrację do wód podziemnych, co oznacza, iż jest to z jednej strony obszar zasilania tych wód, z drugiej zaś obszar transmisji zanieczyszczeń.

Dla ochrony terenów wyznaczono na terenie gminy strefę ochronną – ONO (Obszar Najwyższej Ochrony). Położenie Krupskiego Młyna w strefie najwyższej ochrony głównych zasobów wód podziemnych wskazuje na ponadlokalną rangę gminy w strukturze hydrogeologicznej.

Na terenie Krupskiego Młyna i w jego najbliższym sąsiedztwie wody czwartorzędowego głównego zbiornika wód podziemnych nie są eksploatowane dla zaopatrywania ludności w wodę.

Drugim zbiornikiem jest triasowy główny zbiornik wód podziemnych Lubliniec – Myszków. Jest to zbiornik typu szczelinowo – porowego poziomu wodonośnego wapienia muszlowego.

W rejonie Krupskiego Młyna poziom wodonośny wapienia muszlowego zalega pod grubym nakładem utworów nieprzepuszczalnych triasu górnego. Wody tego zbiornika wód podziemnych odznaczają się dobrą jakością i odpowiadają normom dla wód pitnych; wody te są pod stałą kontrolą Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej pod względem właściwości fizyko – chemicznych i bakteriologicznych. Wody triasowego zbiornika są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę socjalno – bytową dla mieszkańców Krupskiego Młyna.

Teren Gminy Krupski Młyn znajduje się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) Lubliniec - Myszków nr 327, wydzielonego na Mapie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony (A.S. Kleczkowski i inni, 1990 r.). Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z utworami serii węglanowej triasu (wapieniami, marglami i dolomitami wapienia muszlowego i retu). Użytkowe wody podziemne, o lokalnym znaczeniu mogą również występować w utworach czwartorzędu.

Czwartorzędowy poziom wodonośny

Na terenie Gminy krupski Młyn miąższość czwartorzędowych warstw wodonośnych waha się od 3,1 m (studnia ujęcia osada „Ziętek”) do 31,8 m (jedna ze studzien ujęcia Zakładów „Nitroerg”). Wodonośne osady występują bezpośrednio pod powierzchnią terenu lub przykryte są osadami słabo przepuszczalnymi (gliny, mułki) o miąższości kilkunastu metrów. Zwierciadło wody stabilizuje się płytko pod powierzchnią terenu 0,3 – 3,6 m ppt.

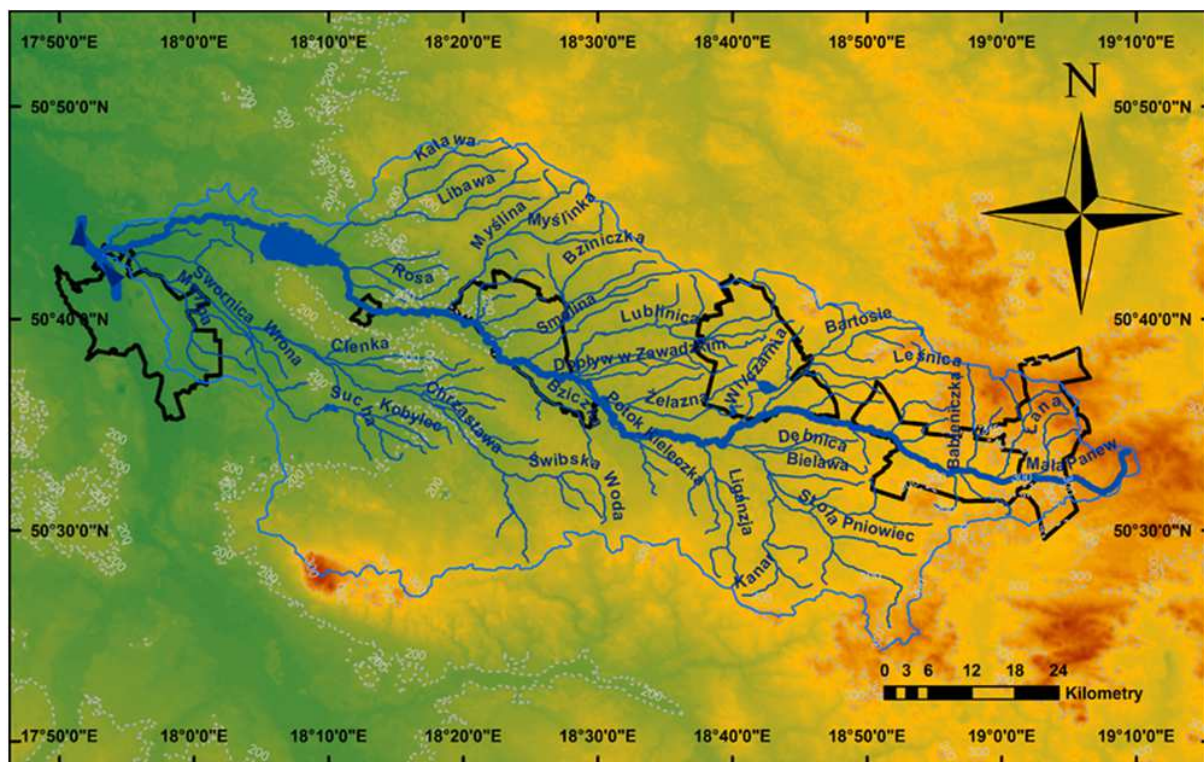
Poziom wodonośny serii węglanowej triasu

Krupski Młyn znajduje się w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) Lubliniec – Myszków nr 327 wymienionego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału dorzeczy na regiony wodne. Na tym obszarze miejscami występuje bezpośredni kontakt pomiędzy czwartorzędowym piętrzem wodonośnym i poziomem wodonośnym serii węglanowej triasu. Zwierciadło wody jest tu swobodne lub lekko napięte przez gliny czwartorzędowe. Na obszarze występowania osadów

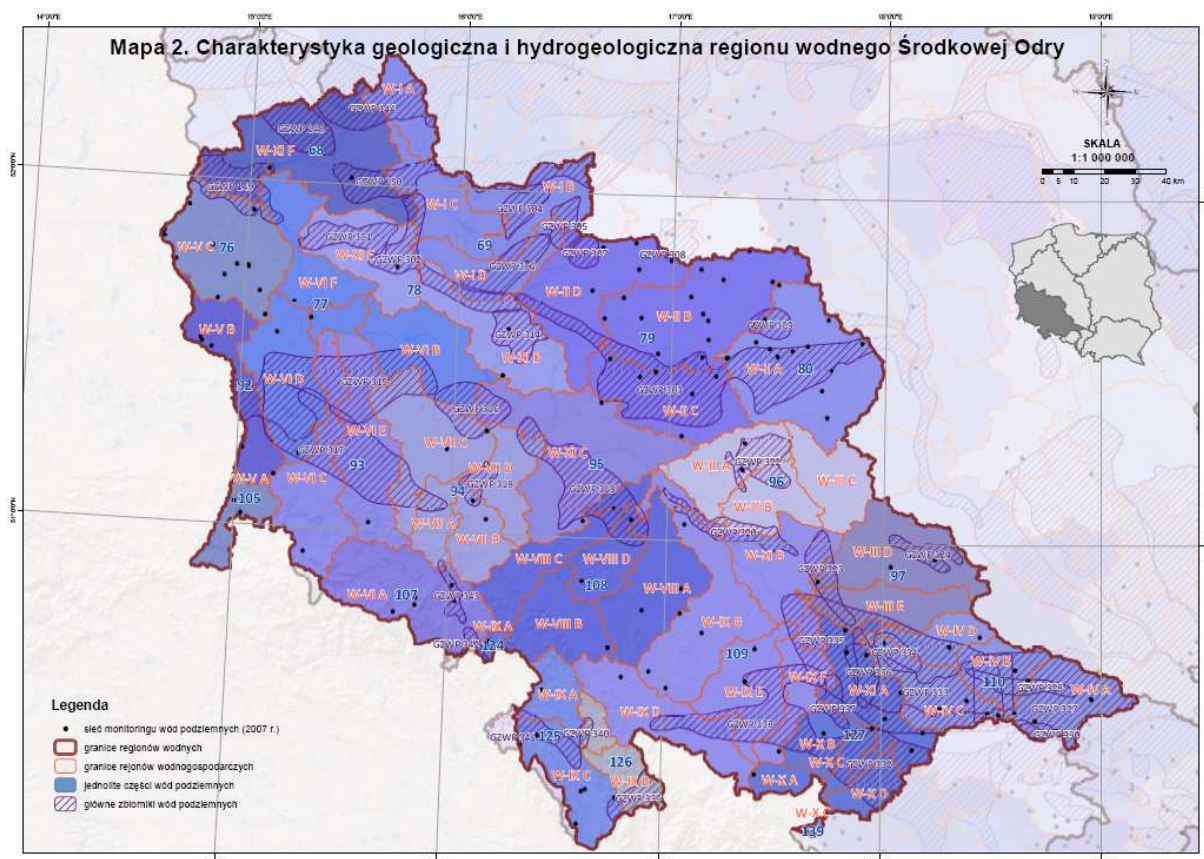
górnego wapienia muszlowego i triasu górnego zwierciadło wody poziomu wodonośnego serii węglanowej triasu ma charakter subartezyjski i artezyjski. W dolinie Stoły, w rejonie Krupski Młyn – Tworóg zwierciadło wody stabilizuje się kilka metrów nad powierzchnią terenu. Strop tego poziomu wodonośnego, na terenie przedmiotowej działki, znajduje się na głębokości ok.86 m poniżej powierzchni terenu (ppt.). W górnej części profilu triasu środkowego oraz w utworach triasu górnego mogą występować wodonośne warstwy piaskowców, margli i dolomitów, są to jednak warstwy nieciągłe, nieregularnie rozprzestrzenione, natrafienie na nie otworem studziennym zależy od przypadku.

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

Dorzecze Małej Panwi

4.4. Warunki klimatyczne

Według rejonizacji klimatycznej Polski E. Romera rozpatrywany obszar znajduje się w zasięgu klimatu wyżyn środkowych – Kraina Śląsko – Krakowska. Największy wpływ na kształtowanie się pogody na tym terenie wywierają masy powietrza znad Atlantyku, co znajduje wyraz w przewadze wiatrów o składowej zachodniej.

Najniższe temperatury występują w grudniu i styczniu, a najwyższe w lipcu.

Średnia roczna temperatura kształtuje się na poziomie 7,8 stopnia C.

Średni opad atmosferyczny kształtuje się na poziomie 798 mm – największe opady występują w lipcu.

Zimą i jesienią obserwuje się na ogół wiatry południowo – zachodnie, południowe i zachodnie, wiosną i latem zachodnie i południowo – zachodnie. Wiatry wschodnie występują przeważnie wiosną i jesienią.

Najniższe temperatury odnotowano w styczniu i grudniu, a najwyższe w lipcu.

Najwyższe średnie temperatury powietrza przypadają na lipiec i sierpień (powyżej 18° C), a najniższe na styczeń i luty (około -1°C).

Średnioroczna prędkość wiatru wynosi około 3,0 m/s. Najwyższe średnie prędkości notowane są w styczniu i marcu (3,5 m/s), a najniższe w lipcu i sierpniu (2,5 m/s).

Okres wegetacji trwa 200÷220 dni, od kwietnia do listopada.

Zgodnie z podziałem na dzielnice klimatyczne R. Gumińskiego obszar ten leży w obrębie dzielnicy podsudeckiej. Liczba dni z przymrozkami wynosi 100 ÷ 120, a dni z pokrywą śnieżną 60 ÷ 70.

Tabela 1. Długość sezonu grzewczego oraz średnia miesięczna temperatura na obszarze Gminy Krupski Młyn

Wyszczególnienie	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba dni ogrzewania w poszczególnych miesiącach	31	28	31	30	5	0	0	0	5	31	30	31
Średnia wieloletnia temperatura danego miesiąca	-1,0	-3,7	2,3	8,5	12,9	18,1	19,3	20,5	13,5	9,8	3,9	-0,4

Źródło: dane dla stacji meteorologicznej Lubliniec

Rysunek Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski wg R. Gumińskiego

Legenda:

Dzielnica rolniczo-klimatyczna					
I	Szczecińska	VII	Zachodnia	XV	Częstochowsko- Kielecka
II	Zachodniobałtycka	IX	Wschodnia	XVI	Tarnowska
III	Wschodniobałtycka	X	Łódzka	XVII	Sandomiersko - Rzeszowska
IV	Pomorska	XI	Radomska	XVIII	Podsudecka
V	Mazurska	XII	Lubelska	XIX	Podkarpacka
VI	Nadnotecka	XIII	Chełmska	XX	Sudecka
VII	Środkowa	XIV	Wrocławska	XXI	Karpacka

4.5. Gleby, rośliny, zwierzęta

Na terenie gminy Krupski Młyn nie występują udokumentowane złoża kopalin. Gleby użytkowane rolniczo na terenie gminy zajmują 7,6 % powierzchni, przy czym dominują gleby bielicowe i pseudobielicowe. Przydatność rolnicza gleb jest średnia, obniżona zakwaszeniem i skażeniem toksycznym w okolicach miejscowości Ziętek. W gminie występuje krajobraz naturalny o zdecydowanej dominacji elementów stworzonych przez naturę i w jej systemie funkcjonujący (dotyczy to terenów leśnych), w części zainwestowanej krajobraz jest harmonijny, złożony zarówno z elementów naturalnych, jak i kulturowych, określony jako krajobraz mieszkaniowo-parkowy. Oznacza to, iż walory krajobrazowe są bardzo wysokie i unikalne w skali regionu. Wywołują one pozytywną percepcję środowiska przyrodniczego i kulturowego. Obszar gminy w 80,3 % zajmują lasy, które są częścią większego kompleksu lasów lubliniecko-tarnogórskich, w którym zbiorowiska borowe zajmują największe powierzchnie. Zbiorowiska te są na terenie gminy zróżnicowane, w zależności od warunków siedliskowych. Lasy liściaste zajmują niewielkie powierzchnie w sąsiedztwie koryt rzecznych i występują przede wszystkim jako zbiorowiska łęgowe i olsowe. Charakteryzują się one starym dorodnym drzewostanem, o typowej strukturze i składzie gatunkowym. Roślinność nieleśna jest reprezentowana przez zbiorowiska związane z siedliskami wodnymi i bagiennymi (Odmuchów, Żyłka), zbiorowiska murawowe i łąkowe (Żyłka), zbiorowiska antropogeniczne (ogrody przydomowe, ogródki działowe, zieleń urzędzona).

Na terenie gminy występuje stosunkowo duża bioróżnorodność, która wyraża się w postaci dobrze zachowanych zbiorowisk roślinnych. Z gatunków chronionych (całkowicie lub częściowo) występują głównie takie gatunki jak: śnieżyczka przebiśnieg (obszary leśne, Krupski Młyn), grążel żółty (zbiornik wodny, Odmuchów), kruszyna pospolita (tereny leśne, Żyłka), kalina koralowa (tereny leśne, Żyłka). Spośród gatunków regionalnie rzadkich i zagrożonych zaobserwować można czermień błotną (zbiorniki wodne Ziętek), turzycę siwą (podmokłe miejsca, Ziętek), siedmiopalecznik błotny (rozlewiska cieków, Krupski Młyn), pępawę błotną (zarośla nadwodne, Potępa), wiosnowkę pospolitą (piaszczyste miejsca, Żyłka).

Obszar gminy w 80,3 % zajmują lasy, które są częścią większego kompleksu lasów lubliniecko-tarnogórskich, w którym zbiorowiska borowe zajmują największe powierzchnie. Zbiorowiska te są na terenie gminy zróżnicowane, w zależności od warunków siedliskowych.

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie w obszarze gminy Krupski Młyn występują również gatunki rzadkie w skali województwa i regionu. Najciekawsze z nich objęte ochroną gatunkową (stan na marzec 2014 r.) to:

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo	Oddział, pododdział	Ilość w ar
1.	Grzybień biały	<i>Nyphaea alba</i>	Krupski Młyn	126A	10
2.	Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	Krupski Młyn	119	0,05
3.	Grążel żółty	<i>Nuphar lutea</i>	Krupski Młyn	116	0,03
4.	Grążel żółty	<i>Nuphar lutea</i>	Krupski Młyn	91	0,1
5.	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	Krupski Młyn	22	0,05
6.	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	Krupski Młyn	21	0,1
7.	Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	Krupski Młyn	56	0,05
8.	Śnieżyczka	<i>Galanthus nivalis</i>	Krupski Młyn	-	-
9.	Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i>	Tereny leśne Żyłki	-	-
10.	Kalina koralowa	<i>Viburnum opulus</i>	Tereny leśne Żyłki	-	-

Wysoki stopień różnorodności biologicznej powoduje, że tereny gminy zostały włączone do jednego z najważniejszych obszarów leśnych w skali kraju.

Ochrona środowiska przyrodniczego w gminie powinna opierać się o przyjęty uchwałą Nr XXI/128/08 Rady Gminy w Krupskim Młynie z dnia 23 września 2008 r. „Program ochrony środowiska Gminy Krupski Młyn”.

Walory faunistyczne

W związku z przekształceniem naturalnej szaty roślinnej, przejawiającym się między innymi wyginięciem po ostatniej wojnie licznych gatunków rzadkich i chronionych oraz ze znaczną degradacją ekosystemów gminy, należy utrzymać fragmenty słabo przekształconych biocenoz to jest: łąk, zadrzewień i wód, szczególnie w ciągu doliny Małej Panwi. Na terenie gminy Krupski Młyn nie prowadzono dotychczas systematycznych badań faunistycznych, co spowodowało niski stan wiedzy o faunie tego obszaru. Analiza ekologicznych uwarunkowań występowania rzadkich gatunków pozwala jednak wnioskować, że gmina należy do obszarów cennych faunistycznie.

Pomimo skąpych danych z lat wcześniejszych (spośród wciąż gniazdujących) najbardziej zagrożone są gatunki związane z terenami wodno – błotnymi i krajobrazem rolniczym (cyraneczka, wodnik, łyska, krzyk, otolan). Zagrożeniem dla ptaków terenów wodno – błotnych jest rzadkość występowania odpowiednich siedlisk, dla pozostałych gatunków ptaków przekształcanie obecnego krajobrazu pól, a zwłaszcza możliwość usunięcia śródpolnych alei, drzew i zakrzewień.

Fauna gminy Krupski Młyn podobnie jak flora jest bogata pod względem gatunkowym, a jej różnorodność gatunkowa występuje przede wszystkim w przypadku ptaków, wśród których można wyróżnić:

- a) dzięcioł mały – *Dendrocopos minor*,
- b) jaskółka dymówka – *Hirundo rustica*,
- c) kukułka – *Cuculus canorus*,
- d) skowronek polny – *Alauda arvensis*,
- e) słowik rdzawy – *Luscinia megarhynchos*,
- f) sroka – *Pica pica*,
- g) szpak – *Sturnus vulgaris*,
- h) wrona – *Corvus cornix*,
- i) wróbel – *Passer domesticus*,
- j) zięba – *Fringilla coelebs*.

Gmina Krupski Młyn pod względem liczebności zwierzyny łownej należy do zasobnych gmin województwa śląskiego. Różnorodność gatunkowa zwierzyny łownej jest następująca:

- a) jeleń – *Cervus elaphus*,

- b) sarna – *Capreolus capreolus*,
- c) dzik – *Sus scrofa*,
- d) lis – *Vulpes vulpes*,
- e) kuna leśna – *Martes martes*,
- f) tchórz – *Mustela putorius*,
- g) piżmak – *Ondatra zibethica*,
- h) zając szarak – *Lepus europaeus europaeus*,
- i) bażant – *Phasianus colchicus*,
- j) kuropatwa – *Perdix perdix*,
- k) łyska – *Fulica atra*,
- l) kaczka krzyżówka – *Anas platyrhynchos*,
- m) gołąb grzywacz – *Columba palumbus*.

Gatunki gadów i płazów stwierdzone na terenie gminy Krupski Młyn, w tym gatunki chronione:

- a) jaszczurka zwinka – *Lacerta agilis*,
- b) jaszczurka żyworodna – *Zootoca vivipara*,
- c) padalec zwyczajny – *Anguis fragilis*,
- d) zaskroniec – *Natrix natrix*,
- e) Żmija zygzakowata – *Vipera berus*.

Płazy:

- a) traszka zwyczajna – *Triturus vulgaris*,
- b) ropucha szara – *Bufo bufo*,
- c) ropucha zielona – *Bufo viridis*,
- d) Żaba jeziorkowa – *Pelophylax lessonae*,
- e) Żaba moczarowa – *Rana arvalis*,
- f) Żaba trawna – *Rana temporaria*,
- g) Żaba wodna – *Rana esculenta*.

Zagrożenia dla świata faunistycznego

Do największych zagrożeń dla fauny w gminie Krupski Młyn należy:

- 1) regulacja lub zwiększenie zanieczyszczenia Małej Panwi (szczególnie groźna byłaby likwidacja elementów urozmaicających morfologię koryta rzeki),
- 2) likwidacja starych, dziuplastych i martwych drzew w lasach,
- 3) zalesienie oraz samorzutne zarastanie przez drzewa na śródleśnych łąkach i bagnach,
- 4) usuwanie pojedynczych i rosnących w grupach starych drzew na terenach otwartych,
- 5) likwidacja zbiorników wodnych.

Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych

Obszar Krupskiego Młyna posiada wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe związane głównie z występowaniem kompleksów leśnych o unikatowym charakterze w skali województwa – z towarzyszącymi jej obszarami flory i fauny. Świat zwierząt związany jest przede wszystkim z terenami leśnymi. Występują tu również gatunki związane ze zbiorowiskami otwartymi, jak i ze zbiorowiskami wodnymi. Obszary bogate przyrodniczo na terenie Krupskiego Młyna skupione są wokół doliny Małej Panwi wokół kompleksów leśnych położonych na południe i północ od zurbanizowanego pasa miejscowości Krupski Młyn, Potępa.

Obszar NATURA 2000 Dolina Małej Panwi Kod obszaru: PLH160008:Obszar obejmuje jedną z najbardziej naturalnych rzek nizinnych w granicach województwa opolskiego wraz z przylegającą przewianą równiną morenową. Mała Panew silnie meandruje, licznie występują starorzecza i wyspy. W dnie doliny spotyka się niewielkie torfowiska Na skarpach i piaszczyskach występują murawy i wrzosowiska. Na wysoczyźnie polodowcowej spotyka się wydmy dochodzące do 10 m wysokości. W zagłębieniach międzywydmowych występują bagniska z roślinnością szuwarową i niewielkie torfowiska wysokie (żywe), przejściowe i niskie, w tym niezwykle cenne i doskonale zachowane niskie torfowisko węglanowe.

W granicach ostoi dominują lasy, wśród których największą wartość przyrodniczą mają starodrzewia borów na wydmach i morenach. Lasy zajmują 69% terenu, w tym iglaste (starodrzewia borów suchych i bagiennych) - 34%, liściaste 9%, mieszane 15%. Łąki zajmują 14% terenu, tereny rolne 16%, a tereny zurbanizowane - 1%. Obszar cechuje unikalne

zróżnicowanie siedliskowe. Występują tu 32 zespoły roślinne, zagrożone w skali regionalnej. Bardzo cenne są torfowiska.

Powiązania przyrodnicze gminy Krupski Młyn z obszarami przyległymi.

Teren gminy Krupski Młyn jest powiązany przyrodniczo z otaczającymi ją obszarami. W tym aspekcie istotnymi z przyrodniczego punktu widzenia wydają się poniższe uwarunkowania. Na terenie Lasów Lublinieckich, które są jednolitym i największym obszarem kompleksem leśnym, istnieją, m.in. rezerwaty przyrody:

- rezerwat Hubert we wsi Dąbrówka w gminie Wielowieś na południe od Krupskiego Młyna.

W sąsiedztwie gminy występują duże zbiorniki wodne (Staw Posmyk, Kacze Jezioro (Piegża), zbiornik w Kozłowej Górze oraz zbiornik Dzierżno i inne), które w powiązaniu ze zbiornikami i ciekami wodnymi na terenie gminy tworzą sieć żerowisk i miejsc lęgowych wielu gatunków ptaków wodnych, w tym także bardzo rzadkich, np.: bociana czarnego, rybołowa oraz orla bielika.

- rezerwat rododendronów w Pawełkach koło Lublińca. Rododendrony w lesie w pobliżu miejscowości Pawełki i stawów „Brzoza” zajmują powierzchnię ok. 3000 metrów kwadratowych. Jest to rezerwat przyrody, ściśle strzeżony przez strażników leśnych, jednocześnie jedna ze stacji utworzonej w 2003 roku ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej o nazwie „Na Brzozę”. W tamto właśnie miejsce kierują się często miłośnicy turystyki rowerowej. Przejeżdżając kolejno np. od stawów Brzoza, przez Pawełki, Kochcice, Lubockie, Steblów, aż do leśniczówki „Dziewicza Góra” zobaczyć można nie tylko kwitnące rododendrony, ale też kilka niezwykłych budowli.

- Jeleniak Mikuliny w gminie Koszęcin utworzony w 1957 r., obejmujący powierzchnię ok. 45,01 ha, z czego 28,22 ha to zarastające stawy, 4,41 ha to torfowiska, 11,71 ha stanowi powierzchnię leśną, a 0,67 ha to drogi. Rezerwat znajduje się na terenie nadleśnictwa Koszęcin, w pobliżu miejscowości Piłka w województwie śląskim. Rezerwat stanowią dwa płytkie, zarastające stawy, położone w niecce międzywydmowej. Rezerwat ten chroni stanowisko lęgowe Żurawia (*Grus grus*) w kompleksie systemów wodno-szuwarowych oraz śródleśne torfowisko z pierwotną roślinnością.

- Góra Grojec znajdujący się na terenie gminy Woźniki w województwie śląskim na obszarze wzniesienia Góra Grojec, utworzony 31 października 1996 roku. Rezerwat wchodzi w skład

nadleśnictwa Koszęcin. Powierzchnia rezerwatu wynosi 17,53 ha. Spośród gatunków flory występują na obszarze rezerwatu buki, jawory i jodły, a także chronione prawnie rośliny zielne wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, zanokcica skalna, konwalia majowa, czworolist pospolity i kokoryczka wonna. Rezerwat, ze względu na to, iż wcześniej był miejscem częstych spotkań i świętowań miejscowej ludności ulega ciągłej dewastacji, szczególnie dzięki penetrowaniu wzgórza przez młodzież urządzającą na jego terenie "rajdy rowerowe".

- Rajchowa Góra w gminie Boronów to rezerwat fitocenotyczny położony w województwie śląskim na terenie gminy Boronów. Rajchowa Góra jest jednym z trzech rezerwatów znajdujących się na obszarze Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą. Powierzchnia rezerwatu stanowi 8,2 ha. Utworzony został w roku 1959. Nazwa rezerwatu związana jest z nazwiskiem Rajch, które, według miejscowych podań, należało do zamieszkującego na tym obszarze pustelnika. W zachodniej części rezerwatu znajduje się zespół roślinny zaklasyfikowany jako bór mieszany świeży. Obecnie w zespole tym, ze względu na prowadzoną w tym rejonie gospodarkę leśną, dominuje sosna zwyczajna, z domieszką dębów bezszypułkowych i szypułkowych oraz buka zwyczajnego. Pierwotnie gatunkiem dominującym był tu dąb bezszypułkowy.

- obszar chronionego Krajobrazu Lasy Ostrawsko – Turawskie zajmujące 179 305 ha został powołany w 1988 roku w centralnej i zachodniej części województwa opolskiego. W 1999 roku w jego zachodniej i centralnej części utworzono Stobrawski Park Krajobrazowy. Kompleksy leśne położone na północ i południe od pasa zurbanizowania Zawadzkie – Żędowice – Kielcza stanowią część rozległego kompleksu leśnego Lasów Stobrawsko – Turawskich ciągnącego się na przestrzeni ok. 30 km. Od wschodu mają swoją kontynuację w Lasach Lublinieckich. Na obszarze Lasów Stobrawsko – Turawskich stwierdzono występowanie wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt. Jednym z najciekawszych obiektów położonych na tym terenie jest Jezioro Turawskie. Jego najbliższe otoczenie jest miejscem gniazdowania wielu ciekawych gatunków ptaków. Zbiornik stanowi też ważne miejsce odpoczynku i żerowania dla ptaków migrujących. Z tego względu został zaliczony do ostoi ptactwa wodnego o randze europejskiej.

4.6. Rys historyczny Gminy Krupski Młyn

Historia Krupskiego Młyna sięga 1687 roku, w którym kroniki odnotowują istnienie w Potępie kuźnicy żelaza. W miejscu starego młyna w 1874 powstała fabryka zbrojeniowa produkująca materiały wybuchowe. W 1955 Krupski Młyn otrzymał status osiedla. Na mocy ustawy z dnia 29 listopada 1972 utworzono gminę Krupski Młyn. Początkowo było to osiedle dla pracowników fabryki materiałów wybuchowych. Wraz z rozrostem fabryki rozbudowano Krupski Młyn do współczesnych rozmiarów. Najstarsze budynki stanowią: dawny *gasthaus* (później kasyno mieszczące dom kultury, bibliotekę, stołówkę oraz kilka mieszkań, obecnie jest to własność prywatna), stare wille przy dawnej ulicy Inżynierskiej (obecnie: generała Zawadzkiego) oraz dwa osiedla: Białą i Zieloną kolonię. Nazwy pochodzą od kolorystyki domów. Biała kolonia - jest to ciąg jednakowych domów dwurodzinnych mieszczących się przy ulicy Głównej oraz Karola Miarki, przy niej wybudowano też sklep kolonialny i szkołę (dzisiejszy budynek służb administracji gminnej). Zielona kolonia- domy już nie tak wytworne jak w Białej kolonii, czterorodzinne mieszczące się przy ulicy Mickiewicza. Tu stała również sala kinowa. Została zburzona w 2003 roku. W czasach socjalizmu wybudowano jeszcze trzy większe osiedla. Najmłodsza część Krupskiego Młyna to osiedle z wielkiej płyty budowane w systemie W-70.

Zapiski dotyczące gminy potwierdzają istnienie w 1687 r. kuźnicy żelaza w Potępie, a następnie (w XIX w.) fryszerki i walcowni sztab żelaznych, czynnej do lat siedemdziesiątych XIX w. Krupski Młyn wywodzi swą nazwę od właściciela dużego i znanego w okolicy młyna wodnego – Krupy. W miejscu tego młyna powstała w 1872 roku fabryka zbrojeniowa, a jej podstawowa produkcja przeznaczona była na potrzeby rozwijającego się przemysłu zbrojeniowego. Produkowano tam materiały wybuchowe, głównie dynamit. Z powodu częstych w owym czasie awarii i eksplozji w tego typu zakładach, nową fabrykę postanowiono zlokalizować na obszarze niezamieszkałym. Jeszcze jednym powodem wyboru tego miejsca była konieczność utrzymania produkcji w tajemnicy. Na lokalizację wybrano więc wieś Krupski Młyn, leżącą z dala od większych ośrodków miejskich i głównych szlaków komunikacyjnych.

Zakład jednak w dalszym ciągu był stosunkowo blisko nowopowstałego wielkiego okręgu przemysłowego na Śląsku.

Po II wojnie światowej Krupski Młyn włączony został do Opolszczyzny, a w 1951 r. do powiatu tarnogórskiego.

W 1956 r. włączono przysiółek Ziętek z gromadą Potępa, gdzie znajdowała się kolonia robotnicza zamieszkała przez pracowników Zakładów Chemicznych. W 1961 r. zniesiono gromadę Potępa i włączono ją do osiedla Krupski Młyn, a jedynie wieś Koty z tej gromady została wcielona do gromady Tworóg. W 1969 r. osiedle Krupski Młyn liczyło 38,54 km² i 3216 mieszkańców.

Samodzielną jednostkę przestrzenną (w skład której wchodziły miejscowości Krupski Młyn, Ziętek, Potępa, Żyłka, Kanol i Odmuchów) utworzono 29 listopada 1972 r. W nowopowstałej gminie decydującą rolę spełniał zakład przemysłowy „Nitron – erg.” Obecna nazwa zakładu brzmi: „Nitroerg S.A” z siedzibą w Bieruniu, lokalizacja działalności w Krupskim Młynie przy ul. Zawadzkiego 1, jednak już 25 stycznia 1977 r. na mocy decyzji Ministra Administracji Terenami i Ochrony Środowiska wcielono Krupski Młyn w obszar administracyjny gminy Tworóg. Kolejnym ważnym etapem w rozwoju gminy było jej usamodzielnienie się, co miało miejsce 25 maja 1991 r. Powstała wówczas oddzielna jednostka samorządowa, która wyodrębniła się z gminy Tworóg.

4.7. Zabytki kultury materialnej

Obiekty wpisane do rejestru zabytków Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na terenie gminy znajduje się jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem 636/66. Jest to zabytkowa wolnostojąca Kaplica, będąca kopią jerozolimskiego Bożego Grobu P.W. Bożego Grobu i Św. Medarda z 1672 roku w Potępie. Zaliczona jest do najcenniejszych obiektów w gminie Krupski Młyn i powiecie tarnogórskim, stanowiąca atrakcję turystyczną i miejsce, wokół którego organizuje się życie religijne, kulturalne i społeczne mieszkańców gminy Krupski Młyn, wsi Potępa i Koty. Kaplica jest celem pielgrzymek i słynie w regionie z odpustów Św. Medarda i Św. Marcina (przydrożna kaplica znajdująca się nieopodal). Wpływa to zasadniczo na atrakcyjność turystyczną gminy Krupski Młyn. Na przestrzeni 337 lat istnienia kaplica była wielokrotnie remontowana.

Zabytki architektury i budownictwa – chronione prawem miejscowym.

Lp.	Miejscowość	Nazwa części miejscowości	Obiekt	Ulica	Numer
1	Krupski Młyn		Budynek administracyjny "Nitroerg" SA	Zawadzkiego	1
2	Krupski Młyn		dawna wartownia	Zawadzkiego	7
3	Krupski Młyn		dawny budynek Kasyna	Zawadzkiego	2
4	Potępa	Żyłka	budynek dawnej straży granicznej przy drodze z Potępy do Żyłki	Żyłka	1
5	Potępa	Kanol	stara zabudowa zagrodowa w Kanolu	Kanol	
6	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Zawadzkiego	1
7	Krupski Młyn		przedszkole	Zawadzkiego	3
8	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Zawadzkiego	5
9	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Zawadzkiego	6
10	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Zawadzkiego	8
11	Krupski Młyn		budynek mieszkalno - usługowy (telekomunikacja, bank, biotimex, lokale mieszkalne)	Zawadzkiego	9
12	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Zawadzkiego	10
13	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Sienkiewicza	1

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

14	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Sienkiewicza	2
15	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Sienkiewicza	4
16	Krupski Młyn	Biała Kolonia	budynek mieszkalny	Miarki	1
17	Krupski Młyn	Biała Kolonia	budynek mieszkalny	Miarki	2
18	Krupski Młyn	Biała Kolonia	budynek mieszkalny	Miarki	3
19	Krupski Młyn	Biała Kolonia	budynek mieszkalny	Miarki	4
20	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Świerczewskiego	1
21	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Świerczewskiego	2
22	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Świerczewskiego	4
23	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Mickiewicza	1
24	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Mickiewicza	2
25	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Mickiewicza	3
26	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Mickiewicza	5
27	Krupski Młyn	Zielona Kolonia	budynek mieszkalny	Mickiewicza	7
28	Krupski Młyn		most wiszący	Zawadzkiego	
29	Potępa		kapliczka św. Marcina	Polna	
30	Krupski Młyn		Budynek mieszkalny	Główna	1
31	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	3
32	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	4/1, 4/2

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018 ”

33	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	6, 6/1
34	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	8/1, 8/2
35	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	10/1, 10/2
36	Krupski Młyn		budynek mieszkalny	Główna	12
37	Krupski Młyn	Kol. Ziętek	budynek mieszkalny	Kol. Ziętek	18
38	Krupski Młyn	Kol. Ziętek	budynek mieszkalny	Kol. Ziętek	20
39	Krupski Młyn	Kol. Ziętek	budynek mieszkalny (dawny magiel)	Kol. Ziętek	20A
40	Krupski Młyn	Kol. Ziętek	budynek mieszkalny	Kol. Ziętek	22
41	Krupski Młyn	Kol. Ziętek	budynek gospodarczy	Kol. Ziętek	
42	Krupski Młyn		Kapliczka	Zawadzkiego	
43	Potępa	Potępa	Kaplica Grobu Pańskiego	Tarnogórska	
44	Potępa	Żyłka	Krzyż przydrożny	Żyłka	
45	Krupski Młyn		Budynek biurowo - magazynowy A1	Zawadzkiego	1
46	Krupski Młyn		zespół zabudowy produkcyjno - magazynowej A5	Zawadzkiego	1
47	Krupski Młyn		budynek magazynowy A7	Zawadzkiego	1
48	Krupski Młyn		budynek magazynowy A25	Zawadzkiego	1
49	Krupski Młyn		budynek magazynowy A61	Zawadzkiego	1
50	Krupski Młyn		budynek magazynowy D30	Zawadzkiego	1
51	Krupski Młyn		budynek magazynowy	Zawadzkiego	1

			D30A		
52	Krupski Młyn		budynek biurowy M5	Zawadzkiego	1
53	Krupski Młyn		Budynek biurowy M15	Zawadzkiego	1
54	Krupski Młyn		portiernia M16	Zawadzkiego	1
55	Krupski Młyn		budynek straży pożarnej M17	Zawadzkiego	1
56	Krupski Młyn		budynek kompresorowni z częścią biurową M24	Zawadzkiego	1
57	Krupski Młyn		wieża ciśnień M25	Zawadzkiego	1
58	Krupski Młyn		stacja trafo M40	Zawadzkiego	1
59	Krupski Młyn		budynek biurowo - socjalny R3	Zawadzkiego	1
60	Krupski Młyn		zespół zabudowy produkcyjno - magazynowej S2	Zawadzkiego	1
61	Krupski Młyn		budynek produkcyjny S27	Zawadzkiego	1
62	Krupski Młyn		zespół zabudowy mechaniczno - remontowej W2	Zawadzkiego	1

Ochrona dziedzictwa archeologicznego.

Na terenie gminy Krupski Młyn znajduje się jedno stanowisko archeologiczne – cmentarzysko z okresu kultury łużyckiej (AZP 91/44) mieszczące się w narożniku budynku przy ul. Norwida 4 w Krupskim Młynie.

4.8. Kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego studium.

W celu ochrony komfortu życia mieszkańców, a także tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju funkcjonalnego w granicach opracowania wyznaczone zostają następujące kategorie terenów o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania:

- 1) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

- 2) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 3) **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej,
- 4) **MR** – tereny zabudowy rekreacyjnej,
- 5) **U** – tereny o przeważającej funkcji usług komercyjnych,
- 6) **UP** – tereny o przeważającej funkcji usług publicznych,
- 7) **US** – tereny usług sportowo – rekreacyjnych,
- 8) **P** –tereny o przeważającej funkcji działalności przemysłowej i produkcyjnej,
- 9) **R** – tereny rolne, łąk i pastwisk,
- 10) **RO** – tereny przeznaczone pod uprawy ogrodowe,
- 11) **Z** – tereny zieleni,
- 12) **ZL** – tereny zieleni leśnej,
- 13) **ZLu** – tereny urządzeń obsługi gospodarki leśnej,
- 14) **Zld** – tereny dolesień,
- 15) **ZN** – tereny zieleni objętej ochroną,
- 16) **ZC** – tereny cmentarzy,
- 17) **Ws** – tereny rzek, wód powierzchniowych,
- 18) **ZZ** – tereny zalewowe,
- 19) **E** – tereny urządzeń infrastruktury energetycznej,
- 20) **K** – tereny oczyszczalni, przepompowni,
- 21) **KS** – tereny parkingów,
- 22) **KDZ** – tereny publicznych dróg zbiorczych,
- 23) **KDL** – tereny publicznych dróg lokalnych,
- 24) **Tz** – tereny zamknięte.

Dla wskazanych powyżej kategorii terenów określa się zakres przeznaczenia terenu, główne kierunki zagospodarowania oraz warunki i standardy wykorzystania terenów. Uzupełnieniem dla tych ustaleń są treści ustaleń dla wyznaczonych stref związanych z ochroną kulturową, ochroną krajobrazu, ochroną przyrodniczą oraz ustalenia dotyczące rehabilitacji zabudowy mieszkalnej, rewitalizacji zabudowy przemysłowej, a także programów aktywizacji.

1. MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1MW, 2MW, 3MW, 4MW, 5MW, 6MW, 7MW, 8MW** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) zabudowa mieszkalna wielorodzinna i mieszkalno – usługowa wraz z:

- niezbędnymi obiektami i urządzeniami służącymi realizacji celów publicznych na poziomie lokalnym,

- obiektami i urządzeniami usług komercyjnych służącymi zaspokojeniu potrzeb mieszkańców obszaru.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) kształtowanie zespołów intensywnej zabudowy mieszkalnej wyposażonej w program usług publicznych zapewniający wyposażenie na poziomie przyjętych standardów,

b) dostosowanie wielkości programu i form zabudowy do lokalnych warunków (charakteru zabudowy, ilości mieszkańców, układu przestrzennego).

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) powierzchnia zabudowy i powierzchnia utwardzona – nie więcej niż 70% powierzchni terenu działki,

b) powierzchnia biologicznie czynna – nie mniej niż 30% powierzchni terenu działki,

c) budynki przeznaczenia podstawowego – do 4 kondygnacji nadziemnych,

d) w sytuacjach uzupełnienia istniejącej zabudowy pojedynczymi obiektami kubaturowymi należy zachować lokalny gabaryt budynków oraz zasady kompozycji urbanistycznej; bilans terenu zapewniający realizację funkcji towarzyszących na poziomie przyjętych standardów,

e) usługi publiczne i komercyjne mogą być lokalizowane wyłącznie w parterach budynków mieszkalnych,

f) zakaz lokalizacji obiektów produkcyjnych oraz otwartych placów magazynowych,

g) zapewnienie ilości miejsc parkingowych,

h) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,

i) systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

2. MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17 MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z:

- niezbędnymi obiektami i urządzeniami służącymi realizacji celów publicznych na poziomie lokalnym,

- obiektami i urządzeniami usług komercyjnych służącymi zaspokojeniu potrzeb mieszkańców na poziomie lokalnym.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) realizacja zabudowy jednorodzinnej w gabarycie i formie oraz układzie zgodnym z warunkami i tradycją lokalną,

b) porządkowanie i rozbudowa istniejących układów przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem racjonalnych podziałów gruntów i wytyczania lokalnych układów komunikacyjnych,

c) kształtowania nowych zespołów zabudowy o czytelnym układzie i kompozycji przestrzennej, uwzględniających konieczność lokalizowania ogólnodostępnych przestrzeni publicznych.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) powierzchnia zabudowy i powierzchnia utwardzona – nie więcej niż 50% powierzchni terenu działki,

b) powierzchnia biologicznie czynna – nie mniej niż 50% powierzchni terenu działki,

c) budynki przeznaczenia podstawowego – do 2 kondygnacji nadziemnych + poddasze użytkowe; dachy dwuspadowe, wielospadowe dopuszcza się dachy płaskie w istniejących budynkach,

d) zapewnić dostępność do usług wedle przyjętych standardów,

e) wyznaczenie w granicach działek miejsc postojowych,

f) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z istniejącym układem komunikacyjnym,

g) systemowe rozwiązania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

3. MNU – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1MNU, 2MNU, 3MNU, 4MNU, 5MNU, 6MNU, 7MNU, 8MNU, 9MNU, 10MNU, 11MNU, 12MNU, 13MNU, 14MNU** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) zabudowa mieszkalna, mieszkalno – usługowa i usługowa.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) kształtowanie zespołów intensywnej zabudowy mieszkalnej wyposażonej w program usług publicznych zapewniający wyposażenie na poziomie przyjętych standardów,

b) dostosowanie wielkości programu i form zabudowy do lokalnych warunków (charakteru zabudowy, ilości mieszkańców, układu przestrzennego).

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz mieszkaniowo – jednorodzinna z nieuciążliwymi usługami (w ramach zabudowy mieszkaniowej),

b) wykluczenie lokalizacji obiektów produkcyjnych,

c) gabaryty i linia zabudowy obiektów dostosowana do zabudowy sąsiedniej,

d) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

4. MR – tereny zabudowy rekreacyjnej.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1MR, 2MR, 3MR, 4MR, 5MR, 6MR, 7MR, 8MR, 9MR, 10MR, 11MR, 12MR, 13MR**, studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) tereny przeznaczone pod zabudowę związaną z rekreacją, obiekty służące wypoczynkowi indywidualnemu – celem uzupełnienia funkcji turystycznej,

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) dostosowanie wielkości programu i form zabudowy do lokalnych warunków,

b) wykluczenie obiektów zabudowy produkcyjnej.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

Na terenach oznaczonych symbolem **1aMR**, studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) tereny przeznaczone pod infrastrukturę rekreacyjną jak pole biwakowe, kempingowe oraz urządzenia sanitarne.

2) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

5. U – tereny o przeważającej funkcji usług komercyjnych.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 8U, 9U, 10U**, studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) zabudowa usługowa, usługi różne dla potrzeb mieszkańców, z wyłączeniem usług uciążliwych dla środowiska,

b) dopuszcza się funkcję mieszkaniową wbudowaną dla właścicieli obiektów usługowych.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) dostosowanie wielkości programu i form zabudowy do lokalnych warunków (charakteru zabudowy, ilości mieszkańców, układu przestrzennego).

b) zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

6. UP – tereny o przeważającej funkcji usług publicznych.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1UP, 2UP, 3UP, 4UP, 5UP, 6UP, 7UP, 8UP, 9UP, 10UP, 11UP** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) zabudowa usługowa – obiekty i urządzenia służące realizacji celów publicznych, w szczególności w dziedzinie administracji, oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji a także zieleni publicznej:

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) kształtowanie zabudowy związanej z realizacją programu infrastruktury społecznej na poziomie przyjętych standardów,

b) powiązanie układu przestrzennego i zabudowy ze strukturą przestrzenną na poziomie lokalnym: głównych ciągów miejskich, osi kompozycyjnych, punktów i ciągów widokowych, dominant oraz istniejących i projektowanych przestrzeni publicznych,

c) wykorzystanie terenów otwartych do kształtowania zieleni publicznej powiązanej z usługami oraz włączonych w system przyrodniczy.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) intensyfikacja istniejącej zabudowy usługowej (rozbudowa i uzupełnienie zabudowy),
- b) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

7. US – tereny usług sportowo – rekreacyjnych.

Na terenie oznaczonym symbolem: **1US, 2US** studium ustala:

1) Główne funkcje:

- a) tereny przeznaczone pod usługi sportu i rekreacji,

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) rozbudowa, przebudowa istniejących obiektów kubaturowych,
- b) realizacja nowych założeń kubaturowych towarzyszących, takich jak: mała architektura, drobna gastronomia, handel,
- c) zieleń urządzona i towarzysząca.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) gabaryty forma obiektów indywidualnie dostosowana do potrzeb,
- b) realizacja zieleni urządzonej,
- c) kompleksowe rozwiązanie funkcji zagospodarowania terenu,
- d) powierzchnia terenu służąca zabudowie kubaturowej kształtować w granicach 20% powierzchni działki,
- e) realizacja odpowiedniej ilości miejsc parkingowych,
- f) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym.

8. P – tereny o przeważającej funkcji działalności przemysłowej i produkcyjnej.

Na terenie oznaczonym symbolem: **1P** studium ustala:

1) Główne funkcje:

- a) zabudowa związana z funkcją przemysłową i usługową,
- b) zabudowa magazynowa, składy, hale produkcyjne,
- c) zieleń leśna.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) kształtowanie nowoczesnych zespołów zabudowy przemysłowej i produkcyjnej o racjonalnie wykorzystanej przestrzeni, uporządkowanym układzie urbanistycznym i zabudowie o wysokiej jakości, poprzez:
- ochrona i konserwacja i renowacja obiektów wybudowanych przed 1945 r.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) konieczność zachowania terenów zieleni leśnej w obrębie działki o powierzchni ok. 50% powierzchni ogólnej terenu, kształtowanej jako zieleń leśna,
- b) możliwość restauracji, rekonstrukcji i uzupełnień dokonywanych w ramach ochrony i konserwacji obiektów istniejących (budynek dyrekcji, wieża ciśnień), w tym rozbudowy i nadbudowy oraz możliwość budowy nowych obiektów i urządzeń – pod warunkiem uzyskania zgody stosownych służb konserwatorskich,
- c) zapewnienie pełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- d) zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej i powiązań z układem komunikacyjnym miasta.

9. R – tereny rolne, łąk i pastwisk.

1) Główne funkcje:

- a) łąki, pola uprawne, sady, ogrody, zadrzewienia, zarośla nadrzeczne.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- utrzymanie i ochrona przed zainwestowaniem niezabudowanych terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego gminy,
- zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną zgodnie z przepisami ustalonymi dla tych terenów oraz planami ochrony,
- obejmowanie ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- udostępnienie terenów jako ciągów spacerowych i pieszych oraz rowerowych z uwzględnieniem powiązań z terenami Z.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) całkowite wykluczenie prawa zabudowy,
- b) budowa ciągów infrastruktury technicznej z zachowaniem ochrony walorów krajobrazowych terenów.

10. RO – tereny przeznaczone pod uprawę ogrodową.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1RO, 2RO, 3RO** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) istniejące ogrodnictwo, adaptuje się istniejące zagospodarowanie terenu.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) lokalizacja na terenie urządzeń sanitarnych,
- b) obiekty małej architektury, ścieżki piesze i rowerowe.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) przeznaczenie części terenu na komunikację pieszą wraz z realizacją infrastruktury technicznej (oświetlenie, odwodnienie).

11. Z – (1Z – 13Z) – tereny zieleni.

1) Główne funkcje:

a) ogólnodostępne tereny otwarte, wyposażone w: ciągi spacerowe, ciągi pieszo – jezdne, place, aleje, ścieżki rowerowe, terenowe urządzenia sportu i rekreacji (place zabaw, boiska itp.) ciek i zbiorniki wodne.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) kształtowanie systemu zieleni publicznej w oparciu o istniejące zasoby przyrodnicze,
- b) urządzenie terenów zieleni jako przestrzeni publicznych o wysokich walorach estetycznych, przyrodniczych, funkcjonalnych i krajobrazowych,
- c) zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną zgodnie z ustalonymi dla nich przepisami oraz planami ochrony,
- d) obejmowanie ochroną prawną terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- e) rolnicze użytkowanie zespołów łąkowych i terenów rolnych pełniących jednocześnie funkcję zieleni publicznej,
- f) kształtowanie łączności przestrzennej ciągów pieszych i rowerowych terenów Z i ZL,
- g) kształtowanie zespołów rekreacji nadwodnej,
- h) zróżnicowanie wyposażenia terenu w urządzenia parkowe (ścieżki, place, obiekty rekreacyjne).

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) wykluczenie wszystkich form użytkowania obniżających wartość i wielkość zasobów przyrodniczych,
- b) kształtowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych jako skwerów, szpalerów drzew,
- c) budowa niezbędnych ciągów infrastruktury technicznej z zachowaniem zasad ochrony terenów zieleni.

12. ZL – (1ZL – 36ZL) - tereny zieleni leśnej.

1) Główne funkcje:

- a) lasy wraz z niezbędnymi obiektami obsługi gospodarki leśnej oraz urządzeniami udostępniania rekreacyjnego terenów.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) zagospodarowanie lasów zgodne z ich ochronnymi funkcjami na podstawie planów urządzania lasów,
- b) urządzenie lasów jako terenów rekreacyjnych w zakresie nie kolidującym z zadaniami gospodarki leśnej i nie zagrażającym walorom przyrodniczym,
- c) zalesienie terenów ze szczególnym uwzględnieniem wyznaczonej strefy zwiększania lesistości,
- d) zagospodarowanie terenów objętych ochroną prawną zgodnie z przepisami ustalonymi dla tych terenów oraz planami ochrony,
- e) obejmowanie ochroną prawną lasów o najwyższych walorach.

13. ZLu – teren urządzeń obsługi gospodarki leśnej.

Na terenie oznaczonym symbolem: **1ZLu** studium ustala:

1) Główne funkcje:

- a) tereny urządzeń obsługi leśnictwa,
- b) obiekty zaplecza techniczno – administracyjnego.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) budynki gospodarcze, garaże,
- b) dojścia, dojazdy, miejsca parkingowe,
- c) zieleń urządzona, izolacyjna.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością remontów, rozbudowy,

b) zakaz lokalizacji zabudowy nie związanej z przeznaczeniem podstawowym.

14. ZLd – tereny dolesień.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1ZLd, 2ZLd** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) tereny dolesień.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) lokalizacja obiektów i urządzeń związanych z gospodarką leśną, zgodnie z odrębnymi przepisami.

15. ZN – tereny zieleni objętej ochroną.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1ZN, 2ZN** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) użytki ekologiczne.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) zachowanie istniejących form terenów zielonych.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) utrzymanie, pielęgnacja terenów zielonych.

16. ZC – tereny cmentarzy.

Na terenie oznaczonym symbolem: **1ZC** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) miejsca pochówku zmarłych.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) wewnętrzne ciągi komunikacyjne.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) w granicach terenu zapewnić miejsca postojowe,

b) usytuowanie urządzeń dla krótkoterminowego gromadzenia odpadów.

17. Ws – tereny rzek, wód powierzchniowych.

1) Główne funkcje:

a) tereny rzek, wód powierzchniowych.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) ochronę istniejących zbiorników wodnych, rzek: Małej Panwi, Liganzji i Stoły,

b) ochrona naturalnie ukształtowanych pasów przybrzeżnych,

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) ochrona istniejących zbiorników wodnych, rzek: Małej Panwi, Liganzji i Stoły,
- b) ochrona naturalnie ukształtowanych pasów przybrzeżnych,
- c) zakaz wznoszenia obiektów kubaturowych w odległości 30 m od koryt rzek.

18. ZZ - tereny zalewowe.

- 1) tereny o ograniczonym rozwoju i zagospodarowaniu terenu, w przypadku nowo projektowanych obiektów kubaturowych,
- 2) tereny zalewowe, wyznaczone w oparciu o zinwentaryzowane obszary, które zostały w 1997 roku zalane wodą powodziową,
- 3) zakaz wznoszenia w strefie zalewowej wznoszenia obiektów kubaturowych w odległości 20 m od koryt rzek.

19. E – tereny urządzeń infrastruktury energetycznej.

1) Główne funkcje:

- a) obiekty i urządzenia służące zaopatrzeniu w energię,
- b) wyodrębnione tereny usług i urządzeń komunalnych, wraz z niezbędnym zapleczem.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) realizacja określonych imiennie inwestycji infrastrukturalnych.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) ograniczone użytkowanie wynikające z charakteru inwestycji.

20. K– tereny oczyszczalni, przepompowni.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1K, 2K, 3K, 4K**, studium ustala:

1) Główne funkcje:

- a) tereny oczyszczalni i przepompowni.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- a) lokalizacja obiektów stanowiących zaplecze administracyjne i techniczne,
- b) komunikacja wewnętrzna, parkingi.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

- a) remonty, przebudowa i odbudowa urządzeń odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- b) forma architektoniczna zabudowań kubaturowych w nawiązaniu do istniejącej zabudowy, z jednoczesnym dostosowaniem się do obowiązującej funkcji i wymagań technologicznych,
- c) udział powierzchni biologicznie czynnej min. 20%,

21. KS– tereny parkingów.

Na terenach oznaczonych symbolami: **1KS, 2KS, 3KS, 4KS, 5KS** studium ustala:

1) Główne funkcje:

a) tereny parkingów i garaży.

2) Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego:

a) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,

b) wewnętrzna komunikacja

c) zieleń izolacyjna i urządzona.

3) Warunki i standardy wykorzystania terenu:

a) zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi,

b) należy w pełni uzbroić teren w zakresie infrastruktury technicznej,

c) obowiązek rozwiązania sposobu odprowadzenia wód opadowych z powierzchni utwardzonych.

22. KDZ – tereny dróg publicznych, 23. KDL – tereny dróg lokalnych.

Zapewniają obszar realizacji podstawowego układu komunikacyjnego określonego w studium w kategoriach:

KDZ – tereny dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej (drogi powiatowe),

KDL – tereny dróg publicznych klasy ulicy lokalnej (drogi gminne),

Drogi dojazdowe (inne).

Szerokość linii rozgraniczających mają zapewnić możliwości techniczne realizacji elementów systemu drogowego w określonych kategoriach wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i wyposażeniem z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych.

Ponadto, rozwiązania w zakresie systemu dróg lokalnych i parkingów, nie określonych w studium, winny nawiązywać do wyznaczonego w studium układu drogowo – ulicznego.

24. Tz – tereny zamknięte.

Dla terenów zamkniętych oznaczonych symbolem Tz studium nie zawiera ustaleń.

Formy użytkowania terenu

Gmina Krupski Młyn zajmuje ogółem pow. 3908 ha. Procentowy udział w ogólnej powierzchni gminy, przedstawia się następująco:

W zakresie zajmowanej powierzchni i liczby ludności, gmina należy do najmniejszych w województwie śląskim.

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia (ha)	Procent powierzchni ogólnej
Tereny przemysłowe	129	3,30%
Tereny usługowe	10	0,25%
Tereny mieszkaniowe	34	0,87%
Pola uprawne	295	7,55%
Lasy	3224	82,50%
Wody	43	1,10%
Drogi	68	1,74%
Koleje	35	0,90%
Tereny rekreacyjne	16	0,41%
Grunty zadrzewione i zakrzewione	39	1,00%
Inne tereny zabudowane	3	0,07%
Inne tereny komunikacyjne	1	0,03%
Nieużytki	6	0,15%
Tereny różne	5	0,13%
Razem:	3908	100%

4.9. Demografia

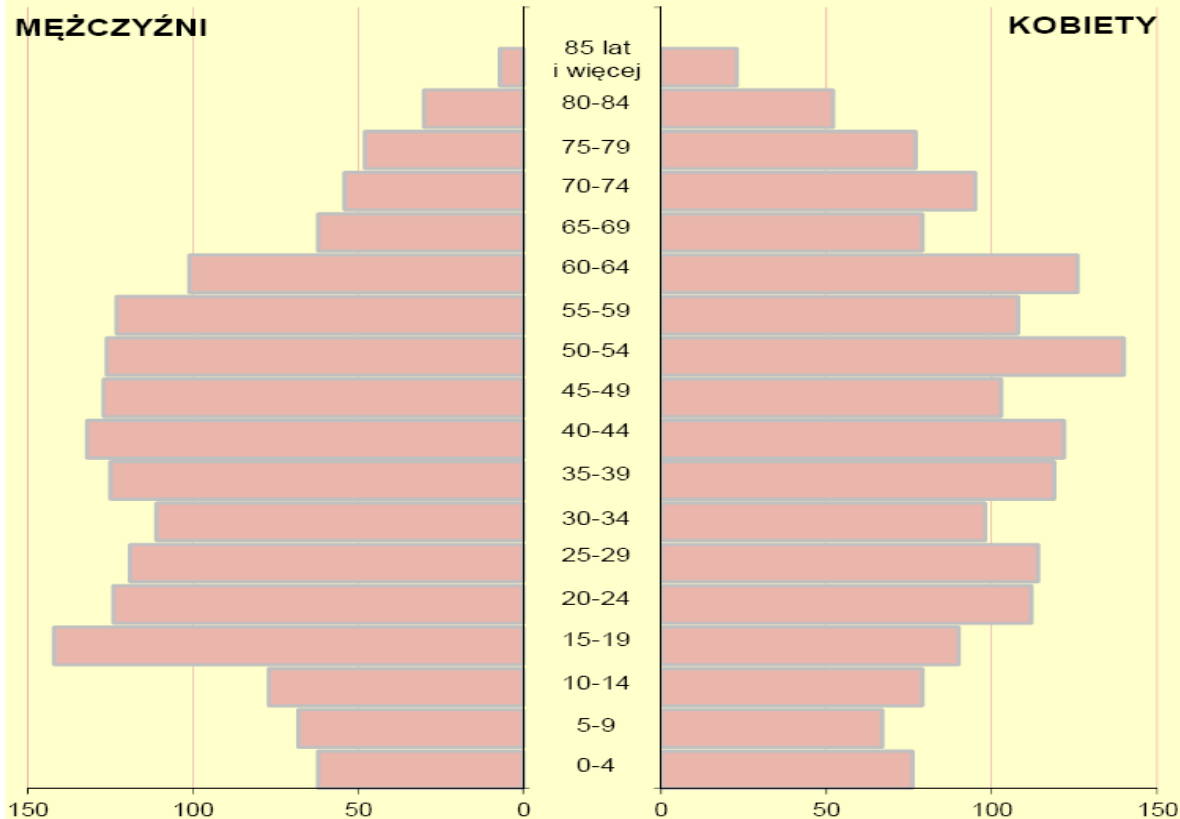
Wg danych GUS teren Gminy Krupski Młyn w 2012 roku był zamieszkiwany przez ogólną liczbę ludności wynoszącą 3318, z czego kobiety stanowiły 50,39% a mężczyźni 49,61%. W 2012 r. w stosunku do roku 2010 liczba ta spadła o 60 mieszkańców, co daje średnioroczny spadek o ok. 30 mieszkańców.

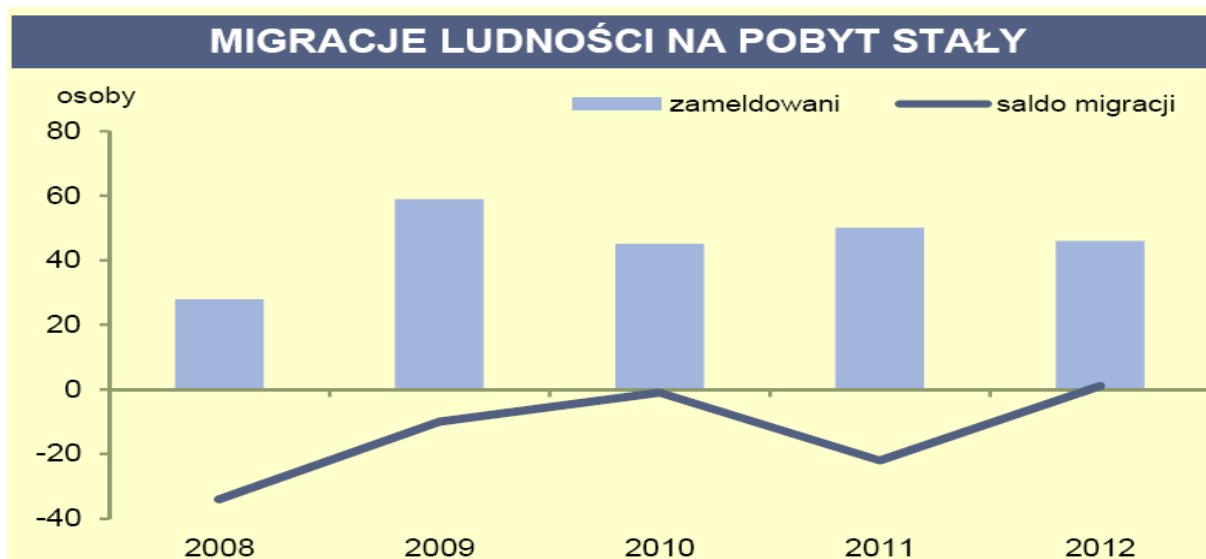
WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE W 2012 R.			
	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność.....	138770	3318	2,4
w tym kobiety.....	71300	1680	2,4
Urodzenia żywe.....	1346	25	1,9
Zgony.....	1305	34	2,6
Przyrost naturalny.....	41	-9	x
Saldo migracji ogółem.....	348	1	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym.....	23398	566	2,4
produkcyjnym.....	89298	2099	2,4
poprodukcyjnym.....	26074	653	2,5

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

WYBRANE DANE ^a STATYSTYCZNE	2010	2011	2012
Powierzchnia w ha.....	3908	3908	3908
Ludność.....	3378	3352	3318
Ludność na 1 km ²	86	86	85
Kobiety na 100 mężczyzn.....	103	103	103
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,6	58,8	58,1
Szkoły podstawowe i gimnazjalne.....	5	5	5
Liczba ludności na 1 przychodnię.....	1126	1117	1106
Turystyczne obiekty noclegowe ^b	1	1	1
Mieszkania oddane do użytkowania....	10	1	4
Pracujący ^{cd} na 1000 ludności.....	279	324	324
Bezrobotni zarejestrowani.....	109	113	111
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z instalacji:			
wodociągowej.....	96,1	96,1	96,1
kanalizacyjnej.....	94,7	94,7	94,7
gazowej.....	31,6	31,8	33,1

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2012 R.

ZASOBY MIESZKANIOWE

	2011	2012
Mieszkania ^a	1173	1177
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	63,7	63,9
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych.....	540	595
Liczba lokali socjalnych.....	37	37

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

DOCHODY BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2010	2011	2012
	w %		
Dochody ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	0,0	-
Transport i łączność	1,7	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	13,6	11,2	9,9
Administracja publiczna	0,6	1,0	0,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,7	0,0	-
Różne rozliczenia	24,0	22,1	22,4
Oświata i wychowanie	1,6	2,1	12,9
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	7,2	4,6	4,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,1	0,1	0,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,1	2,4	12,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	-
Kultura fizyczna ^a	0,8	11,0	0,1
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	45,0	42,7	35,8
Pozostałe	2,5	3,0	2,4

^a W 2010 r. nazwa działu brzmiała „Kultura fizyczna i sport”.

W 2012 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **5198 zł**

WYDATKI BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW

	2010	2011	2012
	w %		
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,0	0,0	0,0
Transport i łączność	7,1	2,0	1,6
Gospodarka mieszkaniowa	9,8	9,3	7,1
Administracja publiczna	17,4	15,5	12,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,1	0,4	0,3
Różne rozliczenia	0,3	0,8	0,1
Oświata i wychowanie	35,6	34,1	34,2
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społ.	10,0	6,6	5,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,7	0,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,0	4,7	26,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,5	3,0	2,4
Kultura fizyczna ^a	4,7	18,4	4,0
Działalność usługowa	0,1	0,3	0,2
Ochrona zdrowia	0,3	0,2	0,3
Pozostałe	3,9	3,9	4,0

W 2012 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **6381 zł**

Analiza demograficzna rozwoju gminy Krupski Młyn stanowi podstawę budowy koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Współczesna sytuacja demograficzna gminy oraz prognoza demograficzna do 2015 roku stawia przed koncepcjami zagospodarowania przestrzennego szereg złożonych zagadnień, które należy rozpatrywać z punktu widzenia szans i zagrożeń rozwoju. Do podstawowych zagadnień koncepcji rozwoju gminy należy ruch naturalny (urodzenia, zgony oraz liczba zawieranych małżeństw), procesy migracyjne i źródła utrzymania ludności.

W planie perspektywicznym do 2015 roku Województwa Śląskiego przyjęto utrzymanie dotychczasowych tendencji rozwojowych z bardzo niewielkim wzrostem ludności, w zasadzie na poziomie przyrostu naturalnego. Uwarunkowania demograficzne nie są zbyt korzystne dla perspektywicznego rozwoju gminy. Procesowi reprodukcji towarzyszy stała tendencja spadkowa w porównaniu ze średnią przyrostu naturalnego w granicach województwa.

Poziom aktywności zawodowej ludności w okresie perspektywicznym uwarunkowany będzie ciągle zachodzącymi przemianami systemowymi w gospodarce. Między innymi postępującym procesem urynkowania gospodarki i racjonalizacji zatrudnienia oraz rozwojem lokalnych rynków pracy. W związku ze złożonością sytuacji należy przyjąć do 2015 roku perspektywiczny współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym na poziomie współczynnika aktywności zawodowej zbliżonym do obecnego, tj. około 62%. Tym samym szacunkowa liczba zawodowo czynnych w perspektywie wyniesie około 2190 osób.

4.10. Sytuacja gospodarcza

Na terenie Gminy Krupski Młyn na koniec 2012 roku działało 271 podmiotów gospodarczych, z czego 29 w sektorze budowlanym, 24 w sektorze przemysłowym i 3 w sektorze rolnym.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2012 R.

	Powiat	Gmina
Podmioty gospodarki narodowej ogółem.....	14344	271
w tym w sektorze: rolniczym.....	226	3
przemysłowym.....	1606	24
budowlanym.....	1783	29
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności.....	1034	817
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności.....	771	482

2	EDUKACJA	2010/11	2011/12	2012/13
	Żłobki i kluby dziecięce ^a	–	–	–
	Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych ^a w ciągu roku	–	–	–
	Placówki wychowania przedszkolnego...	2	2	2
	w tym przedszkola.....	2	2	2
	Miejsca w przedszkolach.....	100	100	100
	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego.....	93	93	97
	w tym w przedszkolach.....	93	93	97
	Szkoły podstawowe.....	2	2	2
	Uczniowie szkół podstawowych.....	217	236	220
	Szkoły gimnazjalne.....	1	1	1
	Uczniowie szkół gimnazjalnych.....	177	144	144
	Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach ^b :			
	podstawowych.....	6	7	6
	gimnazjalnych.....	5	4	4
	Komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów w szkołach ^b :			
	podstawowych.....	36	36	34
	gimnazjalnych.....	34	34	34

a W latach 2010/11 i 2011/12 bez klubów dziecięcych. b Dla dzieci i młodzieży.

4.11. Infrastruktura techniczno – inżynierska Gminy Krupski Młyn

INFRASTRUKTURA SIECIOWA: WODOCIĄGI, KANALIZACJA

Zaopatrzenie w wodę

Tereny zainwestowane poszczególnych miejscowości i zakłady położone w gminie Krupski Młyn, są w 98 % procentach zaopatrzone w wodę. Sieć wodociągowa poszczególnych sołectw zasilana jest z własnych ujęć wody lub z ujęć znajdujących się poza ich terenem. Gmina Krupski Młyn jest w pełni wyposażona w system dystrybucji wody; z sieci wodociągowej korzysta 98 % mieszkańców gminy. Poszczególne jednostki strukturalne są wyposażone w lokalne układy wodociągowe, nie powiązane ze sobą, zasilane z następujących ujęć:

- a) miejscowość Krupski Młyn zasilana jest z ujęcia znajdującego się na terenie „Nitroerg S.A.” z siedzibą w Bieruniu, lokalizacja działalności w Krupskim Młynie przy ul. Zawadzkiego 1, ujęcie rezerwowe,
- b) miejscowość Krupski Młyn zasilana jest z ujęcia znajdującego się na terenie basenu kąpielowego przy ulicy Głównej – główne ujęcie wody pitnej dla miejscowości Krupski Młyn, b) miejscowości Krupski Młyn – Kolonia Ziętek, Potępa – Kanol, Potępa – Żyłka, zasilane są z ujęcia znajdującego się w miejscowości Krupski Młyn – Kolonia Ziętek,
- c) miejscowość Potępa obecnie zasilana jest z ujęcia znajdującego się przy ulicy Sportowej, ujęciem rezerwowym jest ujęcie znajdujące się w miejscowości Koty – Wesoła. Tereny przeznaczone pod uprawy ogrodowe w ST. Ziętku – Potępie (rejon IV) zasilane są z osobnego, niezależnego ujęcia wody zlokalizowanego w Potępie przy ul. Zielonej przy terenach rejonu IV. Woda z tego ujęcia nie jest uzdatniana, może być wykorzystywana tylko do podlewania ogródków.

Zasady zaopatrzenia w wodę dla obszaru gminy Krupski Młyn

Zaopatrzenie w wodę dla Krupskiego Młyna jest zasilane z wodociągu eksploatowanego przez Gminę Krupski Młyn z siedzibą w Krupskim Młynie przy ulicy Krasickiego 9 o największej wydajności i zasięgu zaspokajającego potrzeby własne i okoliczne budownictwa mieszkaniowo – usługowego.

Obecnie system wodociągowy Gminy Krupski Młyn stanowi zintegrowany układ ciśnieniowo grawitacyjny zasilany z ujęcia wód podziemnych.

Studnie rezerwowe

Aktualnie eksploatowane są duże studnie S-3 i S-6 znajdujące się w zachodniej części; studnie S-4 i S-5 usytuowane we wschodniej części zakładu „NITROERG” S.A. spełniają rolę studni awaryjnych, a eksploatacja ich jest sporadyczna i okresowa, np.: podczas awarii studni S-3 lub S-6. W 2002 roku została zlikwidowana studnia S-2. Obecnie system wodociągowy stanowi układ ciśnieniowo – grawitacyjny zasilany z 4 ujęć wód podziemnych; ich łączna zdolność produkcyjna wynosi 508m³/h, tj. 12 192m³/d, a całkowita długość sieci wodociągowej wynosi 22,7km. Decyzją Wojewody Katowickiego Nr EK-I-7211/158/96 z dnia 2.10.1996 r. wokół poszczególnych studni ustanowiono strefy ochronne:

- a) dla studni nr S-3 o wymiarze 22x21m, powierzchnia 462m²,
- b) dla studni nr S-4 o wymiarze 16,6x16m, powierzchnia 265,6m²,
- c) dla studni nr S-5 o wymiarze 28x30m, powierzchnia 840m²
- d) dla studni nr S-6 o wymiarze 22x24,7m, powierzchnia 543,4m².

Na terenie gminy Krupski Młyn oprócz w/w ujęć aktualnie funkcjonują ujęcia wód podziemnych, które zaopatrują w wodę następujące obszary, są to:

- studnia T IV – pobór wód podziemnych z utworów serii węglanowej triasu, zlokalizowana w miejscowości Koty – Wesoły dla potrzeb wsi Potępa.

Parametry wydajności studni są następujące:

Q_{\max} godz. = 25 m³/h

Q_{\max} dobowe = 300m³/d.

Urządzenia na eksploatowanej studni do poboru wód: pompa głębinowa G-80V zawieszona na głębokości 60m ppt na rurociągu tłocznym \varnothing 100.

Pozwolenie wodno – prawne wydane przez Starostę Tarnogórskiego Nr GOŚR/G.0223-33/05.

- Studnia zlokalizowana w miejscowości Potępa przy ul. Sportowej o następujących parametrach:

Q_{\max} godz.=30m³/h

$Q_{\text{średn. dobowa}}$ =350m³/d

Q_{\max} dobowe=400m³/d

Urządzenia na eksploatowanym ujęciu do poboru wód: pompa głębinowa G-80, opuszczona na głębokości 40m ppt na rurociągu tłocznym \varnothing 100.

Woda pobierana z ujęcia z uwagi na ponadnormatywną zawartość żelaza i okresowo manganu, po uzdatnieniu przeznaczona jest na potrzeby komunalne mieszkańców miejscowości Potępa. Pozwolenie wodno – prawne wydane przez Starostę Tarnogórskiego Nr GOŚR/G6223-36/07.

- Studnia zlokalizowana w Krupskim Młynie – Kolonia Ziętek. Ujęcie zaopatruje w wodę mieszkańców „Osiedla Ziętek” w Krupskim Młynie, Stary Ziętek, Potępę (przysiółki:

Kanol i Żyłka).

Parametry wydajności studni są następujące:

Q_{\max} godz.=8m³/h

$Q_{\text{średnia dobowe}}$ =192m³/d.

Woda pobierana ze studni jest uzdatniana w stacji odżelaziania wody. Urządzenia na ujęciu do poboru wód: pompa głębinowa typu G.B.Z.04 o mocy 2,2 KW opuszczona na głębokości 17 m ppt.

- Studnia zlokalizowana w Krupskim Młynie przy ulicy Głównej, teren basenu kąpielowego. Ujęcie zaopatruje w wodę mieszkańców Krupskiego Młyna.

Parametry wydajności studni są następujące:

$Q_{\max} \text{ godz.} = 50 \text{ m}^3/\text{h}$

$Q_{\text{średnia}} \text{ dobowo} = 1200 \text{ m}^3/\text{d.}$

Głębokość 100 m.p.p.g

Poprawa zaopatrzenia w wodę nastąpi poprzez:

- 1) rozbudowę gminnej sieci wodociągowej w celu osiągnięcia 100% zwodociągowania gminy,
- 2) minimalizację strat wody w sieci wodociągowej,
- 3) rozbudowę przyłącza sieci wodociągowej w dostosowaniu do realizacji inwestycji gospodarczych i mieszkaniowo – usługowych,
- 4) objęcie indywidualnymi pomiarami zużycia wody wszystkich odbiorców przez montaż liczników zużycia wody,
- 5) przeanalizowanie możliwości wpięcia obszaru Odmuchowa do sieci wodociągowej w Potępie,

Ścieki sanitarne

Zasady odprowadzania ścieków sanitarnych dla obszaru Krupski Młyn

Na terenie Krupskiego Młyna istnieje sieć kanalizacji sanitarnej ok. 8,8 km oraz oczyszczalnia biologiczno – mechaniczna w Krupskim Młynie przy ul. Tarnogórskiej typu BOSS 200 o przepustowości $350 \text{ m}^3/\text{dobę}$, która w chwili obecnej wykorzystywana jest w 60%. Stan techniczny oczyszczalni jest zadowalający – gruntowna modernizacja odbyła się w 2013 r.

Zasady odprowadzania ścieków sanitarnych dla obszaru Krupski Młyn – Kolonia Ziętek i Potępa.

Obecnie na terenie miejscowości Krupski Młyn – Kolonia Ziętek znajduje się mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków, która wymaga przebudowy i modernizacji. Aktualnie do istniejącej oczyszczalni ścieków w Kolonii Ziętek za pomocą systemu kanalizacji w Kolonii Ziętek podłączonych jest 824 osób. Stan techniczny oczyszczalni jest bardzo zły, na

co składa się przestarzała oczyszczalnia ścieków oraz wyeksploatowane urządzenia. Z kolei ścieki z miejscowości Potępa odprowadzane są obecnie istniejącą kanalizacją do przepompowni ścieków. Z niej tłoczone są do sąsiedniej wsi Koty w gminie Tworóg, a stamtąd płyną grawitacyjnie do oczyszczalni w Tworogu.

W celu poprawy jakości życia mieszkańców należy stworzyć sprawny system odprowadzania i oczyszczania ścieków gospodarczo – bytowych, oznacza to:

- skanalizowanie wszystkich istniejących i planowanych terenów rozwojowych mieszkaniowo – usługowych z adaptacją istniejącej sieci w systemie mieszanym.

W roku 2013 podłączono pozostałych mieszkańców (zamieszkujących głównie osiedle W-70), w związku z tym konieczna była rozbudowa istniejącej oczyszczalni i zwiększenie jej przepustowości do 350m³/dobę. Dzięki przyłączeniu mieszkańców z ulicy Karola Miarki zlikwidowane zostały przydomowe zbiorniki bezodpływowe, które powodowały zagrożenie dla środowiska.

Dodatkowo planuje się w Krupskim Młynie w rejonie ulic Świerczewskiego i Mickiewicza wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej przeznaczonej do odbioru ścieków bytowych i komunalnych pochodzących od mieszkańców z rejonu ulic Mickiewicza i Świerczewskiego.

Dodatkowo zostanie wybudowana nowa sieć kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w rejonie ul. Mickiewicza i Świerczewskiego w Krupskim Młynie. Nowa kanalizacja będzie kierowała ścieki do nowej planowanej oczyszczalni ścieków w tym rejonie i zastąpi starą sieć ogólnospławną lub będą doprowadzane do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków przy ulicy Tarnogórskiej w Krupskim Młynie.

W celu uporządkowania gospodarki ściekowej w rejonie Potępy i Krupskiego Młyna – Kolonia Ziętek planuje się budowę nowej sieci kanalizacji sanitarnej o długości około 2 km w rejonie tzw. starego i nowego Ziętka, budowę nowej oczyszczalni ścieków (dla Kolonii Ziętek i Potępy) w miejscowości Potępa lub Kolonia Ziętek, alternatywnie dalsze odprowadzanie ścieków zarówno z miejscowości Kolonia Ziętek i Potępa kolektorem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Tworogu.

ZAOPATRZENIE W PALIWA GAZOWE

Gmina Krupski Młyn jest wyposażona w system gazu przewodowego. Łączna długość sieci gazowej w gminie wynosi 15 km. Źródłem gazu dla gminy jest stacja redukcyjno – pomiarowa I stopnia zlokalizowana przy ul. Kotowskiej w Tworogu oraz sieć średnioprężna Dn 200 – gazociąg biegnący z gminy Tworóg przez miejscowość Potępa do Krupskiego Młyna, spełniający warunki zaopatrzenia mieszkańców gminy w system gazyfikacji przewodowej. Do sieci gazowej zasilającej Gminę Krupski Młyn nie zostały podłączone przysiółki Odmuchów, Żyłka i Kanol. Zgodnie z opracowanym programem gazyfikacji gminy zakłada się, że w/w gazociąg będzie podstawowym źródłem zaopatrzenia odbiorców gminy w gaz.

Doprowadzenie gazu ziemnego wysokometanowego do wszystkich jednostek strukturalnych gminy następuje przez rozgałęzienia w/w gazociągu o średnicy Dn 200/160/110.

W celu wyeliminowania węglowych kotłowni w domach jednorodzinnych oraz kotłowniach osiedlowych, zabezpieczono zapotrzebowanie na cele grzewcze dla wszystkich odbiorców. Ponadto sieć tranzytowa zapewnia dostawę gazu ziemnego do „Nitroerg S.A” na cele technologiczne gazociągiem Dn 110, stanowiącym końcówkę sieci tranzytowej.

Krupski Młyn jest w pełni wyposażony w system zaopatrzenia w gaz przewodowy. Dla poprawy jakości życia mieszkańców konieczne są działania mające na celu pełne pokrycie zaopatrzenia w gaz.

Kierunki rozwoju zaopatrzenia w gaz obejmują:

- 1) adaptację istniejącego gazociągu gazu ziemnego średnioprężnego Dn200,
- 2) rozbudowę i modernizację oraz remonty sieci gazowej,
- 3) rozszerzenie dotychczasowego zasięgu obsługi i systemu zaopatrzenia w gaz mieszkańców gminy.

ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie gminy Krupski Młyn potrzeby w zakresie energii cieplnej zaspokajane są przez kotłownie lokalne opalane gazem ziemnym oraz olejem. Indywidualna zabudowa mieszkaniowa opalana jest paliwem stałym lub gazem, natomiast w znikomej ilości budynki mieszkalno – usługowe zasilane są energią elektryczną.

Kotłownie lokalne wraz z osiedlową siecią grzewczą o parametrach 90/70 OC eksploatowane są przez PEC „Ciepłogaz” Sp. z o.o. w Krupskim Młynie. Kotłownia lokalna o mocy całkowitej 2,0 MW opalona gazem ziemnym oraz olejem zlokalizowana jest przy ul. Tarnogórskiej w Krupskim Młynie. Zasila budynki mieszkalne przy ul. Prusa, Słowackiego, Dąbrowskiego i Grzegorzewskiej oraz były Ośrodek Zdrowia, budynek Zespołu Szkół w Krupskim Młynie i pawilony handlowe zlokalizowane przy ul. Tarnogórskiej.

Druga kotłownia lokalna o mocy całkowitej 2,24 MW opalana gazem oraz olejem zlokalizowana jest przy ul. Leśmiana, zasila budynki mieszkalne Osiedla W-70 usytuowane przy ul. Kasprowicza, Leśmiana, Buczka, Świerczewskiego, 1 – Maja oraz obiekty mieszkalne i usługowe przy ul. Głównej.

Trzecia kotłownia lokalna opalana gazem ziemnym zlokalizowana jest przy ulicy Zawadzkiego 3 w Krupskim Młynie. Zasila budynki przy ulicy Zawadzkiego 1,2 oraz 4, Sienkiewicza 4, Norwida 1.

Pozostałe budownictwo mieszkalne typu jednorodzinne posiada indywidualne kotłownie opalane węglem lub gazem. „Nitroerg S.A.” z siedzibą w Bieruniu, lokalizacja działalności w Krupskim Młynie przy ul. Zawadzkiego 1 eksploatuje do celów grzewczych centralne ogrzewanie z Zakładowej Kotłowni gazowo – olejowej o mocy 10,0 MW oraz kotłowni parowej do celów technologicznych o mocy 6,0 MW gazowo - olejowej. W Krupskim Młynie – Kol. Ziętek zmodernizowane budynki osiedla mieszkaniowego są wyposażone w cztery kotłownie lokalne o mocy 0,2 MW, 0,146 MW i 0,156 MW i 0,128 MW, natomiast pozostałe budynki opalane są paliwem stałym.

Z uwagi na charakter zabudowy jednorodzinnej w miejscowości Potępa budynki mieszkalne posiadają kotłownie indywidualne opalane węglem lub gazem, natomiast obiekty należące do gminy jak Zespół Szkolno – Przedszkolny i Gminny Ośrodek Kultury przy ul. Tarnogórskiej są wyposażone we własne kotłownie gazowe.

W przypadku odbiorców, którzy podejmą działania w kierunku zmiany systemu ogrzewania, dopuszcza się taką zmianę pod warunkiem, że będzie to ogrzewanie ekologiczne. Na terenie miejscowości Potępa – Żyłka, Potępa – Odmuchów oraz Potępa - Kanol z uwagi na brak sieci gazowej wszystkie budynki opalane są paliwem stałym.

Na terenie gminy Krupski Młyn potrzeby w zakresie energii cieplnej zaspokajane są przez ekologiczne systemy grzewcze. Dopuszcza się opalanie gazem ziemnym, olejem, paliwem

stałym lub innym ekologicznym źródłem ciepła. Studium w zakresie rozwoju sieci ciepłowniczej ustala, co następuje:

- 1) modernizację istniejącej sieci oraz urządzeń ciepłowniczych,
- 2) rozbudowę i remonty urządzeń sieci ciepłej,
- 3) rozszerzenie dotychczasowego zasięgu obsługi i systemu zaopatrzenia w ciepło poprzez sukcesywne włączenie do niego terenów istniejących i projektowanych, z równoczesną eliminacją lokalnych uciążliwych źródeł ciepła.

ZAOPATRZENIE W ENERGIE ELEKTRYCZNA

Zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie gminy Krupski Młyn odbywa się na średnim napięciu 20 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanych ze stacji elektroenergetycznych WN/SN zlokalizowanych głównie poza terenem gminy, które stanowią własność Tauron Dystrybucja S.A., są to:

- stacja 110/20 kV Grzybowice (GRB), zlokalizowana na terenie gminy Zabrze,
- stacja 110/20 kV Pyskowice (PYS), zlokalizowana na terenie gminy Pyskowice.

Część terenu gminy zasilana jest ze stacji 110/15 kV GPZ Krupski Młyn.

Sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia

Linie wysokiego napięcia

Przez teren gminy Krupski Młyn przebiega linia napowietrzna dwutorowa 110kV relacji:

- Rokitnica – Krupski Młyn, długość na terenie gminy 3147,5 m,
- Krupski Młyn – Zawadzkie, długość na terenie gminy 3132 m.

Linie średniego i niskiego napięcia

W poniższej tabeli przedstawiono długości linii napowietrznych i kablowych średniego i niskiego napięcia znajdujących się na terenie gminy Krupski Młyn.

L.p.	Wyszczególnienie	Długość [km]
1.	Linie napowietrzne niskiego napięcia (nN do 1kV)	23,79
2.	Linie kablowe niskiego napięcia (nN do 1kV)	26,20
3.	Linie napowietrzne średniego napięcia SN	12,08
4.	Linie kablowe średniego napięcia SN	7,67

Źródło: Tauron Dystrybucja S.A.

Stacje transformatorowe

Na terenie gminy Krupski Młyn usytuowanych jest 15 stacji elektroenergetycznych.

Wykaz stacji transformatorowych na terenie gminy Krupski Młyn

L.p.	Nazwa stacji	Typ stacji	Poziomy napięcie
1.	Krupski Młyn I	Wieżowa	15/04 [kV]
2.	Krupski Młyn II	Wieżowa	15/04 [kV]
3.	Krupski Młyn III	Kontenerowa	15/04 [kV]
4.	Krupski Młyn IV	Kontenerowa	15/04 [kV]
5.	Potępa Stara Żyłka	Wieżowa	20/0,4 [kV]
6.	Kolonia Ziętek	Wieżowa	20/0,4 [kV]
7.	Potępa Osiedle	Wieżowa	20/0,4 [kV]
8.	Borowiany	Kontenerowa	20/0,4 [kV]
9.	Potępa Zielona	Słupowa	20/0,4 [kV]
10.	Kolonia Ziętek Osiedle	Kontenerowa	20/0,4 [kV]
11.	Potępa Wieś	Wieżowa	20/0,4 [kV]
12.	Osiedle II (kol. Ziętek)	Kontenerowa	20/0,4 [kV]
13.	Potępa – Odmuchów	Kontenerowa	20/0,4 [kV]
14.	Tomek (Potępa)	Słupowa	20/0,4 [kV]
15.	Potępa Żyłka Stara	Słupowa	20/0,4 [kV]

Źródło: Tauron Dystrybucja S.A.

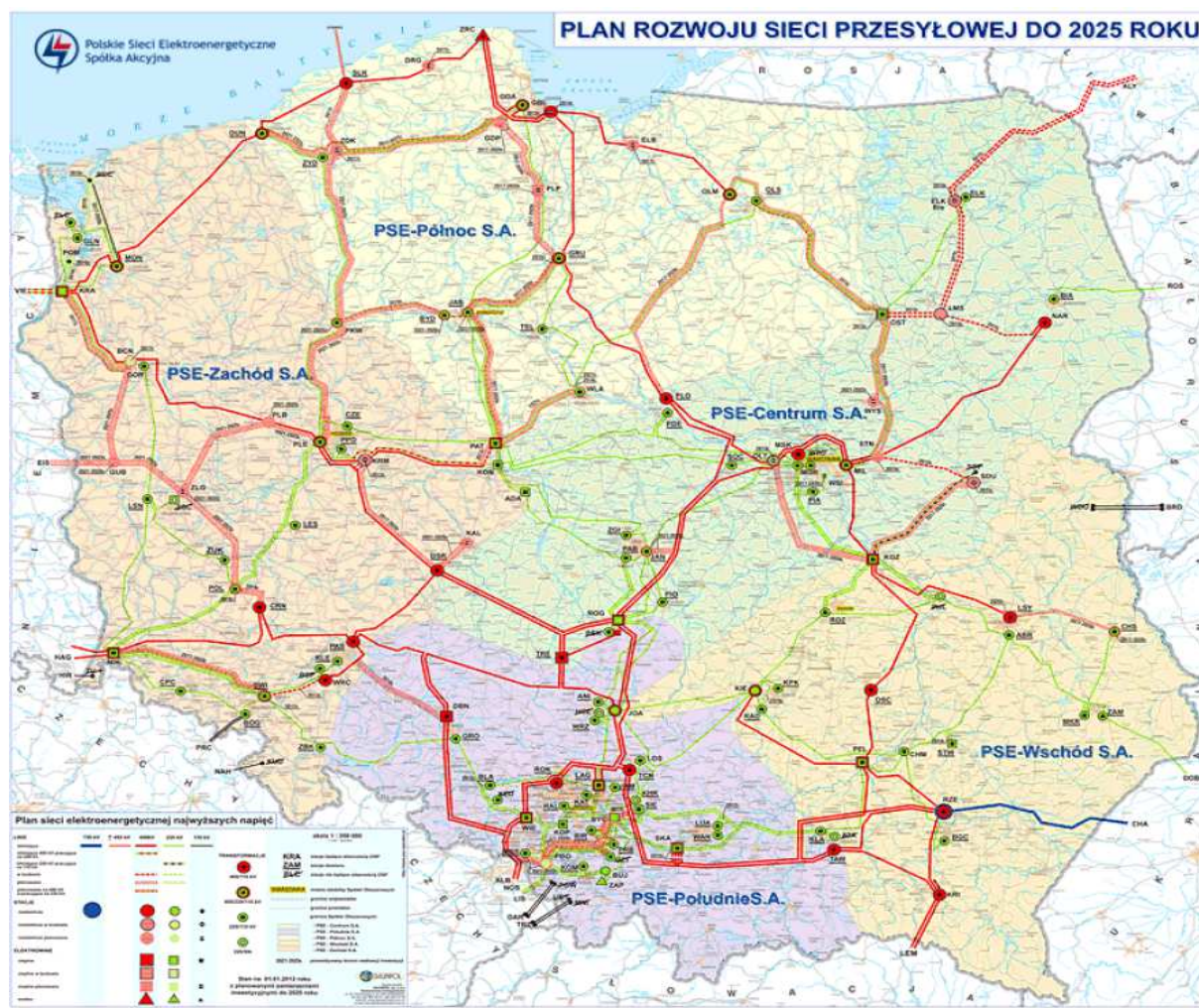
Zużycie energii elektrycznej

Roczne zużycie energii elektrycznej na terenie gminy Krupski Młyn dla odbiorców na niskim napięciu za 2012 r. wyniosło 1 604 MWh/rok. W latach 2010 –2012 nastąpił spadek rocznego zużycia energii elektrycznej o ok. 90 MWh/rok.

Istniejący system elektroenergetyczny zapewnia dostawę energii do wszystkich odbiorców bytowo – komunalnych oraz przemysłowo – usługowych gminy.

Dla poprawy zaopatrzenia w energię elektryczną mieszkańców gminy zakłada się działania mające na celu:

- 1) zapewnienie podniesienia standardu obsługi odbiorców poprzez nowe inwestycje i modernizację stanu istniejącego,
- 2) sukcesywną rozbudowę systemu o nowe elementy liniowe i stacyjne średniego i niskiego napięcia, w przypadku zaistnienia takiej potrzeby.

W zakresie telekomunikacji

Wskaźnik telefonizacji na terenie gminy obejmuje 95% mieszkańców. Gmina Krupski Młyn jak większość miast i gmin województwa śląskiego w latach dziewięćdziesiątych objęta została programem rozwoju telekomunikacji. W latach 1994 – 1996 na zlecenie Telekomunikacji Polskiej S.A. opracowane zostały projekty techniczne sieci telekomunikacyjnej, obejmujące swym zasięgiem cały rejon powiatu tarnogórskiego, w tym również gminę Krupski Młyn. Operatorem telekomunikacyjnym obsługującym gminę jest Telekomunikacja Polska S.A. Istniejący układ sieci telekomunikacyjnych jest dobrze rozbudowany, zabezpiecza prawie całkowicie aktualne potrzeby mieszkańców i zakładów usługowych. Należy jednak zabezpieczyć sieć przed częstymi kradzieżami budując sieci światłowodowe na terenach istniejącej i projektowanej zabudowy oraz wzmacniając zasięg telefonii komórkowej. Istniejący system telekomunikacyjny zapewnia obsługę części mieszkańców gminy. Dla zapewnienia poprawy warunków funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej zakłada się kontynuację rozwoju telekomunikacji przewodowej, która spowoduje dalszy wzrost abonentów na terenie gminy.

Studium ustala utrzymanie istniejącej sieci telekomunikacyjnej z możliwością jej przebudowy i modernizacji. Dla poprawy jakości życia mieszkańców konieczne będą działania mające na celu:

- 1) rozbudowę centrali telefonicznej oraz sieci abonenckiej z dopuszczeniem nowych operatorów,
- 2) pełne pokrycie zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne dla mieszkańców gminy,
- 3) ułożenie sieci telefonicznej światłowodowej na terenach istniejącej i projektowanej zabudowy w liniach rozgraniczających ulic.

INFRASTRUKTURA DROGOWA I TRANSPORT

Na terenie gminy Krupski Młyn występują dwa systemy komunikacyjne: kolejowy i drogowy. Potrzeby komunikacyjne mieszkańców zaspokajane są głównie przez system drogowy, pełniący podstawową rolę w powiązaniach komunikacyjnych terenu gminy z ośrodkami wyższego rzędu, w tym szczególnie z miastem wojewódzkim Katowice oraz miastem powiatowym Tarnowskie Góry.

Komunikacja kolejowa

Gminę Krupski Młyn otaczają linie kolejowe relacji: Katowice – Poznań, Częstochowa – Opole oraz Katowice – Opole – Wrocław. Obecnie komunikacja kolejowa nie ma większego znaczenia dla przewozu osób i realizowana jest głównie przez komunikację autobusową. Miejscowość Krupski Młyn posiada czynną bocznice kolejową. Łączna długość linii kolejowej wynosi 14 km, z czego 7 km stanowią bocznicę kolejowe wykorzystywane głównie przez „Nitroerg S.A.” z siedzibą w Bieruniu, lokalizacja działalności w Krupskim Młynie przy ul. Zawadzkiego 1.

Komunikacja drogowa.

Komunikacja drogowa stanowi podstawowe powiązanie gminy Krupski Młyn z otoczeniem. Gmina położona jest pomiędzy trzema drogami krajowymi, są to:

- 1) droga nr 46, relacji Częstochowa – Opole,
- 2) droga nr 40, relacji Przemyśl – Zgorzelec,
- 3) droga nr 11, relacji Katowice – Poznań.

Od drogi tzw. „poznańskiej” Krupski Młyn oddalony jest o około 10km. Odległość od pozostałych dróg krajowych mieści się w granicy 30km. Starostwo Powiatowe znajduje się w Tarnowskich Górach, oddalone jest o 25km. Odległości od większych ośrodków położonych na terenie województwa śląskiego wynoszą: Częstochowa – 50km, Gliwice – 40km, Katowice – 60km, Opole 58 km, Lubliniec 12 km, Zawadzkie 14 km.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe występujące na terenie Gminy Krupski Młyn stanowią:

- 1) droga nr 3235, stanowiąca połączenie: Kielcza – Krupski Młyn – Tarnowskie Góry,
- 2) droga nr 2351, stanowiąca wyjście od ronda w Krupskim Młynie w kierunku Lublińca,
- 3) droga nr 2900 – od skrzyżowania w Potępie w kierunku Odmuchowa.

Drogi gminne

Drogi gminne stanowią uzupełnienie układu podstawowego sieci dróg powiatowych i tworzą ważny element w kołowej komunikacji wewnętrznej. W/w układ ułatwia połączenie pomiędzy wsiami, stanowiąc równocześnie trasy transportu płodów rolnych. Plany inwestycyjne na najbliższe lata obejmują modernizację i budowę dróg gminnych z wykorzystaniem środków pomocowych z Unii Europejskiej.

Wykaz dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Krupski Młyn:

- 1) ul. Słoneczna,
- 2) ul. Zielona,
- 3) ul. Piecucha,
- 4) ul. Polna,
- 5) ul. Lawendowa.
- 6) ul. Stawowa,
- 7) ul. Sportowa,
- 8) ul. Mokra,
- 9) ul. Szkolna,
- 10) ul. Jaśminowa,
- 11) ul. Łąkowa,
- 12) ul. Kasprowicza,
- 13) ul. Leśmiana,
- 14) ul. Buczka,
- 15) ul. Miarki,
- 16) ul. 1 – go Maja,
- 17) ul. Mickiewicza,
- 18) ul. Świerczewskiego,
- 19) ul. Norwida,
- 20) ul. Leśna w Krupskim Młynie,
- 21) ul. Zawadzkiego,
- 22) ul. Powstańców,
- 23) ul. Sienkiewicza,
- 24) ul. Krasickiego,
- 25) ul. Dąbrowskiego,
- 26) ul. Borówkowa.

Komunikacja pasażerska

Głównym środkiem transportu pasażerskiego na terenie gminy jest linia autobusowa nr 129 relacji Krupski Młyn – Tarnowskie Góry, obsługiwana przez Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach.

Ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne.

Ustala się utrzymanie istniejących ścieżek rowerowych przy trasach przelotowych jak:

- trasa nr 430 północ – południe prowadząca przez miejscowości: Kokotek, Krupski Młyn – Kolonia Ziętek, Potępa i Potępa – Odmuchów,
- trasa nr 410 prowadząca przez miejscowości: Wielowieś, Kieleczka, Borowiany, Krupski Młyn – Kolonia Ziętek i Krupski Młyn,
- trasa nr 421 prowadząca przez miejscowości: Czarków, Potępa – Odmuchów i Krupski Młyn.

4.12. Gospodarka odpadami

Odpady w sektorze komunalnym

Źródłami wytwarzanych odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe (głównie odpady komunalne),
- obiekty infrastruktury,
- obszary ogrodów, parków, cmentarzy, targowisk,
- ulice i place.

Odpady komunalne

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Według Sprawozdania z realizacji gminnego PGO ilość zmieszanych odpadów zebranych na terenie Gminy Krupski Młyn w 2011 to 1139,52 Mg. W 2012 r. zebrano natomiast łącznie 1189,84 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Odpady z terenu Gminy Krupski Młyn składowane są na składowisku odpadów komunalnych w:

- Składowisko odpadów komunalnych w Tarnowskich Górach ul. Laryszowska

Ponadto na terenie Gminy działa 6 firm prowadzących działalność w zakresie odzysku odpadów:

1. REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. – prowadzący odzysk odpadów z mechanicznej obróbki (np. obróbki ręcznej, sortowania, zgniatania, granulowania) nie ujęte w innych grupach takich jak papier i tektura, tworzywa sztuczne i guma, szkło,
2. Remondis Gliwice Sp. z o.o. – prowadzący odzysk odpadów z mechanicznej obróbki (np. obróbki ręcznej, sortowania, zgniatania, granulowania) nie ujęte w innych grupach takich jak papier i tektura, tworzywa sztuczne i guma, szkło,

3. Zakład Usług Komunalnych Tworóg Sp. z o.o.

4. KAMRA-TRANS Wiktor i Rafał Kamińscy s.c.

5. TOI TOI Polska Oddział Opole

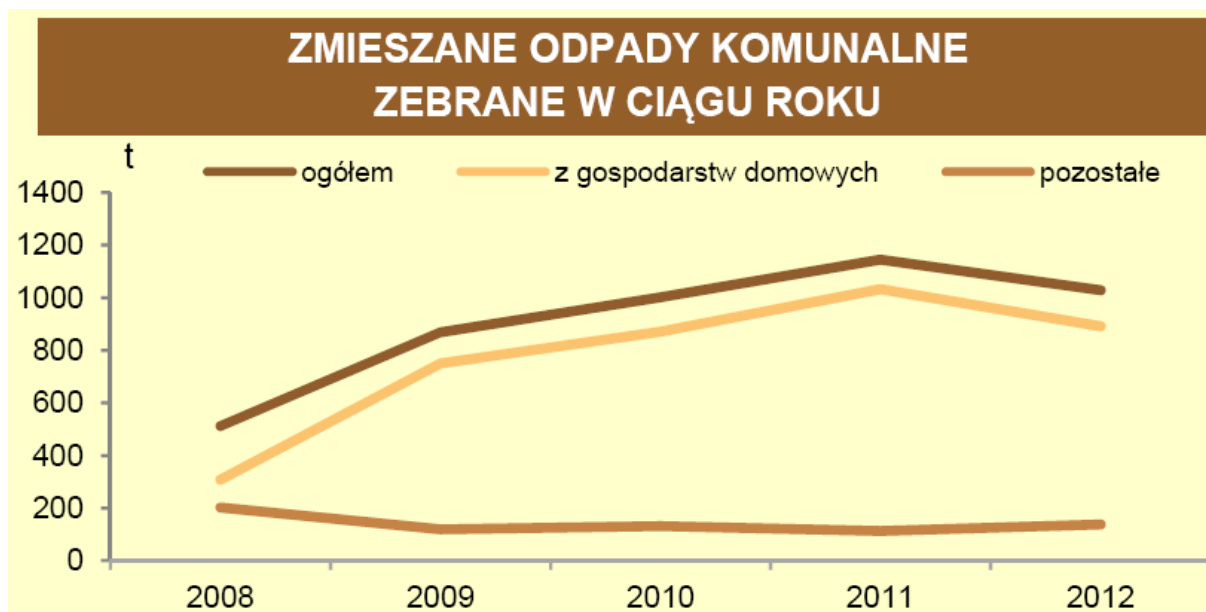
6. WC Serwis Bańska, Kucharski Sp. J.

W latach 2010-2012 prowadzona była selektywna zbiórka odpadów. Zbiórka odpadów finansowana była z budżetu gminy, prowadził ją REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z.o.o. Zbiórka prowadzona była w systemie workowym, objęte były nią wszystkie gospodarstwa z terenu Gminy.

Tabela Masa zebranych odpadów z podziałem na rodzaje

Rodzaj odpadów	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w Mg Wg stanu na 31.12.2011r.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w Mg Wg stanu na 31.12.2012r.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w Mg Wg stanu na 31.12.2013r.
Papier i tektura	8,9	4,6	16,6
Szkło	42,8	43,5	41,3
Tworzywa sztuczne	33,5	25,6	36,0
Metale	XXX	XXX	XXX
Odpady wielkogabarytowe	101,2	99,6	79,6
RAZEM	186,4	173,3	173,5

Na terenie Gminy wdrożono system selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych. Baterie i akumulatory zbierane są w pojemnikach przeznaczonych do tego celu, rozstawionych w placówkach oświatowych działających na terenie gminy. Zebrane baterie przekazywane są do REBA Organizacja Odzysku S.A.

Gospodarka odpadami zawierającymi azbest

Rada Gminy w Krupskim Młynie zatwierdziła Uchwałę Nr XXXVIII/291/10 z dnia 23 marca 2010 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krupski Młyn”.

W miesiącu wrześniu 2013 roku na terenie Gminy Krupski Młyn (obejmującej miejscowości Krupski Młyn i Potępa wraz z przysiółkami Odmuchów, Żyłka i Kanol) została przeprowadzona inwentaryzacja azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Poniższe zestawienie obejmuje informacje na temat powierzchni zajętych okładzinami i pokryciami zawierającymi azbest oraz długość wodociągu wykonanego z rur azbestowo-cementowych.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji (na podstawie otrzymanych ankiet) stwierdzono, iż na terenie Gminy Krupski Młyn występują wyroby zawierające azbest w postaci:

- Płyt falistych oraz płaskich cementowo-azbestowych występujących na pokryciach dachowych budynków mieszkalnych oraz budynków zabudowy gospodarczej
- rur i złączy azbestowo-cementowych

**Zestawienie elementów budynków wykonanych z płyt azbestowo-cementowych
na terenie gminy Krupski Młyn.**

Lp	Nazwa sołectwa	Ulica, nr posesji	Ilość eternitu w m ² razem	Ilość eternitu w tonach Mg	Budynki mieszkalne m ²	Inne budynki m ²
1	Krupski Młyn	ul. Norwida	240	2,4	240	0
2	Krupski Młyn	ul. Główna 6	30	0,3	30	0
3	Krupski Młyn	ul. Karola Miarki	86,4	1,26	0	86,4
4	Krupski Młyn	ul. Karola Miarki	30	0,3	0	30
5	Krupski Młyn	ul. Karola Miarki 4/1	112	1,0	112	0
6	Krupski Młyn	ul. Mickiewicza 8	920	9,2	400	520
7	Krupski Młyn	ul. Świerczewskiego 2	50	0,5	0	50
8	Krupski Młyn – os. Ziętek	Ogródki działkowe (rejon Va)	4	0,04	0	4
9	Krupski Młyn – os. Ziętek	Ogródki działkowe (rejon IV)	20	0,2	0	20
10	Krupski Młyn – os. Ziętek	Stary Ziętek - stodoła	200	2	0	200
11	Potępa	Polna - Kapliczka	3	0,03	0	3
12	Potępa - Żyłka	Posesja prywatna	100	1,0	100	0
13	Potępa - Żyłka	Posesja prywatna	30	0,3	0	30
RAZEM			1825,4	18,53		943,40

Wodociąg wykonany z rur azbestowo-cementowych w Krupskim Młynie w ciągu ul. Słowackiego o długości 100mb

Razem: 100 mb x 8 kg/1mb = 800 kg = 0,8 Mg.

Całkowita masa azbestu: 18,53 Mg + 0,8 Mg = 19,33 Mg

Działalność Samorządu ma na celu wspomaganie mieszkańców w realizacji obowiązku ustawowego, z którego wynika iż wszystkie wyroby zawierające azbest powinny być usunięte na koszt właściciela. Realizując postawione sobie zadanie Urząd Gminy Krupski Młyn przystąpił w latach 20012-2013 do realizacji zadania usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krupski Młyn.

Urząd Gminy Krupski Młyn od 2012 r. co roku wnioskuje do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o środki finansowe na usuwanie azbestu.

W 2012 r. Gmina Krupski Młyn otrzymała pożyczkę z WFOŚiGW w Katowicach w wysokości 9.747,70 zł. oraz dotację w wysokości 9.747,70 zł. na usunięcie 14,7 Mg wyrobów zawierających azbest, usunięto azbest z 10 obiektów. Natomiast w 2013 r. Gmina Krupski Młyn otrzymała pożyczkę z WFOŚiGW w Katowicach w wysokości 8.323,60 zł. oraz dotacje w wysokości 8.323,60 zł. na usunięcie 14,9 Mg wyrobów zawierających azbest, usunięto azbest z 9 obiektów.

Mieszkańcy otrzymują dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 100% kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.

Postępowanie z padłymi zwierzętami

Bezpośredni odbiór padłych zwierząt następuje przez uprawnioną firmę zewnętrzną po zgłoszeniu telefonicznym: firma: REMONDIS Sp. z.o.o. Tarnowskie Góry

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Odpady zebrane z terenu gminy poddawane są procesom unieszkodliwiania i składowania na:

- Składowisku odpadów komunalnych w Tarnowskich Górach ul. Laryszowska

Baterie przekazane do REBA Organizacja Odzysku S.A., ul. Kubickiego 19 lok. 16, 02-954 Warszawa.

Odpady elektroniczne przekazane są do REMONDIS Sp. z.o.o. Tarnowskie Góry

W związku z tym, że w dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzone zostaną radykalne zmiany

w gospodarowaniu odpadami komunalnymi. Zmiany te wprowadzane będą jednak stopniowo.

Obowiązki i uprawnienia (m.in. do stanowienia aktów prawa miejscowego) związane z gospodarowaniem odpadami narzucone na Gminę Krupski Młyn realizuje Wójt Gminy Krupski Młyn. Nastąpi to w chwili przekazania zakresu obowiązków przez Gminę w postaci uchwały Rady Gminy.

W Gminie Krupski Młyn odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na nowych zasadach obowiązuje od dnia 1 lipca 2013 r. Obecnie właściciele nieruchomości są obowiązani wносить do gminy tzw. opłatę za gospodarowanie odpadami wliczoną w składanych do gminy deklaracjach. W zamian za opłatę Gmina przejmuje obowiązki właściciela nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Wspomniana opłata uwzględnia koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i recyklingu odpadów. Metodę ustalenia opłaty, stawkę opłaty, termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty oraz wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustaliła Rada Gminy w drodze uchwały Nr VI/31/15 z dnia 31 marca 2015 roku.

W myśl zapisów nowej ustawy Gmina ma obowiązek objąć wszystkich właścicieli nieruchomości na swoim terenie systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Nowe przepisy określają, iż wójt, burmistrz lub prezydent miasta zorganizuje przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub przetarg na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Dodatkowo Gmina gospodaruje środkami pochodzącymi z opłat pobieranych od właścicieli nieruchomości, a od firm egzekwuje odpowiednią jakość usług.

Znowelizowana ustawa wskazuje również, iż do zadań Gminy należeć będzie ustanowienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Ma ono obejmować co najmniej takie frakcje z odpadów jak: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło i opakowania wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji, a także tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz wskazywanie mieszkańcom, gdzie prowadzone będą punkty zbierania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Nowelizacja ustawy wprowadza również obowiązek przedstawiania sprawozdań z realizacji powierzonych zadań zarówno przez marszałków województw, gminy, jak i przedsiębiorców odbierających odpady komunalne.

Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przedstawienia kwartalnych sprawozdań zawierających informacje dotyczące masy poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania, masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne oraz właścicieli nieruchomości, którzy zbierają odpady komunalne w sposób niezgodny z regulaminem.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zawiera ono informacje przekazane przez podmioty odbierające odpady komunalne oraz informacje o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, jak również informacje o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru danej gminy.

Marszałek województwa jest obowiązany do sporządzenia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, zawierającego zsumowane informacje pochodzące ze sprawozdań sporządzanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z terenu danego województwa.

Nie realizowanie postanowień ustawy wiąże się z karami pieniężnymi nakładanymi przez organy administracyjne drogą decyzji administracyjnej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska może nałożyć na gminę karę w przypadku niezapewnienia osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, jak również w przypadku niedopełnienia obowiązków sprawozdawczych.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nałożyć karę na przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, gdy przedsiębiorca nie zapewni osiągnięcia określonych poziomów odzysku i recyklingu oraz redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, miesza selektywnie

zebrane odpady komunalne ze zmieszanyimi odpadami komunalnymi, transportuje odpady do instalacji niewskazanej w uchwale w sprawie realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, przekazuje nierzetelne sprawozdania lub przekazuje sprawozdania z opóźnieniem.

Wprowadzenie nowego systemu ma na celu uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami, upowszechnienie prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych (w szczególności odpadów ulegających procesowi biodegradacji) kierowanych na składowiska odpadów, zwiększenie liczby instalacji do odzysku, wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów, skrócenie odległości na jakie transportowane są odpady komunalne oraz skuteczne monitorowanie postępowania z odpadami komunalnymi.

W Gminie Krupski Młyn odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wykonuje firma REMONDIS TARNOWSKIE GÓRY.

5. Założenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn

5.1. Uwarunkowania zewnętrzne do realizacji Programu

Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa

POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA W LATACH 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2016

„Polityka ekologiczna na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” jest drugim z rzędu dokumentem strategicznym wymaganymi ustawą – Prawo ochrony środowiska.

Zasady realizacji Polityki Ekologicznej Państwa zostały przyjęte, jako podstawa realizacji opracowania niniejszego dokumentu, jakim jest Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego.

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne (w tym wdrażanie postanowień Traktatu Akcesyjnego), tworzenie regulacji

dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. Stąd celami realizacyjnymi

Polityki ekologicznej są:

- wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa, jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

Ustawa Prawo ochrony środowiska w art. 13 stwierdza, że polityka ekologiczna państwa ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska. We współczesnym świecie oznacza to przede wszystkim, że polityka ta powinna być elementem równoważenia rozwoju kraju i harmonizowania z celami ochrony środowiska celów gospodarczych i społecznych. Oznacza to także, że realizacja polityki ekologicznej państwa w coraz większym stopniu powinna dokonywać się poprzez zmiany modelu produkcji i konsumpcji, zmniejszanie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki oraz stosowanie najlepszych dostępnych technik i dobrych praktyk gospodarowania, a dopiero w dalszej kolejności poprzez typowo ochronne, tradycyjne działania takie jak oczyszczanie gazów i ścieków, a także unieszkodliwianie odpadów.

Nadrzędną wartością w polityce ekologicznej państwa jest człowiek, co oznacza, że zdrowie społeczeństwa, komfort środowiska, w którym żyją i pracują ludzie, życie obywatela są głównym kryterium realizacji polityki ekologicznej na każdym szczeblu. Polityka ekologiczna państwa ma służyć zaspokojeniu rosnących potrzeb człowieka.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej państwa jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju, która uzyskała prawo obywatelstwa wśród społeczeństw świata w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych.

Główne cele wynikające z polityki ekologicznej państwa dotyczące Gminy Krupski Młyn:

1) W zakresie poprawy jakości środowiska:

- osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez uporządkowanie gospodarki ściekami komunalnymi oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł rozproszonych, trafiających do wód wraz ze spływami powierzchniowymi,
- spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- minimalizacja zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem,
- wprowadzenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2) W zakresie ochrony przyrody:

- zachowanie różnorodności biologicznej i ochrona krajobrazu,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów.

3) W zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii:

- wprowadzanie nowoczesnych technologii w przemyśle i energetyce w celu zmniejszenia wodochłonności, materiałochłonności, energochłonności i odpadowości produkcji oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

4) W zakresie zadań systemowych:

- zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do ustaleń zawartych we wszystkich dokumentach strategicznych i przeprowadzenia oceny skutków ekologicznych ich realizacji przed ich zatwierdzeniem,
- upowszechnienie Systemów Zarządzania Środowiskowego,
- zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- współpraca z sąsiednimi gminami.

Uwarunkowania wynikające z Polityki Ekologicznej Województwa Śląskiego

Podstawowe uwarunkowania zewnętrzne dla Gminy Krupski Młyn w zakresie ochrony środowiska, wynikają z następujących dokumentów strategicznych województwa śląskiego:

- Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r.,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2020,
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

Wszelkie cele i działania w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Krupski Młyn muszą być bowiem zbieżne z celami i działaniami ujętymi w dokumentach strategicznych Województwa Śląskiego, a także przyczyniać się do ich realizacji. W związku z tym, etap formułowania priorytetów i celów ekologicznych dla Gminy Krupski Młyn, musi zostać poprzedzony analizą zewnętrznych uwarunkowań, podyktowanych polityką ekologiczną województwa śląskiego.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”

Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą z dnia 1 lipca 2013 r. nr IV/38/2/2013 przyjął „Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego Śląskie 2020+”.

Niniejszy dokument, będący aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ Śląskie 2020”, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 17 lutego 2010 roku, stanowi plan samorządu województwa określający wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań w perspektywie 2020 roku.

Powietrze

Województwo Śląskie należy do regionów o największej w Polsce emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Emisje te w 2011 roku stanowiły odpowiednio 19,63 % gazowej emisji krajowej i 22,14 % pyłowej emisji krajowej. W roku 2011 aż 72,21 % zanieczyszczeń gazowych województwa śląskiego wytworzył subregion centralny, następnie 22,80 % subregion zachodni, 3,01 % północny oraz 1,97 % subregion południowy. Udział emisji województwa śląskiego w krajowej emisji metanu wyniósł aż 83,8 %, zaś dwutlenku węgla 19,5 %. Subregion centralny wytworzył 75,67 % zanieczyszczeń pyłowych województwa śląskiego 15,50 % zachodni 4,70 % południowy i 4,13 % północny.

Gospodarka wodna

Znajdująca się w województwie Śląkiem jedna z najbogatszym w kraju baza surowców mineralnych oraz związana z nią działalność przemysłowa i urbanizacja, wywierają znaczący wpływ na środowisko wodne w regionie. Do niebagatelnych problemów gospodarki wodnej

zalicza się kwestie ilościowe, które są związane z rozdysponowaniem wód powierzchniowych i podziemnych, a także kwestie jakościowe powiązane z odprowadzeniem nieczyszczonych i niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych oraz przemysłowych, niedostateczną sanitacją obszarów wiejskich i rekreacyjnych oraz zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, stawów rybnych, składowisk odpadów i wód opadowych.

Program Ochrony Powietrza dla stref województwa śląskiego

Program ochrony powietrza przyjęty został uchwałą NR IV/57/3/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 listopada 2014 r.

Podstawą opracowania Programu ochrony powietrza jest jedenasta ocena jakości powietrza w strefach województwa śląskiego, obejmująca rok 2012, opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Oceny jakości powietrza dokonuje się na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz docelowe poziomy substancji w powietrzu. Ocenę jakości powietrza za 2012 rok, który jest rokiem bazowym niniejszego Programu ochrony powietrza, opracowano w oparciu o wyniki badań ze 160 stanowisk pomiarowych, zarówno automatycznych, jak i manualnych. Program ochrony powietrza należy opracować dla stref województwa śląskiego:

a) dla aglomeracji górnośląskiej ze względu na przekroczenie:

dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24

- godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀,

dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} powiększonej o margines tolerancji, docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego dwutlenku azotu,

b) dla aglomeracji rybnicko-jastrzębskiej ze względu na przekroczenie:

dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24 - godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} powiększonej o margines tolerancji, docelowej

wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu, dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu stężenia 24 -godzinnego dwutlenku siarki,

c) dla miasta Bielska-Białej ze względu na przekroczenie: dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24- godzinnego pyłu zawieszonego PM10, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 powiększonej o margines tolerancji, docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu,

d) dla miasta Częstochowa ze względu na przekroczenie:

dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24- godzinnego pyłu zawieszonego PM10, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 powiększonej o margines tolerancji, docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego dwutlenku azotu,

e) dla strefy śląskiej ze względu na przekroczenie: dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24 - godzinnego pyłu zawieszonego PM10, dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 powiększonej o margines tolerancji, docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu, dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu stężenia 24 - godzinnego dwutlenku siarki poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40 dopuszczalnej częstości przekroczenia poziomu docelowego 8 – godzinnego ozonu

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego IV/28/2/2012 z dnia 12 listopada 2012 roku przyjęto Strategię Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030.

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego jest pierwszą w Polsce strategią regionalną, opracowaną zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej (2007). Pierwszeństwo to nie jest przypadkowe, lecz wynika ono z trzech przesłanek:

- nadmierna w przeszłości eksploatacja zasobów przyrody województwa śląskiego przyczyniła się do zniszczenia i przekształcenia środowiska przyrodniczego oraz degradacji jakości życia i zagrożenia zdrowia człowieka – w skali wyjątkowej w Polsce, jak i w Europie,
- niszczenie, przekształcanie, degradacja i zagrożenia przyczyniły się do wzrostu świadomości ekologicznej i wrażliwości przyrodniczej społeczeństwa oraz rozwoju potencjału naukowo - badawczego, technicznego i technologicznego województwa śląskiego,
- szybka utrata zasobów dziedzictwa przyrodniczego i przyrodniczo - kulturowego wskutek dynamicznego rozwoju opartego na gospodarce wolnorynkowej zagraża tożsamości regionalnej i lokalnej.

***Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013
z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018***

W Programie określono cele długoterminowe do roku 2018 oraz krótkoterminowe na lata 2010-2013 dla każdego z wyznaczonych priorytetów środowiskowych:

- Powietrze atmosferyczne (P)

- Cel długoterminowy do roku 2018: Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł

- Zasoby wodne (W)

- Cel długoterminowy do roku 2018: Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania

- Cele krótkoterminowe do roku 2013:

W 1. Stworzenie zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką wodną na obszarze województwa śląskiego

W 2. Zapewnienie dobrej jakości wody pitnej oraz ochrona jej ujęć

W 3. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

W 4. Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi

W 5. Zwiększenie retencji w zlewniach oraz zapobieganie skutkom wezbrań powodziowych

W 6. Odtworzenie ciągłości ekologicznej rzek, ochrona naturalnych dolin rzecznych oraz renaturalizacja rzek

- Gospodarka odpadami (GO)

- Cel długoterminowy do roku 2018:

- Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów

- Cele krótkoterminowe do roku 2013:

- Wzmocnienie zarządzania, monitoringu i optymalizacja systemu gospodarki odpadami
- Wdrożenie właściwego systemu gospodarki odpadami w województwie śląskim opartego na regionalnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi proponowanym w APGO WŚ
- Minimalizacja wytworzonych odpadów oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem

- Ochrona Przyrody (OP)

- Cel długoterminowy do roku 2018:

- Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności

- Cele krótkoterminowe do roku 2013

OP. 1 Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa

OP. 2 Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody

OP. 3 Zachowanie lub odtworzenie właściwej struktury i stanu ekosystemów i siedlisk

- Tereny przemysłowe (TP)

- Cel długoterminowy do roku 2018:

- Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi

- Cel krótkoterminowy do roku 2013

TP 1. Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych

- **Hałas (H)**

- Cel długoterminowy do roku 2018:
 - Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa śląskiego i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.

- Cele krótkoterminowe do roku 2013:

H 1. Monitoring narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas

H 2. Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców

- **Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące (PR)**

- Cel długoterminowy do roku 2018:
 - Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

- Cel krótkoterminowy do roku 2013:

PR 1. Minimalizacja emisji promieniowania niejonizującego do środowiska

- **Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii przemysłowych (PPAP)**

- Cel długoterminowy do roku 2018: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

- Cele krótkoterminowe do roku 2013:

PPAP 1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

PPAP.2 Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych

PPAP. 3 Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych

- **Zasoby Naturalne (ZN)**

- Cel długoterminowy do roku 2018:
 - Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi
- Cele krótkoterminowe do roku 2013:
 - ZN.1 Sporządzenie i ciągła aktualizacja bilansu popyt-podaż surowców naturalnych województwa śląskiego
 - ZN.2 Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona przed zainwestowaniem uniemożliwiającym ich eksploatację

- **Gleby użytkowane rolniczo (GL)**

- Cel długoterminowy do roku 2018:

- Racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych

- Cele krótkoterminowe do roku 2013:

GL.1 Inwentaryzacja i rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych

GL 2. Ochrona gleb przed erozją wodną i wietrzną

GL 3. Przeciwdziałanie degradacji gleb przez czynniki antropogeniczne

Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022

Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 została przyjęta uchwałą Rady Powiatu Tarnogórskiego nr LVII/528/2010 z dnia 28 września 2010 roku. Jest ona dokumentem określającym cele i kierunki działań, które powiat wytyczył sobie na 12 lat, dzięki którym będzie mógł się rozwijać. Odzwierciedla główne korzyści dostarczane wewnętrznym i zewnętrznym interesariuszom.

Według Strategii misja powiatu tarnogórskiego, składa się z czterech elementów:

- *Celu najogólniejszego (sensu istnienia),*
- *„Strategii” czyli domen strategicznych (kierunków rozwoju),*
- *Wartości (jakie wyznajemy),*
- *Standardów zachowań organizacyjnych.*

Opis Misji realizowano posługując się Techniką Grup Nominalnych, dając szansę uczestnikom planowania strategii na pracę indywidualną, w zespołach i na sesji plenarnej. W ten sposób przybliżono się do zasadniczych identyfikacji funkcji, którą Powiat chce pełnić w przyszłości, podstawowych kierunków, które mają się stać domeną jego działalności w konfrontacji z wartościami preferowanymi przez społeczność lokalną. Członkowie warsztatów określili jakie standardy zachowań organizacyjnych łączą szczególne kompetencje samorządu powiatowego z wartościami wyznawanym przez najważniejsze grupy lokalne.

Misja stanowi czynnik integracji społecznej wokół zasadniczych dla rozwoju powiatu spraw. Jest to przesłanie, co do którego zgoda jest podstawą podtrzymywania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami powiatu oraz ich różnymi środowiskami i reprezentacjami.

W ramach Strategii wyznaczono następujące priorytety i cele strategiczne:

Cel – pierwszy element misji

Główny sens istnienia Powiatu Tarnogórskiego:

- ◆ Stworzenie lepszych warunków życia dla mieszkańców poprzez poprawę sytuacji materialnej, podniesienie poziomu oświaty i ochrony zdrowia, a także zapewnienie bezpieczeństwa i zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.
- ◆ Zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości celem aktywizacji rynku pracy, kreowania wizerunku Powiatu, jego promocji i inspirowania działań zmierzających do integracji europejskiej.
- ◆ Integracja i koordynacja działań gmin i organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego Powiatu.

Strategia – drugi element misji

Jaka ma być główna domena działalności Powiatu Tarnogórskiego?

Jakie mamy przewagi konkurencyjne?

Jakie mamy możliwości działań?

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Przewagi konkurencyjne:

- ważny węzeł komunikacyjny o znaczeniu ponadregionalnym: węzeł kolejowy (cargo), droga krajowa nr 11 Bytom – Poznań – Kołobrzeg, bliskość lotniska Pyrzowice,
- kadra pracownicza w branżach: mechanicznej, elektronicznej i elektrotechnicznej, budowlanej, leśnej,
- tradycje przedsiębiorczości,
- położenie w stosunkowo czystej części Śląska,

Możliwości:

- rozwój firm transportowych i budowlanych,
- rozwój branż nowoczesnych - firmy elektroniczne, zaplecze przemysłu motoryzacyjnego,
- rozwój rzemiosła i usług wielu branż (np. w otoczeniu turystyki, rehabilitacji),
- rozwój zaplecza rolno-spożywczego dla aglomeracji śląskiej (produkcja ekologiczna, drobne przetwórstwo rolne) – szansa dla aktywizacji terenów wiejskich,
- wykorzystanie zasobów leśnych powiatu - przetwórstwo drewna, runa leśnego,

- przemysł bazujący na surowcach naturalnych powiatu i terenów ościennych,
- przedsiębiorstwa recyklingu odpadów, bazujące na nowoczesnych i bezpiecznych technologiach,

EDUKACJA I USŁUGI SPOŁECZNE

Przewagi konkurencyjne:

- dobra kadra nauczycielska w szkolnictwie,
- gęsta sieć szkół i różnorodność profilów nauczania,
- znaczące tradycje i osiągnięcia w nauczaniu,
- wysoki poziom ochrony zdrowia,
- działalność ośrodków rehabilitacyjnych - Repty, Salezianie,
- zaplecze polityki społecznej – ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej,

Możliwości:

- powiązanie profili nauczania z potrzebami rynku pracy i rozwojem firm w regionie,
- rozwój szkolnictwa wyższego - szansa na kształcenie młodzieży,
- kształcenie ustawiczne dorosłych - podnoszenie kwalifikacji, wzrost aktywności zawodowej,
- rozwój świadomości ekologicznej i zdrowotnej dzieci i dorosłych,
- rozwój systemu specjalistycznych usług medycznych i rehabilitacyjnych,

TURYSTYKA I KULTURA

Przewagi konkurencyjne:

- interesujące walory przyrodnicze i kulturowe w skali ponadregionalnej: lasy, zalewy wodne, pałace, lokalny folklor i tradycje - gminy Świerklaniec, Zbrostawice, Tworóg, Kalety, Krupski Młyn, będące częścią tzw. Zielonego Śląska,
- bogate tradycje i liczne imprezy kulturalne,
- atrakcje będące pozostałością działalności przemysłowej - zabytkowa kopalnia, Sztolnia Czarnego Pstrąga, kolejka wąskotorowa,
- dobra dostępność komunikacyjna - tranzyt drogowy, węzeł kolejowy, lotnisko,
- park wodny w Tarnowskich Górach,
- ponad 100 tysięcy turystów rocznie,

Możliwości:

- rozwój turystyki weekendowej,
- rozwój turystyki profilowanej - hippika, wędkarstwo, agroturystyka, ścieżki rowerowe, edukacyjne (zielone szkoły),
- rozwój ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych,
- mecenat nad kulturą – rozszerzanie zasięgu imprez kulturalnych,
- rozwój bazy hotelowo-gastronomicznej,

Wartości – trzeci element misji

W co wierzymy? Jakie wyznajemy zasady?

- Wartości chrześcijańskie – wiara w Boga;
- Praca – pracowitość i przedsiębiorczość (gospodarność) ludzi;
- Sprawiedliwość i uczciwość;
- Rodzina;
- Tradycja, promowanie i kultywowanie zasad patriotycznych – silna identyfikacja z regionem, jego historią i tradycją;
- Współpraca – współdziałanie;
- Wiara w człowieka i poszanowanie jego godności;
- Samorządność i praworządność – demokracja;
- Życzliwość, uczynność i ofiarność ludzi;
- Poszanowanie pieniądza i własności prywatnej.

Standardy zachowań – czwarty element misji

Działania i schematy zachowań organizacyjnych, wspierających nasze wartości.

- Kreatywność i mobilność mieszkańców – umiejętność dostosowywania się do nowych warunków;
- Kultywowanie zasad etycznych i moralnych zachowań w każdym środowisku (dom, praca) – odpowiedzialność za decyzje, czytelny system oceny;
- Pielęgnowanie własnych tradycji i przekazywanie ich podopiecznym;
- Partnerstwo ponad podziałami - działania oparte na koordynacji i współpracy różnych środowisk, np.: współpraca samorządu ze społeczeństwem lokalnym

(mieszkańcami i przedsiębiorcami), współpraca samorządów różnych szczebli (powiat – gminy), współpraca z organizacjami pozarządowymi;

- Pomoc osobom potrzebującym;
- Przywiązywanie dużej roli silnemu przywództwu (w samorządzie, biznesie, społeczności lokalnej);
- Zdrowa konkurencja - promowanie zasad przedsiębiorczości i wolnego rynku;
- Pielęgnowanie zachowań prozdrowotnych, ekologicznych i estetycznych;
- Skoncentrowanie się na efektywnej edukacji;
- Silne lobby na rzecz rozwoju Powiatu;
- Silna tożsamość grupowa;
- Dbłość o środowisko naturalne.

DEKLARACJA MISJI POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

POWIAT TARNOGÓRSKI – atrakcyjne miejsce stwarzające przyjazny klimat inwestycyjny dla małych i średnich przedsiębiorstw, wspierany silnymi tradycjami pracy, wysokim poziomem edukacji, dbałością o środowisko naturalne oraz poszanowaniem wartości etycznych i moralnych. Bogate walory przyrodnicze i historyczne, a także liczne dokonania kulturalne Ziemi Tarnogórskiej stanowią magnes przyciągający gości z kraju i zagranicy. Mieszkańcy mają dostęp do szerokiej sfery usług społecznych podnoszących jakość życia, a ich aktywność i inicjatywy lokalne wzmacniają poczucie tożsamości ze swoją małą ojczyzną oraz integrują wszystkie środowiska powiatu.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2011-2018

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego sporządzono zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska, która wprowadziła obowiązek wykonywania programów ochrony środowiska dla województw, powiatów i gmin oraz dokonywania aktualizacji zapisów tych programów, co cztery lata. Niniejszy dokument jest kontynuacją polityki ekologicznej Powiatu określonej w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2007-2015, przyjętym Uchwałą nr XVI/177/2007 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 27 listopada 2007 r., a celem opracowania jest aktualizacja

zapisów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na najbliższe lata, tj.: 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018.

Kierunki działań i zadania określone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego są generalnie kontynuowane w niniejszej aktualizacji i są spójne z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego. W zaktualizowanym Programie kierunki działań i zadania, zgodne są również z polityką ekologiczną państwa. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 (PEP), których zasadniczym celem jest: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Zaktualizowany Program jest zgodny także z Programem ochrony środowiska województwa śląskiego do 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018 oraz z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020.

Program zawiera charakterystykę środowiska dotyczącą form ochrony przyrody na terenie powiatu oraz aktualną ocenę środowiska przyrodniczego. Jako opracowanie planistyczne Program nakreśla przede wszystkim kierunki działań, które należy podejmować w najbliższych latach w celu ochrony środowiska na terenie powiatu Tarnogórskiego. W niniejszym programie wszystkie zadania w ochronie środowiska usystematyzowano w 2 cele długoterminowe. Cele te, spełniają rolę osi priorytetowych charakteryzują dążenia grupy dziedzin wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska d/a Powiatu Tarnogórskiego, przyjętego Uchwałą nr XVI/177/2007 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 27 listopada 2007 r. Układ nawiązuje do priorytetów wskazanych w Polityce Ekologicznej Państwa oraz jest zgodny z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018. Program w swoim opracowaniu jest kontynuacją wyznaczonych celów i zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2007-2015 i zostanie zaktualizowany pod względem prawnym obowiązującym w zakresie ochrony środowiska i ukierunkowany na konkretne zadania te które wymagają kontynuacji wieloletniej. Do realizacji celów długoterminowych prowadzą sformułowane cele krótkoterminowe i konieczne do podjęcia konkretnych działań (na lata 2011- 2014) i w perspektywie do 2018 r. Obejmują zadania własne powiatu, zadania we współpracy powiatu z innymi jednostkami, zadania koordynowane oraz szczegółowe

wytyczne do sporządzania programów gminnych. Realizacja zadań zawartych w Programie ochrony środowiska, a w szczególności w zakresie poprawy standardów, jakości środowiska oraz jego ochrony będzie wymagać współpracy samorządów na różnych szczeblach i współpracy z podmiotami gospodarczymi.

Nadrzędny cel programu

Cel Programu ma duże znaczenie w procesie opracowywania polityki ochrony środowiska, jako element ukierunkowujący podejmowane działania. Dla Programu ochrony środowiska powiatu tarnogórskiego cel zdefiniowano następująco:

Zrównoważony rozwój powiatu, w którym ochrona środowiska ma znaczący wpływ na przyszły charakter tego obszaru i równocześnie wspiera jego rozwój gospodarczy i społeczny

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe, gdy w realizację Programu ochrony środowiska zostaną włączone podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz szereg innych instytucji i organizacji do wspólnego precyzowania problemów, sposobu ich rozwiązywania oraz wyboru priorytetów w działaniach na rzecz ochrony środowiska.

Proponowany cel nadrzędny Programu może zintensyfikować współpracę wewnętrzną (między poszczególnymi wydziałami Starostwa Powiatowego) i współpracę zewnętrzną (z administracją szczebla wojewódzkiego, sąsiednimi gminami, powiatowymi podmiotami gospodarczymi).

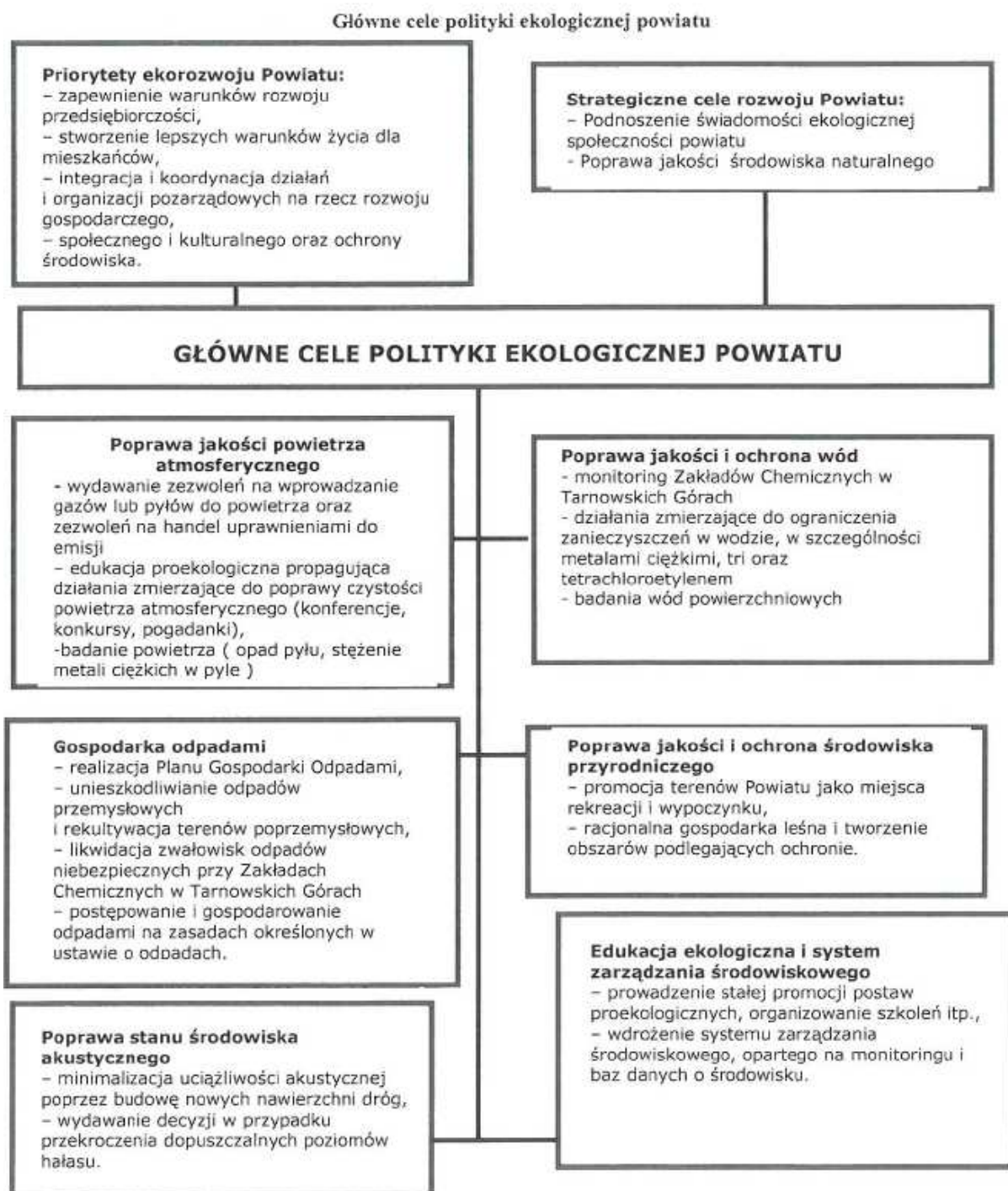
Określony cel stanowi podstawę do podejmowania decyzji w zakresie działań i przedsięwzięć inwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska. To z kolei przyczyni się do realizacji zadań ujmujących szerszą perspektywę czasu i jest warunkiem otrzymania środków finansowych (w tym Unii Europejskiej) na duże projekty inwestycyjne.

Nadrzędny cel będzie też zaczątkiem funkcjonowania nowego, trwałego systemu zarządzania środowiskiem w powiecie.

Cele polityki ekologicznej Powiatu Tarnogórskiego

Celem polityki ekologicznej jest wprowadzenie na danym obszarze ładu ekologicznego. Dokumentem, który odzwierciedla ten postulat jest polityka ekologiczna państwa, która oparta jest na europejskich zasadach rozwoju zrównoważonego. Odzwierciedleniem celów

i zadań oraz sposobów ich osiągnięcia, w odniesieniu do danego powiatu, zawartych w polityce ekologicznej państwa jest regionalna polityka ekologiczna, w tym także powiatowa. Lokalna polityka ekologiczna obszaru opiera się na rzetelnej diagnozie głównych problemów ekologicznych powiatu. Wyznacza ona również priorytety działań w zakresie jakości powietrza atmosferycznego, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony ziemi i obszarów cennych przyrodniczo, ochrony przed hałasem itp. Określa ona również instrumenty i źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Poniższy rysunek obrazuje główne cele polityki ekologicznej oraz priorytety i strategiczne cele Powiatu Tarnogórskiego.

W oparciu o priorytet rozwoju Województwa Śląskiego „Poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego w tym zwiększenie atrakcyjności terenu” określono cel operacyjny w strategii rozwoju Powiatu Tarnowskie Góry „Poprawa warunków ekologicznych”. Aby powyższy cel mógł zostać osiągnięty zostało wykonanych szereg zadań

zmierzających do stworzenia odpowiednich programów zapewniających sprawną i fachową jego realizację.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego został przyjęty uchwałą Nr I/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004 r., jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki rozwoju regionu w układzie przestrzennym. Następnie uchwałą Nr/III/1/2010 z dnia 22 września 2010 roku Sejmik Województwa Śląskiego wprowadził zmiany do powyższego dokumentu.

Jego istotą jest neutralizowanie istniejących i potencjalnych kolizji w zagospodarowaniu przestrzennym, którym często towarzyszą konflikty społeczne, głównie w relacjach: człowiek - gospodarka - środowisko.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego wyraża politykę przestrzenną samorządu województwa, której wyzwaniem jest idea zrównoważonego rozwoju.

Misja sformułowana w analizowanym Planie Zagospodarowania Przestrzennego obejmuje *„Stwarzanie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców, stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu”*. Misja będzie wdrażana poprzez następujące cele:

1. Zapewnienie większej spójności przestrzeni województwa i stwarzanie warunków do wyrównywania dysproporcji rozwojowych,
2. Zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego,
3. Zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia.

Z perspektywy tworzenia Programu Ochrony Środowiska Gminy Krupski Młyn, najistotniejsze w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego są zapisy dotyczące celów związanych właśnie z polityką ekologiczną, które brzmią następująco:

Zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego, który realizowany będzie poprzez:

- ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi,
- ochronę dziedzictwa kulturowego, krajobrazu i kształtowanie ładu przestrzennego,
- wzmacnianie wielofunkcyjności struktur przestrzennych,
- wzrost bezpieczeństwa ekologicznego.

5.2. Uwarunkowania wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn

Podstawowe uwarunkowania wewnętrzne dla Gminy Krupski Młyn w zakresie ochrony środowiska, wynikają z następujących gminnych dokumentów o charakterze strategicznym i planistycznym:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRUPSKI MŁYN NA LATA 2002-2015

Misja Gminy

Poprzez misję gminy należy rozumieć najbardziej ogólny cel, który Gmina chce osiągnąć. Jest to szczególny powód, dla którego podejmowane są różnorakie działania.

Misją Krupskiego Młyna jest **zapewnienie mieszkańcom nowych podstaw rozwoju** poprzez wspieranie przedsiębiorczości i firm opierających się o „czyste” technologie, oraz wypromowanie Gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania i ośrodek sportowo-rekreacyjny.

Misja Gminy wyraża się w haśle:

„Krupski Młyn – Dobre Miejsce”.

Wizja rozwoju

Poprzez wizję rozwoju rozumie się zwykle zakładany, pożądany stan docelowy określonego systemu – w tym przypadku Gminy Krupski Młyn. Wizja jest pewnym wzorcem, do którego system ma się upodobnić, **jest zadaniem, które należy zrealizować**. Wizja to również określenie, na czym ma polegać sukces realizacji misji gminy.

Krupski Młyn w perspektywie strategicznej lat 2002-2015 to Gmina:

- ◆ **ośrodek turystyki weekendowej o znaczeniu ponadlokalnym, dysponujący czystym, bogatym środowiskiem przyrodniczym**
- ◆ **z wykształconym centrum handlowo-usługowo-administracyjnym oraz dobrze rozwiniętym układem komunikacyjnym**
- ◆ **z wyodrębnioną strefą przemysłową wokół NITRONU**
- ◆ **gmina ludzi aktywnych, przedsiębiorczych, nowocześnie wykształconych, dla których ważnymi wartościami są zdrowie, kultura fizyczna i sport**
- ◆ **w której żyje się bezpiecznie i jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania**

Kierunki rozwojowe

- wspieranie rozwoju MŚP (zarówno instytucjonalne jak i infrastrukturalne),
- infrastrukturalne inwestycje gminy w:
 - obiekty sportowe,
 - drogi,
 - miejsca atrakcyjne turystycznie i rekreacyjnie,
- promocja:
 - gminy,
 - elementów wyróżnionych w wizji,
 - przedsiębiorstw działających na terenie gminy,
- inwestycja w młodych,
- trwałe wspieranie działań mających na celu poprawę jakości środowiska,
- intensyfikacja i modernizacja budownictwa jedno- i wielorodzinnego,

Cele strategiczne

Zasadnicze cele strategiczne rozwoju – to cele wynikające z wizji rozwoju, będące jej konkretyzacją (rozwinęciem). Cele te **wyznaczają kierunek działania** podmiotów życia społecznego i gospodarczego danego systemu – w tym przypadku gminy. Są to cele długookresowe, określające co można obecnie poprawić, aby zwiększyć przyszłe możliwości i zapewnić konkurencyjność danego obszaru w dłuższym horyzoncie czasowym. Z reguły są one zorientowane na zaspokajanie potrzeb i urzeczywistnianie preferencji mieszkańców.

Cele strategiczne drugiego rzędu - stanowią rozwinięcie, a ich realizacja warunkiem osiągnięcia zasadniczych celów strategicznych, charakteryzują się także krótszym od tych ostatnich horyzontem czasowym. Powinny one zostać sprecyzowane w taki sposób, aby były osiągalne i mierzalne. Uporządkowanie tych celów daje możliwość wariantowania strategii rozwoju. Konkretyzacją celów strategicznych drugiego rzędu są programy i składające się na nie przedsięwzięcia.

ZAŁOŻENIA DO PLANU ZAOPATRZENIA GMINY KRUPSKI MŁYN W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, CIEPŁO I PALIWA GAZOWE

Zaopatrzenie w ciepło, system ciepłowniczy

Zmiany zapotrzebowania na ciepło w najbliższej perspektywie wynikać będą z przewidywanego rozwoju gminy Krupski Młyn w zakresie zagospodarowania terenów rozwojowych jak również z działań modernizacyjnych istniejącego budownictwa związanych z racjonalizacją użytkowania energii. Stopień zagospodarowania terenów rozwojowych w perspektywie roku 2030 jest na obecnym etapie trudny do określenia i zależy od wielu czynników między innymi: sytuacji gospodarczej kraju, inicjatywy gminy w pozyskiwaniu inwestorów, możliwości uzbrojenia terenów.

Indywidualne źródła energii

Kierunkiem preferowanym w ogrzewaniu indywidualnym winna być zmiana na urządzenia pracujące w oparciu o systemy grzewcze najmniej uciążliwe dla środowiska.

Zaleca się rozwój źródeł ciepła opartych o paliwa ze źródeł odnawialnych w postaci m.in. biomasy, energii słonecznej, energii niskiej geotermii (pompy ciepłe).

Lokalne kotłownie

Przewiduje się aby lokalne kotłownie już istniejące a także te nowopowstałe, odznaczały się wysoką sprawnością oraz niskim zużyciem paliw, a także niską emisją zanieczyszczeń do środowiska.

Zaopatrzenie w paliwa gazowe - system gazowniczy

Przez gminę Krupski Młyn nie przebiegają sieci gazowe wysokoprężne, gmina zaopatrywana jest w gaz ze stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia w Tworogu, gazociągiem o średnicy DN 250 biegnącym przez Koty.

Do sieci gazowej nie są podłączone przysiółki Odmuchów, Żyłka i Kanol.

Na terenie gminy nie znajdują się stacje redukcyjno-pomiarowe. Według stanu na rok 2012 ilość użytkowników korzystających z paliwa gazowego wynosiła 410, zatem liczba ta wzrosła o 12 w porównaniu z rokiem 2010. Zużycie paliwa gazowego dla roku 2012 wyniosło 4 581,1 m³, zatem spadło ono w odniesieniu do roku 2010 o 554 m³. W poniższych tabelach pokazano zużycie paliwa o raz ilość użytkowników. Operator Gazociągów przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., nie zakłada rozbudowy systemu przesyłowego na terenie gminy Krupski Młyn. Niemniej jednak w przypadku pojawienia się nowych odbiorców gazu z przesyłowej sieci gazowej, warunki przyłączenia i odbioru gazu będą uzgadniane pomiędzy stronami i będą zależały od uwarunkowań technicznych i ekonomicznych uzasadniających rozbudowę sieci przesyłowej. Górnośląska Spółka Gazownictwa mając na uwadze zwiększenie efektywności wykorzystania obecnej sieci gazowej na terenie gminy, przewiduje rozbudowę przyszłych sieci w oparciu o już istniejącą sieć gazową. Decyzja o dalszej rozbudowie może zostać podjęta po zbadaniu zainteresowania potencjalnych odbiorców gazu, oraz po wykorzystaniu analizy technicznej i ekonomicznej.

Zaopatrzenie w energię elektryczną - system elektroenergetyczny

Sieci elektroenergetyczne wysokich napięć

Linie 220 kV oraz 400 kV

W „Planie rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2010 – 2025” na obszarze działania Polskich Sieci Energetycznych – Operator S.A. do roku 2025” nie przewiduje się podjęcie działań inwestycyjnych na terenie gminy Krupski Młyn.

Linie 110 kV

W „Planie rozwoju w zakresie zaspakajania obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2011 – 2015” Tauron S.A. na terenie gminy Krupski Młyn w zakresie sieci 110 kV nie przewiduje działań inwestycyjnych.

Sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia

Sieci średniego napięcia

W zakresie sieci rozdzielczej 20 kV na terenie gminy Krupski Młyn planuje się automatyzację sieci SN, oraz przebudowę linii średniego napięcia „SN Wielowieś” w Potępie, Żyłce i Kokotku.

Stacje transformatorowe 15/0,4 kV

Wymiana stacji transformatorowej „Potępa Wieś”. Likwidacja transformatorowej „Potępa Stara Żyłka”.

Sieci niskiego napięcia

W zakresie sieci niskiego napięcia zaleca się dokonywanie okresowego przeglądu opraw oświetlenia ulicznego na niskim napięciu a także ich modernizacji, jeśli tylko zostaną wskazane w przeglądzie technicznym. Przyłączanie nowych odbiorców do linii średniego lub niskiego napięcia lub zwiększanie mocy u obecnych odbiorców realizowane jest na podstawie bieżącej analizy i wydanych warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz wynikającej z nich wymaganej rozbudowy sieci średniego lub niskiego napięcia.

Planowanie przestrzenne w zakresie sieci średniego i niskiego napięcia

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego powinno przyjmować się następujące zależności:

– sieci energetyczne napowietrzne i kablowe – 15 kV i 0,4 kV należy prowadzić równolegle do ciągów komunikacyjnych wraz z powiązaniem z istniejącą siecią zewnętrzną. Przebiegi należy ustalać na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jako zasadę przyjmuje się prowadzenie sieci równolegle do ciągów drogowych, rowów.

– niezbędne kubaturowe obiekty infrastruktury technicznej – stacje 20/04 kV i GPZ, należy również lokalizować na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami,

– przełożenie sieci w przypadkach kolizji na określonym terenie lub decyzje o warunkach zabudowy.

Ponadto do zakresu działań podstawowych z energetyki zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy:

– adaptacja istniejącego układu sieci oraz urządzeń i obiektów energetycznych (stacje transformatorowe, linie przesyłowe),

- ochrona przed skutkami awarii,

- ochrona przed lokalizacją w strefie oddziaływania budynków mieszkalnych i szczególnej ochrony,

- poprawa warunków zasilania odbiorców energii dzięki prowadzeniu remontów sieci średniego i niskiego napięcia, wymianie transformatorów oraz realizacji nowych stacji 15/0,4 kV.

6. Założenia ochrony środowiska dla Gminy Krupski Młyn

6.1. Nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krupski Młyn

Osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska.

6.2. Priorytety ekologiczne

Priorytety ekologiczne dla Gminy Krupski Młyn sprecyzowano na podstawie diagnozy stanu oraz zagrożeń środowiska a także założeń polityki ekologicznej Polski, województwa śląskiego oraz powiatu tarnogórskiego.

PRIORYTETY EKOLOGICZNE DLA GMINY KRUPSKI MŁYN:

- OPTYMALIZACJA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ,
- OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO,
- OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI,
- OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM,
- OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU,
- EDUKACJA EKOLOGICZNA,
- ROZWÓJ ENERGETYKI ODNAWIALNEJ.

Oprócz konieczności zapewnienia spójności z dokumentami strategicznymi, wyznaczając priorytety ekologiczne, a następnie cele i zadania w zakresie polityki ekologicznej Gminy Krupski Młyn, kierowano się także następującymi zasadami:

- „eliminacji największych problemów”,
- zapobiegania spodziewanym problemom,
- oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych,
- „zanieczyszczający płaci”,
- odpowiedzialności za prowadzone działania,
- skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej.

7. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

7.1. Jakość wód i stosunki wodne

Stan aktualny

WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące:

Mała Panew - (niem. Malapane) – prawy dopływ Odry. Przepływa przez województwa śląskie i opolskie. Źródła znajdują się w pobliżu miasta Koziegłowy. Stamtąd Mała Panew

płynie przez Zieloną, Kalety, gminę Tworóg, Lubliniec-Kokotek, Krupski Młyn, Zawadzkie, Kolonowskie, Ozimek i Turawę. W dolnym biegu rzeki, pomiędzy Turawą a Ozimkiem, zbudowano zbiornik retencyjny Jezioro Turawskie. Ujście do Odry znajduje się na granicy Opola i gminy Dobrzeń Wielki, w pobliżu wsi Czarnowąsy. Najważniejszym dopływem Małej Panwi jest Stoła i Liganzja. Mała Panew jest rzeką średnio zanieczyszczoną: źródła rzeki zaliczane są do wód III klasy czystości, a woda poniżej Jeziora Turawskiego jest nawet drugoklasowa. Cały środkowy bieg rzeki, od Kalet do Ozimka uważa się za zanieczyszczony na tyle, by wody te zaliczyć do pozaklasowych. Mimo wszystko jest rzeką dość ciekawą dla wędkarzy ze względu na duże pogłowię płoci, leszczy i szczupaków.

Długość: 132 km. Powierzchnia dorzecza: 2132 km².

Stoła - druga co do wielkości (po Małej Panwi) rzeka powiatu tarnogórskiego. Ma zlewnię o powierzchni 237 km² i długość ok. 25 km. Jej źródło znajduje się w Bobrownikach Śląskich - dzielnicy Tarnowskich Gór w okolicy ulicy Puszkina. Stamtąd korytem częściowo krytym płynie do Lasowic i opływając miasto, przez Strzybnicę. Następnie wije się przez Boruszowice, Brynek, Tworóg, Koty i w Potępie wpada do Małej Panwi. Nazwa Stoła powstała z powodu Sztolni Czarnego Pstrąga osuszającej kopalnie srebra w Tarnowskich Górach. Pochodzi od niemieckiego słowa *Stollenwasser* (woda sztolniowa). Przed regulacją była rzeką bardzo kapryśną, wahania jej wodostanu wynosiły 2 - 3 m. Zanieczyszczenie Stoły jest bardzo duże: czystość jej wód ocenia się na pozaklasową. Dziś ludzie dążą do oczyszczenia Stoły. Wzdłuż północnego brzegu Stoły biegł słynny szlak solny. W przeszłości Stołę zwano Rybną. Słynęła z wielkiej obfitości ryb i ich wyjątkowo wielkich okazów. Do dawnych osobliwości Stoły należały także, wedle miejscowych przekazów, czarne kurki wodne (prawdopodobnie łyski lub kokoszki) oraz orzech wodny - roślina, która rodzi jadalne i bardzo smaczne, czarne, z czterema rogami orzechy nieco większe od orzechów laskowych. Dopływy Stoły wymieniając od górnego biegu rzeki to: Pniowiec, Graniczna Woda, Brzeźnica, Błaszynówka, Bielawa i Dębica. Do **Stoły** zalicza się również rzekę w pobliżu dzielnicy Strzybnica, która może być też nazywana rzeką **Kanar**. Nazwę *Stoła* zatwierdzono urzędowo w 1951 roku, zmieniając niemieckie nazwy *Stola* (*Stollenwasser*).

Liganzja – struga, trzeci co do wielkości (po Małej Panwi i Stole) ciek gminy Tworóg i Krupski Młyn. Ma długość ok. 12 km. Jej źródło bije nieopodal Kopienic. Stamtąd płynie przez Wojskę i Świniowice, by w Krupskim Młynie wpaść do Małej Panwi.

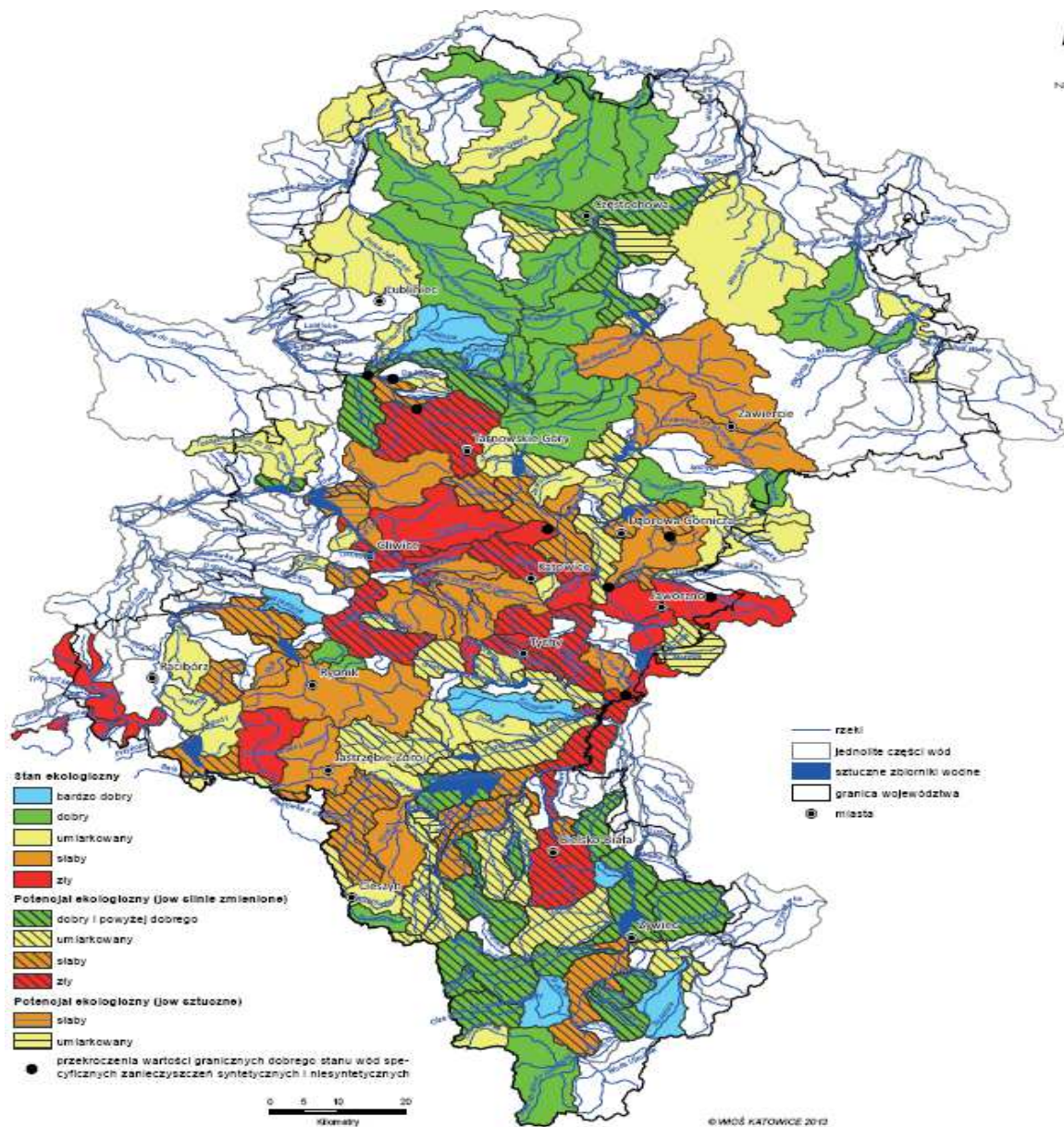
Zbiorniki wodne:

Zbiorniki rekreacyjne:

- staw "Oczko" o powierzchni 0,96 ha, położony w Krupskim Młynie,
- staw "Stawki", o powierzchni 2,25 ha, położony w Kolonii Ziętek,
- staw "Potępa", o powierzchni 3,0 ha, położony we wsi Potępa,
- staw "Borowiany", o powierzchni 2,10 ha, położony w przysiółku Odmuchów

Zasoby wód powierzchniowych

Dyspozycyjne zasoby wód powierzchniowych w określonym przekroju rzeki (potoku), stanowią różnicę pomiędzy aktualnym przepływem a przepływem nienaruszalnym. Z uwagi na duże wahania przepływów chwilowych, do wyliczenia zasobów wód powierzchniowych przyjęto zasadę, że dyspozycyjne zasoby stanowią różnicę pomiędzy przepływem normalnym (przepływ normalny odpowiada mniej więcej 8 – 9 miesięcznej wodzie) i przepływem nienaruszalnym.

Ocena stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych badanych w latach 2011-2013

Stan czystości rzek

Stan czystości środowiska jest przedmiotem stałych badań wchodzących w skład systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego obecnie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach (WIOŚ).

STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Ogólnie zanieczyszczenie wód powierzchniowych jest wynikiem oddziaływania różnych czynników antropogenicznych takich jak: urbanizacja, rolnictwo, przemysłowanie.

Do głównych przyczyn zagrożenia zasobów i jakości wód na terenie Gminy Krupski Młyn należy zaliczyć:

- emisję ścieków ze źródeł przemysłowych i komunalnych,
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych,
- niekontrolowane odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji sanitarnej,
- odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji deszczowej,
- niewystarczające skanalizowanie wiejskich obszarów gminy,
- niewłaściwy sposób postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi,
- spływ powierzchniowy biogenów z pól i niewłaściwe składowanie nawozów naturalnych,
- lokalne podtopienia użytków rolniczych.

Na jakość wód wyraźny wpływ wywiera gospodarka ściekowa.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich. Prowadzone na szeroką skalę wodociągowanie wsi nie było zsynchronizowane z równoczesną budową sieci kanalizacyjnej, co w efekcie doprowadziło do powstania dużej ilości ścieków, które często w stanie surowym trafiają do odbiorników. Jednym z głównych problemów występujących na terenie Gminy Krupski Młyn, są spływy powierzchniowe zanieczyszczeń, obciążone głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem). Ponadto duże zagrożenie stanowi niewłaściwe przechowywanie i stosowanie nawozów sztucznych i organicznych, stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych.

Melioracje wodne szczegółowe polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią. Zagrożenie dla zasobów wód stanowi niewłaściwe użytkowanie melioracji wodnych, odprowadzanie nieoczyszczonych wód opadowych z powierzchni

zanieczyszczonych bezpośrednio do odbiorników oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka odpadami, jak np. dzikie wysypiska śmieci.

WODY PODZIEMNE

Gmina Krupski Młyn się w granicach głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) Lubliniec - Myszków nr 327, wydzielonego na Mapie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony (A.S. Kleczkowski i inni, 1990 r.). Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z utworami serii węglanowej triasu (wapieniami, marglami i dolomitami wapienia muszlowego i retu). Użytkowe wody podziemne, o lokalnym znaczeniu mogą również występować w utworach czwartorzędu.

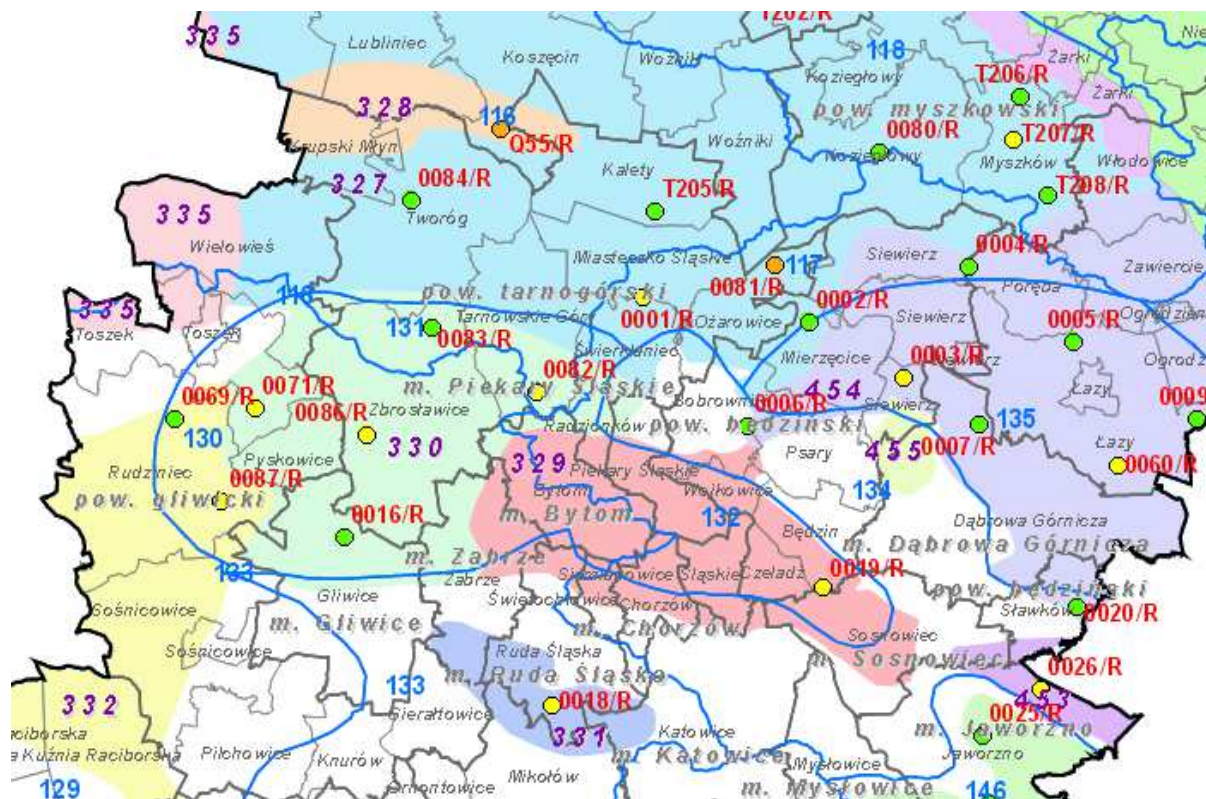
Czwartorzędowy poziom wodonośny

Na omawianym obszarze Gminy Krupski Młyn miąższość czwartorzędowych warstw wodonośnych waha się od 3,1 m (studnia ujęcia osada „Ziętek”) do 31,8 m (jedna ze studzien ujęcia Zakładów „Nitroerg”). Wodonośne osady występują bezpośrednio pod powierzchnią terenu lub przykryte są osadami słabo przepuszczalnymi (gliny, mułki) o miąższości kilkunastu metrów. Zwierciadło wody stabilizuje się płytko pod powierzchnią terenu 0,3 – 3,6 m ppt.

Poziom wodonośny serii węglanowej triasu

Krupski Młyn znajduje się w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) Lubliniec – Myszków nr 327 wymienionego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału dorzeczy na regiony wodne. Na tym obszarze miejscami występuje bezpośredni kontakt pomiędzy czwartorzędowym piętrzem wodonośnym i poziomem wodonośnym serii węglanowej triasu. Zwierciadło wody jest tu swobodne lub lekko napięte przez gliny czwartorzędowe. Na obszarze występowania osadów górnego wapienia muszlowego i triasu górnego zwierciadło wody poziomu wodonośnego serii węglanowej triasu ma charakter subartezyjski i artezyjski. W dolinie Stoły, w rejonie

Krupski Młyn – Tworóg zwierciadło wody stabilizuje się kilka metrów nad powierzchnią terenu. Strop tego poziomu wodonośnego, na terenie przedmiotowej działki, znajduje się na głębokości ok.86 m poniżej powierzchni terenu (ppt.). W górnej części profilu triasu środkowego oraz w utworach triasu górnego mogą występować wodonośne warstwy piaskowców, margli i dolomitów, są to jednak warstwy nieciągłe, nieregularnie rozprzestrzenione, natrafienie na nie otworem studziennym zależy od przypadku.

Punkty monitoringu regionalnego

Klasa jakości wód podziemnych

- II klasa
- III klasa
- IV klasa
- V klasa

Główny Zbiornik Wód Podziemnych:

■ 325-J-2	■ 332-Q,Tr	■ 445-Tr-f
■ 326-J-3	■ 335-T-1	■ 446-Q
■ 327-T-1,2	■ 345-Q	■ 447-Cr-f
■ 328-Q	■ 346-Q	■ 448-Q
■ 329-T-1,2	■ 347-Q	■ 452-T-1,2
■ 330-T-1,2	■ 348-Cr-f	■ 453-Q
■ 331-Q	■ 408-Cr-3	■ 454-T-1,2
		■ 455-Q

Monitoring głównych zbiorników wód podziemnych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę do picia

Jakość wód podziemnych

Dane dotyczące jakości wód podziemnych przedstawiono w oparciu o dostępne opracowania i materiały dokumentacyjne, głównie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Wody I klasy jakości

W klasyfikacji pięciostopniowej wody I klasy to wody bardzo dobrej jakości.

W odniesieniu do wód powierzchniowych:

- a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A1,
- b) wartość wskaźników jakości wody nie wskazują na żadne oddziaływanie antropogeniczne.

W odniesieniu do wód podziemnych:

- a) wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- b) żaden ze wskaźników jakości wody nie przekracza wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wody II klasy jakości

W klasyfikacji pięciostopniowej wody II klasy to wody dobrej jakości.

W odniesieniu do wód powierzchniowych:

- a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2,
- b) wartość biologicznych wskaźników jakości wody wskazują na niewielki wpływ oddziaływania czynników antropogenicznych.

W odniesieniu do wód podziemnych:

- a) wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne,

- b) wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

Wody III klasy jakości

W klasyfikacji pięciostopniowej wody III klasy to wody zadowalającej jakości.

W odniesieniu do wód powierzchniowych:

- a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2 .

W odniesieniu do wód podziemnych:

- a) wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
b) mniejsza część wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

Wody IV klasy jakości

W klasyfikacji pięciostopniowej wody IV klasy to wody niezadowalającej jakości.

W odniesieniu do wód powierzchniowych:

- a) spełniają wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A3,
b) wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany ilościowe i jakościowe w populacjach biologicznych;

W odniesieniu do wód podziemnych:

- a) wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego,
b) większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;

Wody V klasy jakości

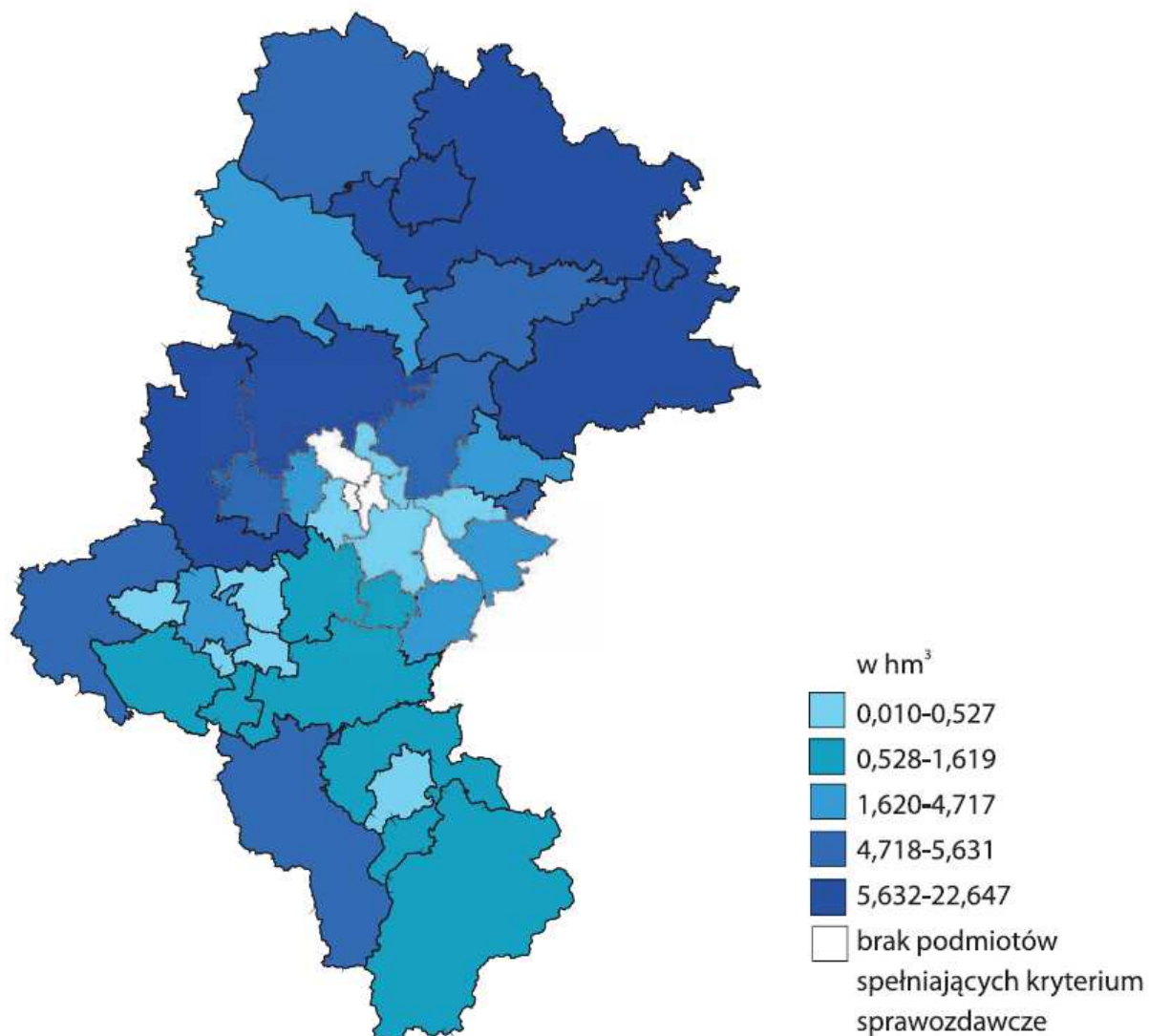
W klasyfikacji pięciostopniowej wody V klasy to wody złej jakości.

W odniesieniu do wód powierzchniowych:

- a) nie spełniają wymagań dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- b) wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

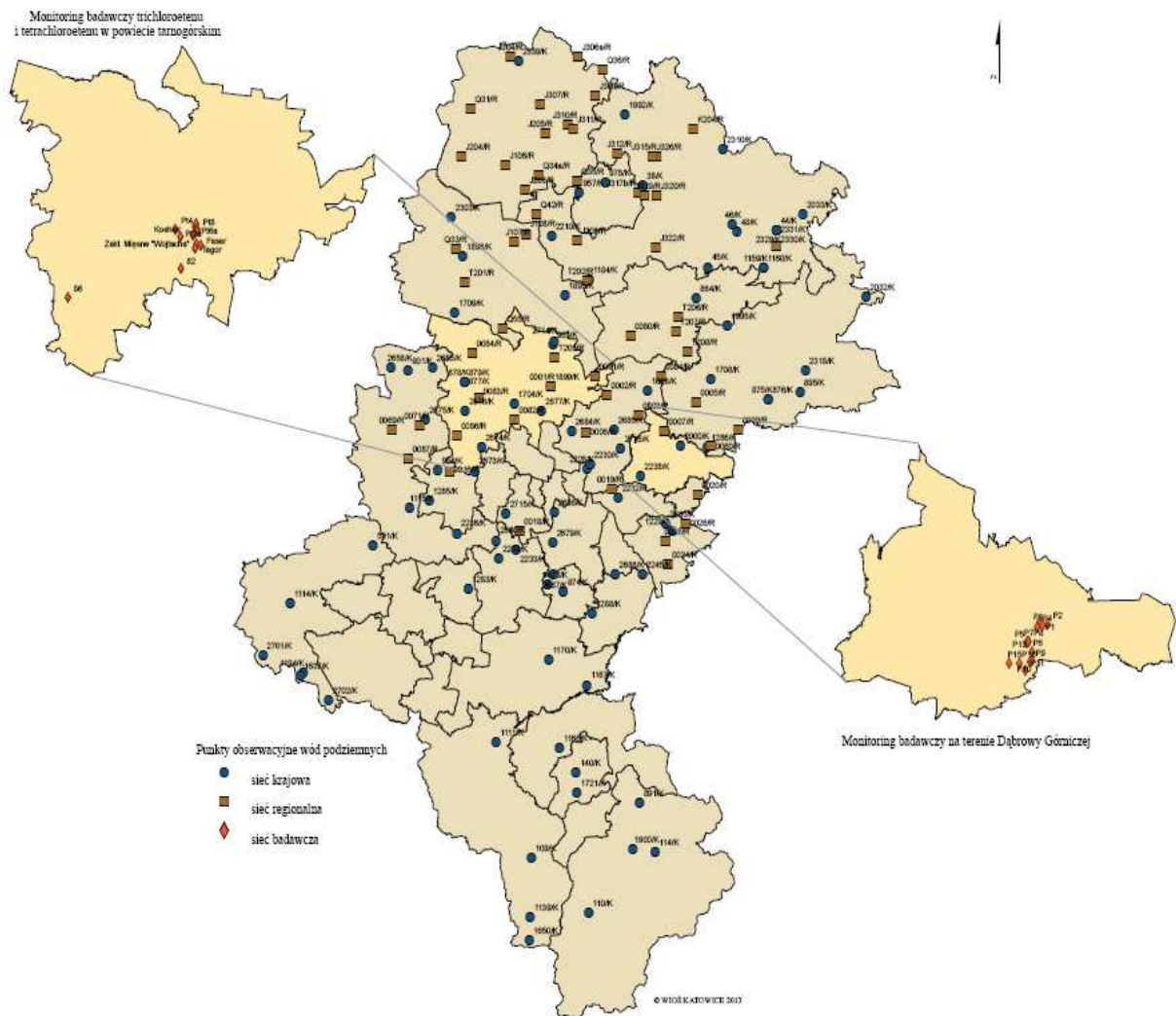
W odniesieniu do wód podziemnych:

- a) wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne,
- b) woda nie spełnia wymagań określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

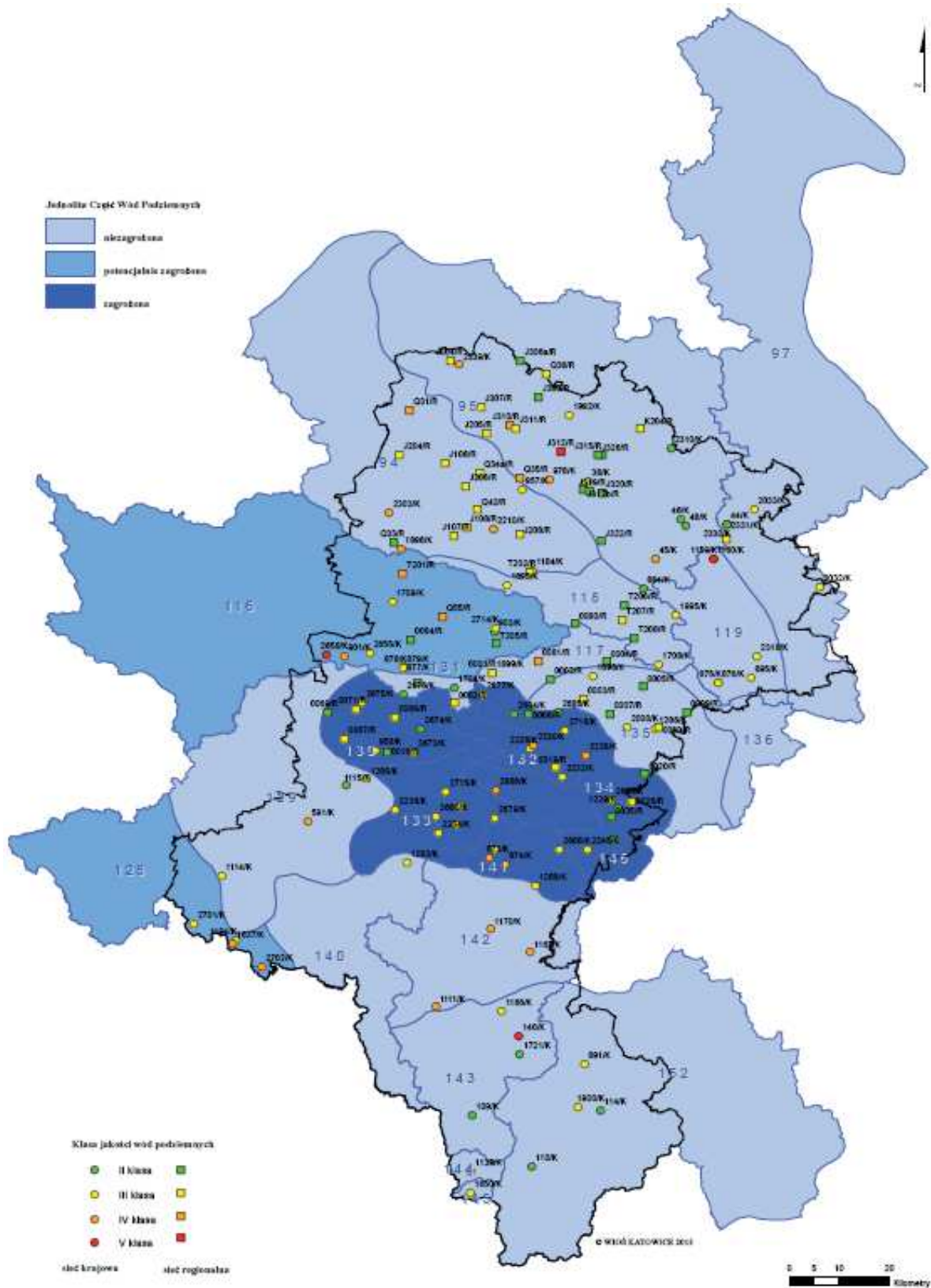

**Pobór wody podziemnej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według powiatów
w 2013 roku**

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018 ”

Lokalizacja punktów monitoringu wód podziemnych w województwie śląskim w 2013 roku

Jakość wód podziemnych badanych w 2013 roku na terenie województwa śląskiego na tle jednorodnych części wód podziemnych

Badania monitoringowe wód podziemnych

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

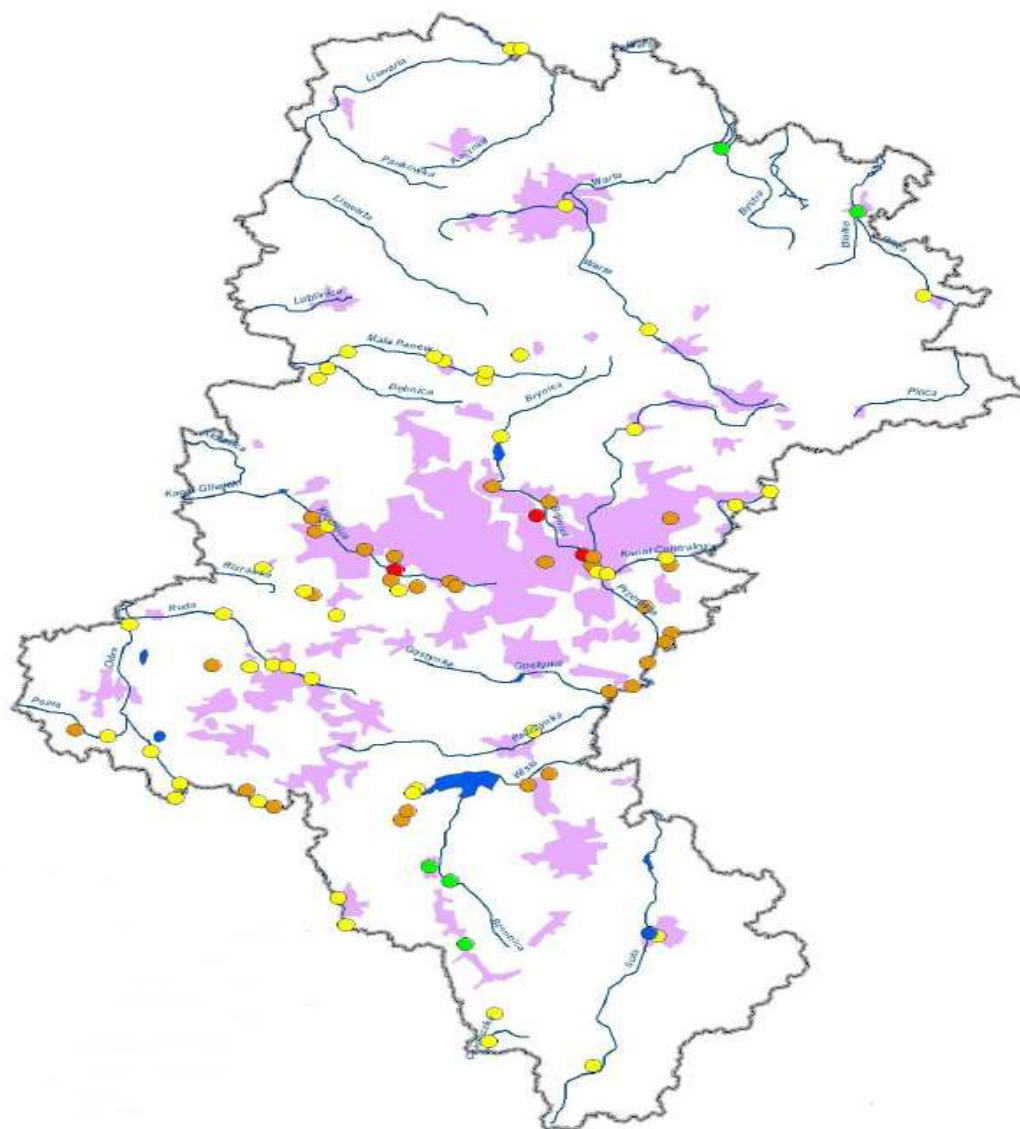
Oceny stanu chemicznego w jednolitych częściach wód (JCWPd) i w poszczególnych punktach badawczych dokonano w oparciu o rozporządzenie MŚ z 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości

oraz dwa stany chemiczne wód:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Zasada zaliczania wód do odpowiedniej klasy polega na dopuszczeniu przekroczenia wartości granicznych elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, pod warunkiem, że mieszczą się one w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Jako niedopuszczalne przyjęto przekroczenie wartości granicznych oznaczonych w rozporządzeniu indeksem „H” wskaźników nieorganicznych: antymonu, arsenu, azotanów, azotynów, boru, chromu, cyjanków, fluorków, glinu, kadmu, niklu, ołowiu, rtęci, selenu i srebra oraz wskaźników organicznych: adsorbowanych związków chloroorganicznych (AOX), benzo/α/pirenu, benzenu, lotnych węglowodorów aromatycznych (BTX), substancji ropopochodnych, pestycydów, tetrachloroetenu, trichloroetenu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

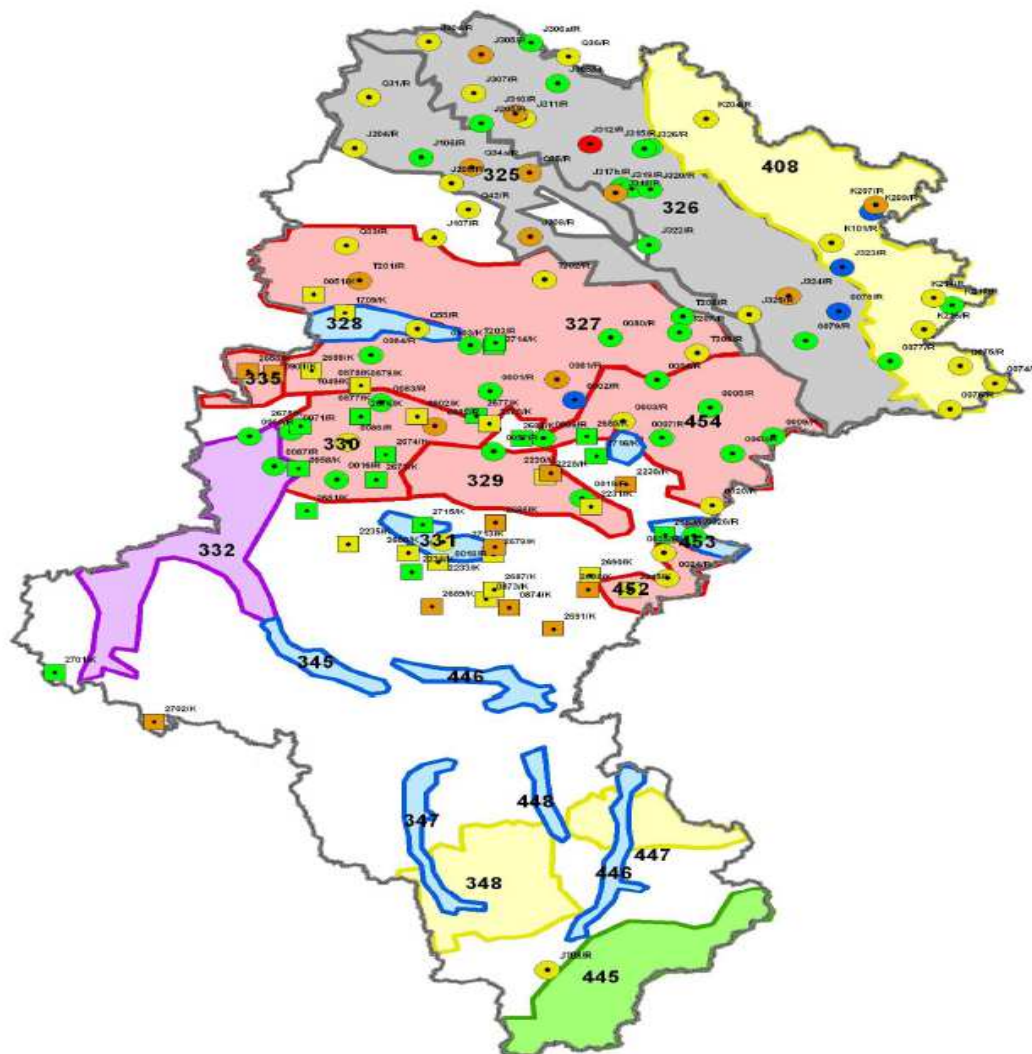

Stan/potencjał
ekologiczny wód

- klasa I - stan bardzo dobry
- klasa II - stan dobry
- klasa III - stan umiarkowany
- klasa IV - stan słaby
- klasa V - stan zły
- rzeki
- zbiorniki wodne
- tereny miejskie
- granica województwa

Wstępna klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego wód województwa śląskiego

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

Legenda

- klasa IV - ujęcie sieci krajowej PIG
- klasa III - ujęcie sieci krajowej PIG
- klasa II - ujęcie sieci krajowej PIG
- klasa V - ujęcie sieci RZGW
- klasa IV - ujęcie sieci RZGW
- klasa III - ujęcie sieci RZGW
- klasa II - ujęcie sieci RZGW
- klasa I - ujęcie sieci RZGW
- GLÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH
- czwartorzędowe
- czwartorzędowe/trzeciorzędowe
- trzeciorzędowe
- kredowe
- jurajskie
- triasowe
- granica województwa
- 332 - numery GZWP
- 2702/K - numery ujęć

Jakość wód podziemnych badanych na terenie województwa śląskiego na tle jednolitych części wód podziemnych

Opracowanie poszczególnych programów działań dla SCWP1 oraz JCWPd, zebranych następnie w PWŚK, stanowi zasadniczy krok w procesie planowania gospodarowania wodami.

Zgodnie z art. 113 ust.1, pkt. 1a ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne (Dz. U. 2012, poz. 145 z późniejszymi zmianami) w 2011 roku zostały opracowane Plany gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy w Polsce. Gmina Krupski Młyn została ujęta w Planie gospodarowania wodami dla Obszaru dorzecza Odry. Informacje zawarte w Planie gospodarowania wodami stanowią wyniki wcześniejszych prac w zakresie planowania i gospodarowania wodami w Polsce, między innymi przeprowadzonych charakterystyk obszarów dorzeczy, analizy oddziaływań i wpływów antropogenicznych na stan wód, opracowania rejestrów obszarów chronionych, przeprowadzonych analiz ekonomicznych oraz opracowania programów działań dla części wód. Jednym z głównych elementów Planu gospodarowania wodami są zadania wskazane w Programie wodno-środowiskowym kraju, zmierzające do osiągnięcia do 2015 roku przez wody poszczególnych obszarów dorzeczy dobrego stanu. Gmina Krupski Młyn znajduje się w regionie wodnym Środkowej Odry. Zgodnie z wyżej wskazanym Planem i Programem, wody dzieli się na jednolite części wód powierzchniowych i jednolite części wód podziemnych. Dla umożliwienia opracowania i wdrożenia działań w ramach procesu planowania gospodarowania wodami, dokonano agregacji części wód jednolitych w tak zwane scalone części wód powierzchniowych (SCWP), dla których wskazano działania w Programie wodno-środowiskowym kraju.

Działania wskazane w Programie wodno-środowiskowym kraju dla SCWP występujących w granicach gminy Krupski Młyn.

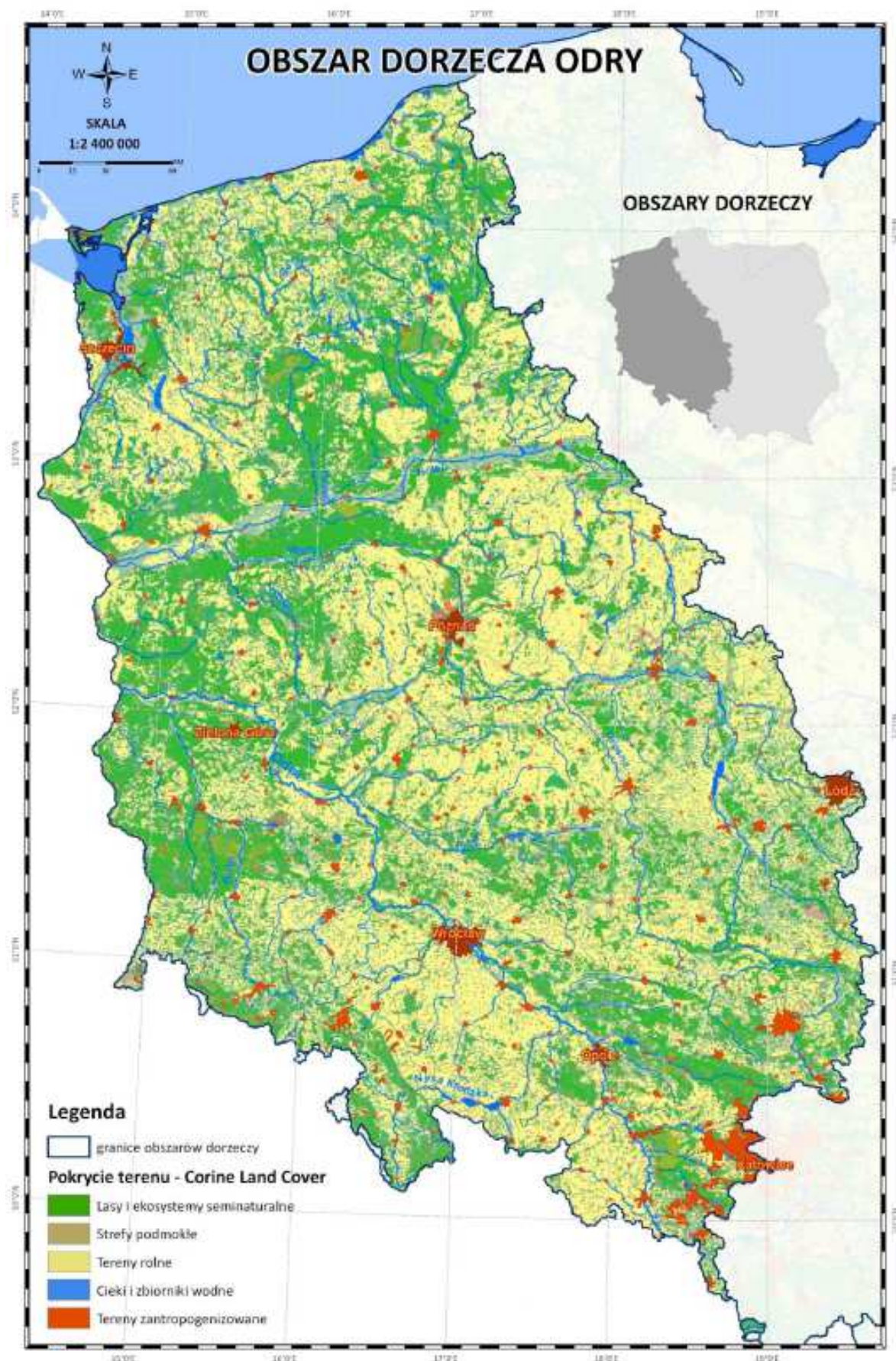
Nazwa działania
Działania organizacyjno – prawne i edukacyjne
Opracowanie warunków korzystania z wód regionu
Propagowanie idei zrównoważonego rozwoju
Dostęp do informacji

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

Działania kontrolne związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniami
Gospodarka komunalna
Realizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”
Realizacja „Programu wyposażenia aglomeracji poniżej 2000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji zbiorczej”
Działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki odpadami
Likwidacja ognisk zanieczyszczeń (dzikich składowisk”
Kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych
Bieżąca ochrona walorów przyrodniczych
Rolnictwo i leśnictwo
Przeciwdziałania erozji wypłukiwaniu zanieczyszczeń
Wspieranie rolnictwa ekologicznego
Wspieranie rolnictwa zrównoważonego
Wdrażanie krajowego i wojewódzkiego programu zwiększania lesistości - regulacja lesistości
Ochrona bioróżnorodności w lasach
Zagospodarowanie przestrzenne
Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniając wymagania i zasady ochrony środowiska

Źródło: Program wodno – środowiskowy kraju.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry jako cele środowiskowe przyjęto osiągnięcie określonych granicznych wartości wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody podanych w rozporządzeniu w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego. Natomiast dla silnie zmienionych i sztucznych części wód celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne jest dodatkowe utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

Gmina Krupski Młyn w czerwcu 2014 r. złożyła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach wniosek dotyczący zmiany Aglomeracji Krupski Młyn.

W dniu 30 grudnia 2014 r. Uchwałą nr II/11/14 Rady Gminy Krupski Młyn opiniowała pozytywnie zweryfikowaną propozycję Planu Aglomeracji Krupski Młyn.

Następnie uchwałą nr V/6/25/2015 Sejmik Województwa Śląskiego z dnia 16 marca 2015r. wyznaczył Aglomerację Krupski Młyn.

Aglomerację Krupski Młyn stanowi wyposażona w sieć kanalizacyjną oraz planowaną do skanalizowania część miejscowości Krupski Młyn (ul. Mickiewicza, Świerczewskiego oraz 1 Maja). Ścieki odprowadzane będą do istniejącej, zmodernizowanej i rozbudowanej oczyszczalni ścieków komunalnych położonej w Krupskim Młynie przy ulicy Tarnogórskiej.

Aglomeracja Krupski Młyn obejmuje jedynie część miejscowości Krupski Młyn bez Kolonii Ziętek (wg Zarządzenia Nr 15 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 10 lipca 1980 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej).

Zmiany w zasięgu Aglomeracji Krupski Młyn polegają na przyłączeniu do niej zabudowań mieszkalnych usytuowanych przy ul. Mickiewicza i Świerczewskiego, które ze względów finansowych nie były ujęte w Aglomeracji przyjętej w 2010 roku. Obecnie Gmina Krupski Młyn posiada zdolności finansowe (w tym pochodzące z wstępnego podziału środków z unijnej perspektywy finansowej 2014-2020) pozwalające na budowę kolektora tłoczego, łączącego obszar w/w ulic z istniejącą siecią kanalizacji sanitarnej w Krupskim Młynie.

Akt prawny:

Aglomeracja Krupski Młyn przyjęta została Uchwałą nr V/6/25/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 marca 2015 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Krupski Młyn o RLM 2314.

Program poprawy dla pola: Jakość wód i stosunki wodne

Cel strategiczny	Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy Krupski Młyn wody pitnej odpowiedniej jakości
-------------------------	---

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych.
- Racjonalna gospodarka wodna.
- Zwiększenie zasięgu oraz modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.
- Podjęcie działań zapobiegawczych i prewencyjnych związanych z nielegalnym zrzutem ścieków.

Cele średnioterminowe do roku 2021:

- Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych.
- Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych.
- Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie miasta i gminy poprzez budowę i modernizację sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, stacji uzdatniania wody.
- Uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy.
- Współpraca ponadlokalna w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUPSKI MŁYN

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krupski Młyn (Żyłka, Kanol, Odmuchów)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	50.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn Mieszkańcy
2	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Krupski Młyn (Żyłka, Kanol, Odmuchów)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	4.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
3	Konserwacja urządzeń melioracyjnych (rowy melioracyjne, zaporą w Odmuchowie)	Gmina Krupski Młyn	praca ciągła	300.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
4	Rozdział kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową w Kolonii Ziętek i budowa oczyszczalni ścieków dla miejscowości Kolonia Ziętek Potępa (ewentualnie ścieki komunalne będą dalej odprowadzane kolektorem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Tworogu)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	12.000.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
5	Wymiana odcinków sieci wodociągowych cementowo-azbestowych w sołectwie Krupski Młyn i Potępa	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	3.000.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
6	Budowa oczyszczalni ścieków dla ulic Mickiewicza, Świerczewskiego lub	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	600,000,00 zł.	Gmina Krupski Młyn

	budowa kolektora tłoczego do istniejącej oczyszczalni ścieków w Krupskim Młynie				
--	--	--	--	--	--

7.2. Powietrze

Charakterystyka zanieczyszczeń

Ogólnie w powietrzu atmosferycznym istnieje szereg zanieczyszczeń powstających w sposób naturalny w wyniku procesów biologicznych, fizycznych itp. Jednak główną przyczyną pogarszania się jakości powietrza są zanieczyszczenia antropogeniczne, wynikające przede wszystkim z nadmiernej koncentracji przemysłu. Zanieczyszczenia te pochodzą głównie ze źródeł punktowych o dużej wielkości emisji lub małych źródeł skoncentrowanych na niewielkim obszarze. Rozróżnia się dwie główne grupy zanieczyszczeń powietrza – pyłowe i gazowe.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są:

- tzw. niska emisja,
- źródła energetyczne i przemysłowe,
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń,
- emisja niezorganizowana,
- emisja transgraniczna.

Większość z powyższych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego występuje na terenie Gminy Krupski Młyn w zróżnicowanym zakresie. Jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych.

Praktycznie wszystkie składniki spalin, z wyjątkiem pary wodnej są zanieczyszczeniami powietrza. Część z nich należy do składników mniej toksycznych, choć wywołujących dalekosiężne skutki klimatyczne, ale pozostała większość to bardzo szkodliwe związki bezpośrednio zagrażające człowiekowi, zwierzętom i roślinności.

Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla.

Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin, to przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowodór, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz związki węgla elementarnego w postaci sadzy. Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i benzo(α)piren.

Zanieczyszczenia powietrza najczęściej występują łącznie, a ulegając dalszym przemianom, często tworzą bardziej niebezpieczne zanieczyszczenia wtórne. Na stopień oddziaływania mają również wpływ warunki klimatyczne takie jak: temperatura, nasłonecznienie, wilgotność powietrza, prędkość i kierunek wiatru. Oprócz szkodliwego oddziaływania na środowisko naturalne i zdrowie ludzi, emisje zanieczyszczeń powodują również straty gospodarcze.

Na poziom zanieczyszczenia powietrza w Gminie Krupski Młyn oddziałuje przede wszystkim emisja zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw domowych, kotłowni lokalnych i zakładowych, ciągów komunikacyjnych.

Niska emisja

Jest to jedno z największych i najbardziej uciążliwych źródeł zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy.

Głównym dostawcą energii cieplnej w Gminie Krupski Młyn jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” Ciepłogaz.

Siecią ciepłowniczą objęte są głównie Krupski Młyn oraz Krupski Młyn – Kolonia Ziętek na pozostałym obszarze prosperują kotłownie lokalne i indywidualne.

Kotłownie lokalne wytwarzają ciepło dla potrzeb własnych obiektów wytwórczych, użytku publicznego jak również wielorodzinnych budynków mieszkaniowych.

Najliczniejszą grupą budynków ogrzewanych indywidualnymi źródłami ciepła są budynki jednorodzinne. Większość budynków na terenie gminy ogrzewana jest węglem kamiennym, a tylko nieliczne gazem. Wiek budynków oraz niska sprawność indywidualnych pieców grzewczych przyczynia się do bardzo dużych strat cieplnych.

Lokalne systemy ogrzewania i piece domowe najczęściej nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. Powodują one pogorszenie stanu środowiska atmosferycznego i mogą być przyczyną występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

O szkodliwości niskiej emisji decydują przede wszystkim takie czynniki jak:

- rodzaj paliwa (szczególnie niekorzystne jest spalanie węgla o niskiej jakości, zawierającego dużą ilość siarki i popiołu oraz odpadów w paleniskach indywidualnych),
- niewielka wysokość emitorów sprzyjająca koncentracji zanieczyszczeń w pobliżu źródła emisji,
- zły stan techniczny palenisk,
- brak urządzeń ochrony powietrza.

Kotłownie koksowe, węglowe i olejowe odpowiedzialne są w głównej mierze za emisję SO₂, natomiast kotłownie gazowe wprowadzają do powietrza minimalne ilości tego zanieczyszczenia, jednakże istotny jest ich udział w emisji tlenków azotu.

Istotnym czynnikiem zmniejszającym emisję zanieczyszczeń wynikających z tzw. niskiej emisji, jest stosowanie paliw czystych ekologicznie (gaz, olej opałowy) lub biopaliw, a także stosowanie wysokosprawnych, niskoemisyjnych kotłów na paliwo stałe. Na uwagę zasługują tu szczególnie kotły ekologiczne, wykorzystywane przez indywidualnych odbiorców np. w budynkach jednorodzinnych lub w zabudowie gospodarczej oraz w budynkach użyteczności publicznej, jak też kotły wyposażone w aparaturę sterowniczą i kontrolno – pomiarową. Kotły te mają wysoką sprawność energetyczną, powyżej 80% (porównując dotychczas stosowane, tradycyjne piece węglowe o sprawności energetycznej do 50 – 65%), oraz spełniają wymagania emisyjne, pod warunkiem jednak zastosowania w nich określonych rodzajów paliwa o dobrej jakości.

W Gminie Krupski Młyn w celu ochrony oraz polepszenia stanu powietrza atmosferycznego w 2008 roku został uchwalony Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Krupski Młyn. Program ten obejmował plan zadań na lata 2008 – 2009. W ramach

realizacji Programu zmodernizowano 14 kotłowni, w tym: zainstalowano 9 kotłów węglowych, 5 oraz 14 układów kolektorów solarnych.

W celu poprawy jakości powietrza w latach 2008 – 2011 wykonano między innymi termomodernizację budynku Zespołu Szkół Krupskim Młynie przy ulicy Dąbrowskiego, Gminny Ośrodek Kultury w Potępie, budynki mieszkalne wielorodzinne przy ulicy Buczka 4 i 8 oraz Kolonie Ziętek nr 8 oraz ocieplono stropodach w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w Kolonii Ziętek nr 3 i 5 oraz budynku Urzędu Gminy Krupski Młyn przy ul. Krasickiego 9. W powyższych latach wykonano remonty centralnego ogrzewania, modernizacje kotłowni w budynku Zespołu Szkół w Krupskim Młynie przy ul. Dąbrowskiego 2 i Gminnego Ośrodka Kultury Potępie przy ulicy Tarnogórskiej 4.

Z zagadnieniem tzw. niskiej emisji ściśle związany jest również stopień zgazyfikowania obszaru Gminy Krupski Młyn, gdyż gaz ziemny powszechnie wykorzystywany jest w gospodarstwach domowych nie tylko jako paliwo do ogrzewania, ale przede wszystkim jako nośnik energii (kuchenki gazowe).

Aktualizacja oceny pracy istniejącego systemu gazowniczego zasilającego w gaz ziemny odbiorców z terenu gminy Krupski Młyn, oparta została na informacjach uzyskanych od Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ - SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach oraz Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie, Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ - SYSTEM S.A. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ - SYSTEM S.A. jest firmą strategiczną dla polskiej gospodarki oraz bezpieczeństwa energetycznego kraju. Kluczowym zadaniem GAZ - SYSTEM S.A. jest transport paliw gazowych siecią przesyłową na terenie całego kraju, w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych oraz do odbiorców końcowych podłączonych do systemu przesyłowego.

Przez gminę Krupski Młyn nie przebiegają sieci gazowe wysokoprężne, gmina zaopatrywana jest w gaz ze stacji redukcyjno - pomiarowej I stopnia w Tworogu, gazociągiem o średnicy DN 250 biegnącym przez Koty.

Do sieci gazowej nie są podłączone przysiółki Odmuchów, Żyłka i Kanol.

Na terenie gminy nie znajdują się stacje redukcyjno - pomiarowe.

Według stanu na rok 2013 ilość użytkowników korzystających z paliwa gazowego wynosiła 410, zatem liczba ta wzrosła o 12 w porównaniu z rokiem 2011. Zużycie paliwa gazowego dla roku 2012 wyniosło 4 581,1 m³, zatem spadło ono w odniesieniu do roku 2010 o 554 m³. W poniższych tabelach pokazano zużycie paliwa oraz ilość użytkowników.

Tabela. Ilość odbiorców i zużycia gazu w latach 2011-2013

Lata	Sprzedaż paliwa gazowego (tys. m ³)						
	Ogółem	Gospodarstwa domowe		Przemysł	Handel	Usługi	Pozostali
		Ogółem	w tym: c.o.				
2010	5135,8	183,7	135,7	4855,4	5,7	91,0	0,0
2011	4610,8	179,2	136,2	4342,0	4,2	85,4	0,0
2012	4581,1	174,8	132,3	4303,5	4,8	98,0	0,0
Lata	Ilość użytkowników paliwa gazowego						
	Ogółem	Gospodarstwa domowe		Przemysł	Handel	Usługi	Pozostali
		Ogółem	w tym: c.o.				
2010	398	379	98	13	1	5	0
2011	402	382	100	13	1	6	0
2012	410	389	105	13	1	7	0

Źródło: Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.

Komunikacyjne źródła zanieczyszczeń

Jednym ze źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, szczególnie w miastach, jest ruch pojazdów z uwagi na występujące tam duże jego natężenie oraz niewielką płynność (powstawanie tzw. korków). Podczas pracy silników samochodowych emitowane są do powietrza zanieczyszczenia takie jak: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i alifatyczne związki ołowiu czy pyły. Wielkość emisji zanieczyszczeń motoryzacyjnych zależy od rodzaju i stanu technicznego silnika, rodzaju i ilości spalanego paliwa, zastosowanych rozwiązań proekologicznych, a także od warunków pracy silnika. Szczególnie duża

koncentracja zanieczyszczeń pochodzenia motoryzacyjnego występuje w rejonach zwartej wysokiej zabudowy miejskiej, czyli w tzw. kanionach ulicznych.

Komunikacja drogowa stanowi podstawowe powiązanie gminy Krupski Młyn z otoczeniem. Gmina położona jest pomiędzy trzema drogami krajowymi, są to:

- 1) droga nr 46, relacji Częstochowa – Opole,
- 2) droga nr 40, relacji Przemyśl – Zgorzelec,
- 3) droga nr 11, relacji Katowice – Poznań.

Od drogi tzw. „poznańskiej” Krupski Młyn oddalony jest o około 10km. Odległość od pozostałych dróg krajowych mieści się w granicy 30km. Starostwo Powiatowe znajduje się w Tarnowskich Górach, oddalone jest o 25km. Odległości od większych ośrodków położonych na terenie województwa śląskiego wynoszą: Częstochowa – 50km, Gliwice – 40km, Katowice – 60km, Opole 58 km, Lubliniec 12 km, Zawadzkie 14 km.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe występujące na terenie Gminy Krupski Młyn stanowią:

- 1) droga nr 3235, stanowiąca połączenie: Kielcza – Krupski Młyn – Tarnowskie Góry,
- 2) droga nr 2351, stanowiąca wyjście od ronda w Krupskim Młynie w kierunku Lublińca,
- 3) droga nr 2900 – od skrzyżowania w Potępie w kierunku Odmuchowa.

Ze względu na dużą ilość czynników, jak i znaczny zakres ich zmienności, bardzo trudno jest wyznaczyć ilość substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów mechanicznych do atmosfery. Dlatego na podstawie znanych wartości średniego statystycznego składu mieszanki dla poszczególnych rodzajów silników i odpowiadających im wartości emisji substancji oszacowano przeciętne emisje zanieczyszczeń pochodzących z silników spalinowych.

Tabela Przeciętny skład spalin silnikowych pojazdów mechanicznych

<i>Składnik</i>	<i>Emisja z silnika o zapłonie iskrowym [% objętościowo]</i>	<i>Emisja z silnika wysokoprężnego [% objętościowo]</i>	<i>Stopień toksyczności</i>
azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
tlen	0,3 – 8,0	2 – 18	nietoksyczny
para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4,0	nietoksyczny
dwutlenek węgla	5,0 – 12,0	1 - 10	nietoksyczny
tlenek węgla	0,5 – 10,0	0,01 – 0,5	toksyczny
tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
węglowodory	0,2 – 3,0	0,009 – 0,5	toksyczny
sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

Zródło: „Motoryzacja a środowisko”

Źródła energetyczne i przemysłowe

W Gminie Krupski Młyn znajduje się tylko jeden duży zakład przemysłowy – NITROERG S.A., który ma swój udział w kształtowaniu jakości powietrza na rozpatrywanym obszarze.

W ostatnich latach zgodnie z Głównym Urzędem Statystycznym nie prowadzono badań emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska z terenu gminy Krupski Młyn.

Innym znaczącym źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza do atmosfery jest energetyka zawodowa, która stanowi źródło emisji przede wszystkim takich zanieczyszczeń jak: dwutlenek siarki, tlenek węgla, tlenki azotu, pył. Cechą charakterystyczną emisji z elektrowni i elektrociepłowni jest rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń na znaczne odległości związane z dużą wysokością emitorów. Powoduje to z jednej strony zmniejszenie stężeń zanieczyszczeń w bezpośrednim sąsiedztwie źródła, z drugiej – objęcie oddziaływaniem emitora większego obszaru (w przypadku największych zakładów energetyki zawodowej można mówić o oddziaływaniu transgranicznym, którego skutki obserwuje się nawet w skali globalnej – kwaśne deszcze, efekt cieplarniany).

Zaopatrzeniem gminy w energię zajmuje się Tauron Polska z siedzibą w Gliwicach.

Emisja niezorganizowana i transgraniczna

Ogólnie o emisji niezorganizowanej mówimy w wypadku emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł powierzchniowych, punktowych takich jak kopalnie odkrywkowe, kamieniołomy, gdzie prowadzi się eksploatację surowców mineralnych, wysypiska, hałdy, oczyszczalnie ścieków, składowiska popiołu, jak również emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych, np. spawanie czy lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu, czy spalanie na powierzchni ziemi, jak wypalanie traw, itp.

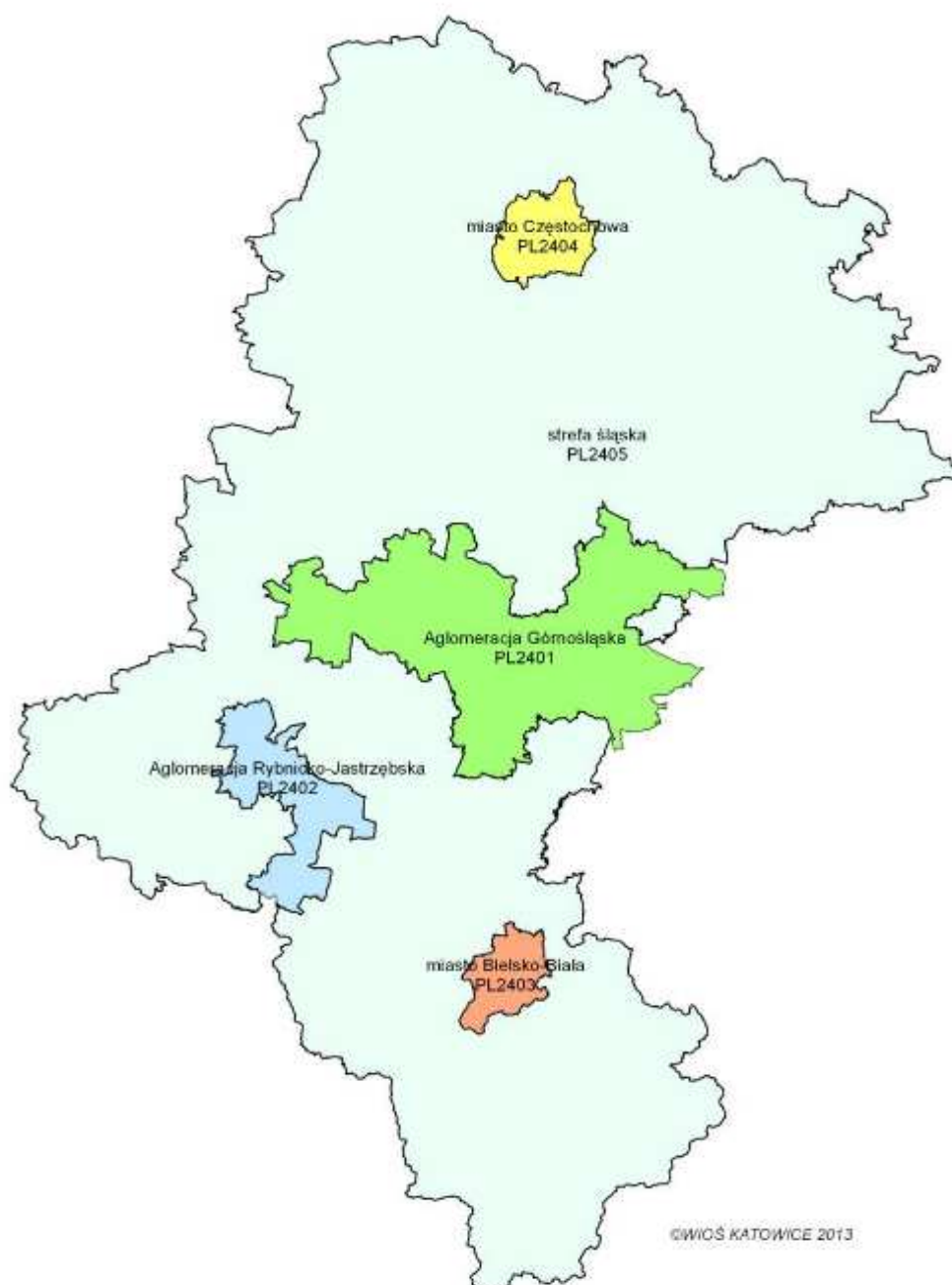
Na stan atmosfery obszaru Gminy Krupski Młyn ma także wpływ emisja zanieczyszczeń ze źródeł zlokalizowanych poza granicami gminy. Na obszar Gminy Krupski Młyn głównie zanieczyszczenia z Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Napływ stanowią przede wszystkim zanieczyszczenia wprowadzane do atmosfery przez emitory wysokie, przeważnie pochodzenia energetycznego (dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły) oraz z procesów technologicznych w zakładach przemysłowych, jak np. huty żelaza. Emisje powodowane przez mniejsze zakłady, posiadające z reguły niższe emitory, nie rozprzestrzeniają się na duże odległości. Źródłem zanieczyszczenia jest również Huta Cynku „Miasteczko Śląskie”, zlokalizowana w Powiecie Tarnogórskim.

Ocena stanu jakości powietrza

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U.2013, poz. 1232) oceny są dokonywane w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5stref zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 02 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914). Strefy te zostały wymienione poniżej:

- aglomeracja górnośląska – kod strefy PL2401,
- aglomeracja rybnicko – jastrzębska – kod strefy PL2402,
- miasto Bielsko – Biała - kod strefy PL2403,
- miasto Częstochowa - kod strefy PL2404

- strefa śląska – kod strefy PL2405

Rys. Strefy w województwie śląskim dla których dokonano oceny jakości powietrza za 2013 rok.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do jednej z poniższych klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,

- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne

lub docelowe powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,

- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,

- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. Obowiązujące regulacje prawne odnoszą się przede wszystkim do jego jakości oraz kontroli emisji w postaci pozwoleń na emisję gazów i pyłów. Ze względu na porozumienia międzynarodowe, ochrona powietrza atmosferycznego obejmuje również warstwę ozonową i klimat.

W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określane głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska. Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

W efekcie ramy prawne ochrony powietrza atmosferycznego w Polsce wyznaczają następujące akty:

A.Z zakresu prawa krajowego:

1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013, poz. 1232 t.j.) i towarzyszące jej rozporządzenia,

2) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz.U. 2014, poz. 436, t.j.).

B.Z zakresu prawa wspólnotowego:

- 1) Dyrektywa 96/62/WE z 1996 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza wraz z dyrektywami córkami,
- 2) Dyrektywa 2001/81/WE z 2001 roku w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczeń powietrza,
- 3) Dyrektywa 1999/13/WE z 1999 roku w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych ze stosowania rozpuszczalników organicznych,
- 4) Dyrektywa 94/63/WE z 1994 roku w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych ze składowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw,
- 5) Dyrektywa 2001/80/WE z 2001 roku w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania,
- 6) Dyrektywa 2003/87/WE z 2003 roku ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie,
- 7) Dyrektywy dotyczące zawartości określonych substancji w paliwach,
- 8) Dyrektywa IPPC (96/61/WE),
- 9) Rozporządzenie wspólnotowe 2037/2000 z 2000 roku w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

C.Z zakresu prawa międzynarodowego:

- 1) Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 roku,
- 2) Protokół do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, dotyczący długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP) z 1984 roku,
- 3) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z 1992 roku,
- 4) Protokół z Kioto z 1997 roku,
- 5) Konwencja wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej z 1985 roku,

6) Protokół montreali w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową z 1987 roku.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

W celu zapewnienia wysokiej jakości życia na terenie Gminy Krupski Młyn wynikającej m.in. z nieuciążliwej emisji złowonnej, konieczne jest konsekwentne postępowanie zarówno mieszkańców (poprzez wyeliminowanie spalania odpadów, rozszczelniania szamb) jak i władz Gminy (poprzez edukację ekologiczną mieszkańców, poszerzanie pasów zieleni izolacyjnych wokół obiektów uciążliwych zapachowo oraz przemyślane decyzje w zakresie wydawania pozwoleń na budowę dla obiektów będących źródłem emisji złowonnej).

Program poprawy dla pola: Powietrze atmosferyczne

Cel strategiczny	Zapewnienie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na terenie Krupski Młyn
-------------------------	---

Osiągnięcie dobrej, a więc co najmniej normatywnej jakości powietrza na obszarze Gminy Krupski Młyn, będzie możliwe dzięki realizacji celów krótko- i średnioterminowych. Na cele te składają się konkretne zadania wskazane w tabeli.

Cele krótkoterminowe (do roku 2018) i średnioterminowe (do roku 2021):

- Ograniczenie niskiej emisji,
- Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego,
- Ograniczenie emisji złowonnej,
- Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI					
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku użyteczności publicznej tj. Urzędu Gminy w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10.000.000,00 zł	Wójt Gminy Krupski Młyn; Mieszkańcy, podmioty gospodarcze
	Racjonalizacja wykorzystania i modernizacja istniejących systemów grzewczych w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	100.000,00zł	Gmina Krupski Młyn
	Skuteczne egzekwowanie zakazu wypalania łąk, ściernisk i pól	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	Koszty ponoszone w ramach wydatków administracyjnych	Wójt Gminy Krupski Młyn; WIOŚ, RDOŚ, PSP, Policja
	Skuteczne egzekwowanie zakazu spalania odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	Koszty ponoszone w ramach wydatków administracyjnych	Wójt Gminy Krupski Młyn; WIOŚ, PSP, Policja
	Zapobieganie pożarom w lasach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10.000,00 zł	Właściciele lasów, Administracja Lasów Państwowych
	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Gminy Krupski Młyn – kontynuacja działań związanych z dofinansowaniem	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn, mieszkańcy

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	wymiany źródeł energii				
	Adaptacja pomieszczeń w budynku przy ulicy Głównej 9 w Krupskim Młynie na potrzeby pielęgnacji osób chorych, starszych i niepełnosprawnych	Gmina Krupski Młyn	2015-2016	140.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn/PFRON
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego Nr 5 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	2.000.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego Nr 3 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	1.500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku socjalno-użytkowego Nr 1 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	1.500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku socjalnego przy ulicy Mickiewicza Nr 1 w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	2.000.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku socjalnego przy ulicy Krasickiego 7 w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
CEL: OGRANICZENIE UCIAŹLIWOŚCI SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO					

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	Kontynuowanie działań na rzecz poprawy jakości dróg publicznych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	300.000,00zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Przebudowa dróg powiatowych	Powiat Tarnogórski	2014-2020	300.000,00zł	Zarząd Dróg Powiatowych
	Budowa chodników	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	150.000,00 zł	Wójt Gminy, ZDP
	Rozwój ścieżek rowerowych na terenie Gminy Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	3.000.000,00	Wójt Gminy
CEL: WZROST WYKORZYSTANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII					
	Promocja wykorzystania paliw alternatywnych w środkach transportu drogowego, obsługi rolnictwa, budownictwie i przemyśle	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5.000,00 zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Montaż instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	150.000,00zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w obiekcie użyteczności publicznej - basen otwarty przy ulicy Głównej w \krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	1.000.000,00	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Rozbudowa sieci gazowej na terenie Gminy Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	3.000.000,00	PGNiG/ mieszkańcy
	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii, wzrost jakości życia i bezpieczeństwa	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	5000.000,00	Wójt Gminy Krupski Młyn

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	przestrzeni publicznej w zakresie oświetlenia i monitoringu miejsc niebezpiecznych i newralgicznych na terenie Gminy Krupski Młyn				
--	---	--	--	--	--

Zakres działań, które powinny zapewnić jak najlepszą jakość powietrza i doprowadzić do obniżenia stanu zanieczyszczenia powietrza obejmuje zadania krótkoterminowe i długoterminowe.

Na terenie Gminy Krupski Młyn przyjęto do realizacji zadanie długoterminowe tj.: „Poprawa jakości powietrza i obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu oraz utrzymanie tego stanu”.

W ramach realizacji zadań krótkoterminowych w zakresie ochrony powietrza na terenie Gminy Krupski Młyn „poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji oraz zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą” przyjmuje się realizację następujących zadań szczegółowych:

- przygotowanie Aktualizacji Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE),
- realizacja PONE na terenie Gminy Krupski Młyn poprzez stworzenie systemu zachęt do wymiany systemów grzewczych do uzyskania wymaganego efektu ekologicznego
- prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza,
- uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników nie powodujących nadmiernej „niskiej emisji” PM10,
- wprowadzanie upraw roślin energetycznych na terenach zrekultywowanych w celu zapewnienia dodatkowego nośnika energii,
- prowadzenie planów rewitalizacji terenów wiejskich obejmujących modernizację budynków wiejskich, terenów parków i zieleńców zmiany w układzie

komunikacyjnym centrów gminy, zmiany w infrastrukturze miejskiej zapewniając poprawę komfortu mieszkańców, wyłączenia ruchu poszczególnych ulic w celu zmiany wykorzystania przestrzeni miejskich

- uwzględnienie w zamówieniach publicznych problemów ochrony powietrza, poprzez:

odpowiednie przygotowywanie specyfikacji zamówień publicznych, które uwzględniać będą potrzeby ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (zakup środków transportu spełniających odpowiednie normy emisji spali; prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza),

- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,

- wdrażanie projektów z zastosowaniem odnawialnych i alternatywnych źródeł energii lub zwiększenie udziału energii z odnawialnych źródeł w lokalnym bilansie energetycznym poprzez wdrożenie działań wynikających z Programu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego, w tym: wykorzystanie biogazu (wdrożenie Programu budowy biogazowni rolniczych przy założeniu powstania do roku 2020 co najmniej jednej biogazowni w gminie), wykorzystanie biomasy (np. wprowadzanie upraw energetycznych na terenach zrekultywowanych w celu zapewnienia dodatkowego nośnika energii), wykorzystanie energii słonecznej, wykorzystanie energii wiatru, zastosowanie pomp ciepła, wykorzystanie energii wód kopalnianych, wykorzystanie energii spadku wód, wykorzystanie wód geotermalnych.

Na cel krótkoterminowy: „Poprawa warunków ruchu drogowego i ograniczenie emisji ze źródeł liniowych” składają się następujące zadania:

- modernizacja dróg gminnych,

- modernizacja dróg powiatowych,

- zakup pojazdów transportu publicznego o niskiej emisji spalin (w tym: zakup pojazdów spełniających normy emisji spalin Euro 5, zastosowanie w komunikacji miejskiej środków transportu zasilanych paliwem alternatywnym np. gazowym CNG lub odnawialnym (bioetanol) w miejsce oleju napędowego),

- utrzymanie czystości dróg w celu ograniczenia emisji wtórnej (czyszczenie metodą moką),
- inne działania mające na celu ograniczenie emisji z transportu (w tym rozwój komunikacji zbiorowej „przyjaznej dla użytkownika”, prowadzenie odpowiedniej polityki parkingowej w centrach wymuszającej ograniczenia korzystania z samochodów),

Opracowane „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2012, poz. 1059) przypisują gminie szereg zadań koordynowanych, w tym:

- ocena planów rozwojowych przedsiębiorstw energetycznych i egzekwowanie wpisania zadań wynikających z planu inwestycyjnego gminy w tych planach zgodnie z Założeniami do planu zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- współpraca między gminami w zakresie poszczególnych systemów energetycznych,
- racjonalizacja użytkowania energii.

„Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” dla Gminy Krupski Młyn zostały opracowane w roku 2014 oraz zostały zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Krupski Młyn w dniu 24 czerwca 2014 roku. Wynika to ze zmian w Ustawie Prawo energetyczne, który weszły w życie w marcu 2010r.

Należy również monitorować inne dyrektywy unijne i przepisy, które mają wejść lub weszły w życie ostatnim czasie w zakresie:

- znowelizowanej Ustawy Prawo budowlane wzbogaconej o przepisy dotyczące nadawania certyfikatów energetycznych budynków (obowiązuje od 1 stycznia 2009r.),
- stosowania w gminach i starostwie powiatowym w uzasadnionych przypadkach w procedurze zamówień publicznych kryterium tzw. zielonych zamówień publicznych.

Wyniki klasyfikacji stref uzyskane w „Dwunastej rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującej 2013 rok”

Wyniki klasyfikacji stref w województwie śląskim przedstawiono poniżej uwzględniając kryteria:

ze względu na ochronę zdrowia klasa C :

dla pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(α)piren w 5 strefach (aglomeracje: górnośląska i rybnicko – jastrzębska, miasta: Bielsko – Biała, Częstochowa i strefa śląska), dla dwutlenku azotu w aglomeracji górnośląskiej dla ozonu w strefie śląskiej oraz klasa D₂, ze względu na przekraczanie poziomu celu długoterminowego w 5 strefach obejmujących całe województwo.

Ze względu na ochronę zdrowia klasa A:

dla dwutlenku azotu w aglomeracji rybnicko – jastrzębskiej, miastach Bielsko – Biała i Częstochowa oraz w strefie śląskiej dla dwutlenku siarki w aglomeracji górnośląskiej i rybnicko – jastrzębskiej, mieście Bielsko- Biała i Częstochowa oraz strefie śląskiej dla ozonu w aglomeracji górnośląskiej, aglomeracji rybnicko – jastrzębskiej, mieście Bielsko – Biała i Częstochowa dla zanieczyszczeń takich jak: benzen, nikiel, tlenek węgla – we wszystkich strefach, co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Ze względu na ochronę roślin:

- **klasa D 2** – przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40 na stacji tła regionalnego w Złotym Potoku (m. Janów) wskaźnik ten uśredniony dla kolejnych 5 lat wyniósł 16728(μg/m³) *h

- **klasa A** - brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz poziomu docelowego ozonu w strefie śląskiej

- **Klasa D₂** określona dla stref i aglomeracji w przypadku stężeń ozonu występujących powyżej poziomu celu długoterminowego związana jest z podejmowaniem działań w kierunku obniżenia stężeń w celu osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Strefy klasy C wymagają określenia programu ochrony powietrza. W przypadku stref, dla których programy zostały już uchwalone, a standardy jakości powietrza są przekraczane, zarząd województwa jest zobowiązany do opracowania projektu aktualizacji POP w terminie

3 lat od wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenia, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.

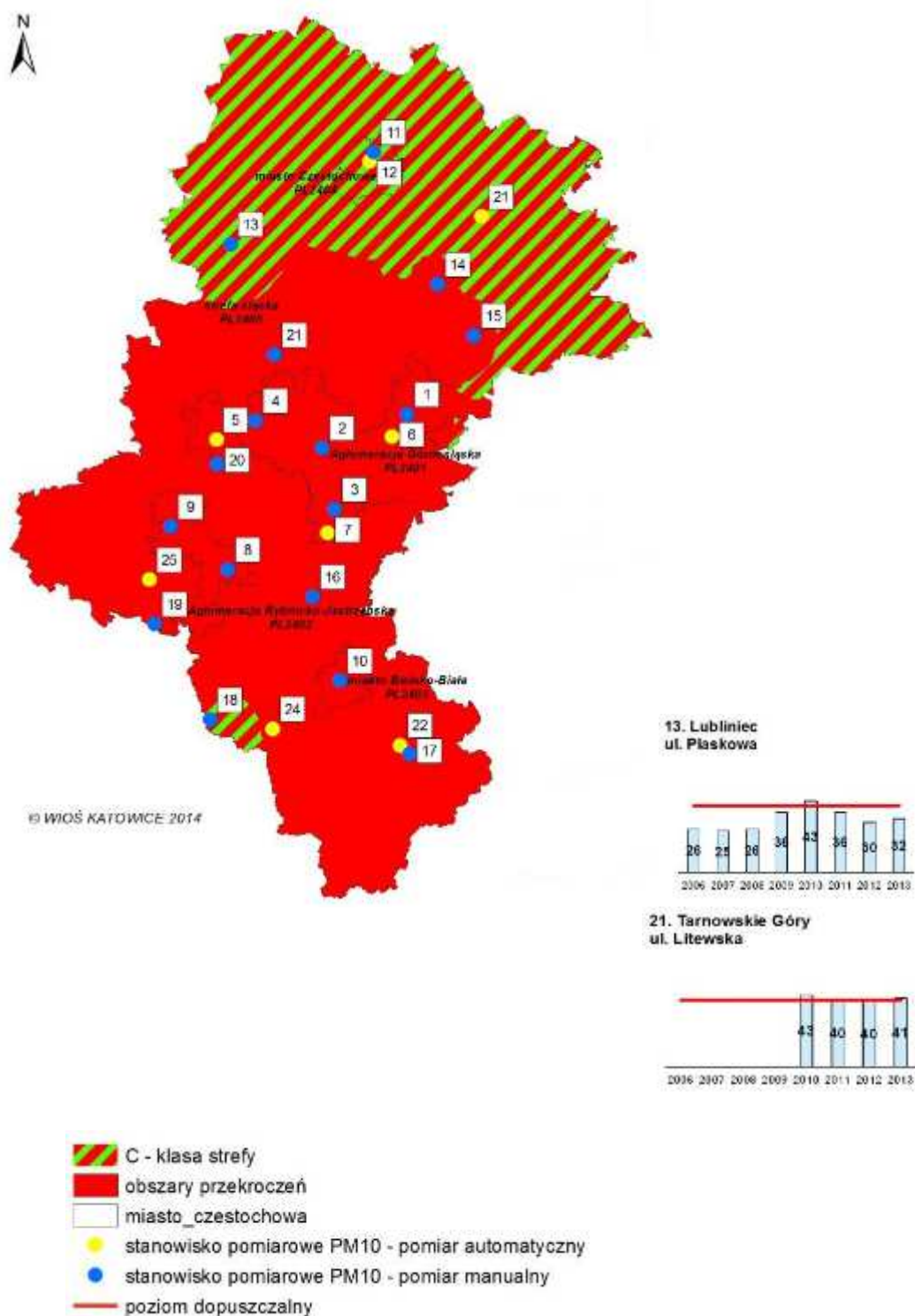
W 2013 roku, w porównaniu do 2012 roku, zmniejszyły się obszary przekroczeń dla stężeń średnich rocznych pyłu PM10 oraz pyłu PM2.5. Rozkłady stężeń tych parametrów uzyskane w ramach matematycznego modelowania oraz wyniki pomiarów wykazują brak przekroczeń średnich stężeń rocznych pyłu zawieszonego PM10:

- w mieście Częstochowa,

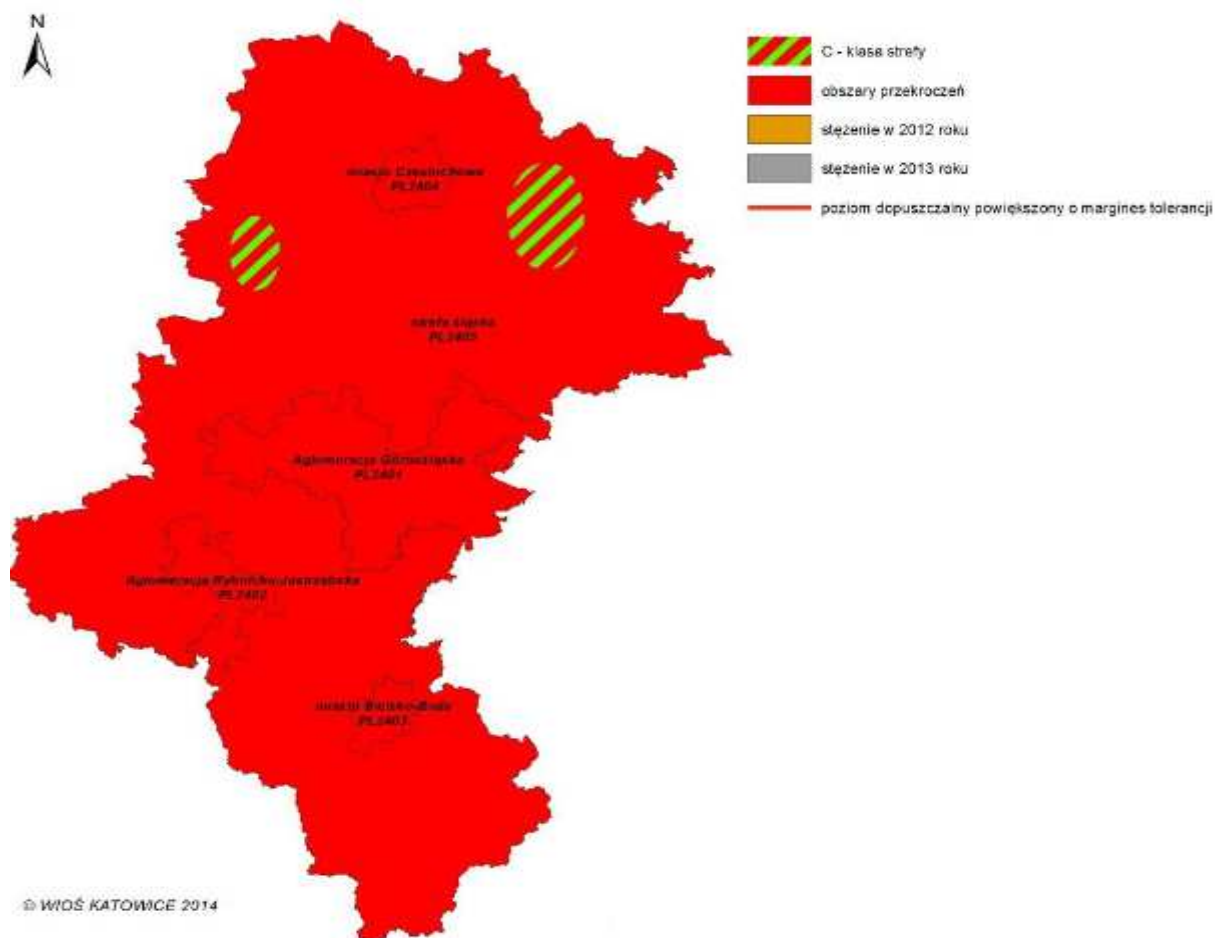
• w strefie śląskiej: w następujących gminach powiatu myszkowskiego: Koziegłowy, Poraj, Żarki oraz Niegowa, w następujących gminach powiatu lublinieckiego: Ciasna, Pawonków, Lubliniec, Kochanowice, Herby, Koszęcin, Boronów, w gminie Krupski Młyn w powiecie tarnogórskim, w następujących gminach powiatu zawierciańskiego: Szczekociny, Żarnowiec, Pilica, Włodowice, Kroczyce, Irządze, Ogrodzieniec, w gminach Goleszów i Cieszyn w powiecie cieszyńskim oraz **średnich rocznych stężeń pyłu PM2.5 w strefie śląskiej:**

- w gminie Janów, powiat częstochowski oraz w gminie Lubliniec, powiat lubliniecki stężenia średnie roczne nie przekraczają $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$,

- w gminie Janów oraz Przyrów, powiat częstochowski – stężenia średnie roczne nie przekraczają $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$, poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji.

Rys. Wyniki średnich rocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 w µg/m³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2006-2013 oraz klasyfikacja stref w 2013 roku ze względu na ochronę zdrowia ludzi (poziom dopuszczalny 40 µg/m³), z uwzględnieniem dopuszczalnej częstości przekroczeń poziomu stężeń 24-godzinnych

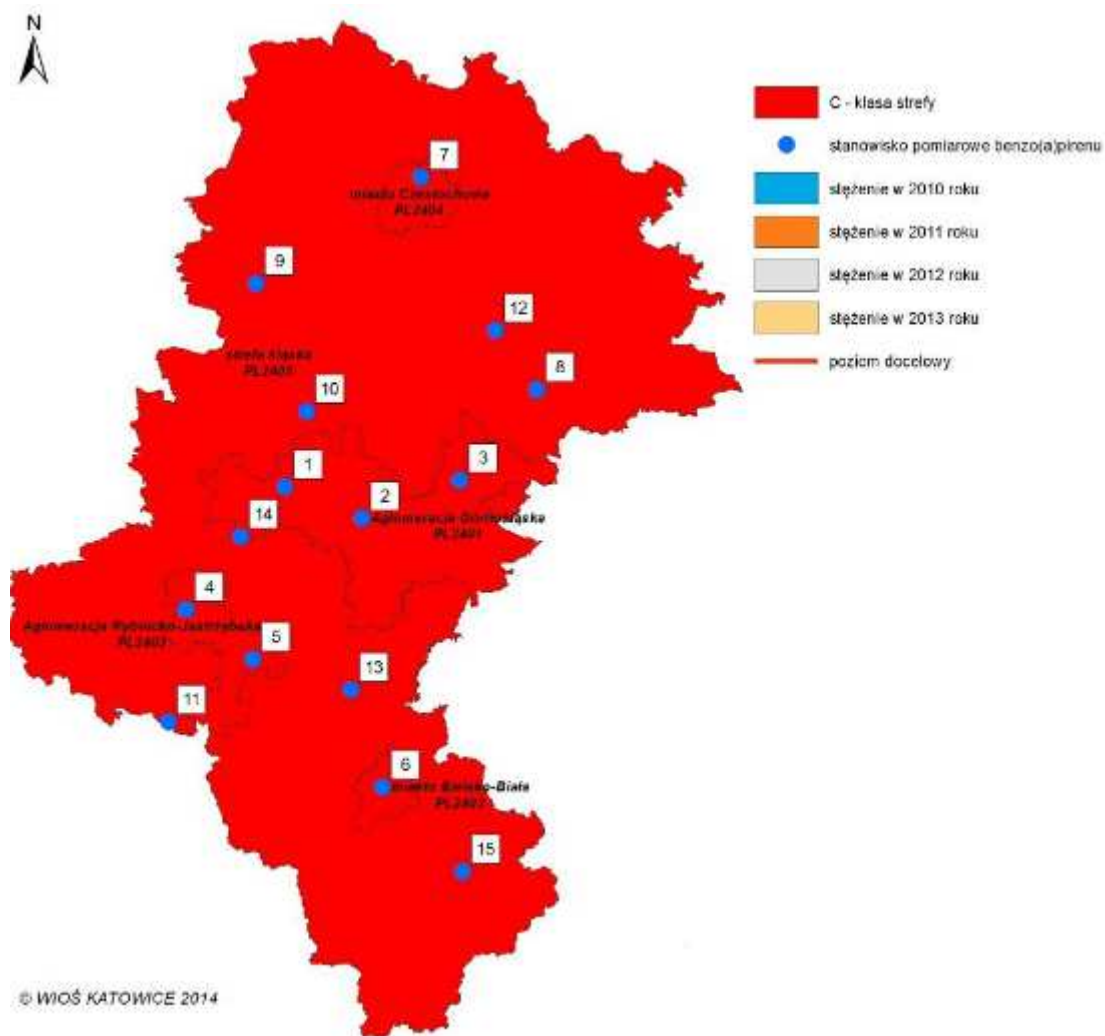
© WIOŚ KATOWICE 2014

Strefa Śląska

9. Tarnowskie Góry ul. Litewska

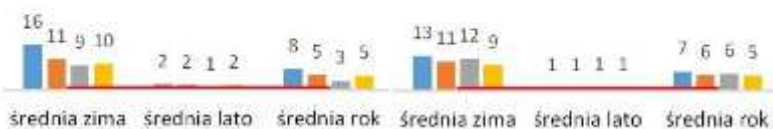
Rys. Wyniki klasyfikacji stref dla pyłu PM_{2,5} ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2013 roku oraz stężenia średnie roczne, w sezonie zimowym i letnim w µg/m³ na stanowiskach pomiarowych w latach 2011-2013 (poziom dopuszczalny dla 2013 roku powiększony o margines tolerancji 26µg/m³)

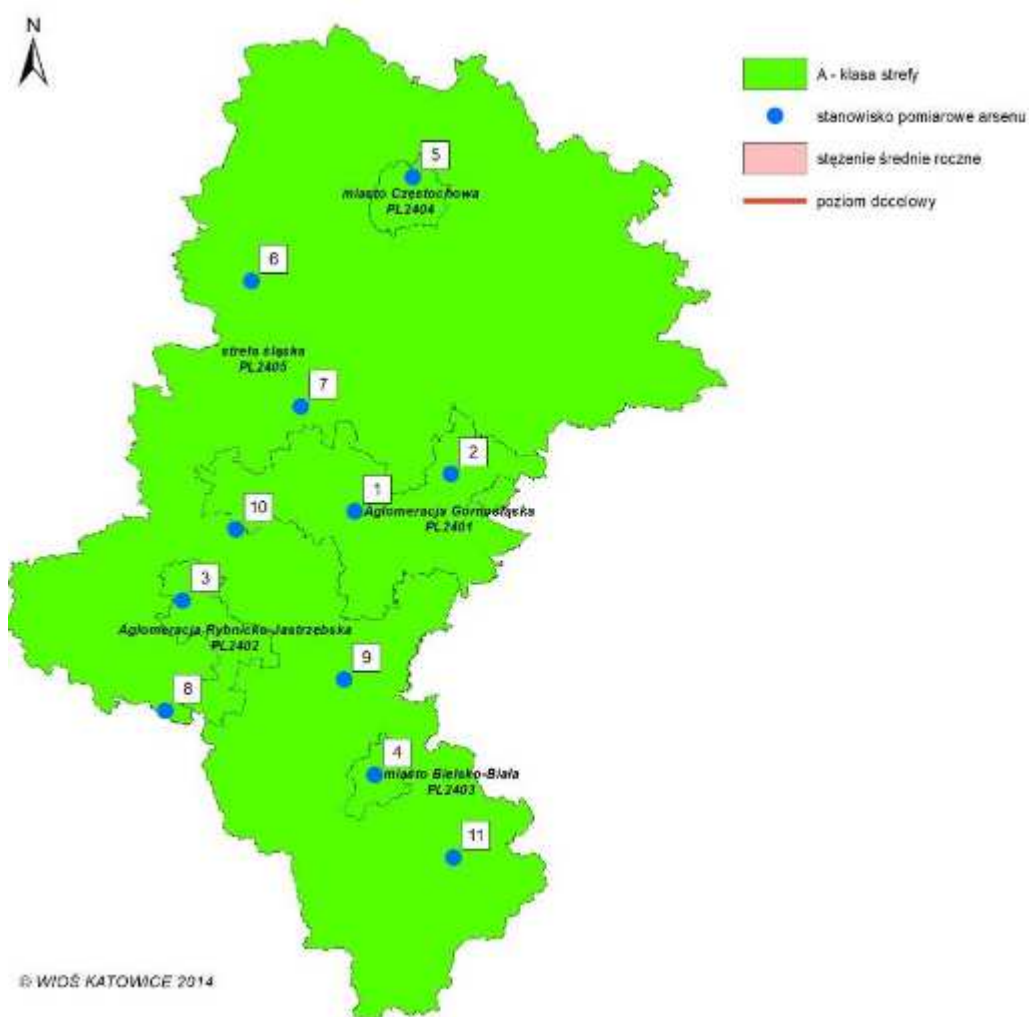
Strefa Śląska

9. Lubliniec ul. Piaskowa

10. Tarnowskie Góry ul. Litewska

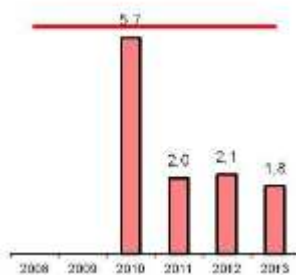

Rys. Wyniki klasyfikacji stref dla benzo(L)pirenu ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz stężenia średnie roczne, w sezonie zimowym i letnim w ng/m^3 na stanowiskach pomiarowych w latach 2010-2013(poziom docelowy $1 \text{ ng}/\text{m}^3$)

Strefa Śląska

7. Tarnowskie Góry ul. Litewska

Rys. Wyniki średnich rocznych stężeń arsenu w ng/m^3 na stanowiskach pomiarowych w latach 2008-2013 oraz klasyfikacja stref w 2013 roku ze względu na ochronę zdrowia ludzi (poziom docelowy 6 ng/m^3)

7.3. Hałas

Stan aktualny

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie. Jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania, jednakże głównym źródłem hałasu (ponad 80%) pochodzi z dróg publicznych. Hałas o ponadnormatywnym poziomie obejmuje około 13 mln osób, czyli 27% ogółu mieszkańców Polski.

Skutki oddziaływania hałasu i wibracji na człowieka i środowisko naturalne są bardzo dotkliwe. Społeczne i zdrowotne skutki oddziaływania hałasu i wibracji wyrażają się:

- a) szkodliwym działaniem na zdrowie ludności,
- b) obniżeniem sprawności i chęci działania oraz wydajności pracy,
- c) negatywnym wpływem na możliwość komunikowania się,
- d) utrudnieniem odbioru sygnałów optycznych,
- e) obniżeniem sprawności nauczania,
- f) powodowaniem lokalnych napięć i kłótni między ludźmi,
- g) zwiększeniem negatywnych uwarunkowań w pracy i komunikacji, powodujących wypadki,
- h) rosnącymi liczbami zachorowań na głuchotę zawodową i chorobę wibracyjną.

Hałas i wibracje powodują pogorszenie jakości środowiska przyrodniczego, a w konsekwencji:

- a) utratę przez środowisko naturalne istotnej wartości, jaką jest cisza,
- b) zmniejszenie (lub utratę) wartości terenów rekreacyjnych lub leczniczych,
- c) zmianę zachowań ptaków i innych zwierząt (stany lęgowe, zmiana siedlisk, zmniejszenie liczby składanych jaj, spadek mleczności zwierząt i inne).

Hałas i wibracje powodują również ujemne skutki gospodarcze, takie jak:

- a) szybsze zużywanie się środków produkcji i transportu,

- b) pogorszenie jakości i przydatności terenów zagrożonych nadmiernym hałasem oraz zmniejszenie przydatności obiektów położonych na tych terenach,
- c) absencję chorobową spowodowaną hałasem i wibracjami, z czym są związane koszty leczenia, przechodzenia na renty inwalidzkie, utrata pracowników,
- d) pogorszenie jakości wyrobów (niezawodności, trwałości),
- e) utrudnienia w eksporcie wyrobów nie spełniających światowych wymagań ochrony przed hałasem i wibracjami.

Głównymi źródłami hałasu w środowisku są:

- komunikacja: drogi lub linie kolejowe w tym torowiska tramwajowe poza pasem drogowym (hałas drogowy i kolejowy), starty, lądowania i przeloty statków powietrznych (hałas lotniczy)
- przemysł (hałas przemysłowy).

Hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Hałas przemysłowy jest to hałas stworzony przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze.

Monitoring hałasu obejmuje zarówno emisję hałasu jak i ocenę klimatu akustycznego. Ze względu na charakter zjawiska hałasu, pomiary w sieci krajowej i sieciach regionalnych międzywojewódzkich nie są realizowane. Sieci regionalne wojewódzkie obejmują badania wykonywane w zależności od potrzeb w miejscach o szczególnym zagrożeniu i obejmują pomiary hałasu emitowanego z dróg krajowych i wojewódzkich. Sieci lokalne obejmują pomiarami źródła przemysłowe i komunikacyjne. Na terenie Gminy Krupski Młyn nie jest prowadzony monitoring hałasu.

Hałas drogowy

Hałas drogowy to hałas pochodzący od środków transportu, które poruszają się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi w tym po torach tramwajowych. Jest to hałas typu liniowego.

O rozwoju danego regionu i powiązaniach z innymi ośrodkami świadczy stopień rozbudowania układu drogowego.

Gmina położona jest pomiędzy trzema drogami krajowymi, są to:

- 1) droga nr 46, relacji Częstochowa – Opole,
- 2) droga nr 40, relacji Przemyśl – Zgorzelec,
- 3) droga nr 11, relacji Katowice – Poznań.

Podstawowymi systemami transportowymi przewozów pasażerskich na terenie Gminy jest układ linii autobusowych oraz komunikacja samochodowa indywidualna. Część dróg, po których prowadzony jest ruch kołowy cechują niskie parametry techniczne i zły stan nawierzchni dróg, który jest konsekwencją gwałtownego rozwoju motoryzacji, stałego wzrostu natężenia ruchu, nakładania się ruchu tranzytowego na ruch lokalny, dekapitalizacja zasobów drogowej infrastruktury komunikacyjnej i rozciąganie się godzin szczytu komunikacyjnego. To skutkuje stałym wzrostem uciążliwości hałasu wywołanych przez ruch drogowy oraz powstawaniem nowych obszarów będących w zasięgu uciążliwości hałasu.

Należy się spodziewać przy tym, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia już i tak wysokiego natężenia hałasu.

Hałas kolejowy

Pod pojęciem hałasu kolejowego rozumie się hałas powstający w wyniku eksploatacji linii kolejowych. Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa relacji Gliwice – Lubliniec. Ze względu na położenie linii kolejowych, tras ich przebiegu oraz częstość kursowania pociągów emisja hałasu wpływa tylko w bezpośredniej styczności (tj.: do zabudowań mieszkalnych oddalonych od linii kolejowej o około 150-200 m) z zabudowaniami mieszkalnymi. Trasy linii kolejowych są tak prowadzone, aby jak najmniej wpływały pod względem hałasu na otoczenie. Dlatego nie mają one większego wpływu na zabudowę mieszkaniową.

Hałas przemysłowy

Ze względu na charakter wiejski gminy, oddziaływanie hałasu pochodzącego ze źródeł przemysłowych jest bardzo małe i nie wpływa negatywnie na tło akustyczne gminy. Ewentualne zwiększenie jego poziomu może występować w sąsiedztwie niektórych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do takich zakładów należą m.in.: warsztaty mechaniki pojazdowej, blacharskie, ślusarskie, stolarskie. Hałas pochodzący z tych źródeł stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i dotyczy terenów zlokalizowanych w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Działalność gospodarcza w Gminie Krupski Młyn jest różnorodna. Wśród dużych podmiotów znajdują się Nadleśnictwo Zawadzkie, NITROERG S.A., BIOTIMEX, DAKIS.

Na terenie Gminy funkcjonują firmy, warsztaty oraz podmioty gospodarcze oferujące usługi o charakterze komercyjnym w tym jednostki handlu detalicznego, osoby fizyczne. Działalność tych podmiotów gospodarczych kształtuje klimat akustyczny poprzez ruch samochodowy (transport) w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Brak kompleksowych pomiarów hałasu na terenie Gminy Krupski Młyn w ostatnich latach uniemożliwia wnioskowanie na temat klimatu akustycznego analizowanego obszaru.

Gmina Krupski Młyn z powodu braku własnych pomiarów hałasu w środowisku planuje zwrócić się do Polskich Kolei Państwowych i Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o wyniki pomiarów hałasu od dróg i linii kolejowych. W przypadku przekroczenia standardów akustycznych Gmina Krupski Młyn rozeźnia działania naprawcze.

Program poprawy dla pola: hałas i wibracje

Cel strategiczny	Ograniczenie uciążliwości hałasu na terenie Gminy
-------------------------	--

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

Ograniczenie emisji hałasu do środowiska.

Cele średnioterminowe do roku 2021:

- Utrzymanie aktualnego poziomu hałasu w obszarach, w których sytuacja akustyczna jest korzystna.

- Ograniczenie poziomu hałasu emitowanego przez środki transportu w obszarach wzdłuż głównych dróg.
- Wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, których hałaśliwość nie odpowiada obowiązującym normom.
- Poprawa stanu dróg oraz ich doposażenie w systemy ochrony przed hałasem

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUPSKI MŁYN

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Utrzymanie, modernizacja i budowa nawierzchni dróg na terenie Gminy Krupski Młyn wraz z infrastrukturą	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	bd	Wójt Gminy, Zarząd Dróg Powiatowych

7.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Stan aktualny

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, występujące w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz.U. 2014, poz. 1512),
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa – Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wszędzie. Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Zgodnie z art.. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Zgodnie z Ustawą, celem regulacji dotyczących pól elektromagnetycznych jest: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej lub na poziomie dopuszczalnych wartości, a w przypadku, gdy normy są przekroczone, zmniejszenie emisji pól do poziomu dopuszczalnego. Wartości dopuszczalne natężenia pól elektromagnetycznych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883 z 2003 r.), podając je osobno dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz dla miejsc dostępnych dla ludzi, zgodnie z art.. 122 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Owe dopuszczalne wartości są zgodne z rekomendacjami Rady Europy oraz zaleceniami międzynarodowych organizacji zajmujących się kwestiami ochrony przed promieniowaniem.

W zakresie promieniowania elektromagnetycznego dla człowieka istotne są mikrofałe, radiofałe i fale o bardzo niskiej częstotliwości (VLF), a także fale o ekstremalnie niskiej częstotliwości (FW). Ważną cechą pól elektromagnetycznych jest to, że ich natężenie spada wraz z rosnącą odległością od źródła, które je wytwarza.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Pole elektromagnetyczne wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

Na terenie Gminy Krupski Młyn nie są prowadzone badania monitorujące pola elektromagnetyczne, z wyjątkiem pomiarów kontrolnych np. przed oddaniem do

użytkowania nowych instalacji emitujących pola elektromagnetyczne (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011, Nr 274, poz. 1621).

SIECI I URZĄDZENIA WYSOKIEGO, ŚREDNIEGO I NISKIEGO NAPIĘCIA

Na terenie Gminy Krupski Młyn są zlokalizowane następujące źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego:

a) częstotliwość przemysłowa 50 Hz:

-napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciach znamionowych: 110, 220 i 400 kV,

b). częstotliwości radiowe:

-urządzenia radiokomunikacyjne, w tym głównie stacje bazowe telefonii komórkowej.

Sieci elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia

Linie wysokiego napięcia

Przez teren gminy Krupski Młyn przebiega linia napowietrzna dwutorowa 110kV relacji:

- Rokitnica – Krupski Młyn, długość na terenie gminy 3147,5 m,

- Krupski Młyn – Zawadzkie, długość na terenie gminy 3132 m.

Linie średniego i niskiego napięcia

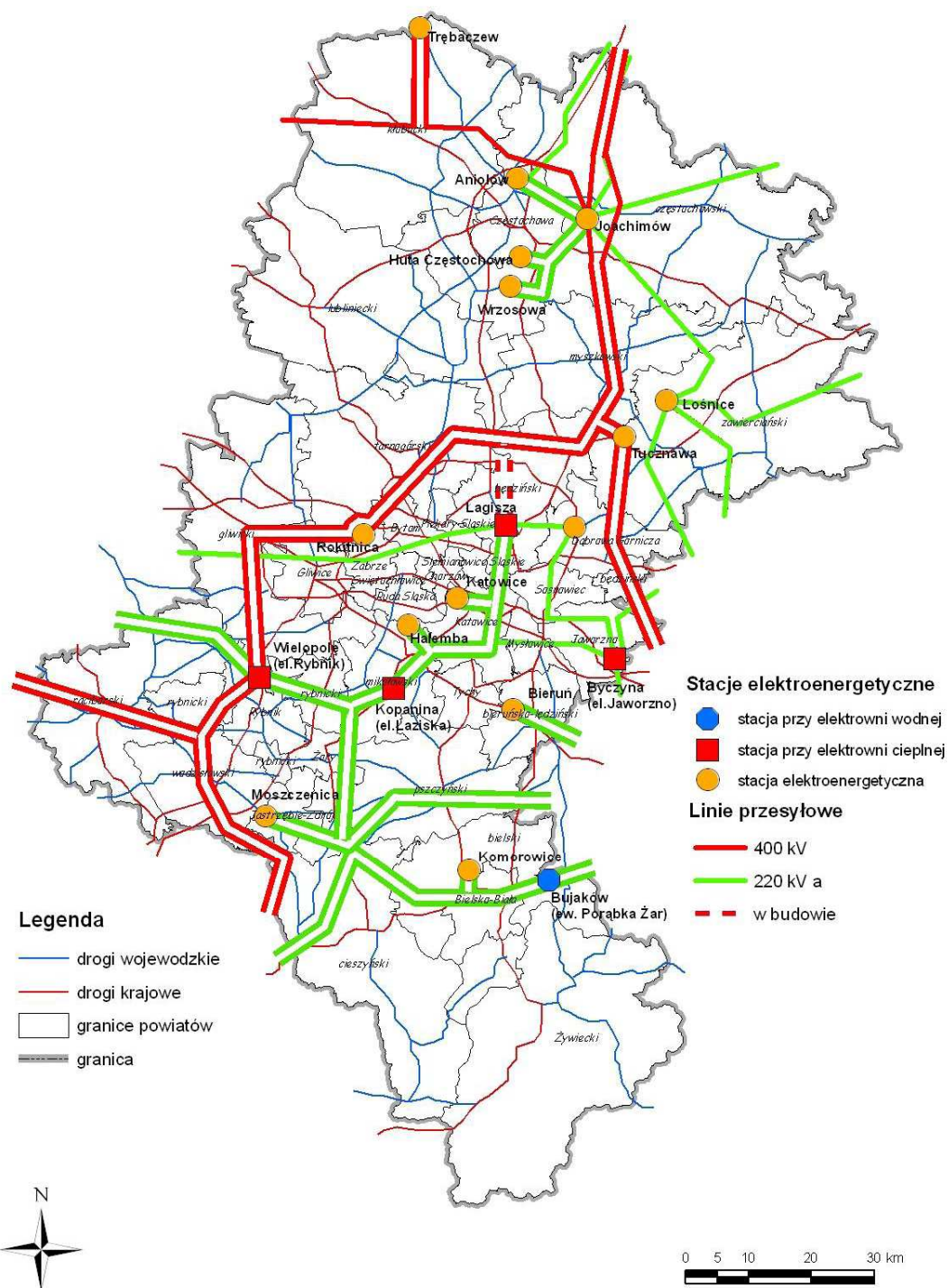
W poniższej tabeli przedstawiono długości linii napowietrznych i kablowych średniego i niskiego napięcia znajdujących się na terenie gminy Krupski Młyn.

L.p.	Wyszczególnienie	Długość [km]
1.	Linie napowietrzne niskiego napięcia (nN do 1kV)	23,79
2.	Linie kablowe niskiego napięcia (nN do 1kV)	26,20
3.	Linie napowietrzne średniego napięcia SN	12,08
4.	Linie kablowe średniego napięcia SN	7,67

Źródło: Tauron Dystrybucja S.A.

Oprócz wymienionych źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz, na terenie gminy Krupski Młyn zlokalizowanych są 3 stacje bazowe telefonii komórkowych. Stacje bazowe telefonii komórkowej pracują wyłącznie w paśmie mikrofalowym, tzn. na częstotliwościach powyżej 300 MHz.

Ponadto na terenie Gminy zlokalizowane są inne obiekty radiokomunikacyjne, pracujące zarówno w paśmie mikrofalowym, jak również w zakresie częstotliwości radiowych. Są to urządzenia małej mocy, nie wymagające uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska.

Mapa rozmieszczenie infrastruktury elektroenergetycznej na terenie województwa śląskiego

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego

Sieć szerokopasmowa na terenie Gmin Górnego Śląska

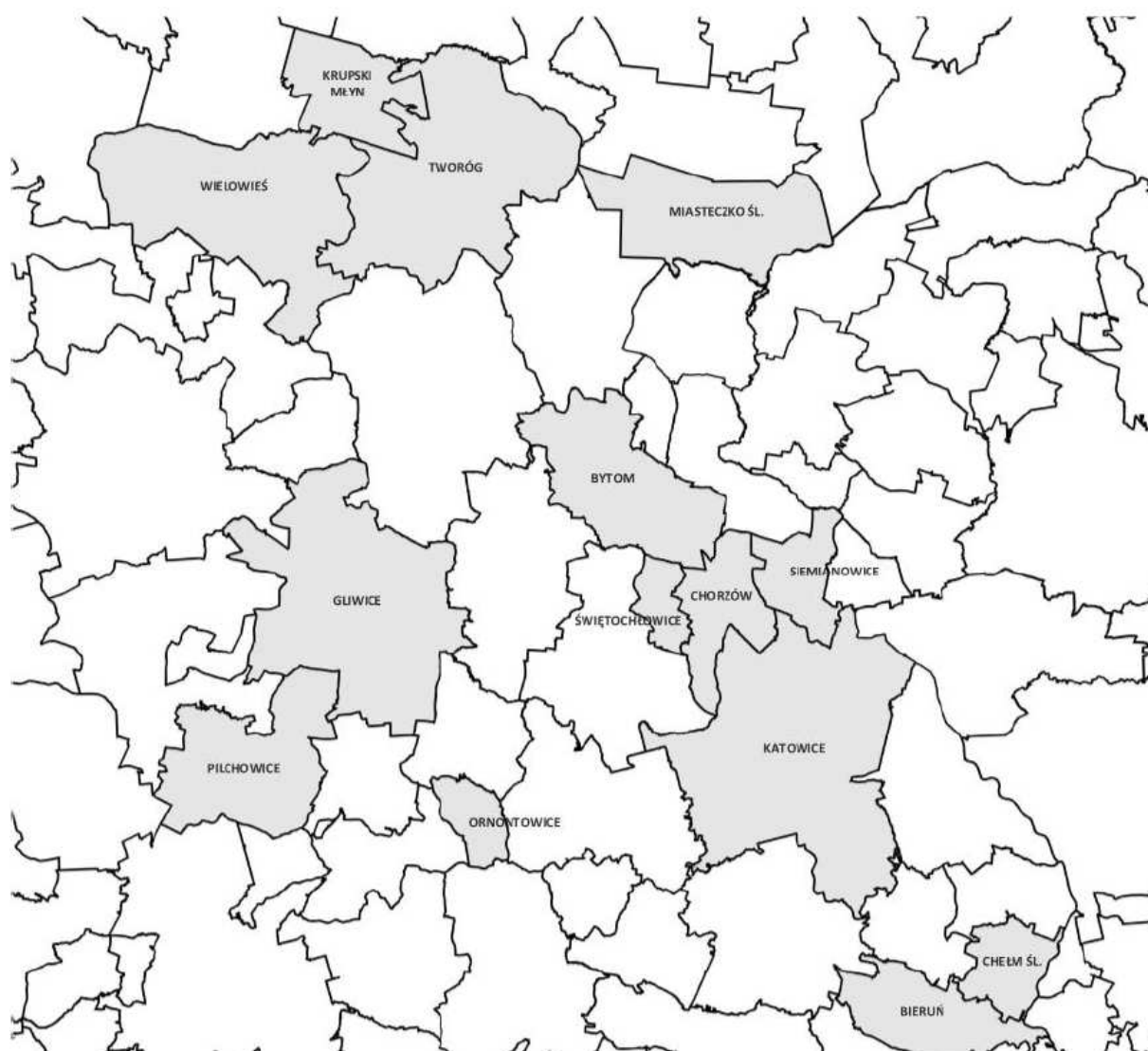
Celem projektu p.n.: „Budowa sieci szerokopasmowej dla społeczeństwa informacyjnego na terenie gmin Górnego Śląska wraz z punktami dostępu Hot-Spot” była budowa infrastruktury szerokopasmowej w postaci sieci bezprzewodowej transmisji danych na potrzeby funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego na terenie 14 gmin województwa śląskiego: Bieruń, Pilchowice, Świętochłowice, Chorzów, Chełm Śląski, Ornontowice, Katowice, Krupski Młyn, Miasteczko Śląskie, Tworóg, Wielowieś, Siemianowice Śląskie, Bytom i Gliwice. Infrastruktura wybudowana ma charakter niekomercyjny i jest finansowana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 – Działanie 2.1 Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego.

Wybudowana infrastruktura sieci jest oparta głównie o technologie bezprzewodowe z wykorzystaniem następujących zakresów częstotliwości:

1. Radiolinie cyfrowe – Licencjonowane pasmo radiowe w przedziale od 13 GHz do 38 GHz,
2. Stacje bazowe LTE/WiMAX – Licencjonowane pasmo radiowe w przedziale 3,6 – 3,8 GHz,
3. Mosty radiowe, HotSpoty – Pasma radiowe niewymagające pozwolenia 2,4 i 5,4 GHz.

Samorządy (Gminy) biorące udział w projekcie posiadają rezerwację częstotliwości w zakresie 3600 – 3800 MHz w systemie punkt-wielopunkt na obszarze przetargowym UKE oznaczonym jako obszar 24.2.

Na rysunku poniżej przedstawiono mapę z zaznaczonymi obszarami, na których jest zlokalizowana infrastruktura sieci szerokopasmowej.

Gminy uczestniczące w projekcie budowy sieci szerokopasmowej

Program poprawy dla pola: Promieniowanie elektromagnetyczne

Cel strategiczny	Ochrona przed działaniem promieniowania elektromagnetycznego
-------------------------	---

Dynamiczny postęp technologiczny obliguje do wyznaczenia celów i zadań także w obszarze promieniowania elektromagnetycznego. Pomimo braku dotychczasowych zidentyfikowanych przekroczeń dopuszczalnych norm w tym zakresie na terenie Gminy Krupski Młyn, nie jest wykluczone, że do 2020 r. zjawisko to wystąpi. W związku z tym, cele krótko- i średnioterminowe w analizowanym obszarze skoncentrowano na utrzymaniu

promieniowania elektromagnetycznego na bezpiecznym poziomie. Osiągnięcie tak postawionych celów jest uwarunkowane realizacją kontentnych zadań, ujętych w tabeli.

Cel krótkoterminowy do roku 2018 i średnioterminowy do roku 2021:

Zachowanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: ZACHOWANIE POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH PONIŻEJ DOPUSZCZALNYCH NORM					
1	Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem pól	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Wójt Gminy we współpracy ze WIOŚ w Katowicach, Wojewoda Śląski
2	Badania pól elektromagnetycznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzenia dotrzymywania tych poziomów	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	WIOŚ w Katowicach

7.5. Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Stan aktualny

ZAGROŻENIA NATURALNE

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Obszarami w szczególności narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi są obszary położone nad rzeką Mała Panew.

Zagrożenie powodzią może nastąpić w wyniku długotrwałych opadów deszczu (Lipiec 1997 r., Maj 2010 r., Czerwiec 2013 r.) lub nagłych roztopów dużych ilości śniegu. W okresie długotrwałych opadów deszczu, wody z doływów Stoły i Liganzi oraz z pól

i lasów powodują wystąpienie wody z koryta Małej Panwi zalewając tereny niżej położone wzdłuż rzeki. Najbardziej zagrożone powodzią są niektóre budynki po lewej stronie rzeki obok mostu betonowego, ogródki działkowe, park z amfiteatrem przy ul. Głównej, stadion sportowy i teren Zakładu NITROERG S.A. położony nad rzeką. Podniesienie się poziomu wody na rzece i trwające dłuższy czas opady powodują podwyższenie poziomu wód gruntowych a w konsekwencji zalanie piwnic w niektórych domach w Krupskim Młynie i w Potępie. W wyniku dużej powodzi jaka miała miejsce w 1997 roku, Maju 2010 r. i Czerwcu 2013 roku woda może zalać odcinek drogi od mostu betonowego do transformatora i od przystanku autobusowego do Zakładu NITROERG S.A. uniemożliwiając komunikację.

Projekt planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla Regionu Wodnego Środkowej Odry

Opracowane projekty Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszarów dorzeczy I regionów wodnych tworzą podstawy skutecznego zarządzania ryzykiem powodziowym, do czego obligują akty prawa Unii Europejskiej, a wśród nich Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz dyrektywa 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. Dyrektywa Powodziowa). Wnioski płynące z przygotowanych planów będą podstawą dla stworzenia katalogu dobrych praktyk w dziedzinie ochrony przeciwpowodziowej i wpłyną na rozwój branży, przyszłą strukturę zarządzania majątkiem oraz metodykę priorytetyzacji działań inwestycyjnych i wspomagających w postaci katalogu instrumentów prawnych, ekonomicznych i komunikacyjnych.

Główne problemy związane z zarządzaniem ryzykiem powodziowym na obszarze regionu wodnego Środkowej Odry to zbyt niska zdolność retencyjna poszczególnych zlewni uniemożliwiająca skuteczne ograniczenie zagrożenia powodziowego postępująca zabudowa obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, brak regulacji dotyczących warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami, niedostateczny zakres i częstotliwość prac utrzymaniowych rzek i potoków górskich, problem wzrastającego ryzyka powodzi zatorowych brak rozwiniętej na odpowiednim poziomie osłony hydrologiczno-meteorologicznej w zlewniach, służącej prognozowaniu i ostrzeganiu społeczeństwa przed

nadchodzącym zagrożeniem. Ponadto uwidoczniono problem zbyt małej świadomości społecznej w zakresie zagrożenia powodziowego oraz niedostatecznej znajomości metod ograniczania ryzyka powodziowego na etapie przygotowania, prowadzenia akcji przeciwpowodziowej i usuwania skutków powodzi.

Zdefiniowane trzy cele główne zarządzania ryzykiem powodziowym, tj.:

- 1) Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego;
- 2) Minimalizacja istniejącego ryzyka powodziowego;
- 3) Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym, realizowane będą w przypadku zagrożenia powodziami śródlądowymi przez 53 grupy działań o określonych priorytetach

Podstawy prawne

Na poziomie europejskim zasadnicze ramy dla opracowania PZRP określają Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE L 327 z 22.12.2000, s. 1 z późn. zm.; dalej jako Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 6.11.2007, s. 27 z zm., dalej jako Dyrektywa Powodziowa).

Postanowienia Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Powodziowej zostały transponowane do polskiego porządku prawnego w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. –Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. 2012, poz. 145 z późn. zm.). Zgodnie z tą ustawą ochrona przed powodzią jest realizowana z uwzględnieniem wszystkich elementów zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności zapobiegania, ochrony, należytego przygotowania i reagowania w przypadku wystąpienia powodzi, usuwania skutków powodzi, odbudowy i wyciągania wniosków w celu ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

HYDROPORTAL PUBLIKUJĄCY MAPY ZAGROŻENIA
POWODZIOWEGO I MAPY RYZYKA POWODZIOWEGO
W FORMACIE PDF

Zagrożenie przeciw powodziowe dla Gminy Krupski Młyn

SUSZE

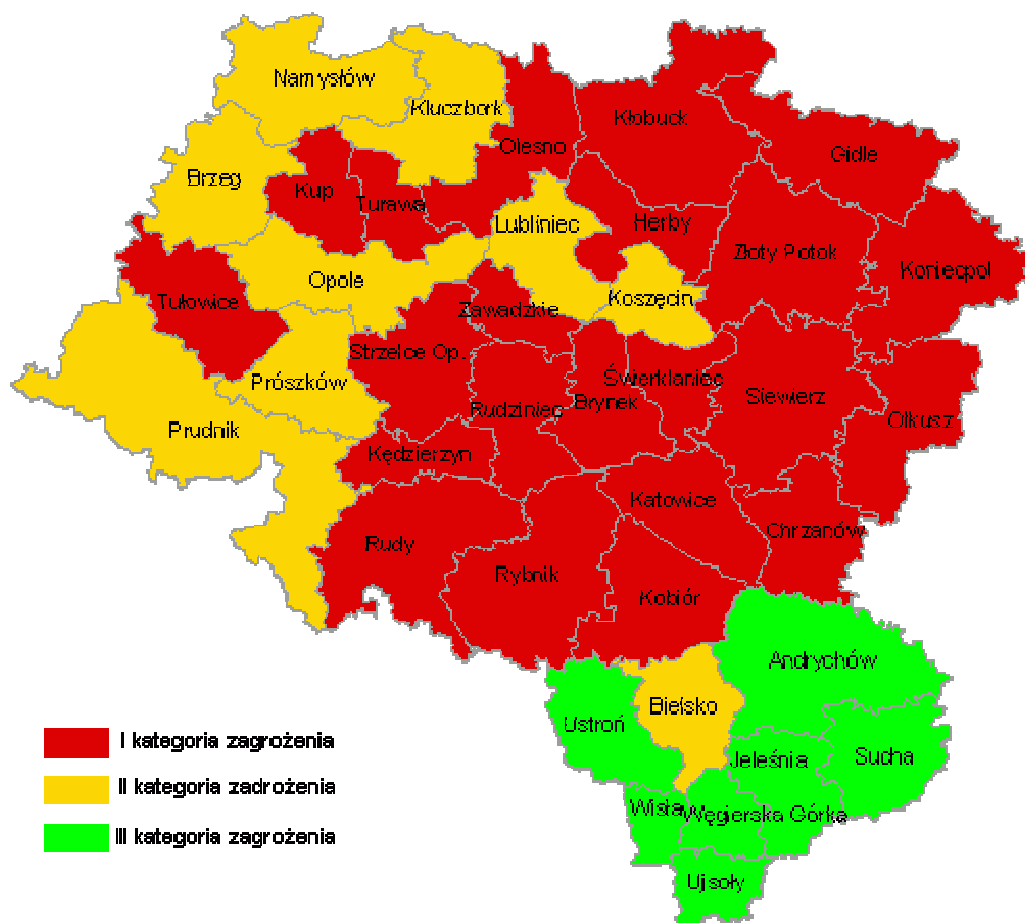
W przypadku analizowanego obszaru zjawisko suszy występuje sporadycznie i z reguły nie stanowi nadmiernego zagrożenia dla zdrowia i życia, jednak w szczególnych przypadkach może być przyczyną strat materialnych, głównie na obszarach rolnych, związanych z działalnością człowieka.

POŻARY

Skutkiem długotrwałej suszy mogą być również pożary lasów. Występujące na terenie Gminy Krupski Młyn lasy, wchodzące w skład obszaru Nadleśnictwa Zawadzkie i Brynek, zaliczone są do I kategorii zagrożenia pożarowego, oznaczającej duże zagrożenie pożarowe zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 Nr 58, poz. 405 z późn. Zm.)

Z ogólnej powierzchni lasów w Gminie Krupski Młyn (82 % jej powierzchni zajmują lasy) większość stanowią lasy Nadleśnictwa Zawadzkie. Wykazują one dobry stan zabezpieczenia przeciwpożarowego. Odmienna sytuacja ma miejsce w lasach prywatnych, w których powstaje blisko 60 % wszystkich pożarów w kraju.

Kategorie zagrożenia lasów w województwach opolskim i śląskim

Oprócz suszy przyczynami pożarów lasów mogą być: uderzenia piorunów, podpalenia, sabotaż oraz zaproszenie ognia.

OSUWISKA

Ruchy masowe ziemi stanowią w niektórych przypadkach zagrożenie dla obiektów budowlanych posadowionych na uruchomionej powierzchni oraz zagrożenie dla życia i zdrowia. Na obszarze Gminy Krupski Młyn nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych co skutkuje ograniczeniami zabudowy i wprowadzeniem procedur zapewniających bezpieczeństwo ludzi i mienia.

HURAGANY, GRADOBICIA I OBLODZENIA

Prawdopodobieństwo powstania na terenie Gminy Krupski Młyn huraganów czy przejścia trąb powietrznych jest niewielkie. Nie można ich jednak wykluczyć. Bardziej prawdopodobne są silne wichury, których prędkość dochodzi do ponad 100 km/h. Trudno jest określić obszary zagrożeń związanych z silnymi wiatrami, dlatego ważne jest możliwie wczesne podjęcie działań profilaktycznych oraz poinformowanie społeczeństwa o istniejącym zagrożeniu.

Z kolei intensywne, trwające do kilku dni, opady deszczu wiążą się z zagrożeniem powodziowym oraz katastrofalnymi zatopieniami. Deszcze przechodzące w deszcz ze śniegiem powodują niebezpieczną gołoledź a osiadając na drzewach i infrastrukturze technicznej nadmiernie je obciążają i niejednokrotnie niszczą, powodując m.in. utrudnienia w komunikacji oraz awarie linii energetycznych, co paraliżuje pracę zakładów przemysłowych oraz znacznie utrudnia codzienne życie mieszkańców.

Gradobicia, czyli intensywne opady gradu, występujące najczęściej z burzami, są zjawiskiem coraz częstszym w okresie letnim, powodując dotkliwe zniszczenia plonów i mienia.

TRZĘSIENIA ZIEMI

Na obszarze Gminy Krupski Młyn trzęsienia ziemi nie występują.

POWAŻNE AWARIE

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (tytuł IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych sytuacji, prowadząca do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23). Definicja ta jest zbieżna z Dyrektywą Seveso II (96/82/WE) oraz Konwencją z 1992 r. w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych.

AWARIE ELEKTROWNI ATOMOWYCH, ATAKI TERRORYSTYCZNE

Teren Gminy Krupski Młyn z uwagi na transgraniczne oddziaływanie narażony jest, podobnie jak cały teren kraju na awarie elektrowni atomowych na Ukrainie, Słowacji i Węgrzech,

opierających się na przestarzałych technologiach, zbliżonych technologii, które stosowane były w Czarnobylu.

Podobnie niskie ryzyko dotyczy ataków terrorystycznych, które mogą skutkować skażeniem środowiska na znacznych obszarach.

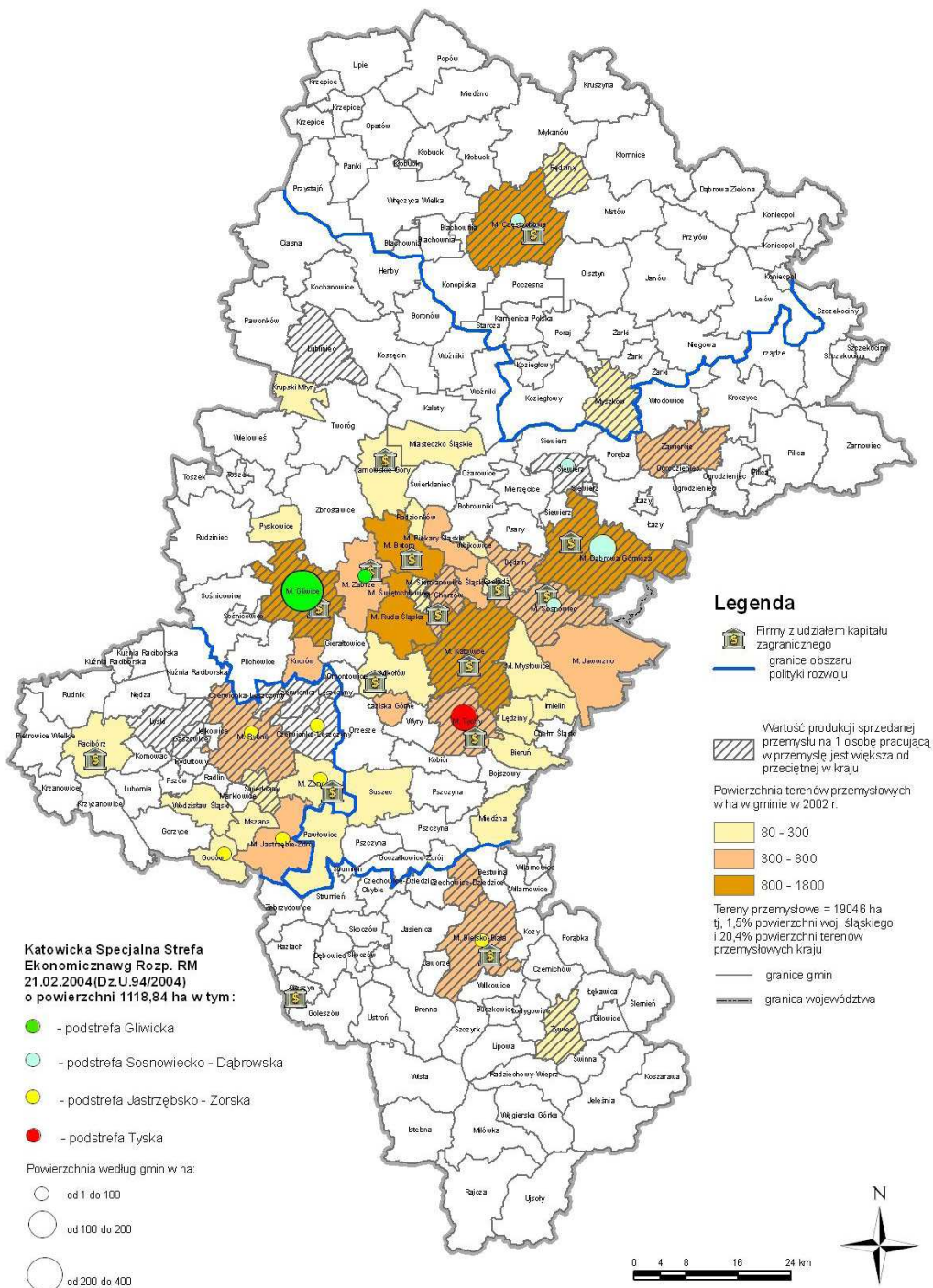
AWARIE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

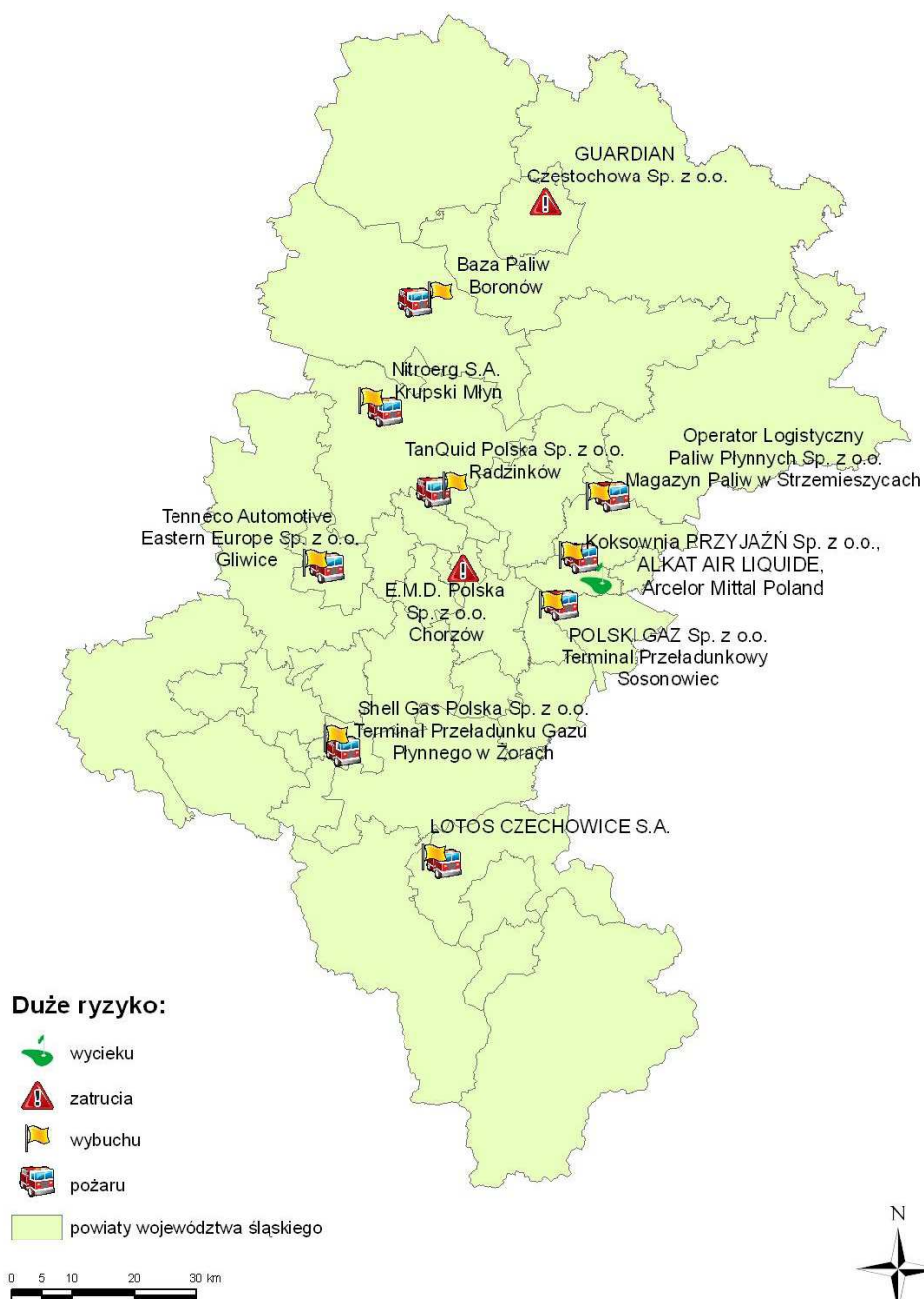
- zakłady o zwiększonym ryzyku – zakłady, na których terenie znajdują się mniej niebezpieczne substancje lub ich ilość jest mniejsza,
- zakłady o dużym ryzyku.

Ryzyko awarii przemysłowej na terenie gminy Krupski Młyn jest średnie z uwagi na umiejscowienia w/w podmiotów t. NITROERG S.A. na jej terenie. Usytuowanie Gminy w kontekście województwa w zakresie rozmieszczenia terenów przemysłowych w województwie śląskim oraz w zakresie lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii na terenie województwa śląskiego przedstawiają mapy poniżej.

Tereny przemysłowe województwa śląskiego

**Lokalizacja zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii na terenie
województwa śląskiego**

TRANSPORT SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

Poważne zagrożenie w Gminie Krupski Młyn stanowi transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Usytuowanie na terenie gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy Gminy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.

Transport drogowy

Gmina położona jest pomiędzy trzema drogami krajowymi, są to:

- 1) droga nr 46, relacji Częstochowa – Opole,
- 2) droga nr 40, relacji Przemyśl – Zgorzelec,
- 3) droga nr 11, relacji Katowice – Poznań.

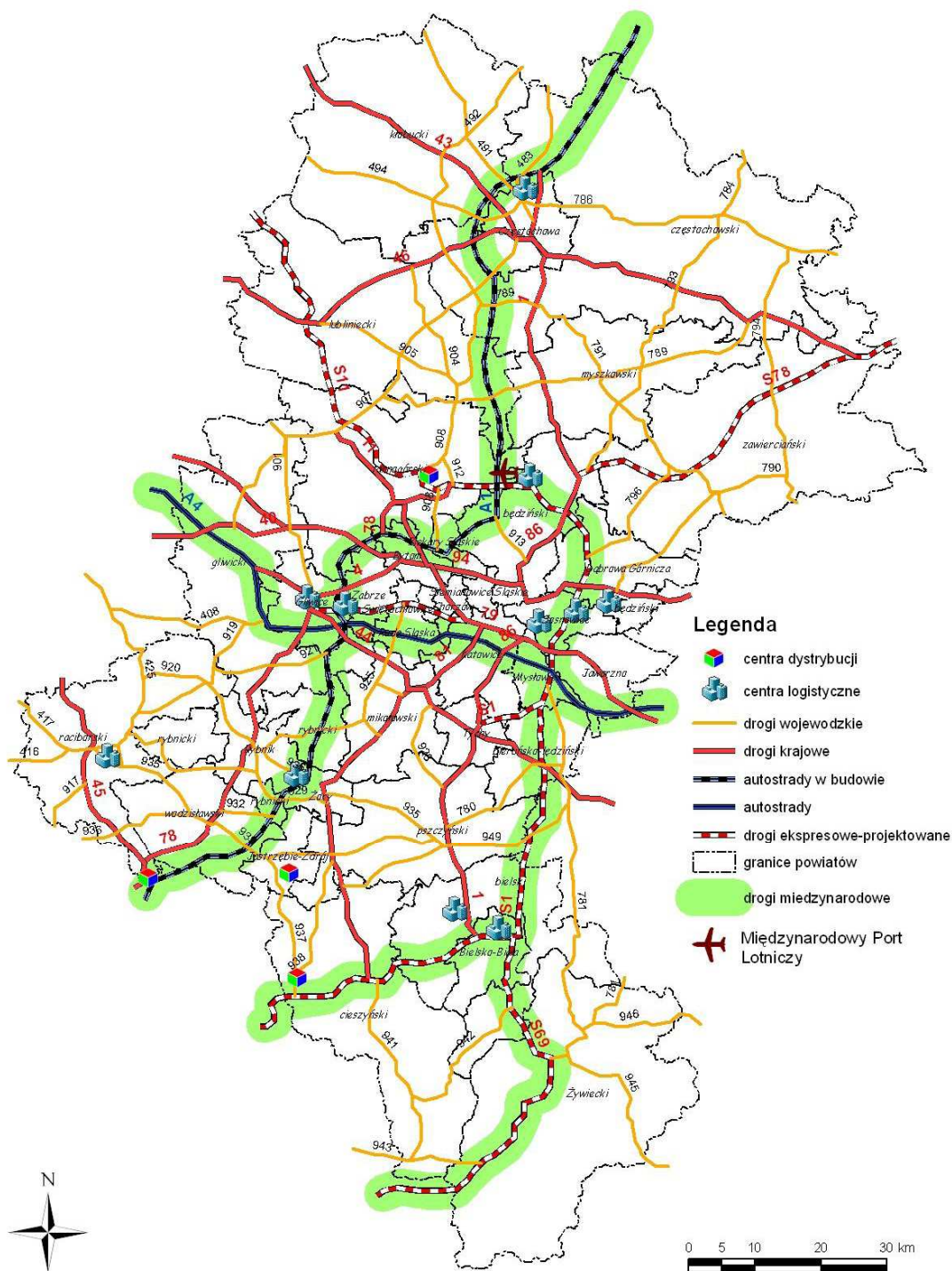
Szlaki transportu kolejowego

Przez teren Gminy przebiega linia kolejowa relacji Gliwice – Lubliniec oraz linia kolejowa Tarnowskie Góry – Opole. Transport towarowy to przede wszystkim przewozy węgla kamiennego, produktów przemysłu metalurgicznego, chemicznego oraz przewozy tranzytowe.

Transport wodny

Przez teren Gminy nie przebiega szlak transportu wodnego.

System transportu drogowego województwa śląskiego

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie Gminy Krupski Młyn, możemy wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Program poprawy dla pola: Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Cel strategiczny	Zapobieganie skutkom poważnych awarii i zagrożeniom naturalnym
-------------------------	---

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

Dysponowanie sprawnym systemem zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowym na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej,

Wzrost świadomości społecznej w zakresie zapobiegania awariom i klęskom naturalnym i postępowania w przypadku ich wystąpienia.

Cele średnioterminowe do roku 2021:

Minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnej awarii,

Ochrona ludności przed skutkami poważnej awarii lub klęski żywiołowej.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: DYSPONOWANIE SPRAWNYM SYSTEMEM ZAPOBIEGAWCZO – INTERWENCYJNO – RATUNKOWYM NA WYPADEK WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII LUB KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ					
1	Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie Gminy poważnych awarii przemysłowych i klęsk	Gmina Krupski Młyn	2014 -2020	60.000,00 zł (10 000 zł/rok)	Wójt Gminy, OSP, Policja

	żywiolowych				
2	Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowym na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiolowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	20 000,00 zł/rok	Wójt Gminy OSP
CEL: WZROST ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA AWARIOM I KLĘSKOM NATURALNYM I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ICH WYSTĄPIENIA					
3	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla mieszkańców Gminy Krupski Młyn o możliwościach zapobiegania i zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiolowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Wójt Gminy, OSP, Policja

8.Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody

8.1 Ochrona przyrody i krajobrazu

Stan aktualny

FAUNA I FLORA

Ważnym elementem struktury przyrodniczej gminy są użytki zielone – łąki kośne, podtopione łąki również szuwały, turzycowiska oraz agrocenozy.

Wśród użytków zielonych dominują zbiorowiska roślinne klas:

- Molinio Arrhenatheretea – generalnie półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska łąkowe związane z podłożem mineralnym lub mineralno-organicznym i podlegające różnym formom użytkowania łąkowo-pastwiskowego; należą tu półnaturalne, niskie zbiorowiska łąkowe miejsc okresowo zalewanych lub podtapianych przy wysokim stanie wody (zagrożenie dla zbiorowisk stanowią prace melioracyjne prowadzące do zmian stosunków wodnych w dolinach oraz zaniechanie tradycyjnego użytkowania lub intensyfikacja gospodarki) tzw. murawy dywanowe, występujące na różnym podłożu i warunkowane obecnością

systematycznego wydeptywania,

- Phragmitetea – zbiorowiska szuwarów i turzycowisk występujące w strefach przybrzeżnych cieków oraz na zabagnionych obniżeniach wśród łąk, większość charakteryzuje się dużą produkcją biomasy i należy do zbiorowisk torfotwórczych (zagrożeniem są prace melioracyjne oraz likwidacja małych mokradeł),
- 2tmuchow Corynephoretea – zbiorowiska muraw piaskowych o charakterze półnaturalnym lub wybitnie antropogenicznym, budowane przede wszystkim przez sucho- i kwasolubne gatunki traw (zagrożeniem są procesy sukcesji wtórnej).

Agrocenozy należą przede wszystkim do klasy Stellarietea media zespoły jednorocznych chwastów upraw polowych poszczególne zespoły chwastów wykształciły się w warunkach tradycyjnej agrotechniki, obecne przekształcenia w metodach uprawy (mechanicznego siewu i zbioru, czyszczenia ziarna, nawożenia i stosowania środków ochrony roślin) powodują silne zmiany w składzie gatunkowym zbiorowisk segetalnych oraz tworzenie się nowych kombinacji gatunków.

Obszar Gminy Krupski Młyn stanowi teren o wysokich walorach przyrodniczych a istniejąca mozaikowość siedlisk skutkuje wysoką różnorodnością fauny. Ekosystemy leśne, łąkowe i wodne umożliwiają funkcjonowanie niemal pełnego łańcucha pokarmowego.

Na terenie gminy – w 2003 roku, w trakcie prac nad Opracowaniem ekofizjograficznym do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, koordynowanych przez Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska z udziałem specjalistów z różnych dziedzin przyrodoznawstwa wyznaczono ostoje przyrody o randze od lokalnej do międzynarodowej. Wyznaczone ostoje przyrody obejmują najcenniejsze przyrodniczo tereny stanowiące fragmenty naturalnych ekosystemów umożliwiające rozród i bytowanie rzadkich i chronionych gatunków fauny zagrożonych degradacją i zanikiem.

W obszarze gminy Krupski Młyn usytuowane są następujące ostoje fauny:

- ostoje ryb w dorzeczu Małej Panwi:

1. Dolina Liganzji (Piły) – ostoja ichtiofauny o znaczeniu krajowym obejmującą jedno z najbogatszych udokumentowanych stanowisk różanki w dorzeczu Odry. Na podstawie przeprowadzonych prac dokumentacyjnych stwierdzono stabilną populację tego gatunku z towarzyszącym jej bogatym, gatunkowym zespołem ichtiofauny. Obfitość różanki, jak i towarzyszących jej ryb (płoc, kleń, okoń), jest zasługą niewielkiego zbiornika zaporowego

„Borowiany”, usytuowanego w wyższych partiach rzeki, który sprzyja procesowi samooczyszczania się wód Liganzjii. Proponowany jako ostoja ichtiofauny, leśny odcinek rzeki ma charakter naturalny, meandrujący, z przewróconymi pniami drzew. Warunki są idealne dla dalszej egzystencji różanki w tym miejscu. Jego dotychczasowe użytkowanie nie zagraża bezpośrednio dalszej obecności tej populacji. Stanowisko to jest niezagrażone, pod warunkiem braku drastycznej ingerencji ludzkiej w środowisko rzeki. Ze względu na wysoki międzynarodowy i krajowy status ochronny różanki, dobrą kondycję lokalnej populacji, jak i różnorodność gatunków towarzyszących oraz naturalność biegu rzeki w tym miejscu, wskazanym byłoby objęcie go ochroną obszarową. Największym zagrożeniem jest drastyczne pogorszenie jakości wód oraz wszelkie prace regulacyjne. Zaleca się przeprowadzenie badań nad obecną populacją, kontrolę jakości wód i działania ochronne.

2. Ujście Stoły – ostoja ichtiofauny oznaczeniu regionalnym. W trakcie badań prowadzonych w 2003 roku stwierdzono występowanie w wodach Stoły piskorza, obok 7 innych gatunków o stosunkowo licznej reprezentacji. Silne zanieczyszczenie Stoły i brak ryb na niemal całym biegu, wymaga ochrony ocalałego zespołu ichtiofauny z cennym przyrodniczo piskorzem. Stoła i jej dopływy odwadniają silnie zurbanizowane i uprzemysłowione obszary aglomeracji górnośląskiej. Cieki te są prawie w całości uregulowane i zatrute, w stopniu uniemożliwiającym rybnemu życiu. Dzięki bliskiemu sąsiedztwu nieco czystszej Małej Panwi i naturalnemu charakterowi koryta Stoły na krótkim, przyujściowym odcinku, wody rzeki oczyszczają się na tyle, że umożliwia to egzystencję rybnemu. Warunkiem poprawienia się sytuacji ichtiofauny na tym odcinku rzeki jest poprawa stanu czystości wód Stoły i Małej Panwi. Przy postępie na tym polu, populacje zamieszkujące ostoję będą niezagrażone.

- **ostoje herpetofauny o randze międzynarodowej** – Lasy Lublinieckie w dolinie Małej Panwi. Występują tu wszystkie gatunki płazów nizinnych (13) i wszystkie gady (6 gatunków), w tym najrzadszy – gniewosz plamisty, objęte ścisłą ochroną. Z doliną Małej Panwi związany był do lat 60. XX wieku żółw błotny. Ostatni martwy okaz tego gatunku znaleziono w Żędowicach. Liczne rozlewiska Małej Panwi i stawy zapewniają odpowiednie warunki do reintrodukcji tego gatunku. Obszar ma połączenie z lasami opolskimi, z obszarem chronionego krajobrazu Lasów Stobrowsko- Turawskich.

- **ostoje ptasie o randze regionalnej** – Lasy Lublinieckie. Ostoja obejmuje największy zwarty kompleks leśny w województwie śląskim. W lasach gniazdują gatunki zagrożone: cietrzew,

bielik, włośchatka. Na obszarze ostoi znajdują się także pojedyncze stawy (Posmyk, Piegża), gdzie gniazdują zagrożone gatunki wodno-błotne: bąk i bączek. Obecnie prowadzona gospodarka na stawach nie stwarza poważniejszych konfliktów z ochroną ptaków w tej ostoi. W prowadzonej gospodarce leśnej niezbędne jest zwiększenie działań mających na celu ochronę wartości przyrodniczych (pozaprodukcyjnych) lasu oraz zaniechanie działań niekorzystnych. Zagrożenia dla ptaków w tej ostoi, to: wycinanie starodrzewi (szczególnie dziuplastych drzew), nieprzestrzeganie zakazów w strefach ochronnych wokół gniazd ptaków drapieżnych i bociana czarnego oraz tokowisk cietrzewi, niekontrolowany rozwój rekreacji (szczególnie w okresie wiosennym) oraz niekontrolowany rozwój zabudowy rekreacyjnej nad brzegami stawów i w dolinach rzek.

- **ostoje ssaków o randze krajowej** – Lasy Lublinieckie. Kompleks leśny położony na granicy województw: śląskiego i opolskiego, obejmuje również odcinek doliny Małej Panwi. Położony jest na głównym szlaku migracji dużych drapieżników w Polsce, sąsiaduje z Borami Stobrawskimi, parkiem krajobrazowym Lasy nad Dolną Liswartą i Parkiem Orlich Gniazd. Na terenie ostoi występuje szereg cennych gatunków drobnych i średnich ssaków, takich jak: bóbr, wydra, borsuk, rzęsorek rzeczek, wiewiórka i jeź zachodni (stanowisko poza granicą zwartego zasięgu). W pierwszej połowie XX w. odnotowano tutaj również kozatkę. Ponadto, liczebne są populacje zajęcy, lisów, saren, jeleni, dzików.

Powiązania przyrodnicze gminy

Powiązania przyrodnicze gminy z szerszym otoczeniem zapewniają kompleksy leśne oraz doliny cieków.

Główne powiązania przyrodnicze gminy przebiegają:

- na osi północnywschód – zachód dolina Małej Panwi
- oraz na kierunku północnym – tereny leśne na terenie gminy stanowią fragment kompleksu Lasów Lublinieckich i na kierunku zachodnim poprzez Lasy Stobrawsko – Turawskie.

Wszystkie te ekosystemy zostały zakwalifikowane jako ostoje przyrody CORINE (CooRdination of Information on the Environment). Celem programu CORINE Biotopem jest inwentaryzacja i opis miejsc, których ochrona jest szczególnie istotna dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego i bioróżnorodności.

Na kierunku zachodnim tereny leśne gminy łączą się z kompleksem Lasów Stobrawsko – Turawskich wyznaczonych wg sieci CORINE jako ostoja krajowa nr 477 oraz objętych ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu o łącznej powierzchni 15902 ha w tym powierzchnia leśna ok. 15404 ha.

Teren całej gminy należy także do krajowej sieci ekologicznej ECONET, stanowiąc fragment obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym Bory Stobrawskie (10K). Istotą tej sieci jest połączenie najlepiej zachowanych i stosunkowo jeszcze bogatych ekosystemów (o dużej różnorodności gatunkowej, siedliskowej, bogactwie form krajobrazowych) korytarzami ekologicznymi.

Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe obszaru i ich ochrona prawna

Ochronie prawnej na mocy przepisów szczególnych w granicach gminy podlegają:

- gatunki roślin i zwierząt rzadko występujących, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz ich siedliska i ostoje na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2013, poz. 627 t.j.),
- tereny leśne jako lasy ochronne na mocy ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2014 r., poz. 1153),
- gleby pochodzenia organicznego i grunty leśne na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2013, poz. 1205 t.j.),
- zasoby wód podziemnych – czwartorzędowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych 328 Kopalnej Doliny Małej Panwi oraz triasowy Główny Zbiornik Wód Podziemnych 327 Lubliniec – Myszków – na mocy ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz.U. 2012, poz. 145 ze zm.).

OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE

W Polsce stosuje się następujące formy ochrony przyrody: parki narodowe i krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary specjalnej ochrony ptaków i specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne oraz zespoły przyrodniczo-dokumentacyjne i użytki ekologiczne. Cztery pierwsze formy ochrony,

tzn.: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu stanowiły krajową sieć obszarów chronionych, uzupełnionych przez obszary Natura 2000 oraz formy prawne (w świetle obecnych przepisów prawnych mogą być powołane uchwałą Rad Gminnych), obejmujące użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, stanowiska dokumentacyjne i pomniki przyrody.

W Gminie Krupski Młyn powołano obiekty zaliczane do pomników przyrody w formie pojedynczych drzew.

Lp.	Podstawa prawna data utworzenia	Lokalizacja	Nr rej.	Obiekt
1.	Orzeczenie nr 00176 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 06.11.1953r. znak RZ XI-b4/60/53/176/1953	Mapa t. 13 obręb Krupski Młyn – park Wytwórni Chemicznej – przy ogrodzeniu przedszkola w pobliu Małej Panwi	66	Db szypułkowy obwód pnia 592cm; wys. 23,5m
2.	Orzeczenie nr 00177 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 12.12.1954r. znak RZ XI-b2/65/54	Mapa t. 13 obręb Krupski Młyn nad rzek Mała Panew	67	Db szypułkowy obwód pnia 567cm; wys. 23,5m
3.	Orzeczenie nr 00178 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 20.12.1954r. znak RZ XI-b2/66/54	Mapa t. 9 obręb Krupski Młyn, przy bramie Zakłdw „NITROERG S.A.”	68	Db szypułkowy obwód pnia 461cm; wys. 20,4m
4.	Orzeczenie nr 00179 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 23.12.1954r. znak RZ XI-b2/67/54	Mapa t. 9.2 obręb Krupski Młyn na terenie Zakłdw „NITROERG S.A.”	69	Db szypułkowy obwód pnia 706cm; wys. 26m

Uztki ekologiczne i pomniki przyrody ozywionej

Dla ochrony istniejqcych cennych i wrauiliwych ekosystemów wodnych, objęto indywidualną ochron w drodze uznania za uzytek ekologiczny:

- 1. Torfowisko Koty** – W drodze rozporządzenia Nr 27/07 Wojewody Śląskiego z dnia 14 czerwca 2007 roku (Dz. Urz. Nr 105/07 z 20.06.07 poz. 2114) ustanowiono uzytek ekologiczny „Torfowiska w Kotach” o powierzchni 10,93 ha dla ochrony podmokłych łąk i torfowisk ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustpujqcych gatunków roślin oraz

miejsc lęgowych ptaków. W dniu 29 stycznia 2013 r. Rada Gminy w Krupskim Młynie uchwałą nr XXVII/194/13 zwiększyła powierzchnię użytku ekologicznego „Torfowisko w Kotach” do łącznej powierzchni 24,79 ha. W skład użytku ekologicznego wchodzi obszar

oznaczony w Planie Urządzania Lasu Nadleśnictwa Brynek na lata 2012 – 2021 jako wydzielenia Nr 67d, 67h, 66f, 66b obejmujące nieruchomości gruntowe stanowiące część działki Nr 44/2 oraz 45/2 położone w Potępie Gmina Krupski Młyn stanowiące własność Skarbu Państwa we władaniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Brynek.

Obszar NATURA 2000

1. Kod obszaru:PLH160008

2. Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

3. Obszar biogeograficzny: kontynentalny

4. Powierzchnia: 1106,3 ha

5. Status formalny: Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej

6. Opis przyrodniczy:

Obszar obejmuje jedną z najbardziej naturalnych rzek nizinnych w granicach województwa opolskiego wraz z przylegającą przewianą równiną morenową. Mała Panew silnie meandruje, licznie występują starorzecza i wyspy. W dnie doliny spotyka się niewielkie torfowiska. Na skarpach i piaszczyskach występują murawy i wrzosowiska. Na wysoczyźnie polodowcowej spotyka się wydmy dochodzące do 10 m wysokości. W zagłębieniach międzywydmowych występują bagniska z roślinnością szuwarową i niewielkie torfowiska wysokie (żywe), przejściowe i niskie, w tym niezwykle cenne i doskonale zachowane niskie torfowisko węglanowe.

W granicach proponowanej ostoi dominują lasy, wśród których największą wartość przyrodniczą mają starodrzewia borów na wydmach i morenach. Lasy zajmują 69% terenu, w tym iglaste (starodrzewia borów suchych i bagiennych) – 34%, liściaste 9%, mieszane 15%. Łąki zajmują 14% terenu, tereny rolne 16%, a tereny zurbanizowane – 1%. Obszar cechuje

unikalne zróżnicowanie siedliskowe. Występują tu 32 zespoły roślinne, zagrożone w skali regionalnej. Bardzo cenne są torfowiska.

7. Opis turystyczny:

Dolina Małej Panwi rozpoczyna się od miejscowości Krupski Młyn na południu poprzez miejscowość Zawadzkie, Kolonowskie, Ozimek, i Jezioro turawskie na północy. Po stronie zachodniej Doliny do większych miejscowości możemy zaliczyć Jemielnica i Chrzastowice, a po stronie wschodniej Zębówice i Dobrodzień. Obszar jest dostępny komunikacyjnie. Od północy możemy dojechać drogą nr 45 i 46. Wzdłuż obszaru prowadzą dwie drogi wojewódzkie 901 i 463. PKP dojedziemy do miejscowości Kielcza, Zawadzkie, Kolonowskie, Ozimek i Chrzastowice. Do każdej miejscowości dojedziemy komunikacją PKS.

Znajdziemy tu rozbudowaną bazę noclegową, szczególnie dużą ilość gospodarstw agroturystycznych. Baza gastronomiczna oferuje szeroką gamę restauracji, barów, pizzerii.

10. Turystyka aktywna:

Rowerzystom (a także pieszym turystom) gmina Zawadzkie oferuje ścieżki rowerowe o długości ok. 60 km, obejmujące 4 ścieżki międzygminne łączące województwo śląskie z opolskim, a pośrednio z dolnośląskim.

Trasy rowerowe prowadzą wzdłuż doliny Małej Panwi i bogate są w zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, z malowniczymi meandrami rzeki i licznymi dębami – pomnikami. Ciekawe są też pozostałości starej zabudowy: drewniane domy, kanały hutnicze, młyny wodne z XIX, XX w. Przez szczególnie interesujące uroczyska i obiekty przyrodnicze prowadzą szlaki turystyczne z polami biwakowymi, wiatami i miejscami na ognisko.

9. Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych

(z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe():*

- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
- nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) ,
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum),

- bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy $\text{\textcircled{t}}$ muchowie $\text{\textcircled{t}}$)

10. Ważne dla Europy gatunki zwierząt

(z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe(*):

- bocian czarny – *ptak*
- bocian biały – *ptak*
- żuraw – *ptak*
- zimorodek – *ptak*
- dzięcioł zielonosiwy – *ptak*
- dzięcioł czarny – *ptak*
- dzięcioł średni – *ptak*
- lerka – *ptak*
- muchołówka mała – *ptak*
- muchołówka białoszyja – *ptak*
- gąsiorek – *ptak*
- cietrzew (podgatunek kontynentalny) – *ptak*
- nocek duży – *ssak*
- bóbr europejski – *ssak*
- wydra – *ssak*
- traszka grzebieniasta – *płaz*
- kumak nizinny – *płaz*
- żółw błotny – *gad*
- minóg strumieniowy – *ryba*
- różanka – *ryba*
- piskorz – *ryba*
- jelonek rogacz – *bezkęgowiec*
- $\text{\textcircled{t}}$ muchow dębowa - *bezkęgowiec*

Ochrona gatunkowa

Część występujących na terenie gminy gatunków flory i fauny podlega prawnej ochronie gatunkowej. Do roślin podlegających ścisłej ochronie prawnej należą m.in.:

- bagno zwyczajne (*Ledum plustre*) – zwane dzikim rozmarynem, rozmarynem leśnym – roślina z rodziny wrzosowatych; ścisłej ochronie gatunkowej podlega od 2004 r.; występuje na terenach podmokłych, zacienionych i zakwaszonych; zagrożeniem dla gatunku jest eksploatacja torfu i osuszanie torfowisk, na których występuje, a także masowy zbiór jego gałązek;
- bluszcz pospolity (*Hedera helix*) – jedyny przedstawiciel rodziny araliowatych we florze Polski i jedyne pnącze o liściach zimotrwałych; występuje w naturze zwykle w lasach grądowych i łągowych;
- ciemiężca zielona (*Veratrum lobelianum*) – występuje w miejscach wilgotnych, preferuje widne lasy, źródłiska, brzegi potoków;
- kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*) – gatunek rośliny wieloletniej należący do rodziny storczykowatych;
- kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*) – występuje na torfowiskach i wilgotnych łąkach; jej liczebność maleje wskutek osuszania podmokłych terenów; roślina umieszczona na Czerwonej liście roślin i grzybów Polski (2006) w grupie gatunków narażonych na wymarcie (kategoria zagrożenia V).
- kukułka szerokolistna (*Oactylorhiza majalis*) – gatunek byliny należący do rodziny storczykowatych; występuje na wilgotnych glebach torfowych;
- lilia złotogłów (*☞☞☞ marlagon*), gatunek byliny z rodziny liliowatych; w Polsce roślina rzadka;
- listera jajowata (*Listera ☞tmuc*) – roślina należąca do rodziny storczykowatych; występuje rzadko w całej Polsce na siedliskach wilgotnych;
- paprotka zwyczajna (*Polypodium vulgare*), roślina dość pospolita, występuje w świetlistych lasach;
- rosiczka długolistna (*Orosera anglica*) – owadożerna bylina należąca do rodziny rosiczkowatych; występująca na torfowiskach; przystosowana do siedlisk bardzo ubogich w azot. Roślina umieszczona na Czerwonej liście roślin i grzybów Polski w grupie gatunków wymierających, krytycznie zagrożonych (kategoria zagrożenia E);

- roszcizka okrągłolistna (*Orosera rotundifolia*) – owadożerna bylina należąca do rodziny roszcizkowatych; występująca na torfowiskach; liczebność populacji sukcesywnie zmniejsza się; roślina umieszczona na Czerwonej liście roślin i grzybów Polski w grupie gatunków zagrożonych wyginięciem (kategoria zagrożenia V);
- śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*) – występuje na siedliskach wilgotnych i bardzo wilgotnych; w połowie XX wieku z powodu intensywnego pozyskania z lasów śnieżyczka przebiśnieg uznawana była za jeden z najbardziej zagrożonych wyniszczeniem gatunków roślin w Polsce; śnieżyczka dzięki ścisłej ochronie gatunkowej obecnie nie jest ujmowana jako roślina zagrożona;
- widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*) – roślina kosmopolityczna z rodziny widłakowatych; we florze Polski gatunek rodzimy;
- widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*) – wieloletnia roślina z rodziny widłakowatych; roślina dość rzadka, w ostatnich latach obserwowane jest zmniejszanie się liczby stanowisk, na których występuje; jest rośliną wskaźnikową gleb o małej zawartości próchnicy; Częściowej ochronie prawnej podlegają m.in.:
- grzybień biały (*Nymphaea alba*) zwyczajowo nazywane także nenufarem lub lilią wodną
- hydrofit rosnący głównie w płytkich wodach stojących lub wolno płynących, starorzeczach; od 2004 r. chronione są częściowo, wcześniej znajdowały się pod ochroną ścisłą;
- grążel żółty (*Nuphar lutea*) występuje często z grzybieniem białym; występuje w wodach stojących lub wolno płynących, starorzeczach; w Polsce na niżu jest rośliną pospolitą.
- konwalia majowa (*Convallaria majalis*) ochrona wprowadzona została w celu uchronienia gatunku przed nadmierną eksploatacją do celów leczniczych ze stanowisk naturalnych;
- kruszyna pospolita (*Frangula alnus* Mill.) w Polsce występuje pospolicie na całym niżu; preferuje siedliska wilgotne;
- kalina koralowa (*Viburnum opulus*) występuje na siedliskach wilgotnych; zagrożeniem dla rośliny jest osuszanie wilgotnych terenów, wylesianie obszarów, na których występuje, przebudowa drzewostanów, zręby zupełne i zbiór do celów leczniczych; Ścisłej ochronie prawnej podlegają wszystkie gatunki występujących na terenie gminy płazów (traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Bufo viridis*, żaba jeziorkowa *Pelophylax Lessonae*, żaba moczarowa *Rana arvalis*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba wodna *Rana esculenta*) i gadów jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka

żyworodna *Zootoca vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, zaskroniec *Natrix natrix*, żmija zygzakowata – *Kiperia berus*).

Wśród ptaków ścisłej ochronie gatunkowej podlegają m.in. dzięcioł mały (*Dendrocopos minor*), jaskółka dymówka (*Hirundo rustica*), kukułka zwyczajna (*Cuculus canorus*), skowronek zwyczajny (*Alauda arvensis*), słowik rdzawy (*Luscinia megarhynchos*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), zięba zwyczajna (*Fringilla coelebs*).

Wśród ssaków ochronie gatunkowej podlegają jeż (*Erinaceus europaeus*), kret (*Talpa europaea*), ryjówka (*Sorex minutus*), wiewiórka (*Sciurus vulgaris*).

Ochronie podlegają zarówno przedstawiciele chronionych gatunków jak i ich siedliska i ostoje. Największym zagrożeniem dla zachowania różnorodności biologicznej są zmiany zagospodarowania i użytkowania terenów powodujące degradację i zanik naturalnych siedlisk. Znaczna część flory i fauny podlegającej ochronie związana jest z siedliskami wilgotnymi, podmokłymi w związku z czym szczególnie istotnym zagrożeniem dla gatunków wodno-błotnych są wszelkie prace hydrotechniczne, melioracje, odwadnianie terenów. Dla gatunków związanych z terenami rolniczymi zagrożeniem jest zarówno intensyfikacja rolnictwa (umaszynowanie, stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin), jak i zaprzestanie użytkowania (np. w ostatnich latach notowany jest bardzo znaczący spadek populacji skowronka związanego z terenami rolniczymi).

Lasy ochronne

Tereny leśne pozostające w administracji Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Brynek i Nadleśnictwa Zawadzkie posiadają kategorię lasów ochronnych i podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. 2014 r., poz. 1153). Szczegółowe zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach uznanych za ochronne określa rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. (Dz. U. Nr 67, poz. 337), ustalając m.in.:

- kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności na czynniki destrukcyjne,
- ograniczenie regulacji stosunków wodnych wyłącznie do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu,

- oraz preferowanie naturalnego odnowienia lasu przy ograniczeniu stosowania zrębów zupełnych do najłabszych siedlisk leśnych.

TERENY ZIELENI

Zgodnie z definicją tereny zieleni to „tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzysząca ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym”.

Program operacyjny dla pola: Ochrona przyrody i krajobrazu

Cel strategiczny	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody.
-------------------------	--

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

Zrównoważona gospodarka leśna

Zachowanie bioróżnorodności zwłaszcza na terenach chronionych

Cele średnioterminowe do roku 2021:

Utrzymanie i ochrona obszarów o wysokich warunkach przyrodniczych

Utrzymanie bioróżnorodności poprzez ochronę gatunkową roślin i zwierząt

Powiązanie polityki środowiskowej z planowaniem przestrzennym

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Ochrona i waloryzacja obszarów cennych przyrodniczo	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

2	Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej wymogi ochrony prawnej konkretnych obszarów przyrodniczych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	15 000 zł.	Administracja Lasów Państwowych, Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
3	Zalesianie gruntów o niskiej klasie bonitacji	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	12 000 zł.	AriMR, właściciele lasów prywatnych, WFOŚiGW
4	Racjonalne gospodarowanie cennymi zasobami przyrodniczymi Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy
5	Utrzymywanie istniejących form ochrony przyrody	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 zł.	Konserwator Przyrody
6	Tworzenie nowych obszarów chronionych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy
7	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego prawnych form ochrony przyrody	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy

10.1. Gleby

Stan aktualny

Dobra jakość gleb na terenie Gminy w istotny sposób wpływa na jej potencjał. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju.

Gmina Krupski Młyn ze względu na duże wartości przyrodnicze, na które składają się atrakcyjne pod względem krajobrazowym tereny leśne, zielone doliny potoków i otwarte przestrzenie łąk, stanowi obszar o dużym potencjale turystycznym i krajoznawczym

a ponadto, z uwagi na brak zagrożeń wynikających z zanieczyszczeń środowiska (gleby, wód czy powietrza) obszar o dużym potencjale rozwoju rolnictwa i przemysłu okołorolniczego.

Gmina Krupski Młyn położona jest na obszarze Wyżyny Śląsko – Krakowskiej, w obrębie makroregionu Wyżyna Śląska. Pod względem geologicznym obszar ten położony jest w północno – zachodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Gmina przecięta jest rzeką Mała Panew.

Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno – organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową. W obszarach dolinnych źródłem zanieczyszczeń gleb są wylewy rzek, zwłaszcza tych, które prowadzą wody zanieczyszczone.

Czynnikami warunkującymi żyzność gleb należą budowa morfologiczna – właściwości morfologiczne profilu glebowego, miąższość gleby i poziomu próchnicznego, właściwości fizyczne – skład granulometryczny, struktura i tekstura, porowatość-układ porów, właściwości termiczne, wodne i powietrzne (woda i powietrze jako czynniki antagonistyczne), właściwości chemiczne i fizykochemiczne – zasobność w składniki pokarmowe. Znając wartości tych czynników w uprawianej glebie możliwe jest zastosowanie odpowiedniego nawożenia czy odpowiednich zabiegów agrotechnicznych w celu uzyskania wysokich plonów a także znane są uwarunkowania decydujące o zachowaniu gleby w należyłym stanie fizykochemicznym (bez ryzyka degradacji).

Program poprawy dla pola: Gleby

Cel strategiczny	Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją
-------------------------	--

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

Racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych

Ograniczenie degradacji chemicznej i fizycznej gleb i gruntów

Ochrona gleb przed niewłaściwą agrotechniką i nadmierną intensyfikacją produkcji rolnej oraz nadmiernym stosowaniem środków ochrony roślin i nawozów.

Cele średnioterminowe do roku 2021:

Zagospodarowanie gleb w sposób adekwatny do ich klasy bonitacyjnej oraz poziomu zanieczyszczenia

Uaktualnienie informacji o jakości oraz zanieczyszczeniu gleb i gruntów na obszarze gminy

Inwentaryzacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Upowszechnianie i praktyczne wdrażanie zasad „Kodeksu dobrej praktyki rolniczej”	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	3 000 zł.	Wójt Gminy, AriMR
2	Prowadzenie monitoringu jakości gleby	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł.	WIOŚ Katowice
3	Ograniczenie przeznaczenia gleb cennych rolniczo na cele nierolnicze i nieleśne	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy
4	Likwidacja „dzikich wysypisk”	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy

10.2. Surowce mineralne

Stan aktualny – Zasoby surowcowe i złoża kopalin

Na terenie gminy brak jest udokumentowanych i zarejestrowanych złóż kopalin.

Z surowców mineralnych, powszechnie występują na obszarze gminy piaski czwartorzędowe

– zróżnicowane genetycznie lecz niezbyt zróżnicowane jakościowo zarówno jeżeli chodzi o skład jak i uziarnienie. Na podstawie wyników prac kartograficznych na przedmiotowym obszarze wytypowano obszary perspektywiczne złóż piasków przydatnych w budownictwie, jako kruszywo drogowe lub piaski podsadzkowe. Najzasobniejsze obszary obejmują piaski eoliczne w wydmach oraz holocenijskie piaski rzeczne drobno- i średnioziarniste z domieszką żwiru Małej Panwi i Stoły w rejonie zabudowy Potępy. Istniejące uwarunkowania środowiskowe – ponadprzeciętne walory przyrodnicze i funkcje ekologiczne (kompleks leśny, tereny zalewowe, doliny Małej Panwi i Stoły) – eliminują przedmiotowe obszary z potencjalnej eksploatacji.

Program poprawy w polu: Ochrona zasobów kopalin

Cel strategiczny	Efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych
-------------------------	--

Cele średnioterminowe do roku 2021:

- Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko przy eksploatacji kopalin.
- Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

- Maksymalne wykorzystanie zasobów kopalin w granicach udokumentowania.
- Ochrona złóż nieeksploatowanych poprzez uwzględnienie ich w planach zagospodarowania przestrzennego.

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	przedsiębiorstwa będące właścicielami terenów
2	Rekultywacja terenów zdegradowanych przez eksploatację kopalin	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	przedsiębiorstwa będące właścicielami terenów

11. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii

12.1. Racjonalizacja zużycia wody

Cel średnioterminowy	Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych na cele przemysłowe i konsumpcyjne
-----------------------------	---

Osiągnięcie założonego celu, wynikającego bezpośrednio z Polityki Ekologicznej Państwa, będzie możliwe w przypadku podjęcia działań przez podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy Krupski Młyn, zużywające na cele produkcyjne znaczne zasoby wody, a także przez jednostki komunalne, gospodarujące miejsko-gminną infrastrukturą techniczną. Zgodnie z danymi GUS, zużycie wody przez wszystkich korzystających (zarówno na cele konsumpcyjne jak i produkcyjne) systematycznie spada. To pozytywne zjawisko może wynikać zarówno z coraz wyższych jednostkowych cen wody, opomiarowania zużycia jak i wzrostu świadomości mieszkańców i wykształcenia nawyków związanych z racjonalnym gospodarowaniem wodą.

W celu dalszego zmniejszenia wodochłonności w strefie gospodarki, zakłady korzystające ze środowiska – pobierające wodę, surowce i energię powinny stosować najlepsze dostępne techniki (BAT). Istotne jest wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego w zakładach (normy ISO 14000), wprowadzanie zasad Czystej Produkcji oraz przystępowanie do programów sektorowych z dziedziny ochrony środowiska.

Oszczędne gospodarowanie wodą ma istotne znaczenie dla środowiska naturalnego, a skala oszczędności zależy w głównej mierze od świadomości ekologicznej i determinacji mieszkańców Gminy. Proekologiczne rozwiązania powinny być także stosowane w budynkach użyteczności publicznej usytuowanych na terenie Gminy Krupski Młyn. Dotychczasowe doświadczenia (zebrane w opracowaniu [t.](#) „Proekologiczne odnawialne źródła energii”), wskazują, że najważniejsze oszczędności wody uzyskuje się dzięki:

- zainstalowaniu indywidualnych liczników wody w gospodarstwach domowych,
- zastąpieniu tradycyjnych spłuczek o dużej pojemności rozwiązaniami o innej konstrukcji, umożliwiającymi 2-3 krotne zmniejszenie zużycia wody,
- zastąpieniu zaworów dławicowych zaworami t. kulowymi, które mają mniejsze opory przepływu i nie wymagają wymiany uszczeltek,
- stosowaniu w bateriach umywalkowych, prysznicowych i kuchennych mieszaczy, które napowietrzają wodę, zwiększając jej efektywną objętość i tym samym zmniejszając jej pobór,
- zastąpieniu wanien kabinami prysznicowymi, w których pobór wody jest 3-4 razy mniejszy,
- zmianie systemu mycia w umywalkach i zlewozmywakach – nie pod bieżącą wodą,
- instalowaniu pralek i zmywarek o małym poborze wody.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

1. Zmniejszenie zapotrzebowania na wodę w zakładach przemysłowych i rolnictwie.
2. Wprowadzanie zamkniętych obiegów wody i wodooszczędnych technologii produkcji w przemyśle.
3. Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowych w celu zmniejszenia strat wody w systemach przesyłowych.
4. Wspieranie działań mających na celu zmniejszenie zużycia wody w gospodarstwach domowych (modernizacja urządzeń, instalacja liczników wody).
5. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych, zarówno dla mieszkańców gminy, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie konieczności i możliwości oszczędzania wody.

Efekty wynikające z racjonalizacji zużycia wody:

- zwiększenie regionalnych zasobów wodnych,
- przywrócenie równowagi w środowisku wodnym,
- ograniczenie deficytów wody,

- zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków, a tym samym poprawa jakości wód,
- ograniczanie marnotrawstwa wody,
- ograniczenie nieuzasadnionego wykorzystywania wód podziemnych.

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii wodooszczędnych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	50 000 zł.	Przedsiębiorcy
2	Analiza zużycia wody podziemnej przez mieszkańców, rolnictwo i działalność gospodarczą	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	6 000 zł.	Wójt Gminy
3	Modernizacja sieci wodociągowej w celu ograniczenia strat wody na etapie przesyłu	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 000 zł.	Wójt Gminy
4	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy, Placówki oświatowe,

12.2. Zrównoważone wykorzystanie energii

Cel średnioterminowy	Zmniejszenie zużycia energii na cele produkcyjne i komunalno-bytowe
-----------------------------	--

Do realizacji założonego celu, ze względu na wzrastające ceny energii, będą dążyć zarówno przedsiębiorcy, jak i władze oraz mieszkańcy Gminy Krupski Młyn. Zmniejszenie zużycia energii jest bowiem jedynym sposobem ograniczenia wydatków związanych z pozyskaniem energii elektrycznej jak i ciepłej. Jednym z warunków rozwoju współczesnego świata jest dążenie do zmniejszenia zużycia energii w różnych procesach. Dotyczy to także procesów,

które służą do utrzymania komfortu klimatycznego i komfortu użytkowania w budynkach: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, podgrzewania wody wodociągowej.

Niżej wymienione fakty, mówiące, że:

- zasoby paliw są ograniczone,
- dostępność do paliw jest coraz trudniejsza,
- z uwagi na powyższe, ceny paliw będą miały tendencję wzrostową,
- należy ograniczać zanieczyszczenie środowiska produktami procesów spalania,

świadczą o znacznej roli działań zmierzających do oszczędzania energii i jej efektywnego wykorzystania.

W Polsce w wyniku przyjętej polityki społeczno-gospodarczej energia nie była szanowana, a w społeczeństwie zanikał nawyk oszczędnego jej użytkowania. Po roku 1990, wraz z wprowadzeniem gospodarki rynkowej, nastąpiło urealnienie cen nośników energii, co zmusiło jej odbiorców do szukania rozwiązań dających oszczędności w tym zakresie.

Ochrona środowiska poprzez zmniejszenie zużycia energii nie musi wcale odbywać się kosztem obniżenia poziomu życia ani wiązać się z pogorszeniem warunków pracy, rezygnacją z ogrzewania mieszkań, oświetlania ich i korzystania z coraz nowocześniejszych urządzeń gospodarstwa domowego oraz zaprzestaniem z korzystania ze środków transportu. Energię można bowiem zaoszczędzić następującymi metodami:

- modyfikując istniejące systemy energetyczne zarówno w samym procesie jej wytwarzania, jak i transportu,
- wprowadzając nowe energooszczędne technologie w przemyśle, budownictwie, rolnictwie i gospodarstwach domowych,
- promując oszczędzanie energii akcjami propagandowymi oraz wprowadzaniem zachęcających do oszczędzania bodźców ekonomicznych.

Działania mające na celu racjonalizację zużycia energii będą w głównej mierze prowadzone przez podmioty gospodarcze, m.in. poprzez stosowanie energooszczędnych technologii produkcji, władze samorządowe pragnące minimalizować rachunki związane z dostawami paliw i energii elektrycznej na potrzeby infrastruktury publicznej. Zadaniem władz

samorządowych będzie ponadto organizacja działań edukacyjnych i informacyjnych z zakresu upowszechniania metod racjonalizacji zużycia energii.

Zrównoważone wykorzystanie energii dotyczy nie tylko przemysłu, energetyki i budownictwa, ponieważ także indywidualne gospodarstwa domowe mają ogromne możliwości ochrony środowiska poprzez energooszczędne budownictwo, energooszczędne systemy ogrzewania oraz oszczędzanie energii elektrycznej oraz oświetlenia.

Przykładowe rozwiązania generujące oszczędności związane z oświetleniem obejmują:

- korzystanie z optymalnej liczby punktów świetlnych, rozmieszczonych na właściwej wysokości i odległości od miejsca pracy lub wypoczynku,
- odpowiedni dobór rodzaju oświetlenia w danych warunkach pracy,
- utrzymanie powierzchni żarówek i osłon odblaskowych we właściwej czystości,
- stosowanie samoczynnych wyłączników czasowych i włączników reagujących na ruch lub dźwięk do sterowania oświetleniem pomieszczeń mieszkalnych, klatek schodowych ulic, a nawet wystaw sklepowych.

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

1. Restrukturyzacja gospodarki w kierunku ograniczania produkcji energochłonnej
2. Wprowadzanie energooszczędnych technologii i urządzeń w przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej
3. Zmniejszenie strat energii, zwłaszcza cieplnej, w systemach przesyłowych oraz obiektach mieszkalnych, usługowych i przemysłowych
4. Poprawa parametrów energetycznych budynków, szczególnie nowobudowanych.
5. Racjonalizacja zużycia i oszczędzania energii przez społeczeństwo gminy
6. Stymulowanie i wspieranie przedsięwzięć w zakresie zmniejszania zużycia energii

Efekty wynikające ze zmniejszenia energochłonności gospodarki obejmują:

- zmniejszenie eksploatacji zasobów naturalnych,
- spadek zużycia paliw,

- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza,
- ograniczenie kosztów ochrony atmosfery przed zanieczyszczeniami,
- zmniejszenie negatywnych oddziaływań zanieczyszczeń powietrza na środowisko,
- zmniejszenie kosztów produkcji energii.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii energooszczędnych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	30 000 zł.	Przedsiębiorcy
2	Zastąpienie tradycyjnych lamp ulicznych lampami energooszczędnymi z automatycznym sterowaniem	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	20 000 zł.	Przedsiębiorstwo Energetyczne, jako właściciel urządzeń elektrycznych Wójt Gminy
3	Termomodernizacja budynków na terenie Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 000 zł.	Wójt Gminy, mieszkańcy, przedsiębiorcy

12.3. Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych

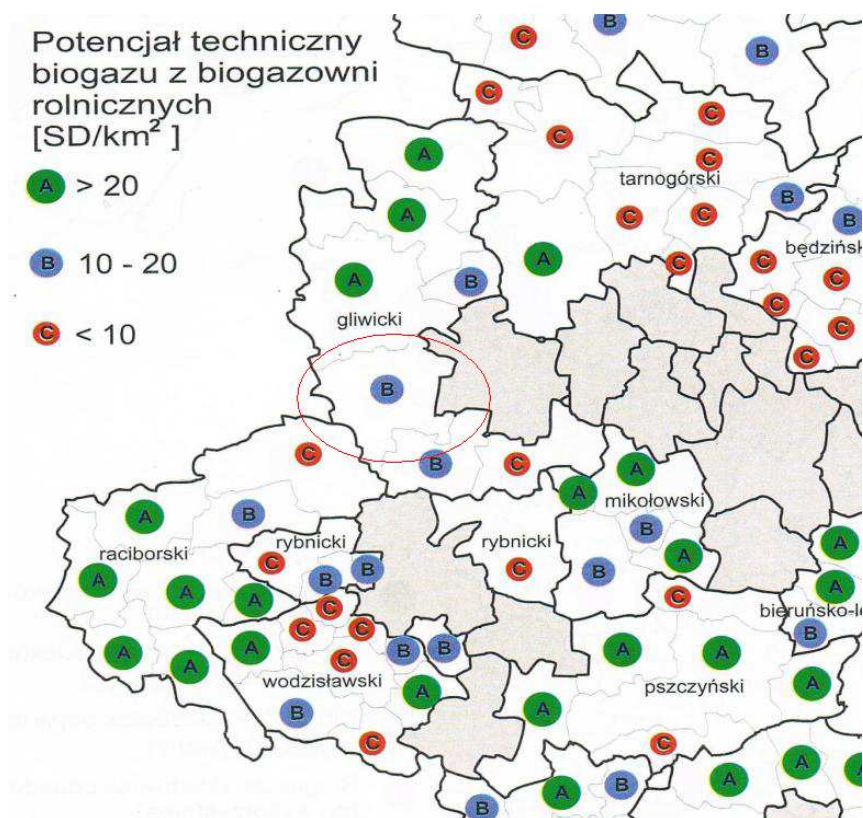
Cel średnioterminowy	Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 r.
-----------------------------	---

Powyższy cel sformułowano w oparciu o zapisy „Polityki Energetycznej Polski do 2030 r.” (przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r. uchwałą nr 202/2009) w zakresie rozwoju wykorzystania OZE.

Do korzyści wynikających ze stosowania odnawialnych źródeł energii można zaliczyć zmniejszenie negatywnego wpływu energetyki na środowisko naturalne. Dotyczy to przede wszystkim likwidacji tzw. niskiej emisji, która jest niezwykle uciążliwa dla środowiska

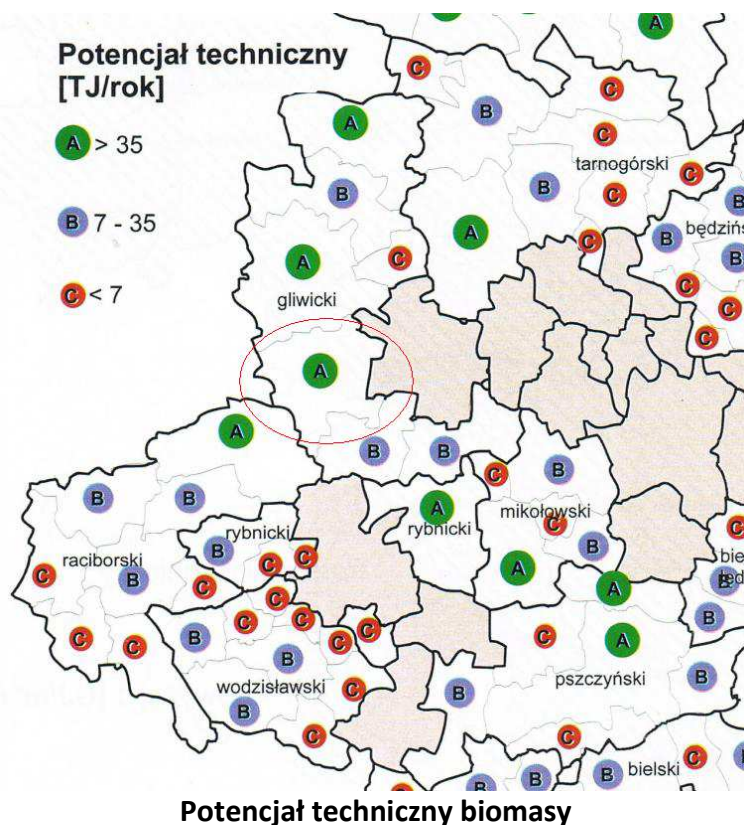
naturalnego. Poza tym nie można zapomnieć, że mniejsza emisja przyczynia się do znaczącej poprawy jakości życia mieszkańców danego regionu.

Gmina Krupski Młyn, podobnie jak inne gminy środkowej części województwa śląskiego, obejmującej obszar powiatu tarnogórskiego posiada średni potencjał biomasy. Na terenie Gminy, według opracowania wykonanego przez Polską Akademię Nauk [1]: „Odnawialne źródła energii i możliwości ich wykorzystania na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego” występuje poniżej zobrazowany potencjał techniczny biogazu z biogazowni rolniczych, potencjał techniczny biomasy oraz potencjał techniczny energii wiatru.

Potencjał techniczny biogazu z biogazowni rolniczych

Źródło: „Odnawialne źródła energii i możliwości ich wykorzystania na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego”, PAN, 2005

Potencjał techniczny biomasy
Źródło: „Odnawialne źródła energii i możliwości ich wykorzystania na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego”, PAN, 2005

Na terenie Gminy Krupski Młyn występują także korzystne warunki do wykorzystania energii słonecznej do produkcji ciepłej wody użytkowej.

Tendencje wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii są rosnące na terenie całego kraju, tym bardziej, że po pierwsze ceny tradycyjnych nośników energii są coraz wyższe, po drugie produkcja energii z nośników alternatywnych często jest dotowana (np. z dotacji unijnych, środków WFOŚiGW i NFOŚiGW czy w ramach realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji) i po trzecie w społeczeństwie zauważalny jest znaczący wzrost świadomości ekologicznej.

Cele krótkoterminowe oraz kierunki działań:

1. Sukcesywne zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii.
2. Zwiększenie wykorzystania energii z regionalnych źródeł odnawialnych do roku 2019 o 100% w stosunku do 2010 r.

3. Pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na finansowanie inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii.

4. Działalność edukacyjno – informacyjna w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Motywowanie rolników do zakładania plantacji roślin energetycznych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 zł.	Wójt Gminy, AriMR, Organizacje pozarządowe
2	Promowanie korzyści z produkcji roślin energetycznych dla rolników i środowiska	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy, AriMR,
3	Montaż kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	200 000 zł.	Wójt Gminy
4	Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych na terenie Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000,00 zł.	Wójt Gminy, Organizacje pozarządowe

12.4. Zrównoważone wykorzystanie materiałów

Cel średnioterminowy	Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji
-----------------------------	---

Priorytetowym celem w zakresie zrównoważonego wykorzystania zasobów jest „zredukowanie negatywnego oddziaływania na środowisko spowodowanego wykorzystywaniem zasobów w sytuacji wzrostu gospodarczego – koncepcja zwana rozdzieleniem (decoupling). W praktyce oznacza to zredukowanie oddziaływania na środowisko będącego skutkiem wykorzystywania zasobów, przy jednoczesnej poprawie

ogólnej wydajności zasobów w obszarze gospodarki” (Źródło: „Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych”)

Realizacja założonego celu jest uwarunkowana podjęciem proekologicznych działań przez zakłady produkcyjne funkcjonujące na terenie Gminy Krupski Młyn. Motywację do podjęcia działań w tym zakresie stanowią coraz wyższe koszty zakupu materiałów oraz utylizacji odpadów poprodukcyjnych, w związku z czym działania ograniczające materiałochłonność oraz odpadowość produkcji przełożą się na konkretne oszczędności przedsiębiorstw.

Zadaniem władz samorządowych oraz organów publicznych będzie natomiast informowanie, wspieranie i monitorowanie działań podejmowanych przez zakłady produkcyjne w zakresie ograniczania materiałochłonności i odpadowości produkcji oraz kontrola zgodności tych działań z obowiązującymi przepisami prawa.

Cele krótkoterminowe oraz kierunki działań:

1. Ograniczenie odpadowości produkcji na skutek zmniejszenia liczby wadliwych wyrobów
2. Poprawa efektywności produkcji na skutek zastosowania nowoczesnych i oszczędnych technologii produkcji
3. Zwiększenie recyklingu i odzysku materiałowego i energetycznego w zakładach produkcyjnych
4. Minimalizacja oddziaływania działalności produkcyjnej na środowisko naturalne (ograniczanie masy odpadów i zużycia wody oraz emisji zanieczyszczeń i hałasu).

ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii małoodpadowych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Podmioty gospodarcze
2	Ograniczenie materiałochłonności produkcji	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Podmioty gospodarcze

13. Włączanie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych

14.1. Zagadnienia ochrony środowiska w ujęciu sektorowym

Rolnictwo

W strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Krupski Młyn największą powierzchnię zajmują lasy i grunty leśne o pow. 3224 ha. Struktura użytkowania gruntów w gminie i województwie śląskim przedstawia się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	
		Województwo Śląskie	Gmina Krupski Młyn
1.	Ogólna powierzchnia gminy	312683	3908
2.	Użytki rolne	15957,3	295
3.	Lasy i grunty leśne	9026	3224
4.	Pozostałe	287699,7	389

Na analizowanym obszarze cechy litologiczne podłoża zdecydowały o występowaniu różnych typów gleb. Skały macierzyste stanowią przeważnie osady czwartorzędowe oraz wapienie triasowe. Na różnorodność pokrywy glebowej ma wpływ zróżnicowanie rzeźby terenu. W rejonie gminy przeważają gleby bielcowe luźne, słabo gliniaste i gliniaste wytworzone na piaskach. Fragmentarycznie zalegają rędziny oraz gleby brunatne lekkie i średnie, wytworzone z piasków i glin zwałowych.

W dolinach rzecznych występują kompleksy gleb mułowo – bagiennych, murszowych i torfowych płytkich oraz mady. Większość gleb zaliczana jest do kompleksu żytniego stopnia bardzo dobrego i dobrego oraz pszennego dobrego. Grunty użytkowane rolniczo stanowią niewielki obszar niespełna 8%. Oprócz łąk i pastwisk spotkać można tu uprawy zbożowe

i okopowe z tendencją do ograniczania ich powierzchni w ostatnich latach. Roślinność antropogeniczną spotyka się najczęściej w obrębie miejscowości i osad w formie zagospodarowania ogródkami działkowymi i ogrodami przydomowymi.

Przemysł

Przemysł koncentruje się w Krupskim Młynie. Od samego początku swego istnienia gmina była związana z istnieniem młyna wodnego, a następnie powstałymi na jego miejscu Zakładami Zbrojeniowymi, które obecnie noszą nazwę „Nitroerg S.A.” z siedzibą w Bieruniu, lokalizacja działalności w Krupskim Młynie przy ul. Zawadzkiego 1. Zakład jest producentem głównie wyrobów z tworzyw sztucznych, folii poliestrowej, a także materiałów wybuchowych dla potrzeb górnictwa.

Do podmiotów gospodarczych należą:

- „Biotimex” S.C. Dakis Sp. z o.o., ul. Zawadzkiego 9, Krupski Młyn,
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Ciepłogaz” Sp. z o.o. ul. Główna 9, Krupski Młyn,
- AT GROUP S.A., ul. Główna 5, Krupski Młyn,
- Firma Chempur z siedzibą w Piekarach Śląskich, ul. Jana Lortza 70a, filia w Krupskim Młynie przy ul. Krasickiego 6,
- Piekarnia, ul. Główna 2, Krupski Młyn,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska z siedzibą w Twarogu, ul. Zamkowa 45.

· Banki:

- Bank Spółdzielczy z siedzibą w Twarogu, ul. Zamkowa 15, filia w Krupskim Młynie, ul. Zawadzkiego 9,

Bankomaty:

- Banku Spółdzielczego, ul. Zawadzkiego 9, Krupski Młyn,
- ING Banku Śląskiego, ul. Krasickiego 11, Krupski Młyn.

Na terenach przewidzianych do zagospodarowania w ramach produkcji przemysłowej, usług i handlu proponuje się wprowadzenie następujących zasad zrównoważonego rozwoju:

1. Zasada zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń,
2. Zasada utrzymania i ochrony istniejących zasobów środowiska przyrodniczego,
3. Zasada racjonalnego zagospodarowania powierzchni ziemi przy zachowaniu wysokiego udziału terenów zielonych,

4. Zasada stosowania najlepszej dostępnej techniki (BAT), w tym technologii energooszczędnych z maksymalnym wykorzystaniem energii odpadowej oraz energii odnawialnej,
5. Zasada ograniczania ryzyka wystąpienia poważnej awarii oraz jej skutków dla ludzi i środowiska.

Transport

Jednym z atutów gminy powinien być dobry układ komunikacyjny wraz z dogodnym, o ile to możliwe, systemem lokalnego transportu zbiorowego. Z uwagi na zwiększający się ruch pojazdów proponuje się następujące cele dla zrównoważenia sektora transportu dla Gminy Krupski Młyn:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:

- uzyskanie przez wszystkie eksploatowane środki transportu parametrów w zakresie walorów użytkowych oraz w zakresie oddziaływania na środowisko, jakie będą w tym czasie obowiązywały w Unii Europejskiej,
- doprowadzenie ogólnej przepustowości szlaków i węzłów infrastruktury transportowej, a także jej rozmieszczenia przestrzennego, do stanu w pełni odpowiadającego rzeczywistym potrzebom przewozowym, eliminującego zarówno „zatory” transportowe, jak i zbyt mały stopień wykorzystania stworzonego potencjału oraz ewentualne, związane z takim zjawiskiem straty,
- poprawę stanu istniejących dróg i ulic (w zależności od konieczności – poprzez ich przebudowę, utwardzenie, modernizację, poszerzenie),
- usprawnienie i wzmocnienie połączeń komunikacyjnych gminy,
- rozwój komunikacji zbiorowej oraz poprawę warunków podróżowania.

Gospodarka komunalna i budownictwo

Zamierzenia w zakresie uzyskania docelowych cech zrównoważenia gospodarki komunalnej i budownictwa obejmują:

1. Spełnienie wszystkich wymagań wynikających z przepisów prawa krajowego i regulacji Unii Europejskiej, a także określonych regułami racjonalności i dobrej praktyki gospodarowania, dotyczących stanu infrastruktury technicznej gospodarki komunalnej w zakresie: uzdatniania wody do picia, oczyszczania i odprowadzania ścieków,

zagospodarowania odpadów, ograniczania emisji ze spalania w lokalnych kotłowniach, opomiarowanie zużycia wody i ciepła, zmniejszenie strat przesyłowych wody i ciepła.

2. Tworzenie bądź utrzymanie ładu przestrzennego w gminie, obejmującego zachowanie właściwych relacji pomiędzy terenami zabudowanymi i terenami otwartymi, zaplanowany, zharmonizowany z krajobrazem kształt architektoniczno – urbanistyczny pojedynczych budynków i ich zespołów, dbałość o czystość i porządek.
3. Całkowite wyeliminowanie samowoli budowlanej.
4. Szerokie wdrażanie tzw. dobrych praktyk w zakresie realizacji prac budowlanych (organizacja zaplecza i placu budowy, stosowane technologie, jakość, a zwłaszcza uciążliwość dla środowiska, maszyn i urządzeń oraz środków transportu, porządkowanie i rekultywacja zajętego terenu po zakończeniu inwestycji, itp.), skuteczne wspierane nadzorem inwestorskim i administracyjnym w pełni wykorzystującym zalecenia zawarte w wykonanych ocenach oddziaływania projektowanych inwestycji na środowisko.

Turystyka i rekreacja

Zachowane dziedzictwo kulturowe, dobre położenie i skomunikowanie, walory krajoznawcze, położenie na pograniczu województwa śląskiego i opolskiego, bogactwo wartości przyrodniczych, zbiorniki wodne stanowią o dużym i atrakcyjnym potencjale dla zamieszkania, rekreacji i wypoczynku oraz do inwestowania. Amatorzy turystyki mogą na terenie Gminy korzystać z leśnych, rowerowych i pieszych szlaków turystycznych, rowerowych szlaków turystycznych lub ścieżek rowerowych.

Planowane do uzyskania, docelowe cechy zrównoważenia sektora rekreacji i turystyki obejmują:

- optymalne wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy do celów rekreacji i turystyki,
- rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie Gminy,
- wspieranie towarzystw i fundacji zajmujących się turystyką, rekreacją i sportem,
- wspieranie rozbudowy szlaków pieszych, wodnych, konnych i rowerowych,
- kontynuację i wdrażanie programów wspierających rozwój rekreacji i sportu mieszkańców, organizację turniejów i zawodów sportowych,

- wspieranie towarzystw i fundacji zajmujących się turystyką, rekreacja i sportem
- rozszerzanie edukacji ekologicznej o przyrodę gminy,
- ochronę dziedzictwa kulturowo – historycznego.

Aktywizacja rynku do działań na rzecz środowiska

Cele krótkoterminowe i kierunki działań:

- uwzględnianie w przetargach organizowanym przez administrację samorządową wymogów ekologicznych, o ile jest to ekonomicznie uzasadnione,
- kształtowanie równoprawnych warunków konkurencji przez pełne stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”, wraz z uwzględnieniem kosztów zewnętrznych,
- wspieranie powstawania i zachowania tzw. „zielonych” miejsc pracy, w szczególności w: ochronie przyrody, odnawialnych źródłach energii, działaniach na rzecz oszczędzania zasobów (zwłaszcza energii i wody),
- integracja aspektów ekologicznych z planowaniem przestrzennym.

15. Edukacja ekologiczna

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013, poz. 1232 t.j.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r.) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

16.1. Dotychczasowa edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna prowadzona jest przede wszystkim w formalnym systemie kształcenia. Ponadto prowadzona jest w formie akcji plakatowych na rzecz zmniejszenia się ilości odpadów, akcji sprzątanania świata, festynów ekoedukacyjnych dla dzieci i dorosłych, które przyczynić się mają do zwiększania wrażliwości ekologicznej mieszkańców.

Na terenie Gminy Krupski Młyn informacje dotyczące ekologii zamieszczane są na tablicach ogłoszeń poszczególnych sołectw oraz na stronie internetowej urzędu gminy. W przypadku prowadzenia doraźnych akcji (np. wprowadzania nowego systemu gospodarki opadami), mieszkańcom przekazywane są ulotki informacyjne.

16.2. Edukacja ekologiczna formalna (szkolna)

Edukacja ekologiczna obecna jest w formalnym systemie kształcenia. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, wprowadza edukację ekologiczną w postaci oddzielnej ścieżki edukacyjnej o charakterze wychowawczo – dydaktycznym począwszy od II etapu edukacyjnego (klasy IV -VI).

Dzieci i młodzież są najbardziej podatną grupą, szybko przyswajającą nowe, pożądane wzorce zachowań. Z kolei na kształcenie postaw ekologicznych tej grupy ma wpływ wiele czynników takich jak: rodzina, proces nauczania i wychowania, zajęcia pozaszkolne, środki masowego przekazu, grupa rówieśnicza. Od poziomu wiedzy społeczeństwa natomiast uzależniona jest właściwa i skuteczna ochrona środowiska naturalnego. Dlatego właśnie tak ważna jest obecność edukacji ekologicznej w programie nauczania placówek oświatowych.

Na terenie Gminy Krupski Młyn prowadzone są działania mające na celu edukację i promowanie działań proekologicznych. Są to działania skierowane w głównej mierze do dzieci i młodzieży, a poprzez nie do osób dorosłych. Działania te są aktywnie wspierane przez gminę np. poprzez zapewnienie materiałów pomocowych, nagród itp. Przykłady działań edukacyjnych prowadzonych w szkołach:

- coroczny udział w sprzątanii terenu Gminy – akcja przeprowadzana jest pod nazwą „Sprzątanie Świata”,
- coroczne konkursy z okazji obchodów „Dnia Ziemi”,
- organizacja ekologicznych konkursów międzyszkolnych (w zakresie segregacji odpadów, szczególnie zbieranie małych zużytych baterii oraz puszek aluminiowych).

16.3. Edukacja ekologiczna pozaszkolna

W ostatnich latach obserwuje się rosnące zainteresowanie niektórych grup osób dorosłych zdobywaniem wiedzy na temat otaczającego ich środowiska, a także możliwości uczestniczenia w działaniach na rzecz jego ochrony. Zachowania obserwowane w społeczeństwie wskazują jednak, że poziom akceptacji dla działań z zakresu ochrony środowiska maleje, a zachowania prokonsumpcyjne dominują nad proekologicznymi. Dlatego rola edukacji ekologicznej i wprowadzanie jej nowych form są nadal bardzo istotne. Najlepszym i najefektywniejszym sposobem podniesienia świadomości ekologicznej dorosłych jest zaangażowanie mieszkańców w procesy decyzyjne. Wymaga to szerokiego informowania społeczeństwa o stanie środowiska, możliwościach prawnych uczestniczenia w podejmowaniu decyzji mających wpływ na obecny i przyszły stan.

Proponowane działania w ramach edukacji dla mieszkańców Gminy Krupski Młyn obejmują także:

- organizację szkoleń, wykładów i seminariów dla zainteresowanych osób,
- opracowanie i wdrożenie programów doradczych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami, w tym także możliwości wdrażania technik odzysku odpadów,
- współpracę z klubami ekologicznymi oraz ośrodkami doradczymi,
- działania promocyjne,
- doradztwo indywidualne.

16.4. Cele w zakresie edukacji ekologicznej

Cel strategiczny	Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Gminy, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska
-------------------------	--

Cele krótkoterminowe do roku 2018:

Prowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży

Kształtowanie prawidłowych wzorców zachowań poszczególnych grup społeczeństwa gminy w odniesieniu do środowiska

Cele średnioterminowe do roku 2021:

Kontynuacja i rozszerzanie działań edukacyjnych w szkołach z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego.

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Promocja walorów przyrodniczych Gminy w tym publikacje na gminnej stronie internetowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	-	Wójt Gminy
2	Organizowanie prelekcji i warsztatów z zakresu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej, m.in. w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przyrody, itp. – np. Dni Energii	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy , Dyrektorzy Szkół
3	Organizowanie konkursów międzyszkolnych o tematyce ekologicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Dyrektorzy Szkół
4	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska i podejmowanych działaniach na rzecz jego ochrony (system nośników energii i wody wraz z usługą eksploatacji oraz rozbudowa portalu informacyjno – edukacyjnego www.krupskimlyn.eu)	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	100.000,00 zł.	Wójt Gminy
5	Udział społeczeństwa w rozpoznaniu cennych zasobów przyrodniczo – środowiskowych (konkursy fotograficzne itp.)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy

17.Aspekty finansowe realizacji programu

18.1. Harmonogram rzeczowo – finansowy realizacji zadań

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY KRUPSKI MŁYN

GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krupski Młyn (Żyłka, Kanol, Odmuchów)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	50.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn Mieszkańcy
2	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych na terenie Gminy Krupski Młyn (Żyłka, Kanol, Odmuchów)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	4.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
3	Konserwacja urządzeń melioracyjnych (rowy melioracyjne, zapora w Odmuchowie)	Gmina Krupski Młyn	praca ciągła	300.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
4	Rozdział kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową w Kolonii Ziętek i budowa oczyszczalni ścieków dla miejscowości Kolonia Ziętek Potępa (ewentualnie ścieki komunalne będą dalej odprowadzane kolektorem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Tworogu)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	12.000.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn
5	Wymiana odcinków sieci wodociągowych cementowo-azbestowych w sołectwie Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	3.000.000,00 zł	Gmina Krupski Młyn

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	i Potępa				
6	Budowa oczyszczalni ścieków dla ulic Mickiewicza i Świerczewskiego lub budowa kolektora tłoczego do istniejącej oczyszczalni ścieków w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	600.000,00 zł.	Gmina Krupski Młyn

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA POWIETRZA

	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI					
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku użyteczności publicznej tj. Urzędu Gminy w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10.000.000,00 zł	Wójt Gminy Krupski Młyn; Mieszkańcy, podmioty gospodarcze
	Racjonalizacja wykorzystania i modernizacja istniejących systemów grzewczych w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	100.000,00zł	Gmina Krupski Młyn
	Skuteczne egzekwowanie zakazu wypalania łąk, ściernisk i pól	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	Koszty ponoszone w ramach wydatków administracyjnych	Wójt Gminy Krupski Młyn; WIOŚ, RDOŚ, PSP, Policja
	Skuteczne egzekwowanie zakazu spalania odpadów poza instalacjami do tego	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	Koszty ponoszone w ramach wydatków	Wójt Gminy Krupski Młyn;

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018 ”

	przeznaczonymi			administracyjnych	WIOŚ, PSP, Policja
	Zapobieganie pożarom w lasach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10.000,00 zł	Właściciele lasów, Administracja Lasów Państwowych
	Ograniczenie niskiej emisji na terenie Gminy Krupski Młyn – kontynuacja działań związanych z dofinansowaniem wymiany źródeł energii	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn, mieszkańcy
	Adaptacja pomieszczeń w budynku przy ulicy Głównej 9 w Krupskim Młynie na potrzeby pielęgnacji osób chorych, starszych i niepełnosprawnych	Gmina Krupski Młyn	2015-2016	140.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn/PFRON
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego Nr 5 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	2.000.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego Nr 3 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	1.500,000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku socjalno-użytkowego Nr 1 w Kolonii Ziętek	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	1.500,000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	2.000.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	termomodernizację budynku socjalnego przy ulicy Mickiewicza Nr 1 w Krupskim Młynie				
	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację budynku socjalnego przy ulicy Krasickiego 7 w Krupskim Młynie	Gmina Krupski Młyn	2017-2020	500.000,00 zł.	Wójt Gminy Krupski Młyn
CEL: OGRANICZENIE UCIAŹLIWOŚCI SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO					
	Kontynuowanie działań na rzecz poprawy jakości dróg publicznych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	300.000,00zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Przebudowa dróg powiatowych	Powiat Tarnogórski	2014-2020	300.000,00zł	Zarząd Dróg Powiatowych
	Budowa chodników	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	150.000,00 zł	Wójt Gminy, ZDP
	Rozwój ścieżek rowerowych na terenie Gminy Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	3.000.000,00	Wójt Gminy
CEL: WZROST WYKORZYSTANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII					
	Promocja wykorzystania paliw alternatywnych w środkach transportu drogowego, obsługi rolnictwa, budownictwie i przemyśle	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5.000,00 zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Montaż instalacji bazujących na odnawialnych źródłach energii w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	150.000,00zł	Wójt Gminy Krupski Młyn
	Poprawa efektywności energetycznej wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	1.000.000,00	Wójt Gminy Krupski Młyn

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

	energii w obiekcie użyteczności publicznej - basen otwarty przy ulicy Głównej w \krupskim Młynie				
	Rozbudowa sieci gazowej na terenie Gminy Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	3.000.000,00	PGNiG/ mieszkańcy
	Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii, wzrost jakości życia i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej w zakresie oświetlenia i monitoringu miejsc niebezpiecznych i newralgicznych na terenie Gminy Krupski Młyn	Gmina Krupski Młyn	2015-2020	5000.000,00	Wójt Gminy Krupski Młyn

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA PRZED HAŁASEM

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Utrzymanie, modernizacja i budowa nawierzchni dróg na terenie Gminy z infrastrukturą	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	bd	Wójt Gminy, Zarząd Dróg Powiatowych

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM

ELEKTROENERGETYCZNYM

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: ZACHOWANIE POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH PONIŻEJ DOPUSZCZALNYCH NORM					
1	Inwentaryzacja źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem pól	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Wójt Gminy we współpracy ze WIOŚ w Katowicach,

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

					Wojewoda Śląski
2	Badania pól elektromagnetycznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzenia dotrzymywania tych poziomów	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	WIOŚ w Katowicach

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
CEL: DYSPONOWANIE SPRAWNYM SYSTEMEM ZAPOBIEGAWCZO – INTERWENCYJNO - RATUNKOWYM NA WYPADEK WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII LUB KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ					
1	Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie Gminy poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych	Gmina Krupski Młyn	2014 -2020	60.000,00 zł (10 000 zł/rok)	Wójt Gminy, OSP, Policja
2	Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno - ratunkowego na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	20 000,00 zł/rok	Wójt Gminy OSP
CEL: WZROST ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA AWARIOM I KLĘSKOM NATURALNYM I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ICH WYSTĄPIENIA					
3	Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych dla mieszkańców Gminy Krupski Młyn o możliwościach zapobiegania i zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Wójt Gminy, OSP, Policja

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY I KRAJOBRAZU

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Ochrona i waloryzacja obszarów cennych przyrodniczo	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy
2	Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej wymogi ochrony prawnej konkretnych obszarów przyrodniczych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	15 000 zł.	Administracja Lasów Państwowych, Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach
3	Zalesianie gruntów o niskiej klasie bonitacji	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	12 000 zł.	ARiMR, właściciele lasów prywatnych, WFOŚiGW
4	Racjonalne gospodarowanie cennymi zasobami przyrodniczymi Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy
5	Utrzymywanie istniejących form ochrony przyrody	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 zł.	Konserwator Przyrody
6	Tworzenie nowych obszarów chronionych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy
7	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego prawnych form ochrony przyrody	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA GLEB

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Upowszechnianie i praktyczne wdrażanie zasad „Kodeksu dobrej praktyki rolniczej”	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	3 000 zł.	Wójt Gminy, ARiMR
2	Prowadzenie monitoringu jakości gleby	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł.	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

3	Ograniczenie przeznaczenia gleb cennych rolniczo na cele nierolnicze i nieleśne	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy
4	Likwidacja „dzikich wysypisk”	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA SUROWCÓW MINERALNYCH

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	przedsiębiorstwa będące właścicielami terenów
2	Rekultywacja terenów zdegradowanych przez eksploatację kopalni	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	przedsiębiorstwa będące właścicielami terenów

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – OCHRONA SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, WODY

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii wodooszczędnych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	50 000 zł.	Przedsiębiorcy
2	Analiza zużycia wody podziemnej przez mieszkańców, rolnictwo i działalność gospodarczą	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	6 000 zł.	Wójt Gminy
3	Modernizacja sieci wodociągowej w celu ograniczenia strat wody na etapie przesyłu	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 000 zł.	Wójt Gminy
4	Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	10 000 zł	Wójt Gminy, Placówki oświatowe,

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – WYKORZYSTANIE ENERGII

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii energooszczędnych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	30 000 zł.	Przedsiębiorcy
2	Zastąpienie tradycyjnych lamp ulicznych lampami energooszczędnymi z automatycznym sterowaniem	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	20 000 zł.	Przedsiębiorstwo Energetyczne, jako właściciel urządzeń elektrycznych Wójt Gminy
3	Termomodernizacja budynków na terenie Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 000 zł.	Wójt Gminy, mieszkańcy, przedsiębiorcy

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – ŹRÓDŁA ODNAWIALNE

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Motywowanie rolników do zakładania plantacji roślin energetycznych	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	2 000 zł.	Wójt Gminy, Starostwo ARiMR, Organizacje pozarządowe
2	Promowanie korzyści z produkcji roślin energetycznych dla rolników i środowiska	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł.	Wójt Gminy, ARiMR,
3	Montaż kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	200 000 zł.	Wójt Gminy
4	Promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych na terenie Gminy	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000,00 zł.	Wójt Gminy, Organizacje pozarządowe

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – WYKORZYSTANIE MATERIAŁÓW

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Wdrażanie technologii małoodpadowych w przedsiębiorstwach	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Podmioty gospodarcze
2	Ograniczenie materiałochłonności produkcji	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	b.d.	Podmioty gospodarcze

ZADANIA PRZEWDZIANE DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY – EDUKACJA EKOLOGICZNE

L.P.	NAZWA ZADANIA	LOKALIZACJA	LATA REALIZACJI	KOSZT SZACUNKOWY	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
1	Promocja walorów przyrodniczych Gminy w tym publikacje na gminnej stronie internetowej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	-	Wójt Gminy
2	Organizowanie prelekcji i warsztatów z zakresu edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży szkolnej, m.in. w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony przyrody, itp. np. Dni Energii	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy , Dyrektorzy Szkół
3	Organizowanie konkursów międzyszkolnych o tematyce ekologicznej	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Dyrektorzy Szkół
4	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska i podejmowanych działaniach na rzecz jego ochrony (system nośników energii i wody wraz z usługą eksploatacji oraz rozbudowa portalu informacyjno – edukacyjnego www.krupskimlyn.eu)	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	100.000,00 zł.	Wójt Gminy
5	Udział społeczeństwa w rozpoznaniu cennych zasobów przyrodniczo –	Gmina Krupski Młyn	2014-2020	5 000 zł	Wójt Gminy

	środowiskowych (konkursy fotograficzne itp.)				
--	--	--	--	--	--

18.2. Uwarunkowania finansowe gminy Krupski Młyn

12.2.1. Fundusze własne

Podstawą funkcjonowania finansów gminy Krupski Młyn, tak jak w przypadku wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, są przepisy wytyczone przez ustawy odnoszące się do gospodarki finansowej sektora finansów publicznych, między innymi ustawa o finansach publicznych, ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i inne. Z tych przepisów wynikają zadania, jakie powinny być realizowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, jaką jest gmina. Obecnie podstawowymi funduszami gminy, z których mogą być finansowane zadania związane z ochroną środowiska jest budżet gminy.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi przez nowelizację ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885, t.j.) oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 roku nr 157, poz. 1241) z dniem 1 stycznia 2010 roku zlikwidowane zostały gminne (miejskie) i powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dotychczasowe przychody gminnego (miejskiego) i powiatowego funduszu ochrony środowiska są dochodami odpowiednio budżetu gminy (miasta) oraz budżetu powiatu. Począwszy od 2010 roku zadania finansowane przez samorządy ze środków gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej są dofinansowane z budżetu gminy (miasta) i budżetu powiatu, ale takie dofinansowanie będą mogły uzyskać jedynie zadania własne gminy w wypadku prawnej możliwości ich realizacji, wynikającej z ustaw szczegółowych (np. Prawa ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody, ustawy – Prawo wodne, ustawy Prawo geologiczne i górnicze itp.)

12.2.2. Możliwości finansowania projektów inwestycyjnych

Ze względu na fakt, że realizacja poszczególnych zadań z zakresu ochrony środowiska przekracza możliwości finansowe jednostek samorządu terytorialnego, konieczne jest wsparcie finansowe ze źródeł zewnętrznych. Dlatego też realizacja zadań zawartych w Programie może być realizowana z następujących środków finansowych:

- środki własne gminy,
- środki podmiotów gospodarczych,
- środki budżetu państwa,
- budżet województwa śląskiego,
- środki pochodzące z funduszy celowych,
- fundusze unijne, a w szczególności Fundusz Spójności oraz Fundusze Strukturalne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki o oprocentowaniu preferencyjnym udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin i powiatów.

Gmina może starać się o dofinansowanie z państwowych funduszy wyższego rzędu, którymi są Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusze te gromadzą wpływy z opłat płaconych za korzystanie ze środowiska i jego zasobów przez podmioty gospodarcze. Są to opłaty za emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do środowiska, zrzut ścieków czy składowanie odpadów. Innym źródłem środków zarządzanych przez te fundusze są kary nakładane na przedsiębiorców za ponadnormatywne zanieczyszczenie środowiska lub niezgodne z prawem wykorzystywanie zasobów naturalnych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowi największą w Polsce instytucję finansującą inwestycje proekologiczne. Priorytetem objęte są zadania realizowane z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej i innych bezzwrotnych środków zagranicznych, których realizacja służyły osiągnięciu przez Polskę efektów ekologicznych określonych w Traktacie Akcesyjnym. Ze środków NFOŚiGW dofinansowywane są zadania z zakresu:

1. ochrony wód i gospodarki wodnej:

- gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM,
- gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach od 2 tys. RLM do 15 tys. RLM – działanie współfinansowane z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- gospodarki wodno-ściekowej w przedsiębiorstwach,
- przedsięwzięcia finansowane z subfunduszu gospodarki wodnej (ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne - Dz. U. 2012, poz. 145),
- wspieranie ekologicznych form transportu wodnego w ramach Funduszu Żeglugowego.

2. ochrony powierzchni ziemi, gospodarowania odpadami i zasobami:

- ochrony powierzchni ziemi i wód poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, ich zagospodarowanie oraz rekultywację terenów zdegradowanych,
- zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania, ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych oraz stabilizacja osuwisk,
- finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych.

3. bezpieczeństwa ekologicznego:

- zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom,
- monitoring środowiska,
- budowa szczególnie ważnych obiektów hydrotechnicznych – inwestycje wskazane przez Ministra Środowiska/Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

4. ochrony powietrza:

- podwyższenie sprawności wytwarzania, przemysłu, dystrybucji i użytkowania energii,
- wzrost wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw,
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii,
- zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję,
- zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu na środowisko,
- finansowanie funkcjonowania systemu handlu uprawnieniami do emisji, w tym prowadzenie Krajowego Rejestru Upnień do Emisji i realizację zadań Krajowego Administratora Systemu Handlu Upnieniami do Emisji oraz zadań dotyczących monitorowania wielkości emisji substancji objętych tym systemem.

5. ochrony przyrody i krajobrazu oraz kształtowanie postaw ekologicznych:

- ochrona przyrody i krajobrazu oraz kształtowanie postaw ekologicznych,
- wspieranie działań w zakresie zwiększenia lesistości kraju i ochrony zasobów leśnych,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej,
- wspieranie edukacji dla zrównoważonego rozwoju,

- wspieranie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska,
- wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych,
- pozostałe programy:
- wspieranie przedsięwzięć finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska,
- inne zadania zgłoszone przez Ministra Środowiska.

W NFOŚiGW dostępne są trzy formy dofinansowania inwestycji proekologicznych:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki, kredyty udzielane przez banki ze środków NFOŚiGW, konsorcja, linie kredytowe NFOŚiGW obsługiwane przez banki),
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia, rozłożenia na raty),
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie udziałów lub akcji, zakładanie lub dekapitalizowanie istniejących spółek w celu realizacji inwestycji gwarantujących osiągnięcie efektu ekologicznego.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska, wspomaga osiągnięcie długoterminowych celów środowiskowych województwa śląskiego, przeznaczając środki finansowe na realizację przedsięwzięć priorytetowych przyjmowanych, co roku uchwałą Rady Nadzorczej WFOŚiGW.

Wydatkowanie środków finansowych WFOŚiGW następuje zgodnie z hierarchią zadań, uwzględniającą:

- finansowanie projektów wynikających z zawartych umów w latach ubiegłych, w tym zobowiązań z umów zawartych na dofinansowanie projektów korzystających ze środków europejskich,
- wspomaganie projektów korzystających ze środków funduszy europejskich,
- wspieranie inwestycji pozwalających na osiągnięcie standardów ochrony środowiska oraz wypełnienie zobowiązań akcesyjnych wynikających z przyjętych programów i planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym,

- dofinansowanie pozostałych zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z krajową i regionalną polityką ekologiczną.

WFOŚiGW wspierając działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, podczas rozpatrywania wniosków o dofinansowanie zadań Fundusz klasyfikuje zadania z uwzględnieniem kryteriów:

- kryterium zgodności z listą przedsięwzięć priorytetowych,
- kryterium osiągnięcia standardów Unii Europejskiej - pierwszeństwo w dofinansowaniu mają zadania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej i innych środków zagranicznych, z uwzględnieniem kryteriów obowiązujących dla tych środków, oraz zadania zapisane odpowiednio w krajowych programach i planach, w wojewódzkim, powiatowym lub gminnym programie ochrony środowiska, a także w określonych przez Wojewodę programach ochrony powietrza dla stref,
- kryterium zintegrowanej efektywności ekologicznej, ekonomicznej i społecznej oraz zapewnienie efektu ekologicznego z uwzględnieniem kryterium ekonomicznego i społecznego,
- kryterium stanu przygotowania zadania tj. dofinansowywane są zadania przygotowane do realizacji, w tym posiadające niezbędne decyzje administracyjne i pozwolenia, mające montaż finansowy, potwierdzony zawartymi umowami lub promesami dofinansowania, z udokumentowanym udziałem środków własnych,
- kryteria finansowe i ekonomiczne,
- inne kryteria.

W poprzednich latach przeciętny udział funduszy ochrony środowiska oraz dopłat do kredytów uruchamianych przez Bank Ochrony Środowiska wynosił około 30% wartości inwestycji.

Jednak w najbliższych latach oczekuje się spadku udziału funduszy ochrony środowiska w finansowaniu inwestycji, ze względu na ogólną poprawę stanu środowiska, a co za tym idzie zmniejszenie wpływów z tytułu opłat i kar ekologicznych.

Dlatego też największy udział w finansowaniu przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska będą miały podmioty gospodarcze (głównie poprzez środki własne i kredyty), następnie fundusze ekologiczne i fundusze UE. Podstawowymi źródłami finansowania działań proekologicznych mogą być między innymi:

- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Rolnych,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Fundusz Spójności,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska,
- kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Światowy),
- kredyty i pożyczki udzielane przez banki komercyjne.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Przeprowadzając reformę wspólnej polityki rolnej (WPR) w czerwcu 2003 r. oraz w kwietniu 2004 r., położono nacisk na rozwój obszarów wiejskich poprzez ustanowienie jednego instrumentu finansowania i programowania, tj. Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Instrument ten, który ustanowiony został rozporządzeniem Rady (WE) [1290/2005](#), ma na celu poprawić skuteczność działań w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich w Unii i uprościć jej wdrażanie.

Fundusz przyczynia się do:

- zwiększenia konkurencyjności sektora rolnego i leśnego,
- poprawy stanu środowiska naturalnego i krajobrazu,
- poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz zwiększenia popierania różnicowania działalności gospodarczej.

Fundusz uzupełnia działania krajowe, regionalne i lokalne, które wspierają powyższe priorytety Wspólnoty. Wdrażanie krajowych planów strategicznych odbywa się poprzez programy rozwoju obszarów wiejskich obejmujących szereg środków zgrupowanych wokół czterech osi:

- Oś 1: poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego
- Oś 2: poprawa środowiska naturalnego i terenów wiejskich
- Oś 3: jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Oś 4: LEADER

Do kluczowych kwestii, którymi zajmuje się program, zalicza się różnorodność biologiczną, zarządzanie terenami Natura 2000, ochronę wód i gleb oraz łagodzenie zmian klimatu.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego EFRR został powołany w 1975 roku jako reakcja na coraz głębsze rozbieżności w rozwoju poszczególnych regionów państw członkowskich. Działalność Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego określa art. 160 Traktatu ustanawiający Wspólnotę Europejską: „Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych”. Działalność Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego koncentruje się na następujących dziedzinach:

- inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego oraz zatrudnienia, jak też działalności średnich i małych przedsiębiorstw,
- rentownych inwestycji produkcyjnych umożliwiających tworzenie lub utrzymywanie trwałego zatrudnienia,
- infrastruktury,
- rozwoju turystyki oraz inwestycji w dziedzinie kultury,
- ochrony i poprawy stanu środowiska,
- rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Dzięki inwestycjom w wyżej wymienionych dziedzinach finansowanych z EFRR, Unia Europejska wspiera rozwój i tworzenie nowych miejsc pracy, a także wpływa pozytywnie na rozwój gospodarki.

Fundusz Spójności

Fundusz Spójności powstał na mocy Traktatu z Maastricht o utworzeniu Unii Europejskiej z 1991 roku, który wszedł w życie w 1993 roku. Fundusz Spójności został powołany w celu zmniejszania różnic w poziomie gospodarczo-społecznym krajów i regionów Unii Europejskiej. Różnice w poziomie ekonomicznym pojawiły się wraz z przyjmowaniem do Unii kolejnych państw członkowskich, których wyniki gospodarcze odbiegały od państw najbardziej rozwiniętych. W dalszej perspektywie zapewnienie równowagi gospodarczej i społecznej krajów członkowskich wiązało się z planami wprowadzenia unii gospodarczo-walutowej. Fundusz Spójności miał dostarczyć wsparcia finansowego na realizację dużych inwestycji związanych z rozwojem lub modernizacją infrastruktury transportowej i ochrony

środowiska. Fundusz Spójności współfinansuje projekty dotyczące ochrony środowiska i infrastruktury transportowej o wartości przekraczającej 10 mln euro. Założeniem realizacji projektów Funduszu Spójności w sektorze środowiska jest dostosowanie istniejących obiektów do norm europejskich, jak również budowa nowych elementów sprzyjających poprawie stanu środowiska naturalnego. Pomoc Unii Europejskiej dla sektora środowiska i sektora transportu odzwierciedla filozofię trwałego i zrównoważonego rozwoju. Polega ona na zwiększaniu produktywności i konkurencyjności gospodarki mając jednocześnie na względzie ochronę środowiska i jego zasobów. Wsparcie Funduszu Spójności zostało ustanowione na poziomie 50% dla każdego sektora. Beneficjentami Funduszu Spójności w sektorze środowiska mogą być: jednostki samorządu terytorialnego, związki jednostek samorządu terytorialnego, komunalne spółki prawa handlowego oraz NFOŚiGW. Środki Funduszu Spójności są kierowane do państw członkowskich, w których produkt narodowy brutto (PNB) na jednego mieszkańca jest niższy niż 90% średniej w państwach Unii Europejskiej, oraz w których opracowany został program zmierzający do spełnienia kryteriów konwergencji ustalonych w art. 104 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Projekty finansowane z Funduszu Spójności powinny być zgodne z postanowieniami traktatów, przyjętymi zgodnie z nimi instrumentami oraz politykami wspólnotowymi łącznie z polityką ochrony środowiska, transportową, w dziedzinie sieci transeuropejskich, polityką konkurencji oraz polityką zamówień publicznych.

Innym sposobem pozyskiwania środków na działania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska jest zaciąganie pożyczek czy kredytów zarówno w bankach komercyjnych, jak również międzynarodowych instytucjach finansowych.

Wśród banków komercyjnych działających na obszarze kraju jedynie Bank Ochrony Środowiska wyspecjalizował się w obsłudze finansowej projektów proekologicznych, ale ocenia się, że skala potrzeb w tym zakresie jest bardzo duża. Powinno to wpłynąć na rozwój sektora bankowego, jednak aby z tej oferty skorzystały przedsiębiorstwa i samorządy musi on bardziej aktywnie poszukiwać projektów i pomagać inwestorom w tzw. „montażu finansowym” oraz w profesjonalnym przygotowywaniu wniosków. Bank Ochrony Środowiska współfinansuje zadania zmierzające do zachowania lub przywrócenia równowagi w środowisku, oferując kompleksowe usługi finansowe dla podmiotów realizujących projekty

ekologiczne, poprzez udzielanie kredytów ze środków NFOŚiGW na realizację inwestycji z zakresu:

- usuwania wyrobów zawierających azbest,
- ograniczenia hałasu,
- termomodernizacji,
- czystszej produkcji,
- uszczelnienia i hermetyzacji przeładunku i dystrybucji paliw,
- służących ograniczeniu zużycia energii elektrycznej,
- modernizacji lub budowy systemów ciepłowniczych,
- modernizacji lub budowy stacji uzdatniania wody,
- budowy ścieżek rowerowych.

BOŚ oferuje również pomoc dla jednostek samorządowych w zidentyfikowaniu potrzeb i możliwości w zakresie finansowania ze środków Unii Europejskiej oraz współfinansowanie projektów inwestycyjnych, objętych programami unijnymi, w tym między innymi kredytami pomostowymi udzielanymi na pokrycie kwalifikowanych kosztów inwestycji refundowanych z Funduszy Unijnych, a także kredytami uzupełniającymi udzielanymi na pokrycie części kosztów, które nie zostaną zakwalifikowane do finansowania ze środków Unii Europejskiej. Coraz częściej gminy podejmują również decyzje o powierzeniu podmiotom prywatnym obowiązku świadczenia usług o charakterze publicznym lub udzieleniu praw inwestorowi zewnętrznemu do wykonywania działań z zakresu ochrony środowiska poprzez spółki z udziałem gminy, który to udział jest gwarancją wpływu na decyzje podejmowane przez spółkę oraz na jakość świadczonych usług. W praktyce stosuje się różne formy powyższych rozwiązań, wśród których wymienić można między innymi:

- umowę o świadczeniu usług,
- kontrakt menadżerski,
- leasing,
- koncesję,
- umowę typu budowa-eksploatacja-przekazanie,
- przeniesienie prawa własności mienia komunalnego.

Formy te mogą stać się atrakcyjne jednak dopiero wtedy, gdy określone zostaną stabilne regulacje prawne zapewniające równowagę pomiędzy interesami prywatnych podmiotów

gospodarczych a interesami ich klientów, warunkując tym samym możliwości uzyskania zwrotu z inwestycji prywatnego kapitału.

Najbardziej prawdopodobnym źródłem finansowania zadań własnych ujętych w niniejszym programie wydaje się być budżet gminy, a w przypadku zadań związanych z rozbudową kanalizacji, WFOŚiGW, NFOŚiGW oraz EFRR i EFROW. Z NFGWiOŚ mogą pochodzić również środki finansowe przeznaczone na usuwanie porzuconych pojazdów z terenu gminy.

Z WFOŚiGW finansowane mogą być działania wspierające międzygminną współpracę w porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, a także działania związane z usuwaniem i utylizowaniem azbestu z obiektów na terenie gminy, budową i organizacją tras rowerowych, ograniczeniem niskiej emisji, termomodernizacją budynków użyteczności publicznej, realizacją wytycznych „Programu Ochrony Powietrza dla stref województwa śląskiego”, pielęgnacją i konserwacją form ochrony przyrody zlokalizowanych na terenie gminy, tworzeniem nowych ścieżek przyrodniczo - dydaktycznych, tworzeniem infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, promocją działań ekologicznych oraz zadania z zakresu edukacji ekologicznej.

13. Analiza możliwości realizacji planowanych zadań w oparciu o ocenę infrastruktury Gminy, organizację wewnętrzną i zarządzanie ochroną środowiska w Gminie oraz sytuację finansową wraz z listą podmiotów, do których kierowane są obowiązki ustalone w Programie

Sprawna i skuteczna realizacja planowanych zadań w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Krupski Młyn umożliwi osiągnięcie założonych celów, określonych w ramach kilku istotnych priorytetów. Aby to osiągnąć, Gmina musi jednocześnie dysponować zasobami: finansowymi, organizacyjnymi oraz infrastrukturalnymi.

ZASOBY FINANSOWE

Realizacja zadań Programu Ochrony Środowiska wymaga zabezpieczenia i uzyskania środków budżetowych jak i pozabudżetowych. Wdrażanie Programu powinno być możliwe między innymi dzięki stworzeniu sprawnego systemu finansowania ochrony środowiska,

w którym podstawowymi źródłami finansowania są fundusze ekologiczne, programy pomocowe, środki własne inwestorów oraz budżet gminy.

W obowiązującej, Wieloletniej Prognozie Finansowej, sporządzonej dla Gminy Krupski Młyn zaplanowano realizację inwestycji wskazanych w tabeli poniżej. Na realizację tych działań, Gmina zabezpieczyła w budżecie środki finansowe w wysokości wskazanej w tabeli.

Inwestycje z zakresu ochrony środowiska ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Krupski Młyn

LP	TYTUŁ PROJEKTU	OKRES REALIZACJI	PLANOWANE NAKŁADY W LATACH 2014-2017
1	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krupski Młyn	2014-2015	14 760,00 zł.
2	Budowa oczyszczalni ścieków w Gminie Krupski Młyn	2010-2017	8 643 259,07
3	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Krupskim Młynie	2011-2014	192 352,07
4	Ograniczenie niskiej emisji, w tym promowanie energii słonecznej oraz wykorzystanie jej do produkcji energii elektrycznej	2016-2017	2 731 828,73
5	Ochrona dorzecza Małej Panwi i Liswarty poprzez rozbudowę i modernizację gospodarki wodno-ściekowej - etap II - realizacja projektu na terenie Gminy Krupski Młyn	2016	1 520 674,81
6	Termomodernizacja budynków komunalnych, budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej w Gminie Krupski Młyn	2016-2017	1 411 764,71

Źródło: Uchwała Nr XLIII/348/14 Rady Gminy Krupski Młyn z dnia 29 kwietnia 2014 r. oraz Fiszki projektowe.

Analiza zakresu inwestycji uwzględnionego w obecnie obowiązującej Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz planowanej wartości zadań ujętych w harmonogramie przedstawionym w rozdziale 12 niniejszego Programu, wskazuje na konieczność pozyskania finansowania zewnętrznego w celu realizacji wszystkich planowanych założeń. Źródłem finansowania inwestycji (w formie pożyczki lub dotacji bezzwrotnej) z zakresu infrastruktury

przyczyniającej się do ochrony środowiska, mogą być fundusze Unii Europejskiej, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Banku Ochrony Środowiska S.A, EkoFunduszu oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

ZASOBY ORGANIZACYJNE

Realizacja planowanych inwestycji, oprócz zabezpieczenia odpowiedniego finansowania, wymaga również właściwej organizacji wewnętrznej. Realizacja szerokiego zakresu zadań przez pracowników Urzędu Gminy świadczy o ich kompetencjach i skuteczności, co pozwala zakładać równie skuteczne wdrażanie zapisów Programu. Ponadto problem ochrony środowiska na analizowanym obszarze odgrywa kluczową rolę na etapie opracowywania dokumentów planistycznych. Cele i zadania w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska zostały ujęte w opracowanych planach i strategiach, obowiązujących na terenie gminy:

- * Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn, Uchwała XXXIII/243/2009 z dnia 27 października 2009,
- * Strategia Rozwoju Gminy Krupski Młyn, Uchwała nr XXXIX/279/2002 z dnia 27 czerwca 2002 r.

Cele zawarte w tych dokumentach są sukcesywnie realizowane przez poszczególne Referaty Gminy oraz przedsiębiorców i inne jednostki, w szczególności w zakresie edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży oraz rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej gminy.

W związku z powyższym Gmina Krupski Młyn dysponuje odpowiednio przygotowanym zasobem organizacyjnym, umożliwiającym skuteczną i sprawną realizację zaplanowanych zadań.

ZASOBY INFRASTRUKTURALNE

Zadania planowane do realizacji w ramach poszczególnych priorytetów i celów, zostały określone z uwzględnieniem obecnych zasobów infrastrukturalnych Gminy oraz realnych możliwości ich potencjalnej rozbudowy. W związku z czym, można przyjąć iż z punktu widzenia zasobów infrastrukturalnych, realizacja planowanych zadań jest możliwa.

Analizując możliwość zastosowania przedstawionych rozwiązań na podstawie uwarunkowań dotyczących istniejącej infrastruktury, organizacji i zarządzania ochroną środowiska oraz sytuacji finansową w gminie, stwierdzono, że wszystkie zaproponowane przedsięwzięcia są możliwe do zrealizowania uwzględniając następujących warunki:

- etapowość wdrażania przewidzianych do realizacji zadań,
- powołanie zespołu konsultacyjnego, którego zadaniem byłby nadzór w zakresie wdrażania, realizacji oraz monitoringu funkcjonowania programu,
- pozyskanie dodatkowych środków finansowych na realizację przewidzianych w planie zadań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych.

Pomimo, iż analizowana jednostka samorządu terytorialnego posiada niezbędne zasoby, sprawną i skuteczną realizację planowanych zadań mogą uniemożliwić następujące czynniki:

- zmiana uwarunkowań prawnych, mających wpływ na zmianę zakresu obowiązków dla władz gminy oraz mających wpływ na jego sytuację finansową,
- niewłaściwe zarządzanie wdrażaniem Programu, monitorowanie efektów, brak korekt i uprzedzenia ewentualnych zagrożeń,
- nieumiejętność pozyskania funduszy na realizację zamierzonych działań,
- brak koordynacji pomiędzy gminami, a także brak współpracy ponadregionalnej w zakresie niektórych działań,
- wystąpienie nagłych, nieprzewidzianych awarii lub klęsk, które spowodują konieczność innego rozdysponowania środków finansowych.

PODMIOTY, DO KTÓRYCH KIEROWANE SĄ OBOWIĄZKI USTALONE W PROGRAMIE

Opracowane w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Krupski Młyn” cele i wytyczone działania w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy wymagają określenia podmiotów do których adresowane są obowiązki wynikające z realizacji tych celów i działań. Są to grupy podmiotów, których zadaniem jest:

- organizacja i zarządzanie programem,
- realizacja celów i zadań określonych w programie,

- nadzór i monitoring realizacji programu.

Ponadto określono również obowiązki dla podmiotów korzystających ze środowiska w celu ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska. Bardzo istotną rolę w realizacji programu odgrywają mieszkańcy gminy. W związku z tym do tej grupy społeczeństwa kierowane są zadania.

Realizacja zadań i celów określonych w programie kierowana jest także do administracji samorządowej i rządowej, jednostek pozarządowych i przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, prowadzących działalność na terenie Gminy.

14. Zarządzanie w Programie Ochrony Środowiska

20.1. Struktura zarządzania środowiskiem

Polityka ekologiczna realizowana jest na mocy wielu ustaw, wśród których najważniejsze to: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, o zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie przyrody, o odpadach, Prawo geologiczne i górnicze, Prawo budowlane. Instrumenty realizacji programu ochrony środowiska wynikające z zapisów ustawowych można podzielić na: prawne, finansowe, społeczne, polityczne i strukturalne.

Instrumenty polityczne

Do najważniejszych instrumentów politycznych należy: „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016”, „Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego”, „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego”, a także „Strategia Rozwoju Gminy Krupski Młyn”.

Instrumenty prawne

Wśród instrumentów prawnych wyróżnić można:

- pozwolenie wodnoprawne, art. 53 i 82 prawa wodnego,
- decyzję o emisji do powietrza, art. 30 uoś,
- decyzję dotyczącą hałasu, art. 51 uoś,
- decyzję o wykonaniu oceny oddziaływania na środowisko istniejącego obiektu, art. 70 uoś,
- decyzję dotyczącą gospodarowania odpadami, art.8, 11, 12 i 15 ustawy o odpadach.

Instrumenty finansowe

Do instrumentów finansowych należą przede wszystkim: opłata za gospodarcze korzystanie ze środowiska, administracyjna kara pieniężna oraz fundusze celowe.

Instrumenty społeczne

Można je podzielić na dwie zasadnicze grupy:

- wewnętrzne, czyli dotyczące działań samorządów i realizowane poprzez działania edukacyjne,
- zewnętrzne – polegające na budowaniu komunikacji społecznej (konsultacje, debaty publiczne, kampanie edukacyjne).

Instrumenty strukturalne

Są to przede wszystkim strategie i programy wdrożeniowe oraz systemy zarządzania środowiskowego.

20.2. Struktura zarządzania Programem

Zarządzanie Programem ochrony środowiska powinno odbywać się w strukturze zadaniowo – instrumentalnej, obejmując wszystkie jednostki organizacyjne świadomie uczestniczące w jego realizacji.

Do podmiotów uczestniczących w organizacji i zarządzaniu *Programem ochrony środowiska* należą Wójt Gminy oraz Rada Gminy

Do grupy podmiotów monitorujących przebieg realizacji i efekty programu należą:

- WIOŚ, PSSE, IMGW, RZGW, RDLP,
- Wojewódzki Konserwator Przyrody,
- Podmioty gospodarcze (w określonym zakresie),
- Jednostki naukowo – badawcze (na zlecenia w określonym zakresie),
- Podmioty finansujące realizację zadań.

Do grupy podmiotów kształtujących społeczną obudowę Programu ochrony środowiska należą:

- lokalne media,
- szkoły (system edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe funkcjonujące na obszarze gminy.

Do grupy podmiotów bezpośrednio realizujących Program ochrony środowiska należą:

podmioty gospodarcze realizujące zadania własne,
samorząd gminny realizujący zadania publiczne w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie.

Odbiorcami *Programu ochrony środowiska* jest społeczeństwo gminy, które dokonuje jego oceny: akceptacji lub krytyki zaplanowanych działań oraz uczestniczy w negocjacjach rozwiązujących konflikty na tle lokalizacji inwestycji lub przeznaczenia określonych terenów.

15. Monitoring Programu i środowiska

Realizatorem Programu Ochrony Środowiska dla gminy jest Wójt Gminy Krupski Młyn. Proponuje się wyznaczenie przez Wójta osoby odpowiedzialnej za wdrażanie Programu Ochrony Środowiska (Kierownika Programu). Osoba ta pełniłaby rolę koordynatora pomiędzy samorządem lokalnym, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorstwami i instytucjami monitorującymi stan środowiska. Byłaby także odpowiedzialna za monitorowanie efektów Programu Ochrony Środowiska i uruchamianie procedur korygujących.

Za realizację poszczególnych zadań odpowiadać będą osoby lub jednostki organizacyjne, które po zakończeniu prac nad zadaniami zobowiązane będą do sporządzenia sprawozdania z wykonania zadania, obejmujące m.in. przedmiot i poniesione nakłady.

Podstawą zarządzania Programem Ochrony Środowiska będzie stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów stwierdzanych jako poprawa jakości środowiska, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz skutki podejmowanych działań. W celu monitorowania stanu środowiska proponuje się zastosowanie wskaźników stanu środowiska, oddziaływania na środowisko oraz wskaźników reakcji na złą jakość środowiska albo na nadmierne oddziaływania. Przydatne jest pokazywanie tendencji zmian poszczególnych wskaźników w latach.

Zgodnie z Prawem ochrony środowiska, co dwa lata będzie sporządzany przez Kierownika Programu raport szczegółowy z wykonania Programu Ochrony Środowiska, a dotyczący szczególnie działań, które są związane z likwidacją przekroczenia przepisów prawa, wynikami monitorowania jakości środowiska, konieczności wprowadzenia korekt do Programu itp. Raporty szczegółowe winny być przedstawiane na posiedzeniach Rady Gminy Krupski Młyn. Wskazane jest, by korekty Programu Ochrony Środowiska były wprowadzane w drodze uchwały Rady Gminy.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują:

- sporządzenie raportu co dwa lata, oceniającego postęp wdrażania programu ochrony środowiska,
- aktualizację celów krótkoterminowych na następne dwa lata,
- aktualizację polityki długoterminowej co cztery lata.

Nadzór i kontrola przebiegu realizacji i efektów wdrażania programu prowadzona będzie przez:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
- Wojewódzką i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną,
- Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
- Urząd Gminy Krupski Młyn.

21.1. Wdrażanie i realizacja Programu ochrony środowiska Gminy Krupski Młyn

Dla realizacji poszczególnych zadań i planowanych inwestycji konieczne jest wyznaczenie hierarchii ważności poszczególnych inwestycji planowanych do przeprowadzenia w Krupskim Młynie (ustalenie priorytetów) i wyznaczenie optymalnego harmonogramu realizacji całości zamierzeń inwestycyjnych z uwzględnieniem możliwości finansowych. Realizacja szeregu zadań wymaga współdziałania władz gminy Krupski Młyn z administracją samorządową szczebla wojewódzkiego i krajowego oraz z przedsiębiorcami. Realizacja Programu wymaga także szerokiego wsparcia społecznego, w tym organizacji ekologicznych,

jak również czynnego uczestnictwa w nim administracji specjalnej zajmującej się kontrolą przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska, prowadzącej monitoring jego stanu oraz administrującej poszczególnymi komponentami środowiska (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych).

Wzrost znaczenia ochrony środowiska jest wynikiem coraz większej świadomości społecznej, dzięki czemu coraz więcej przedsiębiorstw czy instytucji wypracowuje spójną strategię ochrony środowiska oraz dostrzega zalety zarządzania środowiskowego. Dotychczasowy rozwój teorii i praktyki zarządzania środowiskiem wskazuje, że system zarządzania realizujący cele ekologiczne powinien opierać działania na następujących zasadach:

- zanieczyszczający płaci,
- przezorności,
- współodpowiedzialności,
- pomocniczości.

Są to zasady powszechnie już akceptowane i stosowane w wielu krajach, również europejskich.

Jednocześnie z istoty koncepcji zrównoważonego rozwoju wynikają tak zwane „złote reguły zarządzania środowiskiem” :

- nieodnawialne zasoby środowiska powinny być wykorzystywane w takim zakresie, w jakim istnieje możliwość ich substytucyjnego kompensowania zasobami odnawialnymi,
- odnawialne zasoby środowiska powinny być wykorzystywane tylko w zakresie nieprzekraczającym stopnia ich odnawialności,
- chłonność środowiska nie powinna być w żadnym zakresie przekroczona,
- różnorodność biologiczna środowiska nie powinna maleć.

Podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska w swoich działaniach kierują się głównie efektami ekonomicznymi i zasadami konkurencji rynkowej, a od niedawna liczą się także z głosami opinii społecznej. Na tym szczeblu zarządzanie środowiskiem odbywa się między innymi poprzez dotrzymywanie wymagań stawianych przez przepisy prawa, modernizację technologii, instalowanie urządzeń ochrony środowiska oraz stałą kontrolę emisji zanieczyszczeń.

Natomiast zarządzanie środowiskiem na poziomie administracyjnym odpowiedzialnym za wykonywanie i egzekwowanie prawa polega głównie na racjonalnym planowaniu przestrzennym oraz porządkowaniu i kontrolowaniu gospodarczego korzystania ze środowiska.

Jednym z systemów zarządzania środowiskowego, który może być wdrożony zarówno przez samorządy, jak i przedsiębiorstwa gospodarki komunalnej jest Regionalny System Zarządzania Środowiskowego REMAS.

REMAS

System Ekozarządzania i Audytu REMAS wprowadzony na terenie województwa śląskiego na zasadach dobrowolności, jest instrumentem, mającym na celu zachęcenie różnych organizacji (przedsiębiorstw, zakładów, instytucji) do ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej. Celem nadrzędnym tego systemu jest wspomaganie procesu integracji Polski z Unią Europejską wyrażone dążeniem do spełnienia wymagań akcesyjnych przez coroczne uzyskiwanie ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiskowych oraz racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi.

W modelu REMAS instrumenty instytucjonalne spełniają rolę stymulującą samorządy i przedsiębiorstwa do podejmowania priorytetowych dla regionu inwestycji proekologicznych.

Głównym założeniem tego projektu jest zredukowanie negatywnego oddziaływania na środowisko przez udoskonalenie działalności prowadzonej przez zainteresowane organizacje, zachęcanie organizacji do przestrzegania norm i przepisów ochrony środowiska, a także do dobrowolnego wprowadzania zmian ograniczających oddziaływanie na środowisko. Zasadniczym założeniem systemu REMAS jest dostrzeżenie i wyróżnienie tych organizacji, które dobrowolnie wychodzą poza zakres podstawowych wymogów określonych przepisami prawa i w sposób stały dążą do osiągnięcia jak najlepszych wyników prowadzonych działań proekologicznych. Uczestnictwo w systemie REMAS pozwala organizacjom na zwiększenie swojej konkurencyjności na rynku oraz wzrost zaufania wśród społeczeństwa, zarówno władz jak i klientów oraz konsumentów, uzyskania wymiernych korzyści finansowych poprzez obniżanie dodatkowych kosztów działalności.

21.2. Okresowa kontrola i monitoring realizacji celów i zadań ujętych w Programie ochrony środowiska

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości w raportach, oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach stanu środowiska. Zarządy województw, powiatów i gmin, co 2 lata dokonują oceny i przedkładają odpowiednio: sejmikowi województwa, radzie powiatu, radzie gminy raporty z realizacji swoich programów ochrony środowiska.

Ocena realizacji Programu polega przede wszystkim na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.). System monitoringu dla gminy Krupski Młyn powinien być analogiczny do całego województwa i zawierać działania określone w Programie ochrony środowiska dla województwa. Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego przedstawia następujący system monitoringu oparty na trzech grupach wskaźników:

a) wskaźniki ekonomiczne:

- inwestycyjny koszt jednostkowy uzyskania efektu,
- koszt uzyskania efektu w fazie eksploatacji urządzenia,
- trwałość efektu w czasie,
- łączny koszt uzyskania efektu;

b) wskaźniki ekologiczne:

- stopień zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- poprawa stanu środowiska,
- poprawa jakości wody do picia,
- stopień rewitalizacji i wykorzystania terenów przemysłowych,
- zmiany wielkości obszarów objętych uprawami,
- zwiększenie obszarów aktywnych przyrodniczo;

c) wskaźniki świadomości społecznej:

- poziom uświadomienia znaczenia ochrony środowiska,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska,
- zróżnicowanie działań podjętych przez społeczeństwo,
- ilość i rodzaj wniosków zgłoszonych przez społeczeństwo,

- liczba jakości i skuteczność kampanii edukacyjno-informacyjnych,
- ilość procesów o odszkodowania za zniszczenie środowiska.

System monitoringu oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach jest podstawą do oceny całej polityki ekologicznej państwa, ponieważ dysponuje danymi liczbowymi umożliwiającymi niezbędne porównania między stanem obecnym, a przyszłym. Rozwój monitoringu środowiska jest jednym z ważniejszych zadań przewidzianych do realizacji w polityce ekologicznej państwa w ramach wypełniania nakazów ustawowych oraz dotrzymania zobowiązań międzynarodowych. Zbudowanie takiego systemu monitoringu i prowadzenie opisanych działań pozwoli na bieżące monitorowanie realizacji Programu.

21.3. Mierniki (wskaźniki) ekorozwoju

Niemożność mierzenia i monitorowania wszystkiego, jak również związane z tym koszty narzucają konieczność stosowania specjalnie do tego celu opracowanej listy wskaźników ekorozwoju.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu. Pomiary w obrębie Gminy Krupski Młyn wykonywane są przede wszystkim przez WIOŚ w ramach krajowego programu monitoringu środowiska oraz przez inne instytucje na zlecenie Urzędu Gminy Krupski Młyn. Posługiwanie się powszechnie zaakceptowanymi wskaźnikami stwarza możliwość dokonywania wiarygodnych porównań osiągnięć we wprowadzaniu w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju, a dobrze dobrane wskaźniki umożliwiają uporządkowanie i stworzenie lepszego systemu bazy danych. Wskaźniki dla niniejszego Programu ochrony środowiska gminy Krupski Młyn zostały opracowane zgodnie z Polityką ekologiczną państwa i Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego – z uwzględnieniem określonych w tych Programach wymogów sprawozdawczych.

Tabela zawiera jedynie najistotniejsze wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Programu, które na dzień sporządzania dokumentu wydają się być najistotniejsze. Ponadto przyjęto takie wskaźniki, które można w prosty sposób zweryfikować bądź obliczyć, co zdecydowanie ułatwi pracę przy sporządzaniu oceny realizacji (raportu) Programu ochrony środowiska. Podczas sporządzania raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska w celu określenia

oceny efektów działalności środowiskowej należy się odnieść do aktualnie dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Urzędu Gminy Krupski Młyn. W przypadku braku danych za rok dla którego przedmiotowy raport będzie wykonany, jako stan wyjściowy należy przyjąć dostępną, najbardziej aktualną wartość wskaźnika, gdyż ona w porównaniu ze stanem wyjściowym i tak zobrazuje efekt realizacji Programu.

W tabeli przedstawiono propozycje wskaźników monitorowania celów Programu Ochrony Środowiska.

Tabela Propozycje wskaźników monitorowania celów

Cele	Wskaźniki	Porównanie ze stanem wyjściowym, dokonywane w trakcie sporządzania raportu (co 2 lata)
<p>Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy wody pitnej odpowiedniej jakości</p>	Skanalizowanie gminy (%)	
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	
	Zwodociągowanie gminy (%)	
	Długość sieci wodociągowej (km)	
	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków (%)	
	Jakość wód podziemnych	
<p>Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p>	Udział gruntów wymagających rekultywacji(%)	
	Liczba przeprowadzonych w ciągu roku badań zanieczyszczenia gleb	
	Liczba wybudowanych w ciągu roku płyt obornikowych, zbiorników na gnojówkę i gnojowicę	
	Powierzchnia terenu scalonych gruntów rolnych (ha)	

„PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KRUPSKI MŁYN
NA LATA 2015 – 2018”

Zapewnienie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy	Liczba zmodernizowanych kotłowni lokalnych (szt.)	
	Odbiorcy gazu z sieci (tys.)	
	Zużycie gazu (m ³ /1 odbiorcę/ rok)	
	Drogi o utwardzonej nawierzchni - asfaltowej (km)	
	Ilość instalacji solarnych funkcjonujących na terenie Gminy (szt.)	
	Liczba zmodernizowanych kotłowni indywidualnych - np. rezygnacja z pieca węglowego (szt.)	
Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody	Liczba pomników przyrody (szt.)	
	Liczba pomników przyrody (poj. drzewa) poddanych zabiegom pielęgnacyjnym (szt.)	
	Liczba użytków ekologicznych (szt.)	
	Liczba gospodarstw agroturystycznych (szt.)	
	Zgłoszona liczba pożarów traw i nieużytków (szt./rok)	
	Wskaźnik lesistości gminy (%)	
	Powierzchnia gruntów przekwalifikowanych z rolnych na leśne (ha/rok)	
Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa Gminy, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt./rok)	
	Liczba młodzieży uczestniczącej w akcji pn. „Sprzątanie Świata” (ilość osób/rok)	
	Długość ścieżek przyrodniczych (km)	
	Liczba odbytych szkoleń dla rolników z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki rolnej (szt./rok)	
	Liczba przeszkolonych rolników (ilość osób/rok)	

